

Raadsstuk

Onderwerp: Kadernota 2010

Reg.nummer: 2010/95401

Inleiding

Jaarlijks legt het college de kadernota ter vaststelling voor aan de gemeenteraad.

Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De kadernota vast te stellen, met inbegrip van de financiële meerjarenraming 2011 – 2015;
 - Om akkoord te gaan met voorgestelde uitgangspunten voor de begroting 2011;
 - Kennis te nemen van de structurele financiële doorwerking van de eerste bestuursrapportage 2010, het coalitieakkoord, de financiële gevolgen van het investeringsplan 2010-2015 en de overige financiële ontwikkelingen, en deze te verwerken in de meerjarenraming 2011 - 2015.
2. Om akkoord te gaan met de hoofdthema's en actiepunten uit het coalitieakkoord "Het oog op morgen", waaronder het actief verminderen van de schuldenlast/verbeteren van de solvabiliteit van de gemeente Haarlem.
3. Om de actualisatie van het investeringsplan 2010-2015 voor kennisgeving aan te nemen.
4. De per thema vermelde ombuigingsmaatregelen vast te stellen;
 - Het totaal van het ombuigingsbedragen taakstellend vast te stellen op € 35 miljoen in 2018 bij een verondersteld economisch groeipercentage van 1%;
 - De ombuigingsmaatregelen uit te werken, waar mogelijk bij de begroting 2011-2015 en - voor de maatregelen die meer voorbereidingstijd vergen - uiterlijk bij de kadernota 2011;
 - Inhoudelijk en financieel over de voortgang van de ombuigingen te rapporteren in de reguliere planning- en controldocumenten (kadernota, begroting en jaarverslag).
5. Om de roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB) in te voeren per 1 januari 2011. Hiervoor zal bij de belastingvoorstellen 2011 een verordening ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.
 - Het reinigingsrecht per 1-1-2012 te beëindigen, mits aan de voorwaarden is voldaan.
6. Om kennis te nemen van de stand van zaken wat betreft de verschillende afgeronde en lopende doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken.
7. Om kennis te nemen van de informatie uit het hoofdstuk grond- en vastgoedbeleid.
8. Om kennis te nemen van de ontwikkelingen in risico's, het weerstandsvermogen en de algemene reserve.

9. Om kennis te nemen van de informatie over de bedrijfsvoering.

Beoogd resultaat

In de kadernota wordt de financiële balans opgemaakt en vooruitgekeken naar de toekomst.

In het college zijn de hoofdlijnen van het coalitieakkoord “Het oog op morgen” opgenomen en zijn de ombuigingen uit het akkoord verder geconcretiseerd en voorzien van een tijdpad.

Argumenten

Zie de Kadernota 2010.

Kantttekeningen

Zie de Kadernota 2010.

Uitvoering

N.v.t.

Bijlagen

Kadernota 2010, Investeringsplan 2010-2015 en het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2010.

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De raad stelt de kadernota vast, met inbegrip van de financiële meerjarenraming 2011 – 2015;
 - De raad gaat akkoord met de voorgestelde uitgangspunten voor de begroting 2011;
 - De raad gaat akkoord met de structurele financiële doorwerking van de eerste bestuursrapportage 2010, het coalitieakkoord, de financiële gevolgen van het investeringsplan 2010-2015 en de overige financiële ontwikkelingen, en deze te verwerken in de meerjarenraming 2011 - 2015.
 2. De raad gaat akkoord te gaan met de hoofdthema's en actiepunten uit het coalitieakkoord "Het oog op morgen", waaronder het actief verminderen van de schuldenlast/verbeteren van de solvabiliteit van de gemeente Haarlem.
 3. De raad neemt kennis van het investeringsplan 2010-2015.
 4. De raad stelt de per thema vermelde ombuigingsmaatregelen vast:
 - Het totaal van taakstellende ombuigingsbedragen van € 35 miljoen in 2018 bij een verondersteld economisch groeipercentage van 1%;
 - Het uitwerken van ombuigingsmaatregelen, waar mogelijk bij de begroting 2011-2015 en - voor de maatregelen die meer voorbereidingstijd vergen - uiterlijk bij de kadernota 2011;
 - Het inhoudelijk en financieel rapporteren over de voortgang van de ombuigingen in de reguliere planning- en controldocumenten (kadernota, begroting en jaarverslag).
 5. De raad besluit roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB) in te voeren per 1 januari 2011. Hiervoor zal bij de belastingvoorstellen 2011 een verordening ter vaststelling aan de raad worden aangeboden;
 - De raad besluit het reinigingsrecht per 1-1-2012 te beëindigen, mits aan de voorwaarden is voldaan.
 6. De raad neemt kennis van de stand van zaken wat betreft de verschillende afgeronde en lopende doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken.
 7. De raad neemt kennis van de informatie uit het hoofdstuk grond- en vastgoedbeleid.
 8. De raad neemt kennis van de ontwikkelingen in risico's, het weerstandsvermogen en de algemene reserve.
- De raad neemt kennis van de informatie over de bedrijfsvoering.

Gedaan in de vergadering van 24 juni 2010

De griffier

De voorzitter

Kadernota 2010

Colofon

Uitgave gemeente Haarlem
Mei 2010

Informatie

Centrale nummer gemeente Haarlem: 023 – 511 5115
Internet: www.haarlem.nl; ook voor een digitale versie

Stadhuis, Grote Markt 2
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Samenvatting en leeswijzer	7
2. Hoofdpijnen coalitieakkoord 2010-2014	9
3. Totstandkoming van de meerjarenraming 2011-2015	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Uitgangspunten programmabegroting 2011-2015	14
3.3 Financiële ontwikkelingen	16
4. Investerings	21
5. Ombuigingen	23
5.1 Ombuigingen op het gebied van investeringen	23
5.2 Ombuigingen door het vergroten van efficiëntie	27
5.3 Ombuigingen op het gebied van taken en taakuitvoering	28
5.4 Ombuigingen op het gebied van subsidies en verbonden partijen	30
5.5 Ombuigingen op het gebied van woonlasten en overige inkomsten	31
5.6 Ombuigingen door herdefiniëren lokale rol van de overheid	32
5.7 Samenvatting ombuigingen 2011 – 2018	33
6. Belastingen en woonlasten	35
6.1 Algemene uitgangspunten tarievenbeleid	35
6.2 Inzicht in wettelijke ontwikkelingen	35
6.3 Haarlem vergeleken	36
6.4 Actuele ontwikkelingen belastingen en rechten in Haarlem	37
7. Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken	39
7.1 Doelmatigheidsonderzoek Sociale Zaken en Werkgelegenheid	39
7.2 De doelmatigheid van de besteding van de opbrengst van de afvalstoffenheffing	40
7.3 De kosten en toevoegde waarde van externe inhuur	40
7.4 De interne sturing en beheersing van gemeentelijk vastgoed	40
7.5 Onderzoek naar herijking onderhoudsbudgetten	41
8. Grond- en vastgoedbeleid	43
8.1 Kredietcrisis	43
8.2 Grondexploitaties	43
8.3 Overige vastgoedexploitaties (hoofdstuk 2 e.v.)	45
8.4 Erfpacht	45
8.5 Weerstandsvermogen vastgoedexploitaties	46
9. Risico's, reserves en voorzieningen en weerstandscapaciteit	47
9.1 Het Haarlemse beleidskader	47
9.2 Weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen	47
9.3 Berekening ratio weerstandsvermogen	48
9.4 Meerjarig verloop algemene reserve	49
10. Bedrijfsvoering	51
10.1 Organisatie-ontwikkeling	51
10.2 Digitalisering	51
10.3 Gemeentelijk huisvesting	52
10.4 Doorontwikkelnota planning en control	52
11. Voorstel	53
12. Besluit	55
Bijlagen	57
Bijlage 1: Investeringsplan 2010 - 2015	59
Bijlage 2: Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2010	61
Bijlage 3: Begrippen en afkortingen	63

Voorwoord

Op 29 april jl. is het coalitieakkoord Het oog op morgen gepresenteerd aan de raad. Aan ons nieuwe college – bestaande uit wethouders van D66, PvdA, GroenLinks en VVD - de taak om de daarin opgenomen hoofdthema's en actiepunten de komende jaren ter hand te nemen.

De hoofdthema's uit het coalitieakkoord zijn:

Solide en daadkrachtig;

werken aan een gezonde financiële positie, een betrouwbare overheid, samen met actieve Haarlemmers, met een krachtige kleinere organisatie, aan een veilige en schone stad met verantwoorde gemeentelijke lasten en een internationaal georiënteerd bestuur;

Groen en duurzaam;

werken aan een klimaatneutrale stad, aan duurzame ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit en goede bereikbaarheid en versterking van de kwaliteit van groen en water;

Vitaal en ondernemend;

werken aan werk voor iedereen, goed onderwijs en aandacht voor cultuur, sport en recreatie;

Sociaal en betrokken;

dat iedereen meedoet, burgerparticipatie, verstandig werken in de Wmo, betaalbare woningen, aandacht voor jongeren en een eerlijk sociaal beleid.

Het zal u niet zijn ontgaan dat Nederlandse gemeenten het de komende jaren financieel moeilijk gaan krijgen. Het rijk gaat vanaf 2012 immers fors korten op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. In het coalitieakkoord wordt daarom terecht veel aandacht besteed aan hoe Haarlem die korting op gaat vangen. Het pakket aan ombuigingen dat in het coalitieakkoord op hoofdlijnen is benoemd, wordt in deze kadernota verder uitgewerkt. Wij beseffen ons dat er een aantal lastige keuzes in deze kadernota staat. Dat betekent dat de komende tijd een groot beroep zal worden gedaan op de politieke en bestuurlijke daadkracht van uw gemeenteraad en ons college. Het college zal na het zomerreces kernwaarden aan uw gemeenteraad presenteren, die leidend zijn in de uitvoering van het coalitieprogramma.

Wij zullen zorgvuldig en op een verantwoorde manier de bezuinigingsmaatregelen doorvoeren, waarbij we onder andere kijken naar het verhogen van de effectiviteit en efficiëntie van de gemeentelijke dienstverlening. Een ander uitgangspunt is dat mensen die kwetsbaar zijn worden ontzien.

Het college zal alle betrokkenen goed informeren over het hoe en waarom van de ombuigingsmaatregelen alsmede de solvabiliteitsverbetering en de schuldreductie.

Het realiseren van de ombuigingsopgave waarvoor Haarlem zich geplaatst ziet, is een gemeenschappelijke opgave van college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie. Het college heeft er vertrouwen in dat ieder zich maximaal inzet om deze moeilijke taak te volbrengen.

De kadernota gaat logischerwijs over geld, maar beoogt een gezonde basis te leggen voor de maatschappelijke en economische ontwikkelingen van onze gemeente Haarlem. Het zorgt er voor dat de Haarlemmers en de ondernemers zich op hun plek voelen. Dat Haarlem een plaats is waar je graag komt.

De kadernota (met als bijlagen het Investeringsplan 2010-2015 als het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2010 en de bestuursrapportage 2010-1 worden op 21, 22 en 24 juni aanstaande in de gemeenteraad behandeld.

College van Burgemeester & Wethouders
Haarlem, 11 mei 2010

1. Samenvatting en leeswijzer

De hoofdthema's uit het coalitieakkoord 2010-2014 "Het oog op morgen" zijn:

Solide en daadkrachtig;

werken aan een gezonde financiële positie, een betrouwbare overheid, samen met actieve Haarlemmers, met een krachtige kleinere organisatie, aan een veilige en schone stad met verantwoorde gemeentelijke lasten en een internationaal georiënteerd bestuur;

Groen en duurzaam;

werken aan een klimaatneutrale stad, aan duurzame ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit en goede bereikbaarheid en versterking van de kwaliteit van groen en water;

Vitaal en ondernemend;

werken aan werk voor iedereen, goed onderwijs en aandacht voor cultuur, sport en recreatie;

Sociaal en betrokken;

dat iedereen meedoet, werken aan maatwerk in de Wmo, betaalbare woningen, aandacht voor jongeren en een eerlijk sociaal beleid.

Het college zal na het zomerreces kernwaarden rondom haar besturen aan de gemeenteraad presenteren die leidend zijn in de uitvoering van het collegeprogramma.

In deze kadernota komen de hoofdthema's en actiepunten uit het coalitieakkoord aan de orde, en worden de ombuigingsvoorstellen financieel vertaald.

De voorgenomen bezuinigen van het rijk – die zich vertalen in een fors lagere algemene uitkering uit het Gemeentefonds - leiden ertoe dat Haarlem de komende jaren fors moet bezuinigen. Tot en met 2018 gaat het om € 35 miljoen aan ombuigingen bij een verondersteld economisch groeipercentage van 1%.

Echter, voor een gezonde financiële positie is het ook belangrijk dat Haarlem haar forse schuldenlast actief gaat verminderen.

Tezamen met de bijgestelde begroting 2010 laat de meerjarenraming 2011 - 2015 het onderstaand beeld zien. In de tabel zijn ook de financiële gevolgen van de bestuursrapportage 2010-1 meegenomen (inclusief de structurele doorwerking van de jaarrekening 2009), het investeringsplan 2010 – 2015 en een aantal overige ontwikkelingen.

Voor een uitgebreide toelichting op de tabel wordt in de laatste kolom verwezen naar de desbetreffende hoofdstukken deze kadernota.

	Omschrijving	Meerjarenraming 2010-2015. Budgettair effect (v (-) is voordelig n is nadelig)					Omschrijving
		2011	2012	2013	2014	2015	
	Begroting 2010-2014	-50 v	2.697 n	-231 v	-323 v	-323 v	
	Mutaties bestuursrapportage 2009-2	1.272 n	1.457 n	1.709 n	2.053 n	2.053 n	
	Uitkomsten na bestuursrapportage 2009-2	1.222 n	4.154 n	1.478 n	1.730 n	1.730 n	
	Mutaties:						
1	Bestuursrapportage 2010-1	-662 v	318 n	1.113 n	1.618 n	2.113 n	Zie berap 2010-1
2	Uitgangspunten voor de begroting 2011-2015	-700 v	-700 v	-700 v	-700 v	-700 v	Zie hoofdstuk 3
3	Coalitieakkoord 2010-2014	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	Zie hoofdstuk 2
4	Concept investeringsplan 2010-2015	-320 v	-2.432 v	-1.136 v	4.283 n	4.443 n	Zie hoofdstuk 3 en 4
5	Algemene uitkering en doeluitkeringen¹		4.250 n	8.500 n	12.750 n	17.000 n	Zie hoofdstuk 3
6	Overige ontwikkelingen	-750 v	-750 v	-750 v	-750 v	-750 v	Zie hoofdstuk 3
	Taakstelling ombuigingen	-1.210 v	4.840 n	8.505 n	18.931 n	23.836 n	
7	Voorgenomen ombuigingen	1.577 n	-6.831 v	-11.584 v	-18.933 v	-23.868 v	Zie hoofdstuk 5
	Uitkomst na ombuigingen	347 n	-1.991 v	-3.079 v	-2 v	-32 v	

¹Met een veronderstelde korting op algemene uitkering van € 27 miljoen in 2018

Leeswijzer

In deze kadernota komen de volgende onderwerpen aan de orde:

In *hoofdstuk 2* wordt ingegaan op het nieuwe coalitieakkoord “Het oog op morgen”;

Hoofdstuk 3 komt de bijgestelde meerjarenprognose voor de jaren 2011 tot en met 2015 aan de orde;

In *hoofdstuk 4* treft u de beleidsmatige aspecten aan van het investeringsplan; het investeringsplan 2010-2015 is opgenomen als bijlage bij deze kadernota (bijlage 1);

Hoofdstuk 5 gaat dieper in op de in het coalitieakkoord opgenomen ombuigingen voor de komende jaren;

In *hoofdstuk 6* wordt ingegaan op het belastingbeleid en de woonlasten;

De uitvoering van een aantal doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken komt in *hoofdstuk 7* aan de orde;

In *hoofdstuk 8* staan nieuwe ontwikkelingen in het grond- en vastgoedbeleid. Daarin staat een verwijzing naar het Meerjarenperspectief Grondbeleid 2010 (MPG). Het MPG verschijnt als bijlage bij de kadernota (bijlage 2);

Hoofdstuk 9 geeft met name inzicht in het weerstandsvermogen van de gemeente Haarlem en het verwachte verloop van de algemene reserve de komende jaren;

In *hoofdstuk 10* is aandacht voor organisatieontwikkeling, digitalisering, de nieuwe gemeentelijke huisvesting en verbetering van de bedrijfsvoering.

2. Hoofdpijnen coalitieakkoord 2010-2014

Eind april 2010 is het coalitieakkoord gepresenteerd. In dit akkoord kiest de nieuwe coalitie van Haarlem voor 'Het oog op morgen' als kernthema voor de komende vier jaar. Het gaat de coalitie om de toekomst van de inwoners van Haarlem en die van hun kinderen. Een toekomst met een groene, duurzame, ondernemende, sociaal betrokken en goed bestuurd stad, waarin de motor voor het stedelijk leven blijft functioneren en ook nog jaren mee kan. Hierbij is een gezond financieel beleid een belangrijke voorwaarde voor de toekomst van Haarlem. Het kernthema is nader uitgewerkt in een viertal hoofdthema's:

Solide en daadkrachtig;

werken aan een gezonde financiële positie, een betrouwbare overheid, samen met actieve Haarlammers, met een krachtige kleinere organisatie, aan een veilige en schone stad met verantwoorde gemeentelijke lasten en een internationaal georiënteerd bestuur;

Groen en duurzaam;

werken aan een klimaatneutrale stad, aan duurzame ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit en goede bereikbaarheid en versterking van de kwaliteit van groen en water;

Vitaal en ondernemend;

werken aan werk voor iedereen, goed onderwijs en aandacht voor cultuur, sport en recreatie;

Sociaal en betrokken;

dat iedereen meedoet, werken aan maatwerk in de Wmo, betaalbare woningen, aandacht voor jongeren en een eerlijk sociaal beleid.

Vanuit deze hoofdthema's heeft de coalitie de komende vier jaar een groot aantal acties voor ogen:

Solide en daadkrachtig

Een gezonde financiële positie • Sluitende financiële meerjarenraming • Actief verminderen schuldenlast (precario kabels/leidingen) • Rentevoordeel (zijnde 5% precario opbrengst 2011) voor nieuw beleid • Rekeningoverschot 50% schuldaflossing, 50% nieuw beleid/verminderen ombuigingen Betrouwbaar zijn • Dienstverlening op orde • Vraaggestuurd, servicegericht, toegankelijk, transparant • Elke buurt goed schoonhouden • Afval tijdig opruimd Actieve Haarlammers • Actief burgerschap • Doorgaan met de wijkcontracten • Actieve rol bewoners tegengaan overlast en verloedering • Participatie en inspraak die er toe doet • Nieuwe vormen van participatie en inspraak • Duidelijke rolverdeling overheid, partners en burgers	Een veilige en schone stad • Een schone, verzorgde en veilige stad • Inlopen van achterstallig onderhoud • Effectieve handhaving, zichtbaarheid politie in de wijk. • Actief jeugdbeleid • Begeleiding van jongeren als ze met justitie in aanraking komen Verantwoorde gemeentelijke lasten • Gemeentelijke vaste lasten rond gemiddelde vergelijkbare steden • OZB: + 3% (boven inflatie) • Afvalstoffen/rioolheffing kostendekkend • Parkeertarieven + 0,5% (boven inflatie) Een krachtige kleinere organisatie • Een kleine, slimme en flexibele overheid • Investeren in kwaliteit van de ambtelijke organisatie • Versterking van ICT, moderne interactieve website • Inhuur externe adviseurs beperken • Bureaucratie terugdringen en deregulering • Niet strategisch vastgoedbezit afstoten
--	---

Een internationaal georiënteerd bestuur • Millenniumaanpak, jumelages, stedenbanden voortzetten • Meer aandacht voor Europa (regels, geld, kennis)	• Beheer vastgoed splitsen van overige grondzaken • Diversiteit in alle lagen van de organisatie
--	---

Groen en duurzaam

Een klimaatneutrale stad • Actieplan Klimaatneutraal • CO² reductie en monitor • Duurzaamheidtoets en -paragraaf investeringen • Cross-overs met werk, mobiliteit en economie • Mogelijkheid duurzaamheidscentrum • Onderzoek lokale energiedienst Duurzame ruimtelijke ontwikkeling • Ruimtelijke kwaliteit boven verdichting. • Geen aantasting groen in en rond de stad • Westelijk tuinbouwgebied voor tuinbouw, agrarische ondernemers, recreatie en natuur • Heroverweging bouwprojecten • Structuurplan herzien (openbare ruimte, groenstructuur) • Vervangen woonvisie • Wijkverbetering Schalkwijk, Haarlem-Oost en Delftwijk Duurzame mobiliteit en goede bereikbaarheid • Bereikbaarheid duurzaam verbeteren • Fietsgebruik en openbaar vervoer stimuleren • Betere fietsvoorzieningen (stallingen, routes)	• Inzet op aansluiting regio • (H)OV, Lightrail • Groei autoverkeer in de stad afremmen • Autoluwe binnenstad • Doorstroming autoverkeer; <i>om</i> ipv <i>door</i> de stad • Uitbreiding parkeervoorziening oostkant binnenstad • Prins Bernhardlaan onder spoor door naar Oudeweg • Amsterdamsevaart teruggeven aan de buurt • Onderzoek elektrisch vervoer en centrum voor goederendistributie Versterking van de kwaliteit van groen en water • Behoud groene zoom • Versterken bomen, plantsoenen, parken en perken • Bevorderen biodiversiteit • Ondersteunen burgers (groener maken eigen straat) • Groenarme wijken groener maken • Een fraaie, goed onderhouden Haarlemmer Hout • In de hele stad ondergrondse afvalcontainers • Groenparagraaf in gebiedsvisies en plannen (45m²/pw) • Herinrichting Reinaldapark afmaken
---	---

Vitaal en ondernemend

Werk voor iedereen • Werkgelegenheid binnen stadsgrenzen en in regio • Ondernemers aantrekken en faciliteren • Regelgeving terugdringen • Bedrijven Waarderpolder houden (milieu)ruimte • Haarlem wordt de beste winkelstad van Nederland • Deregulering • Vrije horecasluiting i.o. partners en politie • Duurzaam en maatschappelijk ondernemen • Betaalbare bedrijfspanden startende ondernemers • Eén culturele broedplaats mogelijk maken • Taskforce arbeidsmarkt, actieve rol ondernemersloket • Participatie banen (50/4jr) en stageplaatsen (80/pjr) • Groene werkgelegenheid	• Voldoende huiswerkbegeleiding • Goede, goed onderhouden en goed geoutilleerde schoolgebouwen • Verkeersveiligheid rond scholen • Binnenklimaat scholen • Uitvoering strategisch huisvestingsplan onderwijs • Samenwerking onderwijs, werkgevers, gemeente • Voldoende stageplaatsen • Brede School stimuleren • Onderzoek tweede (zelfstandig) gymnasium • Steun initiatieven ochtend- en weekendscholen • Positief t.o.v. campus Westelijke Randweg
---	--

• Creatieve bedrijvigheid Goed onderwijs • Actieve aanpak schooluitval • Verbeteren zwakke scholen • Aansluiting voorschoolse educatie, basisonderwijs en naschoolse opvang • Aanpakken achterstand bij heel jonge kinderen	Aandacht voor cultuur, sport en recreatie • Cultuurprogrammering van podia en musea • Behoud terugkerende evenementen • Invzetten op Nieuwe Energie • Clustering beheer en onderhoud cultuurgebouwen • Bundeling/herhuisvesting voorzieningen onderzoeken • Meer recreatie langs het water • Gezamenlijk onderkomen Volksuniversiteit, H'art, Muziek-school + dependance Schalkwijk
--	---

Sociaal en betrokken

Meedoen • Mensen aansporen mee te doen en elkaar te helpen • Actief samenwerken • Belang van vrijwilligerswerk • Bedrijfsleven, MKB, verenigingen/organisaties aansporen • Bindende rol van cultuur en sport • Ondersteuning maatschappelijke rol sportverenigingen • Actieve benadering ouderen • Sport en cultuur bereikbaar voor lage inkomens • Jeugdsportpas en Jeugdcultuurpas • Emancipatie, integratie en diversiteit Maatwerk in de Wmo • Maatwerk en wijkgericht • Een rond de cliënt georganiseerde benadering • Stimulerende, faciliterende en regisserende taak • Respijtzorg mantelzorgers • Betaalbare voorzieningen Betaalbaar wonen • Kernvoorraad 18.000 betaalbare huurwoningen • Betaalbaar bouwen (30% koop/huur stedelijk niveau) • Leegstand bestrijden • Levensloopbestendig bouwen • Gevarieerd woningaanbod	• Ruimte voor bouwen in het middensegment • Scheefwonen aanpakken, bijv. exp. huur naar draagkracht • Woonhotel voor spoedzoekers • Meer startersleningen • Betaalbare woningen speciaal voor jongeren Aandacht voor jongeren • Werk, stages en gecombineerde leerwerktrajecten • Lange termijnvisie jongerenwerk • Permanente locaties jongerenwerk Centrum, Noord, Schalkwijk • Aandacht zwerfjongeren (crisis- en vervolgopvang, activering- en participatie) Een eerlijk sociaal beleid • Schulppreventie, -sanering en -hulpverleningsbeleid • Effectieve snelle schuldhulpverlening • Snelle afhandeling bijstandsaanvragen • Steun voor wie het niet alleen redt • Maatwerk (ipv categorale benadering) • Actieve uitstroom uit bijstand bevorderen • Minimaregelingen handhaven op huidig niveau • Zorg verslaafden en dak- en thuislozen incl. dwang en drangmiddelen Dierenwelzijn • Aanpassen beleid
--	---

Een gezonde financiële positie

Bovenstaande beleidsintenties en acties vormen de prioriteiten voor deze collegeperiode. Dit ondanks de omvangrijke bezuinigingen die vanuit het rijk op Haarlem (en andere gemeenten) afkomen. De komende vier jaar wil de coalitie op een zorgvuldige manier omgaan met het geld dat de gemeente van haar inwoners, bedrijven en van de rijksoverheid ontvangt. De problemen van nu worden niet opgelost over de rug van toekomstige generaties. Het bestuur zal krachtig reageren op de rijksombuigingen. Dat betekent concreet dat Haarlem de komende jaren fors zal bezuinigen. Tot en met 2018 gaat het om € 35 miljoen aan ombuigingen bij een verondersteld economisch groeipercentage van 1%.

Een gezonde financiële positie betekent ook dat Haarlem haar forse schuldenlast actief gaat verminderen/de solvabiliteit verbetert.

De coalitie heeft de noodzakelijke en voorgenomen ombuigingen uitgewerkt op een aantal thema's zoals aangegeven in hoofdstuk 5. Veel van de voorgestelde maatregelen moeten nog worden uitgewerkt. Voor sommige onderdelen is zelfs uitgebreid onderzoek noodzakelijk. Alle genoemde bedragen zijn dan ook indicatief, net als het jaar van realisatie van de ombuiging. Echter, het totaal bedrag aan ombuigingen is niet zacht; waar een maatregel te weinig oplevert moet dit worden gecompenseerd door andere maatregelen. De bij aflossing van de schuld, door de inzet van precario op ondergrondse kabels en leidingen, structureel vrijvallende rentelasten, zijnde 5% van de precario opbrengst 2011 (dit betreft een vast structureel bedrag van ca. € 200.000 per jaar), worden bestemd voor nieuw beleid. Eventuele meevallers (zoals een overschot op de jaarrekening) worden gebruikt voor het verminderen van de schuldenlast/verbeteren van de solvabiliteit (50%) en voor zowel nieuw beleid als het gericht verlagen van de ombuigingsopgave (samen ook voor 50%). Ondanks het feit dat er niet veel geld is voor nieuw beleid, wil de coalitie de bakens wel verzetten. Dit maakt dat verschuivingen zullen worden aangebracht in de bestaande begroting, zodat de speerpunten van dit akkoord kunnen worden gerealiseerd.

Beslispunt

Het college stelt de raad voor om akkoord te gaan met de hoofdthema's en actiepunten uit het coalitieakkoord "Het oog op morgen", waaronder het actief verminderen van de schuldenlast/verbeteren van de solvabiliteit van de gemeente Haarlem.

3. Totstandkoming van de meerjarenraming 2011-2015

3.1 Inleiding

Na de scherpe recessie in 2008 en de eerste helft van 2009 lijkt de wereldeconomie de weg naar boven weer te hebben gevonden. Dit herstel is o.a. het gevolg van de aantrekkende internationale handel, van de fiscale - en andere ondersteunende - maatregelen die in een aantal landen zijn getroffen en van verruimde monetaire condities. De keerzijde van de medaille is evenwel dat veel landen, waaronder Nederland, zich fors in de schulden hebben gestoken en dat de begrotingstekorten dientengevolge sterk zijn toegenomen. Omdat voor de landen die zijn aangesloten bij de Europese Unie de afspraak geldt dat het begrotingstekort maximaal 3% mag bedragen, zal er in de komende jaren bezuinigd moeten worden om weer onder deze norm uit te komen.

In Nederland is door de rijksoverheid voor 2009 en 2010 ruim € 6 miljard extra uitgetrokken ter stimulering van de economie. Mede daardoor loopt het begrotingstekort in 2010 naar verwachting op tot ruim 6%. Om dit tekort in de jaren 2011 en volgende terug te dringen zijn ingrijpende bezuinigingen nodig. In eerste instantie is het rijk daarbij uitgegaan van een bezuinigingspakket ter grootte van € 35 miljard. In de onlangs gepubliceerde Economische Verkenning 2011 – 2015 van het CPB is de omvang van de benodigde bezuinigingen berekend op € 29 miljard.

Ter invulling van de bezuinigingstaakstelling zijn eind 2009 twintig ambtelijke werkgroepen ingesteld die voorstellen moeten formuleren. Deze kwamen in april beschikbaar; politieke besluitvorming zal plaatsvinden door het nieuwe kabinet.

Een deel van de rijksbezuinigingen zal zonder twijfel neerslaan bij de gemeenten in de vorm van een lagere uitkering uit het gemeentefonds en via kortingen op specifieke uitkeringen.

Het hangt van de politieke besluitvorming af wanneer en met welke intensiteit de effecten voor gemeenten voelbaar zullen worden. Voorlopig wordt er van uitgegaan dat de korting op het gemeentefonds kan oplopen tot € 2,7 miljard in 2018. Voor Haarlem zou dat neerkomen op € 27 miljoen.

De uiteindelijke tekortreductie waar het rijk toe besluit hangt in belangrijke mate af van de ontwikkeling van de economische groei in de komende jaren. Hoe hoger deze groei hoe lager het bedrag dat bezuinigd behoeft te worden. Bij het onderdeel algemene uitkering (par. 3.3.5) wordt hier nader op ingegaan.

Naast de verwachte korting op het gemeentefonds zullen hoogstwaarschijnlijk ook de specifieke uitkeringen die gemeenten ontvangen worden getroffen door rijksbezuinigingen. Op voorhand is geen inschatting te maken van de aard en de omvang van deze bezuinigingen en de betekenis ervan voor gemeenten.

Afgezien van de kortingen van rijkswege heeft de gemeente als gevolg van de economische crisis ook te maken met per saldo lagere inkomsten uit grondexploitatie en bouwleges. De verwachte stijging van de bijstandsuitgaven blijven in Haarlem (nog) uit gelet op het feit dat het aantal bijstandsgerechtigden in 2009 niet is toegenomen. Daarmee steekt Haarlem gunstig af bij gemeenten van vergelijkbare grootte en bij de landelijke ontwikkeling.

In het kader van het opstellen van de meerjarenraming zijn de geschetste landelijke en lokale ontwikkelingen zo goed mogelijk in kaart gebracht en financieel vertaald naar de Haarlemse situatie. Daarbij geldt dat de ramingen voor met name de jaren na 2011 nog met veel onzekerheden zijn omgeven.

In dit hoofdstuk wordt voorts ingegaan op uitgangspunten die worden gehanteerd bij het opstellen van de meerjarenraming voor de periode 2011 – 2015, zoals de loon- en prijsontwikkeling en de uitkomst van het nieuwe coalitieakkoord 2010 – 2014 “Het oog op morgen”. Als onderdeel van de meerjarenraming wordt daarnaast ook ingegaan op de financiële ontwikkelingen die voortvloeien uit de Bestuursrapportage 2010-1, het investeringsplan 2010 – 2015, de algemene uitkering en doeluitkeringen, en overige ontwikkelingen vanaf 2011.

3.2 Uitgangspunten programmabegroting 2011-2015

De totstandkoming van de programmabegroting gebeurt zowel top-down als bottom-up.

Top-down

De programmabegroting 2011-2015 wordt opgesteld binnen de eerder vastgelegde beleidsmatige en financiële kaders. In deze top-down-benadering is de kadernota 2010 het startpunt voor de begroting.

De kaders van de begroting 2011 worden gevormd door:

- het nieuwe coalitieakkoord 2010 – 2014 en de voorgenomen bezuinigingen;
- het door de raad vastgestelde meerjarenraming 2010-2014;
- de door de raad vastgestelde beleidswijzigingen na vaststelling van de programmabegroting 2010;
- de meest recente informatie over de algemene uitkering;
- de inventarisatie van de meerjarige ontwikkeling van het aantal inwoners, woningvoorraad en bedrijvensvoorraad (april);
- de verwachte loon- en prijsontwikkeling voor 2011-2015;
- de bestaande meerjarenraming;
- het investeringsplan 2010-2015.

Vanuit de keuzes die de gemeenteraad bij de kadernota maakt, worden de programma's en beleidsvelden van de programmabegroting 2011-2015 samengesteld, waarna het een taak van het college, de directie en de afdelingsmanagers is om de keuzes die de raad in de kadernota heeft gemaakt door te vertalen naar productniveau en de daar onderliggende budgetten.

Bij uitgangspunten in deze paragraaf worden nog niet de ombuigingsvoorstellen betrokken die in hoofdstuk 5 aan de orde komen.

Bottom-up

Voor de going-concernwerkzaamheden geldt een bottom-upbenadering. Bij deze benadering ligt het startpunt bij de budgetten van de afdelingen en maakt elke afdeling een inschatting van de uit te voeren taken en de daarmee gepaard gaande kosten en opbrengsten. Bij het opstellen van deze ramingen wordt uitgegaan van deze kadernota en wordt de budgetuitputting in voorgaande jaren betrokken.

Bepaling loon- en prijsontwikkeling voor het komende begrotingsjaar 2011

Jaarlijks wordt in de kadernota vastgelegd op welke wijze loon- en prijsontwikkelingen in de meerjarenbegroting worden verwerkt. Vorig jaar, bij de kadernota 2009, werd besloten om hierbij als uitgangspunt te kiezen dat voor zowel de baten als de lasten in de meerjarenraming (2012-2015) het loon- en prijspeil van het begrotingsjaar (2011) wordt gehanteerd. Daarmee wordt een meerjarenbegroting in constante prijzen opgesteld. Dit is een gebruikelijke methodiek bij veel andere gemeenten. Hiertoe werd besloten omdat door de huidige en snel veranderende macro-economische omstandigheden de voorspellende waarde voor de jaren na het begrotingsjaar gering is. En bovendien zijn door de wisselende percentages jaarschijven minder goed vergelijkbaar.

Op basis van het Centraal Economisch Plan voor 2010 worden voor de begroting 2011 de navolgende ramingsgrondslagen geraamd.

De loonkosten voor het komende jaar worden als regel gebaseerd op de laatst vastgestelde CAO. De daaruit voortvloeiende salarisontwikkelingen en werkgeverslasten worden in de begroting geraamd. Op het moment van het opstellen van deze kadernota waren de CAO- onderhandelingen nog niet afgerond. De werkgevers willen voor 2010 en 2011 de nullijn volgen en de bonden vragen om een loonsverhoging per 1-6-2009 van 1,5%. Voor 2010 wordt een loonstijging van 0% geraamd en voor 2011 een loonstijging van 0,5% geraamd

De materiële kostencompensatie die bij de uitgangspunten wordt gehanteerd is ontleend aan het Centraal Economisch Plan van 2010.

Uitgangspunt is dat er geen automatische compensatie wordt toegekend, maar dat een reservering plaatsvindt voor die gevallen waarbij de budgethouder kan aantonen dat een verhoging noodzakelijk is.

Bij de aanbidding van de begroting kan een correctie worden aangebracht als uit de Macro Economische Verkenningen (medio september 2010) blijkt dat percentages voor loon- of prijsontwikkelingen afwijken. Als het percentage lager is dan nu geraamd zullen de materiële budgetten daar daadwerkelijk op worden aangepast. Bij een hoger percentage gebeurt de aanpassing door middel van een stelpost.

Het prijspeil van de investeringsramingen in het investeringsplan 2010-2015 is geactualiseerd. Op basis van de meest recente ramingen van het Centraal Planbureau (CPB) van maart 2010 bedraagt het inflatiepercentage van bruto overheidsinvesteringen voor de jaren 2010 en 2011 1½ %.

Voor subsidies van minder dan € 45.000 wordt voor 2011 geen kostencompensatie toegekend. Bij subsidies boven dat bedrag vindt een weging plaats, waarbij de loonkostenstijging voor 70% en de materiële lastenstijging voor 30% meetelt. Het percentage voor deze subsidies bedraagt derhalve 0,8%. Er vindt achteraf geen verrekening plaats op basis van de werkelijke materiële of loonkosten.

Voor de Haarlemse begroting is het van belang dat aan Haarlemse verbonden partijen dezelfde uitgangspunten hanteren als Haarlem. Bovenstaande uitgangspunten zullen dan ook worden ingebracht in de besturen van betrokken verbonden partijen, zoals Veiligheidsregio Kennemerland (VRK), Frans Halsmuseum, Bibliotheek en Paswerk.

De rente zal naar verwachting wel gaan oplopen, maar voor 2011 worden nog geen grote stijging verwacht. De rente op de geldmarkt wordt geraamd op 2,5% en voor de kapitaalmarkt op 4,25%.

Voor belastingen en rechten wordt het inflatiepercentage aangehouden dat voortvloeit uit de hiervoor al genoemde publicaties; dat wil zeggen 1,5%. Voor heffingen geldt dat een compensatie alleen aan de orde is, als dit binnen de grenzen van kostendekkendheid blijft. De belastingvoorstellen worden echter pas in december voorafgaand aan het begrotingsjaar vastgesteld. Daarom verdient het aanbeveling dat de raad het college machtigt de percentages voor de belastingen (OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en precariobelasting) nog te kunnen aanpassen als het inflatiepercentage dat dan bekend is, meer dan 0,5% afwijkt dan waarvan in de voorstellen is uitgegaan.

Deze aanpassing vindt dan mogelijk plaats nadat de begroting door de raad is vastgesteld.

De overige inkomsten, zoals huren en pachten, worden eveneens verhoogd met 1,5%.

Conform eerder besluitvorming wordt in de kadernota op voorhand geen geld voor areaaluitbreiding geraamd. Bij infrastructurele investeringsvoorstellen zullen ook nadere voorstellen worden gedaan over de budgettaire gevolgen voor de onderhoudsramingen.

Voor de begroting 2011 de volgende uitgangspunten geraamd:

Omschrijving	Uitgangspunten
Loonontwikkelingen (inclusief sociale lasten)	0,50%
Materiële uitgavenstijging (exploitatie en investeringen) ¹	1,50%
Subsidies onder de € 45.000	0,00%
Subsidies boven de € 45.000 ²	0,80%
Lange rente nieuwe leningen	4,25%
Renteomslag	5,00%
Belastingen en overige inkomsten	1,50%
Specifieke uitgangspunten voor grondexploitatie (MPG) ³	
Stijging kostencomponent (mix loon-, uitbestedings- en bouwkosten)	3,00%
Renteomslag	5,00%
Overige eigen inkomsten	2,00%

¹ Compensatie wordt alleen toegepast als noodzaak door budgethouder kan worden aangetoond

² Berekening is als volgt: lonen 0,5% x 0,7 en materieel 1,5 % x 0,3

³ De uitgangspunten voor grondexploitaties worden bepaald voor projecten met een zeer lange doorlooptijd. De percentages gelden voor een 10-jaarsgemiddelde.

Beslispunt

Het college stelt de raad voor om akkoord te gaan met voorgestelde uitgangspunten voor de begroting 2011.

3.3 Financiële ontwikkelingen

In de samenvatting (hoofdstuk 2 van deze kadernota) is een tabel opgenomen met de bijgestelde meerjarenraming voor de programmabegroting 2011-2015.

Vertrekpunt is de laatste door de gemeenteraad in december 2009 vastgestelde meerjarenraming (de 1^e suppletoire begrotingswijziging die is opgesteld naar aanleiding van de besluitvorming over de 2e bestuursrapportage 2009). Die raming wordt geactualiseerd met financiële gevolgen op basis van:

- Bestuursrapportage 2010-1
- Uitgangspunten programmabegroting 2011-2015
- Investeringsplan 2010-2015
- Algemene uitkering en doeluitkeringen
- Overige ontwikkelingen vanaf 2011

De toelichtingen op de ontwikkelingen zijn opgenomen na de tabel.

Omschrijving	Meerjarenraming 2010-2015. Budgettair effect (v (-) is voordelig n is nadelig)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Begroting 2010-2014	-50 v	2.697 n	-231 v	-323 v	-323 v
Mutaties bestuursrapportage 2009-2	1.272 n	1.457 n	1.709 n	2.053 n	2.053 n
Uitkomsten na bestuursrapportage 2009-2	1.222 n	4.154 n	1.478 n	1.730 n	1.730 n
1 Bestuursrapportage 2010-1	-662 v	318 n	1.113 n	1.618 n	2.113 n
2 Uitgangspunten voor de begroting 2011-2015					
Loonsom (cao-ontwikkelingen)	-700 v	-700 v	-700 v	-700 v	-700 v
3 Coalitieakkoord 2010-2014	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m
4 Investeringsplan 2010-2014	-320 v	-2.432 v	-1.136 v	4.283 n	4.443 n
5 Algemene uitkering en doeluitkeringen					
a - lagere algemene uitkering i..v.m. rijksombuigen		4.250 n	8.500 n	12.750 n	17.000 n
b - andere verdeling WMO-gelden	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m
6 Overige ontwikkelingen					
a Onderhoudsnormen voor de openbare buitenruimte	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m
b Risico's grote projecten	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m
c Bouwleges	-500 v	-500 v	-500 v	-500 v	-500 v
d Initiatievenbudget Vastgoed	-250 v	-250 v	-250 v	-250 v	-250 v
Totaal ombuigingstaakstelling (zie hoofdstuk 5)	-1.210 v	4.840 n	8.505 n	18.931 n	23.836 n

Toelichting op mutaties in de tabel

1. Bestuursrapportage 2010-1

In de tabel wordt het totaal van de structurele doorwerking van de financiële afwijkingen uit de eerste bestuursrapportage 2010 samengevat. Hierin is ook de structurele doorwerking van de uitkomst van de jaarrekening 2009 verwerkt.

Voor een toelichting wordt verwezen naar de bestuursrapportage 2010-1.

2. Uitgangspunten programmabegroting 2011-2015

In de vigerende begroting 2010 is een salarisraming opgenomen van 1% per 1-1-2010 en 0,5 % per 1-6-2010. Voor 2010 en 2011 kan, in overeenstemming met het bod van college van Arbeidszaken, de nullijn worden aangehouden. Voorzichtigheidshalve ramen wij in onze begroting een stijging van 0,5%. Dat betekent dat de loonkosten per saldo € 700.000 neerwaarts worden aangepast.

3. Coalitieakkoord 2010-2014

Verwezen wordt naar hoofdstuk 2 van deze kadernota.

4. Investeringsplan 2010-2015

In onderstaande wordt het totaal van de financiële doorwerking van het investeringsplan samengevat. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze kadernota.

bedragen x € 1000

Omschrijving	Kapitaallasten					
	Budgettaire effect (v (-) is voordelig n is nadelig)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Actualisatie IP 2009-2014	-3.831	-1.809	-3.035	-2.627	-2.545	-1.108
Reeds genomen besluiten aanvullend IP 2009- 2014	-702	-809	-105	430	820	808
Nieuwe investeringen						
- Vervangingsinvesteringen	0	15	23	62	228	219
- Uitbreidingsinvesteringen	0	34	319	313	301	330
- Investerings t.l.v. stelposten	-11	-9	-9	-9	-8	-8
Actualisatie kredieten ICT/Huisvesting	-431	-17	161	436	2.277	2.193
Mutatie dekking exploitatie	-1.366	-601	-3.278	-3.446	-3.959	-3.925
Mutaties staat van activa	3.043	2.876	3.492	3.706	7.169	5.935
Totaal verschil	-3.299	-320	-2.432	-1.136	4.283	4.443

5. Algemene uitkering en doeluitkeringen

A. Algemene uitkering

Sinds 1998 geldt de afspraak dat de omvang van het gemeentefonds meegroeit met de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Met het oog op de bestrijding van de economische crisis in de vorm van omvangrijke steunmaatregelen door het rijk, is in april 2009 in het zgn. aanvullende bestuursakkoord tussen het rijk en de VNG afgesproken dat voor de jaren 2009 – 2011 wordt afgestapt van deze koppeling. Het accres voor 2010 en 2011 is vastgesteld op € 75 miljoen. Dit accres wordt later niet meer bijgesteld. Daarnaast is voor 2010 incidenteel € 90 miljoen beschikbaar gesteld.

Door de economische crisis en de daarmee samenhangende grote onzekerheid over de economische ontwikkeling voor de komende jaren, is het de fondsbeheerders niet gelukt om voor de jaren na 2011 met een raming van het accres te komen.

Daarbij speelt ook dat er in 2011 nieuwe verkiezingen worden gehouden, met alle mogelijke financiële consequenties van dien voor gemeenten. Ook vindt er in 2010 een evaluatie plaats van de normeringssystematiek, waarbij het nog maar de vraag is of deze ongewijzigd van kracht blijft.

Dat alles heeft er toe geleid dat in de mei- en septembercircularis 2009 voor de jaren na 2011 wordt gewerkt met een p.m. – raming. Dat vertaalt zich in een nominaal accres van nul. Er wordt met andere woorden geen enkele compensatie geboden voor loon- en prijsstijgingen.

Door de recessie dalen rijksbelastinginkomsten en stijgt het rijksbegrotingstekort. Het rijk verwacht voor 2010 een begrotingstekort van ruim 6% (ca. € 35 miljard). De Europese Unie accepteert echter maximaal 3% tekort. Het kabinet heeft daarom twintig commissies opdracht gegeven bezuinigingsmogelijkheden te zoeken op evenzoveel beleidsterreinen, waarin in totaal € 175 miljard per jaar omgaat. Elke commissie heeft een variant ontwikkeld met tenminste een bezuiniging van 20 procent. Samen gaat het dus maximaal om € 35 miljard per jaar. Uit de resultaten van die zoekopdracht zal het nieuwe kabinet, waarschijnlijk pas na de zomer, een keuze maken.

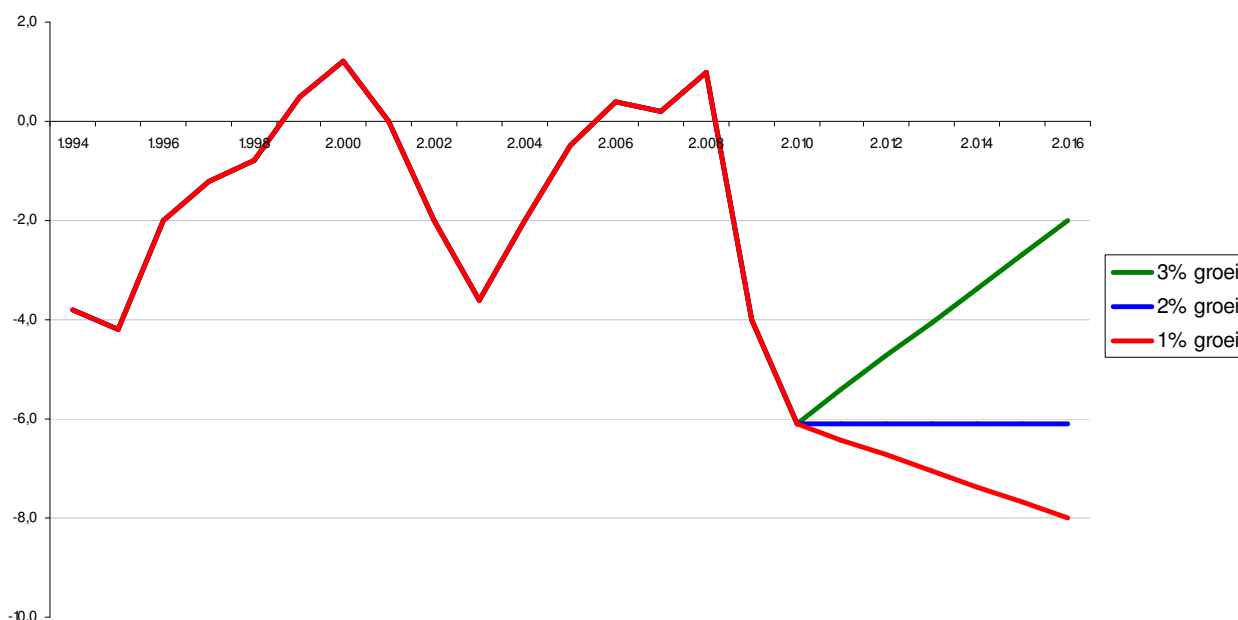
In lijn met het aanvullend bestuursakkoord dat in het voorjaar van 2009 is gesloten tussen het rijk en de gemeenten delen gemeenten vanaf 2012 mee in de rijksbezuinigingen en worden deze gefaseerd doorgevoerd.

Het is waarschijnlijk dat de ombuigingstaakstelling lager zal uitvallen dan de aanvankelijk geraamde € 35 miljard. Zo heeft het CPB onlangs (april 2010) een berekening gemaakt waaruit blijkt dat de noodzakelijke ombuiging uitkomt op € 29 miljard per 2018.

In de Wet Tekortreductie Rijk en Medeoverheden (Wet TREM) is vastgelegd dat het tekort met ingang van 2011 stapsgewijs zal worden teruggebracht. Met het oog daarop gaat Haarlem uit van een gefaseerde invoering van de korting op het gemeentefonds. Voor de effecten op het gemeentefonds zijn er drie scenario's doorgerekend:

- Bij 3% structurele economische groei vanaf 2010 zijn er geen rijksbezuinigen nodig. Het tekort komt vanzelf binnen de bandbreedte. Deze economische groei lijkt niet realistisch.
- Bij 2% economische groei moet het rijk circa € 18 miljard bezuinigen om het tekort binnen de bandbreedte te brengen. Conform de normeringsystematiek van het gemeentefonds daalt de uitkering aan Haarlem met € 18 miljoen.
- Bij 1% groei moet € 30 miljard worden bezuinigd. Conform de normeringsystematiek van het gemeentefonds daalt de uitkering aan Haarlem met € 30 miljoen.

Figuur 1 Begrotingstekort van het rijk in procenten BBP

(De y-as geeft het begrotingstekort van het rijk in procenten en de x-as de kalenderjaren.)

Uit de berichtgeving van de VNG op 9 april 2009 blijkt dat de korting op de algemene uitkering tot 2015 zal oplopen tot € 1,7 miljard. Voor de korting na 2015 is er nog geen informatie. Voor Haarlem betekent dit een korting op de gemeentefondsuitkering die in 2015 oploopt tot € 17 miljoen; d.w.z. vanaf 2012 circa € 4,25 miljoen per jaar.

B. Doeluitkeringen

De resultaten van de verfijning van het verdeelmodel Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) zijn medio maart 2010 bekend geworden. Dat leidt voor Haarlem tot een nadeel van ruim € 1,9 miljoen. Het rijk is voornemens om de nieuwe verdeelmodel m.i.v. 2011 in te voeren. Gelet op eerdere afspraken rond de Wmo en de jaarlijkse onderuitputting die tot nu toe is opgetreden van circa € 3 miljoen is het uitgangspunt dat deze korting binnen het beschikbare Wmo-budget wordt opgevangen.

Over mogelijke kortingen op overige doeluitkeringen valt op dit moment nog weinig te zeggen. Dat hangt af van de aanbevelingen van de ambtelijke werkgroepen en de politieke besluitvorming daarover.

6. Overige ontwikkelingen vanaf 2011

a. Onderhoudsnormen openbare buitenruimte

Zie paragraaf 7.5 van deze kadernota.

b. Risico's grote projecten

Zie hoofdstuk 9 van deze kadernota en hoofdstuk 3 van de bestuursrapportage 2010-1

c. Bouwleges

De bouwleges ontwikkelen zich minder negatief dan in de kadernota 2009 werd aangenomen (structureel € 500.000 voordelig).

d. Initiatievenbudget Vastgoed

Naast het concernbrede initiatievenbudget heeft ook de afdeling Vastgoed een eigen initiatievenbudget. Omdat het concernbrede budget toereikend is, wordt het budget van Vastgoed afgeraamd (structureel € 250.000 voordelig).

Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een begrotingstekort dat in 2015 oploopt tot bijna € 24 miljoen. In het hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de maatregelen en procedure om dit tekort om te buigen naar een materieel sluitende meerjarenbegroting.

Beslispunt

Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de structurele financiële doorwerking van de eerste bestuursrapportage 2010, het coalitieakkoord, de financiële gevolgen van het investeringsplan 2010-2015 en de overige financiële ontwikkelingen, en deze te verwerken in de meerjarenraming 2011 - 2015.

4. Investeringsplan

Het investeringsplan bevat alle investeringen die de gemeente in de periode 2010-2015 wil gaan uitvoeren. De gemeenteraad stelt met het investeringsplan zowel de planning voor de periode 2010-2015 vast als de hoogte van de bedragen. Het investeringsplan 2010 – 2015 is als los boekje (bijlage 1 bij deze kadernota) gevoegd. In het bijgevoegd investeringsplan wordt inzicht gegeven in de afzonderlijke investeringen. Per investering wordt aangegeven wat de status van de investering is (A-reeds besloten door de raad, B-gemandateerd aan college of C-raadsbesluit volgt) en hoe de kapitaallasten worden gedekt (door heffingen of door de algemene middelen).

De basis voor het investeringsplan wordt gevormd door het investeringsplan 2009-2014. Uitgaande van het investeringsplan van vorig jaar zijn de kapitaallasten (rente en afschrijving) opnieuw berekend, waarmee een “basisplan” 2010 – 2015 ontstaat. Daaraan zijn toegevoegd:

- een aantal nieuwe onvermijdelijke uitbreidingsinvesteringen, waartoe de gemeenteraad nog niet eerder heeft besloten;
- een aantal vervangingsinvesteringen;
- actualisaties van investeringsramingen;
- reeds genomen besluiten aanvullend op het investeringsplan van vorig jaar, waartoe de gemeenteraad op een eerder moment heeft besloten.

De uitbreidingsinvesteringen zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Investeringsplan						Kapitaallasten				
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Zelfbedieningsbalie Raakspoort	50	100	25	25			3 n	8 n	9 n	50 n	
Voorbereiding Basisregistratie Grootchalige Basiskaart-implementatie	80	20					4 n	25 n	24 n	23 n	22 n
Archiefruimte stadhuis	300						30 n	29 n	29 n	28 n	27 n
Toegankelijk maken bushaltes lijn 73 (gedekt door subsidie)	840							0	0	0	0

De belangrijkste vervangingsinvesteringen zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Investeringsplan						Kapitaallasten				
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Vervangingsinvesteringen Schouwburg cf. vastgesteld onderhoudsplan			650							163 n	156 n
Vervangingsinvesteringen podia cf. vastgesteld onderhoudsplan						1.748					
Kassasysteem (vervanging software en migratie bestanden)						75					
Pinautomaten balie i.v.m. verlopen certificering				25						6 n	6 n
Parkeerautomaten kentekenparkeren	1.000							250 n	240 n	230 n	220 n
mGBA, Landelijke database gemeentelijke basisadministratie (aanpassen systemen, conversie)			160						40 n	38 n	37 n
Digitalisering brondocumenten	30							8 n	7 n	7 n	7 n
Meubilair concernhuisvesting stadskantoor	1.150		1.150				173 n	167 n	333 n	321 n	310 n

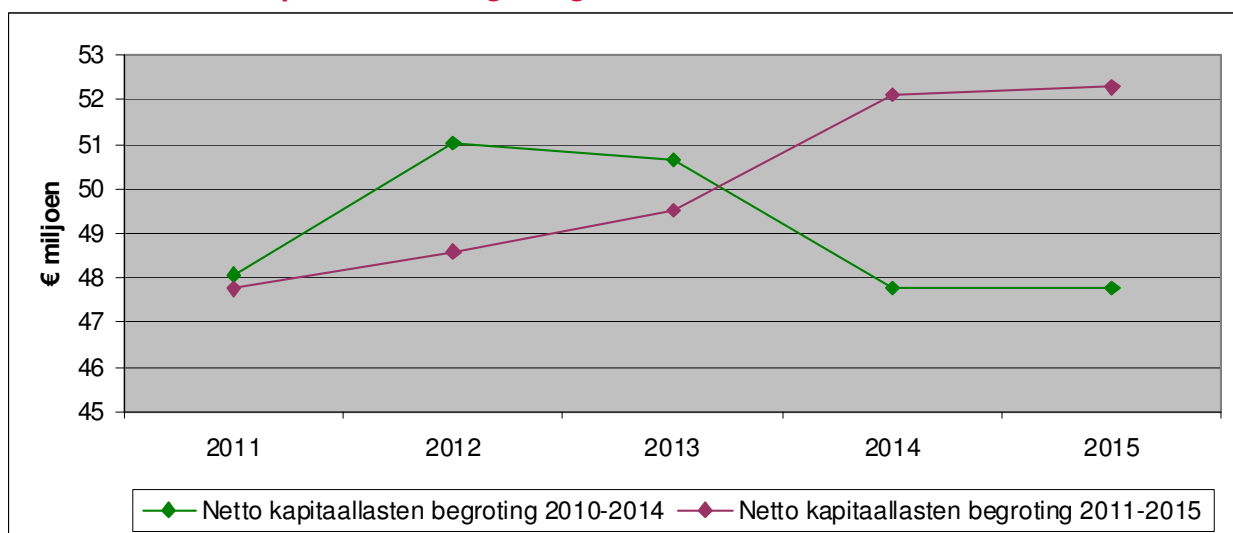
Actualisatie ramingen

In 2007 zijn door de raad een tweetal kredieten gehonoreerd. Dit betrof een krediet van € 72 miljoen voor de Raakspoort, Zijlpoort en de vaste inrichting en een krediet van € 1,9 miljoen ten behoeve van duurzaamheidsinvesteringen. De raming van de benodigde kredieten komt nu uit op € 78,4 miljoen. De aankoopkosten voor de panden zijn aangepast met de overeengekomen prijsindexatie en er is € 1,7 miljoen voor de btw kosten opgenomen die nog niet in het krediet waren geraamd.

Verschillende adviseurs hebben vastgesteld dat de ICT-infrastructuur en de beheerorganisatie risico's met zich meebrengen wat betreft de continuïteit van de bedrijfsvoering. Om in het vereiste tempo het achterstallig onderhoud weg te werken en ook de beheerorganisatie naar het adequate niveau te brengen is een masterplan ICT opgesteld. Op basis van het masterplan zijn de ramingen in het investeringsplan geactualiseerd.

Voor de toelichting op bovenstaande investeringen wordt verwezen naar het investeringsplan 2010-2015 (bijlage 1).

Geraamde netto kapitaallasten begroting

In hoofdstuk 5 van deze kadernota wordt ingegaan op de voorgenomen ombuigingsmaatregelen. In die ombuigingen wordt ook het bijgestelde investeringsplan 2010-2015 betrokken. Om die reden wordt voorgesteld de informatie in dit hoofdstuk van de kadernota voor kennisgeving aan te nemen en bij de begrotingsbehandeling in november van dit jaar, en dus na besluitvorming over de ombuigingsmaatregelen, het Investeringsplan 2010-2015 vast te stellen.

Beslispunt

Het college stelt de raad voor om de actualisatie van het Investeringsplan 2010-2015 voor kennisgeving aan te nemen.

5. Ombuigingen

In de komende jaren zal Haarlem fors moeten ombuigen, om het huishoudboekje op orde te houden. Tot en met 2018 gaat het om € 35 miljoen bij een verondersteld economisch groeipercentage van 1%. Daar zal iedereen in de stad wat van merken, de Haarlemse burger, de partners in de stad en bedrijven/instellingen. Maar ook de ambtelijke organisatie en gemeenteraad zullen een bijdrage moeten leveren. De ombuigingsmaatregelen worden ingedeeld naar de volgende thema's:

Ombuigingen naar thema	2018
Investeringsplafond	€ 7 mln
Efficiency en interne organisatie	€ 6 mln
Taken en taakuitvoering	€ 5 mln
Subsidies en verbonden partijen	€ 9 mln
Woonlasten en andere inkomsten	€ 8 mln
Totaal ombuigingen	€ 35 mln

In dit hoofdstuk wordt elk van de thema's uitgewerkt, en worden de concrete maatregelen benoemd. De maatregelen zullen gevolgen hebben voor de formatieomvang van de gemeente Haarlem. Dit geldt voor diverse maatregelen in de verschillende thema's die aan de orde komen bij de ombuigingsmaatregelen. Maatregelen die formatieve consequenties hebben zijn in de navolgende tabellen voorzien van een (p).

Wij schatten het gevolg van alle ombuigingsmaatregelen samen (efficiency, investeringsplafond, taken en subsidies) op een verlaging van het personeelsbestand van 100 fte in de periode 2011 – 2018. In de ombuigingsbedragen is daar al rekening mee gehouden.

In dit hoofdstuk wordt een inschatting gemaakt volgens welk tijdpad de maatregelen (financieel) effect zullen opleveren. In de tabellen worden afzonderlijke kolommen opgenomen voor de jaren 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015 (zijnde het eerstvolgende begrotingsjaar 2011 en de jaren die in de meerjarenraming moeten worden geraamd) en één kolom met de resterende taakstellingen voor de periode 2016 tot en met 2018. Veel van de voorgestelde maatregelen zullen nog moeten worden uitgewerkt. Voor sommige onderdelen is zelfs uitgebreid onderzoek noodzakelijk. Alle genoemde bedragen zijn dan ook indicatief, net als het jaar van realisatie van de ombuiging. Mocht een maatregel minder opleveren dan nu wordt verwacht, dan moet dit worden gecompenseerd door andere maatregelen. Het college zal de komende jaren de voortgang van de ombuigingen nauwlettend in de gaten houden. De raad wordt hierover geïnformeerd door middel van de reguliere planning en controldocumenten (in ieder geval in kadernota, begroting en jaarverslag).

5.1 Ombuigingen op het gebied van investeringen

De komende jaren gaat het verschil tussen de benodigde investeringsruimte en de beschikbare investeringsruimte fors toenemen. Om de kosten van investeringen beheersbaar te houden, wordt de komende jaren toegewerkt naar een investeringsplafond. Vooralsnog worden de vrijvallende afschrijvingslasten gehanteerd als maatgevend voor dat investeringsplafond (d.w.z. de lasten van nieuwe investeringen mogen niet hoger zijn dan de vrijvallende lasten). De jaarlijkse vrijval fluctueert momenteel tussen de € 1 miljoen en de € 1,5 miljoen.

Er wordt een aantal maatregelen genomen om op termijn binnen dat investeringsplafond te komen. Een aantal daarvan is al toegepast het als bijlage bij deze kadernota opgenomen Investeringsplan 2010-2015.

De maatregelen zijn:

- Alleen noodzakelijke, onvermijdbare en 100% rendabele investeringen worden opgenomen in het Investeringsplan;
- Voor alle investeringen geldt dat ze beleidsmatig moeten zijn verankerd (programmabegroting / onderhoudplannen) en dat vaststaat dat het bedrijfseconomisch de beste investering is (sober versus levensduur);
- Alle nieuwe investeringen worden expliciet getoetst op het aspect duurzaamheid;
- Er worden in principe geen uitbreidingsinvesteringen opgenomen in het investeringsplan;
- Onderhoudsinvesteringen worden niet meer geactiveerd, en worden versneld afgeschreven. Bij de bestemming van het rekeningresultaat over 2009 is op dit punt al een flinke slag gemaakt, hetgeen een structureel voordeel in de meerjarenbegroting oplevert van ca. € 0,5 miljoen;
- Op basis van realisatiepercentages van afgelopen jaren wordt een zo reëel mogelijke inschatting gemaakt van de uitgaven en plannen voor de investeringen;
- Van alle investeringen wordt nagegaan of ze daadwerkelijk uitvoeringsgereed zijn in het geplande begrotingsjaar;
- Van uitbreidingsinvesteringen die het point-of-no-return niet zijn gepasseerd is nagegaan of deze nog kunnen worden geschrapt.

bedragen x €1.000

Investeringsplafond	Totaal	Taakstelling voor meerjarenraming 2011-2015. Budgettaire effect (v (-) is voordelig n is nadelig)					Resterende taakstelling voor periode 2016-2018
		2011	2012	2013	2014	2015	
Ombuigingen IP							
1 Schrappen of verlagen van investeringen (p)		-655 v	-713 v	-740 v	-714 v	-686 v	
2 Fasen van investeringen (p)		-772 v	-151 v	28 n	28 n	28 n	
3a Overhevelen naar exploitatie		6.482 n	1.692 n	1.083 n	-2.353 v	-2.259 v	
3b Overhevelen budgetten kleine investeringen		461 n	356 n	254 n	158 n	64 n	
4 Investerings t.l.v. digitaliseringskrediet		-4 v	-35 v	-79 v	-77 v	-115 v	
		5.512 n	1.149 n	546 n	-2.958 v	-2.968 v	
Extra afschrijven activa t.l.v resultaat jaarrekening 2009		-500 v	-500 v	-500 v	-500 v	-500 v	
Totaal ombuigingen IP	-7.000 v	5.012 n	649 n	46 n	-3.458 v	-3.468 v	-3.532 v

(p) = heeft formatieve consequenties

De in de tabel opgenomen ombuigingen worden in deze paragraaf toegelicht.

Ad 1. Schrappen van investeringen

Van onderstaande investeringen kan de raming vervallen of worden verlaagd.

Bedragen x € 1.000

	Inv.bedrag	2011	2012	2013	2014	2015
Te vervallen investeringen						
SHO Stelpost functionele aanpassing schoolgebouwen 2007	pm	pm	pm	pm	pm	pm
SHO Stelpost prijscompensatie SHO	1.989	-99	-149	-147	-144	-142
Stadion Jan Gijzenkade	1.000	-250	-240	-230	-220	-210
Kunstgrasvelden Toplaag HFC Haarlem	350	0	0	-53	-51	-49
Westelijk tuinbouwgebied	760	-19	-131	-126	-122	-117
Verenigde Polders	330	-50	-48	-46	-45	-43
Schoterbos	500	-75	-73	-70	-68	-65
Rotonde Westergracht-Leidsevaart (dekking subsidie)	425	0	0	0	0	0
Multimediascherm	50	0	-13	-12	-12	-11
Verlagen investeringen						
Centrale Afsandbediening Bruggen (deels aframes)	1.000	-83	-81	-80	-78	-76
Melkbrug (deels aframes)	950	-79	-78	-76	-74	-73
Cronjé-garage	800	-15	-59	-58	-57	-55
Bruto mutatie kapitaallasten		-670	-872	-898	-871	-841
Lagere dekking parkeergelden		15	59	58	57	55
Kosten formatie brugwachters		0	100	100	100	100
Netto mutatie kapitaallasten		-655	-713	-740	-714	-686

Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs: stelpost functionele aanpassing

Volgens de verordening 'materiële en financiële gelijkstelling gemeente Haarlem 2009' is er voor 2010 een subsidieplafond van € 2,7 miljoen voor functionele aanpassing van schoolgebouwen. In het investeringsplan is als gevolg van onderuitputting in voorgaande jaren nog € 5,9 miljoen beschikbaar. Formeel zou er derhalve € 3,2 miljoen moeten worden afgeraamd. Momenteel is er onvoldoende inzicht in de aanvragen die mogelijk door de schoolbesturen worden ingediend. Gezien de vertragingen in de uitvoering van het SHO is daarnaast mogelijk dat ook de aanvragen voor functionele aanpassingen naar de toekomst verschuiven. Aanvragen voor functionele aanpassingen hebben namelijk in veel gevallen een relatie met geplande investeringen in nieuw/verbouw. Om op korte termijn inzicht te krijgen in de omvang van de potentiële aanvragen is uiterlijk medio juli (in samenwerking met de schoolbesturen) inzichtelijk gemaakt wat het beroep op de stelpost wordt en/of er nog restantbedragen moeten worden doorgeschoven. De daadwerkelijke aframing van de stelpost wordt afhankelijk gemaakt van deze uitkomst, en kan worden betrokken bij de begroting 2011. Aangezien doorschuiven van bedragen na 2010 leidt tot vaststelling van een nieuwe einddatum en nieuwe subsidieplafonds zal dit leiden tot een aanpassing van de verordening.

Concreet voor de kadernota betekent dit dat de bezuiniging (nog) niet wordt ingeboekt maar pm wordt geraamd.

Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs: stelpost prijsstijgingen

Bij de actualisatie van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs zijn de investeringsramingen geactualiseerd. Prijsstijgingen zijn in deze actualisatie verwerkt. De stelpost prijsstijgingen ad € 2,0 miljoen kan hierdoor vervallen. Aangezien de gemeente Haarlem de meerjarenraming tegen constante prijzen opstelt, is het logisch om deze gedragslijn ook voor de investeringen te handhaven. Beoordeling van toekomstige prijsstijgingen moet worden beoordeeld bij het opstellen van het nieuwe investeringsplan.

Stadion Jan Gijzenkade/Kunstgrasvelden HFC Haarlem

Door het faillissement van HFC Haarlem kunnen de investeringen worden geschrapt. Bij de eerste bestuursrapportage wordt voor de sloop van de staantribune een incidenteel budget opgenomen van € 200.000.

Westelijk tuinbouwgebied, Verenigde Polders en Schoterbos

Voor het Westelijk tuinbouwgebied betekent het schrappen van het investeringsbedrag dat het plan om in het noordelijke gedeelte een stadsnatuurpark aan te leggen niet door gaat. In het verleden zijn afspraken gemaakt met de provincie Noord-Holland over de uitbreiding van de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) in het zuidelijke gedeelte. Mogelijk dat hierover nader overleg nodig is.

De Verenigde Polders zal in zijn huidige vorm blijven bestaan en niet als recreatief gebied worden in gericht. De fietsverbinding zal wel gerealiseerd worden. Het definitief ontwerp hiervoor is al door de raad behandeld.

Het gevolg van het schrappen van het investeringsbedrag Schoterbos is dat de achterstand op het gebied van beheer en onderhoud blijft bestaan en dat knelpunten in de huidige inrichting niet aangepakt worden.

Rotonde Westergracht-Leidsevaart (dekking subsidie)

Het schrappen van de rotonde betekent dat de verkeersregelininstallatie gehandhaafd dient te worden. Deze is echter aan vervanging toe. Deze investering heeft tot gevolg dat andere vervangingen uit de stelpost Verkeersregelininstallaties getemporeerd worden.

De projecten Westelijk tuinbouwgebied, Verenigde Polders, Schoterbos en Rotonde Westergracht-Leidsevaart vormen de invulling van de structurele ombuiging waartoe in 2009 is besloten. Dit betekent dat voor de jaarschijf 2010 een bedrag van € 500.000 structureel moest worden gevonden, gefaseerd oplopend tot € 1.500.000 in 2014. Deze projecten vormen hier een onderdeel van. Omdat hierover nog besluitvorming heeft plaats gevonden kunnen deze projecten worden stopgezet, met inachtneming van de hierboven genoemde consequenties.

Centrale Afstandbediening Bruggen

Het project wordt slechts gedeeltelijk uitgevoerd, waardoor er per saldo minder krediet nodig is.

Melkbrug

Het besluit tot verlagen van het krediet is reeds bestuurlijk genomen.

Cronjé-garage

De bouwkosten vallen € 800.000 lager uit.

Multimediascherm

De investering in een multimediascherm is niet noodzakelijk. Voorgesteld wordt om deze investering te schrappen.

Ad 2. Faseren van investeringen

In de praktijk blijkt dat er jaarlijks sprake is van onderuitputting. Onderzocht is in hoeverre de huidige ramingen realistisch zijn en op basis daarvan is een aantal investeringen naar achteren geschoven.

Ad 3a. Overhevelingen naar exploitatie

Het investeringsplan bevat diverse activeringen van investeringen met een maatschappelijk nut. Het niet meer activeren van al deze kosten is budgettair niet te dragen. Het onderzoek naar de mogelijkheden of verplichting tot niet meer activeren van kosten wordt geconcentreerd op de volgende posten:

- a) In het huidige investeringsplan is een aantal meerjarige stelposten voor investeringen met maatschappelijk nut en/of onderhoud opgenomen. Activering van onderhoud, dat niet leidt tot levensduurverlenging van het actief, is niet toegestaan. Het activeren van kosten met maatschappelijk nut verdient niet de voorkeur. Doordat jaarlijks hetzelfde bedrag wordt geïnvesteerd hebben de investeringen het karakter van een zogenaamd ideaalcomplex. Structureel is het daarom ook budgettair voordeliger om de investeringen niet te activeren.
- b) In het huidige investeringsplan zijn onderhoudskosten opgenomen. Veelal leidt het uitvoeren van achterstallig onderhoud niet tot verlenging van de levensduur. Conform de regels van het

BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) mogen deze kosten niet worden geactiveerd. Deze kosten dienen dan ook overgeheveld te worden naar de exploitatie. Slechts als aangetoond kan worden dat de levensduur van het activum wordt verlengd, mag worden geactiveerd.

- c) De investeringen voortvloeiend uit het ICT-plan bestaan voor een deel uit aanlegkosten van ICT-voorzieningen en een grote hoeveelheid aan kleine investeringen (PC's). Voortaan zullen deze activa in 1 jaar worden afgeschreven.

De overhevelingen hebben in de eerste jaren een negatief effect op de financiële meerjarenraming. Op lange termijn heeft het overhevelen een gunstig effect op de begroting en de solvabiliteit. Aangezien er jaarlijks sprake is van onderuitputting wordt voorgesteld om 80% van de investeringsbudgetten over te hevelen. Dit heeft dan de volgende budgettaire consequenties.

bedragen x € 1.000

Scenario overheveling voor 80%	2011	2012	2013	2014	2015
Vrijval kapitaallasten	-1.422	-3.252	-4.158	-4.890	-5.196
Opnemen exploitatiebudget	7.904	4.944	5.241	2.537	2.937
Totaal budgettair effect	6.482	1.692	1.083	-2.353	-2.259

Aangezien de negatieve budgettaire effecten een incidenteel karakter hebben, kan voor de dekking van de eerste jaren gebruik gemaakt worden van incidentele dekking (bijv. reserveonttrekkingen).

Ad 3b. Overhevelen budgetten kleine investeringen

Ten laste van de stelposten 'kleine investeringen' worden diverse aankopen gedaan. De economische en/of technische levensduur van deze investeringen verschillen, maar er wordt geen onderscheid gemaakt in afschrijftermijnen. De budgetten voor kleine investeringen zijn structureel opgenomen. Doordat jaarlijks hetzelfde bedrag wordt geïnvesteerd hebben de investeringen het karakter van een zogenaamd ideaalcomplex. Structureel is het daarom budgettair voordeliger om de investeringen niet te activeren.

Ad 4. Investerings t.l.v. digitaliseringskrediet

Voorgesteld wordt om de volgende investeringen ten laste te brengen van het reeds in het investeringsplan opgenomen digitaliseringskrediet:

- landelijke database gemeentelijke basisadministratie (mGBA);
- digitalisering brondocumenten;
- zelfbedieningsbalie Raakspoort;
- voorbereiding Basisregistratie Grootchalige Basiskaart-implementatie.

5.2 Ombuigingen door het vergroten van efficiency

Bij verbetering van de efficiency wordt gekeken naar het realiseren door procesverbeteringen door te voeren, dingen slimmer te doen en beperkte organisatieveranderingen. Daarbij wordt rekening gehouden met de verworvenheden van de reorganisatie die ruim 2 jaar geleden is doorgevoerd. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om opnieuw te gaan reorganiseren. Ook is behoud van draagvlak binnen organisatie een belangrijk aandachtspunt bij het doorvoeren van veranderingen.

De volgende maatregelen worden verder uitgewerkt:

Beperken van de externe inhuur

Het beperken van externe inhuur heeft zowel betrekking op hoeveelheid als kosten. Aandachtspunten hierbij zijn dat het college liever geen externe inhuur wil op sleutelposities binnen de organisatie (tenzij daar goede redenen aan ten grondslag liggen) en dat Haarlem beter over wat duurder eigen personeel kan beschikken dan dat er externen worden ingehuurd. Dit laat onverlet dat er goede redenen kunnen zijn om in bepaalde situaties mensen van buiten in te huren, en dat Haarlem ook niet zonder hen kan. Inhuur mag geen automatisme zijn. In de 2^e helft van 2010 zal het college de

resultaten van een art. 213a-doelmatigheids-onderzoek naar de omvang en kosten van externe inhuur aanbieden aan de gemeenteraad.

Optimaliseren van de organisatiestructuur

De organisatiestructuur kan worden geoptimaliseerd door:

- Verminderen van het aantal leidinggevenden (vergroten span of control of schrappen van een managementlaag);
- Terugbrengen van het aantal staffuncties;
- Verder centraliseren van bedrijfsbureaus.

Verbeteren en vernieuwen van processen en werkwijzen

Processen en werkwijzen kunnen worden verbeterd en vernieuwd door:

- Verdere digitalisering;
- Vereenvoudigen van regels en procedures ;
- Ontwikkelen van een concernbrede beleidspool, voor een bredere en flexibele inzetbaarheid van beleidsmedewerkers die werken aan een vraaggestuurd en uitvoerbaar beleid. De mogelijkheid wordt nagegaan of een dergelijke beleidspool kan worden opgezet samen met andere gemeenten.

Verhogen van de productiviteit

De productiviteit kan worden verbeterd door de kwaliteit van medewerkers te verbeteren, bijvoorbeeld door te investeren in het eigen personeel, door scholing, aangepaste beloning, op niveau houden secundaire arbeidsvoorwaarden) en/of verkleinen maar kwalitatief verhogen van het ambtelijk apparaat.

Het college heeft uiterlijk bij de begroting 2011 het projectplan vastgesteld waarin wordt aangegeven hoe bovenstaande ombuigingsmaatregelen worden gerealiseerd. Het ombuigingsbedrag van netto € 5,75 miljoen is taakstellend. De uitgaven voor externe inhuur worden in de komende jaren teruggebracht met ca. € 9 miljoen, waarvan minimaal € 1,5 miljoen als voordeel doorwerkt in de financiële meerjarenraming. Dit bedrag is in de taakstelling verwerkt, alsmede een post van € 0,75 miljoen voor strategisch budgetteren.

Alvorens deze opbrengsten te kunnen realiseren zullen investeringen in personeel en organisatie noodzakelijk zijn. Dat betekent dat de bruto opbrengsten hoger zullen zijn, maar dat er binnen de taakstelling ruimte is om te investeren.

bedragen x €1.000

Efficiency	Totaal	Taakstelling voor meerjarenraming 2011-2015. Budgettaire effect (v (-) is voordelig n is nadelig					Resterende taakstelling voor periode 2016-2018
		2011	2012	2013	2014	2015	
Totaal	-5.750 v	-750 v	-1.550 v	-2.350 v	-3.150 v	-3.950 v	-1.800 v

5.3 Ombuigingen op het gebied van taken en taakuitvoering

Bij het bepalen van ombuigingen op het gebied van de taakuitvoering is de mate waarin er nadelige maatschappelijke effecten zullen optreden het belangrijkste toetsingscriterium. Het gaat hier om:

- Het schrappen van taken waardoor het kwaliteitsniveau naar beneden gaat. Zoals bijvoorbeeld het terugbrengen van het onderhoudsniveau naar een lagere norm, zonder dat dit ten koste gaat van het inlopen van het achterstallig onderhoud in de stad. Het betreft het mogelijk samenvoegen van jeugdbeleid en het verminderen van taken. Ook willen wij een efficiëntere inrichting van de Wmo-indicatiestelling en meer maatwerk en innovatie in de Wmo huishoudelijke hulp (door bijvoorbeeld het invoeren van zelfindicatie, het invoeren van een marktplaats of automatisch toekennen van bepaalde basisvoorzieningen huishoudelijke hulp).

- Het door anderen laten uitvoeren van taken, zoals een digitale webwinkel (burgerselfservice), het volledig invoeren van digitaal parkeren, de uitvoerende taken van Economie en Cultuur, door taken van de Sociale recherche taken te laten uitvoeren door de SIOD.
- Het stoppen met het uitvoeren van taken, of door minder taken uit te voeren. Hier gaat het om zaken als het niet meer verstrekken van leningen en geven van garanties, het terugbrengen van de tijd voor bestemmingsplannen en door het aantal op te stellen gebiedsvisies terug te brengen.
- Zaken zo te organiseren dat taken elders worden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld in het geval van het regionaliseren van VVH (inclusief bodemtaken), het extern verzelfstandigen van het Ingenieursbureau en projectmanagementbureau; en of door het aantal projecten sterk te beperken (hetgeen zich vertaalt in lagere kapitaallasten); het verzelfstandigen van Vastgoedbeheer (en Vastgoedontwikkeling wordt ondergebracht bij Gebiedsmanagement); door de taken van Stedenbouw & Ontwerp te verminderen, te professionaliseren of aan de markt over te laten.
- Het integreren van taken en afdelingen.

Bedragen x € 1.000

	Taken	Totaal	Taakstelling voor meerjarenraming 2011-2015. Budgettaire effect (v (-) is voordelig n is nadelig)					Resterende taakstelling voor periode 2016-2018
			2011	2012	2013	2014	2015	
T1	Kwaliteitsniveau naar beneden Onderhoudsniveau naar een lagere norm	-1.000 v	-1.000 v	-1.000 v	-1.000 v	-1.000 v	-1.000 v	0 v
T2	Jeugd samenvoegen en taken verminderen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
T3/12a	Indicatiestelling WMO/ maatwerk en innoveren huishoudelijke hulp (p)	-295 v	0 v	0 v	0 v	-295 v	-295 v	0 v
	Taken door anderen laten uitvoeren							
T4	Digitale webwinkel (burgerselfservice) (p)	-400 v	0 v	0 v	-400 v	-400 v	-400 v	0 v
T5	Digitaal parkeren volledig invoeren (p)	-150 v	0 v	-50 v	-75 v	-100 v	-125 v	-25 v
T6	Uitvoeren taken economie en cultuur (p)	-50 v		-50 v	-50 v	-50 v	-50 v	
T6a	Taken sociale recherche laten uitvoeren door SIOD (p)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Taken stoppen of minder uitvoeren							
T7	Geen leningen en garanties meer aangaan	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
T8	Tijdsbesteding bestemmingsplannen terug brengen met 300 uur (p)	-150 v	0 v	0 v	-150 v	-150 v	-150 v	0 v
T9	Gebiedsvisies halveren	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
T10	Uitgaven economie laten afhangen van subsidie-inkomsten	-25 v		-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	0 v
T11	Anders financieren van combinatiefuncties	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
T12	Taakstelling peuterspeelzaalwerk	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	0 v
	Taken elders organiseren							
T13	Regionaliseren VVH (incl. bodemtaken) (p)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
T14	IB en PMB extern verzelfstandigen en projecten beperken (vertaalt zich in lagere kapitaallasten) (p)	-1.000 v	0 v	-100 v	-200 v	-300 v	-400 v	-600 v
T15	Verzelfstandigen Vastgoedbeheer; VGO bij gebiedsmanagement (p)	-400 v	0 v	0 v	0 v	-100 v	-250 v	-150 v
T16	Taken S&O verminderen, professionaliseren en aan de markt overlaten (p)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Taken integreren							
T17	Integreren WWGZ, DV en SZW (p)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Bedragen x € 1.000

	Taken	Totaal	Taakstelling voor meerjarenraming 2011-2015. Budgetair effect (v (-) is voordelig n is nadelig)					Resterende taakstelling voor periode 2016-2018
			2011	2012	2013	2014	2015	
T18	OGV; afstoten taken opdrachtgeverschap	-200 v	-200 v	-200 v	-200 v	-200 v	-200 v	0 v
T19	Taken zelf gaan uitvoeren							
	Grondbank invoeren	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Nog in te vullen p.m. posten	-1.330 v						-1.330 v
	Totaal taken en formatie	-5.100 v	-1.300 v	-1.525 v	-2.200 v	-2.720 v	-2.995 v	-2.105 v

(p) = heeft formatieve consequenties

5.4 Ombuigingen op het gebied van subsidies en verbonden partijen

De totale begroting van Haarlem bedraagt € 420 miljoen (2010). Bijna € 100 miljoen daarvan wordt uitgegeven aan diverse vormen van inkomensoverdrachten:

Verbonden partijen	€ 54,4 miljoen
Subsidies	€ 30,8 miljoen
Decentralisatieuitkeringen	€ 11,1 miljoen

Verbonden partijen

Naar het oordeel van de coalitie is het niet meer dan redelijk dat als Haarlem de komende jaren fors minder inkomsten van het rijk gaat ontvangen, de gemeente dit in principe doorvertaalt naar verbonden partijen, tenzij er een goede reden is om dat niet te doen. Concreet: Haarlem krijgt tot en met 2018 ruim 15% minder inkomsten van het rijk (= korting van € 27 miljoen ten opzichte van de algemene uitkering van € 180 miljoen). Dat betekent dat de bijdrage van Haarlem aan verbonden partijen in deze periode ook gemiddeld met circa 15% kan worden teruggebracht. In de ombuigingsvoorstellen is taakstellend een bedrag opgenomen van € 5,5 miljoen.

Bedrage x € 1.000

Verbonden partijen	Bijdrage Haarlem	Mogelijke ombuiging
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland	18.550	2.783
Gemeenschappelijke regeling Paswerk ¹	17.430	70
Spaarnelanden NV (stadsreiniging en onderhoud)	6.293	944
NV SRO (exploitatie, beheer en onderhoud accommodaties)	6.460	969
Gemeenschappelijke regeling Cocensus (belastingen)	2.410	362
Gemeenschappelijke regeling Archiefdienst Noord-Holland	1.798	270
Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude ²	179	100
Totaal	53.120	5.498

¹ Betreft grotendeels geormerkte rijks gelden; de mogelijke ombuiging (bestuurskosten ad € 70.000 t.l.v. eigen begroting) is daarom lager ingeschat dan 15%.

² Het vermogen van het recreatieschap Spaarnwoude is aanzienlijk; de mogelijke ombuiging is daarom hoger ingeschat.

Subsidies

Voor de komende jaren vinden wij het belangrijk dat verder wordt gewerkt aan het verzakelijken van de subsidieverstrekking, het professionaliseren van gesubsidieerde instellingen en het bevorderen van samenwerking tussen instellingen. Ook dient binnen de gemeentelijke organisatie het subsidieproces efficiënter te worden georganiseerd. De komende tijd zal het college aan de slag gaan met het ontwikkelen van een nieuwe subsidiesystematiek met daarbinnen de opdracht welke subsidies in aanmerking komen voor stopzetting, een korting of – wanneer de noodzaak daartoe wordt aangetoond – een verhoging van het budget. Evenals bij de efficiencykorting op de eigen ambtelijke organisatie zal ook hier gelden dat de kosten voor de baat uitgaan. Daarom zal in de begroting van de gemeente een budget worden opgenomen van € 0,5 miljoen om onderzoek mogelijk te maken met betrekking tot de wijze waarop ombuigingen door de instellingen kunnen worden geëffectueerd. De coalitie wil

dat de subsidiesystematiek van de gemeente wordt verzakelijkt en dat er systematische en inhoudelijke afwegingen worden gemaakt. Per subsidie moet de vraag worden gesteld of de activiteiten van de gesubsidieerde instelling daadwerkelijk een bijdrage leveren aan de beoogde maatschappelijke effecten en de beleidsdoelstellingen van Haarlem. Het in stand houden van instellingen is geen doel op zich, net zo min als het verstrekken van subsidie een automatisme is. Subsidies die bijdragen aan de realisatie van de visie en prioriteiten uit dit coalitieakkoord zullen worden ontzien.

Alle subsidies zullen de komende jaren onder de loep worden genomen. We gaan ervan uit dat zo'n 10% (taakstellend € 3 miljoen) kan worden gekort op de subsidieverstrekkings van Haarlem. Het nieuwe college zal nog in 2010 alle gesubsidieerde instellingen schriftelijk informeren over de mogelijkheid dat zij vanaf 2012 geen, of belangrijk minder subsidie zullen krijgen van de gemeente Haarlem, en wat de achterliggende redenen daarvan zijn.

Bij de uitwerking van deze ombuigingsmaatregel moet rekening worden gehouden met de juridische vorm van de verbonden partijen en met de andere deelnemers en met eventuele wettelijke beperkingen. Bij gemeenschappelijke regelingen is voor de verlaging van de bijdrage vrijwel altijd een gezamenlijke aanpak van alle deelnemers noodzakelijk. rijksgefinancierde regelingen kennen daar bovenop nog beperkingen van rijkswege. Bij overheids-nv's (zoals Spaarnelanden en SRO) bestaat de mogelijkheid om via de eventuele subsidierelatie of dienstverleningsovereenkomst (dvo) sturing te geven. We zullen onze partners betrekken bij de uitwerking van de keuzen die moeten worden gemaakt en hen ondersteunen bij de realisatie van de ombuigingen (bijvoorbeeld door te onderzoeken hoe de desbetreffende instelling efficiënter kan werken).

bedragen x €1.000

	Subsidies en verbonden partijen	Totaal	Taakstelling voor meerjarenraming 2011-2015. Budgettaire effect (; v (-) is voordelig n is nadelig					Resterende taakstelling voor periode 2016-2018
			2011	2012	2013	2014	2015	
Sdiv	Budget voor efficiencyonderzoek instellingen		500 n					
Sdiv	Herooverwegen subsidies	-3.000 v		-430 v	-860 v	-1.290 v	-1.720 v	-1.280 v
S21	Intensiveren multifunctioneel gebruik van accommodaties	-150 v		-50 v	-75 v	-100 v	-100 v	-50 v
Sdiv	Verbonden partijen	-5.500 v	-750 v	-1.400 v	-2.300 v	-2.950 v	-3.500 v	-2.000 v
Sdiv	Intern subsidies proces efficiënter organiseren (p)		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
		-8.650 v	-250 v	-1.880 v	-3.235 v	-4.340 v	-5.320 v	-3.330 v

(p) = heeft formatieve consequenties

5.5 Ombuigingen op het gebied van woonlasten en overige inkomsten

Haarlem ontvangt diverse inkomsten uit belastingen en heffingen. In totaal is daarmee circa € 75 miljoen gemoeid; bijna € 39 miljoen uit belastingen (waaronder OZB op woningen en niet-woningen, hondenbelasting en toeristenbelasting) en ruim € 36 miljoen uit rechten/heffingen (waaronder de afvalstoffenheffing, rioolheffing en diverse leges).

Gemeenten worden onderling vaak vergeleken wat betreft de hoogte van de woonlasten (OZB eigenaren, afvalstoffenheffing en rioolheffing). Vergeleken met ander 100.000+ gemeenten zijn de lasten in Haarlem niet hoog. Uit de woonlastentabel 2010, waarin de uitkomsten voor de 37 grootste gemeenten op een rij zijn gezet, blijkt dat Haarlem een bescheiden plaats inneemt. Zo zijn burgers in 25 grote gemeenten duurder uit, terwijl men in 11 grote gemeenten goedkoper uit is dan de Haarlemse inwoners.

Hoewel niet van harte, is in het coalitieakkoord afgesproken dat het niet anders kan dan dat in Haarlem de komende jaren de woonlasten moeten stijgen om het hoofd te bieden aan de fors lagere algemene uitkering. En dat zal niet alleen in Haarlem zo zijn, maar in veel grote (en ook kleine)

gemeenten. We hebben immers allemaal te maken met teruglopende inkomsten van het rijk. Vanaf 2011 zullen de OZB-inkomsten met 3% stijgen (boven inflatie) en worden de afvalstoffenheffing en de rioolheffing kostendekkend gemaakt. Uitgangspunt is dat Haarlem wat betreft de woonlasten rond het gemiddelde van de grote gemeenten blijft. De komende jaren houden we nauwlettend in de gaten dat dit gebeurt. Als blijkt dat Haarlemse burgers gemiddeld meer betalen dan het gemiddelde van de 100.000+ gemeenten, dan zal het college aanvullende voorstellen doen.

Verder:

- de OZB-tarieven van niet-woningen worden opgetrokken naar het gemiddelde niveau van vergelijkbare gemeenten;
- Verdere toepassing van het uitgangspunt kostendekkende heffingen en rechten;
- Optimaliseren van inkomsten uit eigendommen;
- Kosten van de aanleg van parkeerplaatsen voor mindervaliden in rekening brengen. De laagste inkomens kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van deze lasten, en in individuele gevallen kan een beroep worden gedaan op vergoeding uit de Wmo-middelen (sociale overwegingen);
- Verhogen van de parkeertarieven met 0,5% (boven inflatie).

bedragen x €1.000

	Inkomsten	Totaal	Taakstelling voor meerjarenraming 2011-2015. Budgettaire effect (v (-) is voordelig n is nadelig)					Resterende taakstelling voor periode 2016-2018
			2011	2012	2013	2014	2015	
I 1	Woonlasten naar een gemiddeld niveau	-2.900 v	-500 v	-1.000 v	-1.500 v	-2.000 v	-2.500 v	-400 v
I 2	OZB niet-woningen	-3.000 v	-500 v	-1.000 v	-1.500 v	-2.000 v	-2.500 v	-500 v
I 3	Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimte	-35 v	-35 v	-35 v	-35 v	-35 v	-35 v	0 v
I 4	Toeristenbelasting	-50 v	0 v	-50 v	-50 v	-50 v	-50 v	0 v
I 5	Kostendekkendheid overige heffingen	-900 v	0 v	-150 v	-300 v	-450 v	-600 v	-300 v
I 6	Optimalisatie inkomsten uit eigendommen	-500 v	0 v	-100 v	-200 v	-300 v	-400 v	-100 v
I 7	Doorberekenen aanlegkosten parkeerplaatsen	-50 v	-50 v	-50 v	-50 v	-50 v	-50 v	0 v
I 8	Parkeren	-450 v	-70 v	-140 v	-210 v	-280 v	-350 v	-100 v
	Totaal	-7.885 v	-1.155 v	-2.525 v	-3.845 v	-5.165 v	-6.485 v	-1.400 v

5.6 Ombuigingen door herdefiniëren lokale rol van de overheid

De (lokale) overheid is geneigd veel verantwoordelijkheden naar zich toe te trekken, maar kan echter niet alle problemen oplossen. Bovendien worden burgers, bedrijven en instellingen op deze wijze niet uitgedaagd om zelf met oplossingen te komen. De overheid kan er ook voor kiezen niet vanzelfsprekend zelf problemen te willen aanpakken of oplossen, maar kan andere partijen stimuleren en faciliteren om meer verantwoordelijkheid in de oplossing van een vraagstuk te nemen.

Daar de omvang van de ombuigingsopgave zeer aanzienlijk is, moet worden bepaald of de bestaande rolverdelingen in de toekomst nog wel houdbaar zijn. Meer fundamentele vraagstukken dienen de komende jaren te worden opgepakt, waarbij antwoorden en oplossingen niet 1-2-3 voor handen zullen zijn. Nadrukkelijk zullen ook de (keten)partners in de stad hierbij betrokken worden.

Het college zal hierbij de kernwaarden rondom haar besturen betrekken.

5.7 Samenvatting ombuigingen 2011 – 2018

In onderstaand overzicht wordt voor alle ombuigingsmaatregelen aangegeven in welke jaren deze tot financiële voordelen leiden. Omdat het tijdpad per ombuiging, afhankelijk van de complexiteit van het onderwerp en het jaar waarin de maatregel voor het eerst financieel voordeel moet opleveren, verschilt, wordt de aanpak uitgewerkt in de begroting 2011-2015 en anders in de kadernota 2011. Zoals aangegeven in hoofdstuk 2 zijn alle genoemde bedragen dan ook indicatief, net als het jaar van realisatie van de ombuiging. Echter, het totaal bedrag aan ombuigingen is niet zacht; waar een maatregel te weinig oplevert moet dit worden gecompenseerd door andere maatregelen.

Het college zal de uitvoering van de ombuigingsmaatregelen scherp monitoren en over de resultaten rapporteren in de planning en controldocumenten (kadernota, begroting jaarverslag). Halverwege de coalitieperiode, bij de kadernota 2012, zal op basis van de geactualiseerde meerjarenraming, de economische prognoses op dat moment en de feitelijke voortgang van de ombuigingen, een heroverweging worden gemaakt. Het college zal dan, afhankelijk van de resultaten, voorstellen doen aan de gemeenteraad om de teugels aan te trekken of iets laten vieren.

bedragen x €1.000

Onderwerpen	Totaal	Taakstelling voor meerjarenraming 2011-2015. Budgettaire effect (v (-) is voordelig n is nadelig					Resterende taakstelling voor periode 2016-2018
		2011	2012	2013	2014	2015	
Ombuigingen:							
1 Fundamentele vraagstukken t.a.v herdefiniëren lokale rol		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
2 Investeringsplafond	-7.000 v	5.012 n	649 n	46 n	-3.458 v	-3.468 v	-3.532 v
3 Efficiency en interne organisatie	-5.750 v	-750 v	-1.550 v	-2.350 v	-3.150 v	-3.950 v	-1.800 v
4 Taken en formatie	-5.100 v	-1.300 v	-1.525 v	-2.200 v	-2.720 v	-2.995 v	-2.105 v
5 Subsidies en verbondenpartijen	-8.650 v	-250 v	-1.880 v	-3.235 v	-4.340 v	-5.320 v	-3.330 v
6 Woonlasten en andere inkomsten	-7.885 v	-1.155 v	-2.525 v	-3.845 v	-5.165 v	-6.485 v	-1.400 v
7 Overige nog in te vullen/onttrekking algemene reserve	-615 v	p.m.	p.m.	p.m.	-100 V	-1.650 v	1.035 n
Totaal ombuigingen	-35.000 v	1.557 n	-6.831 v	-11.584 v	-18.933 v	-23.868 v	-11.132 v

Beslispunten

Het college stelt de raad voor:

- De per thema vermelde ombuigingsmaatregelen vast te stellen;
- Het totaal van het ombuigingsbedragen taakstellend vast te stellen op € 35 miljoen in 2018 bij een verondersteld economisch groeipercentage van 1%;
- De ombuigingsmaatregelen uit te werken, waar mogelijk bij de begroting 2011-2015 en - voor de maatregelen die meer voorbereidingstijd vergen - uiterlijk bij de kadernota 2011;
- Inhoudelijk en financieel over de voortgang van de ombuigingen te rapporteren in de reguliere planning- en controldocumenten (kadernota, begroting en jaarverslag).

6. Belastingen en woonlasten

6.1 Algemene uitgangspunten tarievenbeleid

Het belastingbeleid in Haarlem is gebaseerd op twee uitgangspunten, kostendekkendheid en inflatieaanpassing. Voor belastingen en rechten wordt voor 2011 een inflatiepercentage aangehouden van 1,5%, zoals berekend en toegelicht in paragraaf 3.2 uitgangspunten programmabegroting 2011-2015. Voor heffingen geldt voorts dat een compensatie pas mogelijk is, als dit binnen de grenzen van kostendekkendheid blijft. De belastingvoorstellen worden echter pas in december voorafgaand aan het begrotingsjaar vastgesteld. Daarom heeft de raad het college gemachtigd het stijgingspercentage voor de belastingen (OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en precariobelasting) nog te mogen aanpassen als het inflatiepercentage dat dan bekend is, meer dan 0,5% afwijkt dan waarvan in de voorstellen is uitgegaan.

6.2 Inzicht in wettelijke ontwikkelingen

Heffing precario op kabels en leidingen

De van rijkswege beoogde vrijstelling van heffing op kabels en leidingen met ingang van 2010 vindt geen doorgang. Ook voor de komende jaren worden op dit gebied geen nieuwe initiatieven meer verwacht. Dit betekent dat de wettelijke mogelijkheid om precario op kabels en leidingen te heffen blijft bestaan. Tegen het opleggen van de aanslagen lopen echter nog steeds twee langlopende rechtszaken bij het gerechtshof Amsterdam, aangespannen door Liander en PWN. De door Liander betwiste vordering heeft de gemeente in eerdere instantie bij de rechtbank gewonnen en die van PWN verloren. Pas als het Gerechtshof uitspraken heeft gedaan in deze beroepszaken, kan meer duidelijkheid worden gegeven over het structureel ramen van de inkomsten uit deze heffing.

Invoering Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht)

Als gevolg van de Wabo komt, op voorstel van de VNG, een uniform model kostenonderbouwing dat zorgt voor een eenduidige, transparante onderbouwing van de (hoogte van de) leges omgevingsvergunning. Dat model wordt voor de berekening van de bouwleges in de begroting 2011 Haarlem toegepast.

Het model kostenonderbouwing gaat uit van de (standaard)activiteiten die de gemeente verricht bij het verlenen van een omgevingsvergunning. Door de standaardisatie van de activiteiten worden de uitkomsten, verschillen en prioriteiten tussen gemeenten goed vergelijkbaar. Het proces van vergunningverlening is dus leidend voor het bepalen van de hoogte van de leges. Hierdoor kunnen de uitkomsten uit het doelmatigheidsonderzoek bouwleges (2009) goed gebruikt worden in dit traject.

Het model bevat ook een toelichting op de beleidskeuzes die de gemeente maakt omdat verschillen in de tarieven vaak door beleidskeuzes ontstaan.

Voordelen van het model kostenonderbouwing zijn:

- De gemeente heeft een goed inzicht in de eigen processen en de daaraan verbonden kosten.
- Het werken met begrotingscijfers betekent dat een kostenonderbouwing met reeds beschikbaar materiaal gebeurt.
- De continuïteit van de jaarlijkse overzichten geeft een goed beeld in de kostenontwikkelingen en de inspanningen van de gemeente.
- Bij bezwaarschriften van burgers en fiscale beroepsprocedures kan worden verwezen naar de openbare kostenonderbouwing. Aparte kostenopstellingen in belastingzaken zijn niet meer nodig, het overzicht volstaat.
- Benchmarking en leereffecten van andere gemeenten zijn eenvoudiger te bereiken. Vergelijkingen tussen gemeenten zijn gebaseerd op de echte verschillen tussen gemeenten. Bij publiciteit over verschillen tussen gemeenten zijn de echte feiten goed te achterhalen.

Kosten onderbouwing heffingen

De VNG is in 2010 gestart met het uitbrengen van stappenplannen voor een transparante onderbouwing van retributies en bestemmingsheffingen om tot een eenduidige wijze van kostenonderbouwing te komen (zie ook de meer uitgebreide toelichting hiervoor bij de Wabo). Voor de riool- en afvalstoffenheffing hebben wij deze kostenonderbouwing reeds uitgewerkt.

Doel is dat de kostenonderbouwing zichtbaar is, zowel binnen de gemeente als naar buiten toe. Deze wijze van presenteren brengt voorsnog geen wijziging in de berekening van de tarieven, zoals die tot nu toe hebben plaatsgevonden.

6.3 Haarlem vergeleken

Jaarlijks publiceert het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een belastingoverzicht grote gemeenten. In dat rapport neemt een vergelijking van de woonlasten een belangrijke plaats in. De woonlasten zijn berekend als de som van de OZB, de riool- en de afvalstoffenheffing bij een gemiddelde omvang van het huishouden (geldt voor riool- en afvalstoffenheffing). Uit de woonlastentabel 2010, waarin de uitkomsten voor de 37 grootste gemeenten op een rij zijn gezet, blijkt dat Haarlem een bescheiden plaats inneemt. Zo zijn burgers in 25 grote gemeenten duurder uit, terwijl men in 11 grote gemeenten goedkoper uit is dan de Haarlemse inwoners. De gemiddelde woonlasten in Nederland van een huishouding met een gemiddeld aantal personen bedragen € 610. Een vergelijking van Haarlem met gemeenten met een soortgelijk inwonertal of met overeenkomsten met de Haarlemse stadsstructuur geeft het volgende beeld.

Woonlasten 2010

Gemeente	Nummer	Woonlasten	Percentage
Groningen	8	668	100
Breda	7	658	99
Haarlemmermeer	6	644	96
Arnhem	5	618	93
Leiden	4	610	91
Haarlem	3	597	89
Nijmegen	2	594	89
Tilburg	1	528	79

Hierbij geldt als uitgangspunt een woning met een voor de betreffende gemeente geldende gemiddelde waarde, plus gemiddelde rioolheffing en reinigingsheffing op basis van omvang van het huishouden. De gemiddelde waarde in Haarlem is € 253.000 tegen € 220.000 gemiddeld.

Met behulp van gestandaardiseerde tarieven kunnen de netto-woonlasten ook worden weergegeven wat de gemeente er per saldo aan overhoudt. De eigen-inkomensmaatstaf binnen de algemene uitkering vermindert de uitkering voor gemeenten met relatief dure woningen.

Hiervoor kan het volgende overzicht netto-woonlasten worden gepresenteerd:

Netto-woonlasten 2010

Gemeente	Nummer	Netto-woonlasten	Percentage
Groningen	8	670	100
Breda	7	645	96
Arnhem	6	636	95
Haarlemmermeer	5	624	93
Leiden	4	607	90
Nijmegen	3	606	90
Haarlem	2	573	86
Tilburg	1	539	80

6.4 Actuele ontwikkelingen belastingen en rechten in Haarlem

Herinvoering roerende woon- en bedrijfsruimtebelastingen (RWBB)

Bij de behandeling van de nota woonlasten woonboten (2008/167217) is toegezegd om een nota voor te leggen aan de raad over de herinvoering van de roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting. In deze kadernota wordt tegemoet gekomen aan deze toezegging.

Een gemeente is niet verplicht om een roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB) te heffen, ook niet als een gemeente onroerende zaakbelasting (OZB) heft. Andersom is het echter niet mogelijk dat een gemeente wel een RWBB heft maar geen OZB.

Het tarief van de RWBB dient gelijk te zijn aan het tarief van de OZB. Dit betekent dat in praktijk het tarief voor bijvoorbeeld een woonboot gelijk is aan het tarief van een woonhuis. De hoogte van de heffing (in €) wordt bepaald door de WOZ-waarde.

De invoering van de RWBB moet de gelijkheid tussen eigenaren van roerende en onroerende goederen bewerkstelligen. Eigenaren van onroerende goederen betalen OZB voor hun onroerende zaak (woonhuis). Op grond van het gelijkheidsbeginsel is het wenselijk dat de eigenaren van roerende goederen, net als eigenaren van onroerende goederen, ook bijdragen aan collectieve voorzieningen waarvan wordt geprofiteerd.

Naast de RWBB betalen eigenaren van roerende goederen ook afvalstoffenheffing, rioolrecht, precariobelasting en havengeld (deze belasting wordt alleen opgelegd bij het hebben van een pleziervaartuig bij het woonschip). De woonlasten voor eigenaren van roerende goederen zullen dus toenemen. Deze verzwaring van de lasten is echter te rechtvaardigen op grond van het gelijkheidsbeginsel. Eigenaren van onroerende goederen worden namelijk aangeslagen voor een soortgelijke belasting.

Regelmatig wordt aangevoerd dat er een overlap plaatsvindt tussen de precariobelasting en de RWBB. De belastingrechter heeft echter uitgemaakt dat het heffen van RWBB naast liggeld (precariobelasting) is geoorloofd en geen ongeoorloofde dubbele belastingheffing teweegbrengt.

In de nota woonlasten woonboten werd gesproken van invoering van de RWBB in de nabije toekomst om gewenning aan de RWBB toe te staan. Overeenkomstig de planning van de nota woonlasten woonboten wordt nu voorgesteld om de RWBB per 1 januari 2011 in te voeren. Hiervoor zal bij de belastingvoorstellen 2011 een verordening ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Aan Cocensus zal gevraagd worden om een inventarisatie en taxatie uit te voeren voor alle roerende zaken binnen het belastinggebied van de gemeente. Met de (her)invoering van de roerende ruimtebelasting zullen nagenoeg geen invoeringkosten gemoeid zijn. De opbrengst van de roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting zal naar verwachting € 50.000 zijn. Hiermee is in de ombuigingsvoorstellen rekening gehouden.

Alternatieven heffingsmaatstaf rioolheffing

Bij de vaststelling van de Haarlemse belastingvoorstellen in december 2009 is op verzoek van de raad toegezegd, dat nader onderzocht zou worden welke passende heffingsmaatstaven er zijn voor de rioolheffing naast de mogelijkheid te heffen op basis van een vast bedrag (de huidige maatstaf).

De mogelijkheden hiertoe worden thans onderzocht, waarbij met name de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven worden getoetst. Verwacht wordt dat het onderzoek voor het zomerreces wordt afgerond en in het 3^e kwartaal aan de raad kan worden aangeboden. Op basis van het uit te brengen voorstel kan een keuze gemaakt worden voor een nieuwe heffingsmaatstaf of voor handhaving van de bestaande maatstaf. De datum van inwerkingtreding van de maatstaf is afhankelijk van de gekozen maatstaf.

Mogelijke invoering BIZ-heffing (Bedrijven Investeringszones) Waarderpolder

Sinds een aantal jaren wordt het bedrijvenpark Waarderpolder collectief beveiligd. Deze collectieve beveiliging is succesvol en levert een belangrijke bijdrage aan de veiligheid in dit gebied. Eind 2009 ontving de Waarderpolder voor de tweede maal het certificaat Keurmerk Veilig Ondernemen. Dit

collectieve beveiligingssysteem is een product van de Stichting Parkmanagement Waarderpolder. Slechts 20% van alle ondernemers in de Waarderpolder betaalt nu mee aan deze collectieve beveiliging. Dit maakt de continuïteit van de collectieve beveiliging naar de toekomst toe kwetsbaar door de hoge bijdrage per deelnemer. Als de overige 80% van de ondernemers in de Waarderpolder, die profiteren van de collectieve beveiliging, ook zou meebetalen wordt de collectieve beveiliging toekomstbestendig.

Op 1 mei 2009 is de Experimentenwet Bedrijven Investeringszones (BI-zones ofwel BIZ) in werking getreden. Deze experimentenwet maakt het voor ondernemers mogelijk om binnen 2 jaar na inwerking treden van de experimentenwet (mei 2009) een ondernemersfonds te starten. Met dit fonds kan gezamenlijk worden geïnvesteerd in een aantrekkelijke en veilige bedrijfsomgeving, waar alle ondernemers in de zone aan meebetalen. Na afloop van deze 2 jaar zal de wet geëvalueerd worden. Eenmaal in gang gezette en op de BIZ geschoeide ondernemersfondsen hebben een maximale levensduur van 5 jaar.

Op verzoek van de ondernemersvertegenwoordigers in de Waarderpolder heeft het college de raad voorgesteld een juridische basis te verschaffen voor de invoering van een bestemmingsheffing BI-zone Waarderpolder en op de subsidie voor de BI-Zone Waarderpolder. Formalisering van de voorgestelde heffing kan pas plaatsvinden nadat een zogenaamde draagvlakmeting heeft plaatsgevonden. Een gekwalificeerde meerderheid van de in de Waarderpolder gevestigde ondernemers zal daarmee dienen in te stemmen. De netto-opbrengst, die op € 321.000 wordt geraamd, wordt afgedragen aan het ondernemersfonds. De heffingsmaatstaf is gebaseerd op de WOZ-waarde, die ook wordt gehanteerd voor de onroerende zaakbelastingen (OZB).

De heffing treedt alleen in werking als uit de draagvlakmeting blijkt dat er sprake is van voldoende draagvlak onder de ondernemers in de Waarderpolder. Aan Cocensus wordt de heffing en invordering opgedragen.

Stand van zaken afschaffing reinigingsrechten

Voor het verhalen van de kosten voor de inzameling van bedrijfsafval maakt de gemeente Haarlem gebruik van het reinigingsrecht. Het reinigingsrecht is een echte retributie. Alleen degene die gebruik maakt van de aangeboden dienst is belastingplichtig. Dit heeft als nadeel dat er niet kan worden geheven wanneer iemand stelt geen gebruik te maken van de aangeboden dienst. De kosten voor het ophalen en verwerken van bedrijfsafval mogen niet worden verhaald via de afvalstoffenheffing. Omdat de gemeente Haarlem geen ophaalplicht heeft voor bedrijfsafval en in Haarlem gevestigde bedrijven zelf zorg dienen te dragen voor het verwijderen van afval, is het niet nodig om naast een afvalstoffenheffing de reinigingsrechten in stand te houden. Bedrijven kunnen voor deze inzameling een contract afsluiten met een afvalinzamelaar (bijvoorbeeld Spaarnelanden).

Voor 2010 is een opbrengst van het reinigingsrecht begroot van € 575.000, de directe en indirecte kosten van inzameling (exclusief de kosten van handhaving) voor de gemeente zijn begroot op € 932.000. Per saldo is de heffing van het reinigingsrecht dan ook maar voor 62% kostendekkend.

In de paragraaf lokale heffingen bij de begroting 2009 is aangegeven dat het voornemen bestaat om het reinigingsrecht te beëindigen. Daarbij is aangegeven dat voorwaarde voor afschaffing is, dat de aanleg van het collectieve ondergrondse inzamelsysteem in de binnenstad is afgerond. De aanleg van dit systeem is naar verwachting in de loop van 2011 afgerond. Hierdoor wordt het mogelijk om per 2012 het reinigingsrecht af te schaffen.

Beslispunten

Het college stelt de raad voor:

- De roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB) in te voeren per 1 januari 2011. Hiervoor zal bij de belastingvoorstellen 2011 een verordening ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.
- Het reinigingsrecht per 1-1-2012 te beëindigen, mits aan de voorwaarden is voldaan.

7. Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

Op grond van de gemeentewet artikel 213a doet het college periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. In 2010 zijn c.q. worden in Haarlem diverse van deze onderzoeken uitgevoerd.

Allereerst is het in 2009 gestarte doelmatigheidsonderzoek naar de bedrijfsvoering van de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid begin 2010 afgerond.

Daarnaast worden in 2010 de volgende drie 213a-collegeonderzoeken uitgevoerd:

1. De doelmatigheid van de besteding van de opbrengst van de afvalstoffenheffing;
2. De kosten en toegevoegde waarde van externe onderzoeken en externe inhuur; en
3. De interne sturing en beheersing van gemeentelijk vastgoed.

Tot slot wordt in 2010 ook onderzoek gedaan naar de herijking van de onderhoudsbudgetten. Het betreft hier niet zozeer een 213a-collegeonderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, maar een onderzoek in opdracht van de raad met als doel de actualisatie van de nota 'Herijking normbudgetten' uit 2007.

7.1 Doelmatigheidsonderzoek Sociale Zaken en Werkgelegenheid

In de periode juni – september 2009 is een doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd bij de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SoZaWe). Het college heeft begin 2010 ingestemd met een overzicht van conclusies uit de “Rapportage Effectiviteit en Efficiency hoofdafdeling SoZaWe” en uit te voeren vervolgacties. Het collegebesluit is ter kennisneming gezonden aan de commissies Samenleving en Bestuur, en aan de Rekenkamercommissie (2010/30449). Het onderzoeksrapport is beschikbaar gesteld op het BIS (2010/64396).

Belangrijke conclusies uit het onderzoek zijn:

- De hoofdafdeling SoZaWe doet het over het algemeen goed. De gemeente Haarlem heeft de afgelopen jaren veel geld bespaard op het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand (WWB). De prestaties van Haarlem op dit terrein zijn beter dan het landelijk gemiddelde en beter dan bij de referentiegemeenten. De goede prestaties zijn te verklaren door enerzijds de prestaties van de hoofdafdeling SoZaWe; anderzijds heeft Haarlem waarschijnlijk voordeel van de modelspecificaties van het zogenaamde verdeelmodel voor het landelijke bijstandsbudget.
- De hoofdafdeling SoZaWe staat voor omvangrijke veranderingen, die ingrijpende effecten hebben op de bedrijfsvoering. Zo krijgen gemeenten steeds meer financiële verantwoordelijkheden met betrekking tot sociale zekerheidsregelingen en stelt de samenwerking met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) eisen aan de bedrijfsvoering.
- De totale formatie van de hoofdafdeling SoZaWe is lager dan die van referentiegemeenten. Aan de hoofdafdeling SoZaWe is op basis van een eerder uitgevoerd overhead-onderzoek met ingang van 1 januari 2011 een taakstelling op de overhead opgelegd van 6,45 fte. Omdat het doelmatigheidsonderzoek geen antwoord geeft op de vraag in hoeverre realisatie van deze taakstelling mogelijk is, wordt een nader onderzoek uitgevoerd, waarvan de uitkomst wordt verwerkt in de begroting 2011.
- Voor de klantmanagers Werk en Inkomen wordt een caseload van 80 bijstandsklanten gehanteerd, waarbij iedere klantmanager iedere week één intake-gesprek voert. Bij deze caseload heeft een klantmanager ongeveer 10 uur per klant per jaar voor re-integratieactiviteiten. De voor de klantmanagers gehanteerde caseload van 80 is goed hanteerbaar.

Vervolgacties om de tot nu toe behaalde resultaten te handhaven en de bedrijfsvoering verder te verbeteren worden door de hoofdafdeling SoZaWe ter hand genomen.

7.2 De doelmatigheid van de besteding van de opbrengst van de afvalstoffenheffing

In 2009 is de onderzoeksopdracht over de doelmatigheid van de besteding van de afvalstoffenheffing vastgesteld. Doel van dit onderzoek is het beoordelen van de doelmatigheid van de besteding van de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing en het doen van aanbevelingen ter verbetering daarvan. Het onderzoek zal medio 2010 worden afgerond.

7.3 De kosten en toegevoegde waarde van externe inhuur

Door gemeenten, provincies en ministeries worden met regelmaat externen ingehuurd. Zo ook door de gemeente Haarlem. Als het gaat om externe inhuur zijn er twee belangrijke aandachtspunten: enerzijds de beheersing van de uitgaven en anderzijds de doeltreffendheid en doelmatigheid.

Het onderzoek naar externe inhuur wordt momenteel uitgevoerd, conform de op 2 maart 2010 door het college vastgestelde onderzoeksopdracht (2010/49095). De centrale vraag is: *Wat is de aard en de (financiële) omvang van de externe inhuur van de gemeente Haarlem, hoe doeltreffend en doelmatig is deze, en is de sturing en beheersing hiervan voldoende?*

De te onderzoeken periode is van januari 2008 (start nieuwe organisatie) tot en met december 2009. Voor het in kaart brengen van de aard en omvang van de externe inhuur wordt gebruik gemaakt van kwantitatief cijfermateriaal over de externe inhuur gemeentebreed en uitgesplitst naar hoofdafdeling. Daarnaast worden de Haarlemse kaders op het terrein van externe inhuur in beeld gebracht en worden diepte-interviews gehouden teneinde een meer diepgaand beeld van de doeltreffendheid en doelmatigheid van externe inhuur te kunnen schetsen. Bij het opstellen van de rapportage zullen – voor zover relevant - literatuur en onderzoeksrapporten uit andere gemeenten op het terrein van externe inhuur als achtergrondinformatie en referentiekader benut worden.

Het onderzoek zal na de zomer 2010 uitmonden in een rapportage die zal besluiten met de voornaamste conclusies en aanbevelingen van het onderzoek. Daarbij zal expliciet aandacht zijn voor eventuele verbeterpunten, alsook voor de wijze waarop de inhuur externen verminderd kan worden (n.b. vermindering leidt niet in alle gevallen tot een verbetering van de begrotingspositie) en voor voorstellen over hoe het bij de bezuinigingen vastgelegde bedrag van € 1,5 miljoen per jaar gerealiseerd kan worden.

7.4 De interne sturing en beheersing van gemeentelijk vastgoed

Gemeente Haarlem is eigenaar van een omvangrijke vastgoedportefeuille met een aanzienlijke financiële waarde. Dit gemeentelijk vastgoed is een belangrijk middel om gemeentelijke doelstellingen te realiseren op het gebied van onder andere stedelijke en maatschappelijke ontwikkeling.

Medio 2005 is bij de afdeling Vastgoed een ingrijpend verbeterprogramma in gang gezet om de vastgoedsturing procesmatig en organisatorisch op goede wijze in de gemeentelijke organisatie te verankeren. Eind 2007 werd geconstateerd dat op een aantal punten vooruitgang was geboekt, maar dat tegelijkertijd nog twee belangrijke opgaven - gecentraliseerd beheer en integrale sturing – resteerden.

De vraagstelling van het in 2010 te verrichten onderzoek is: Hoe doeltreffend en doelmatig is de interne sturing op en beheersing van het gemeentelijk vastgoed in relatie tot het streven naar:

- gecentraliseerd beheer ondergebracht bij één verantwoordelijk organisatieonderdeel;
- meer toegevoegde beleidswaarde o.a. in de vorm van strategisch voorraad beheer; en
- een beter financieel rendement door middel van kostendekkendheid van het beheer en adequaat risicomanagement.

Momenteel wordt gewerkt aan de concrete opdrachtformulering, het onderzoek wordt in de tweede helft van 2010 uitgevoerd.

7.5 Onderzoek naar herijking onderhoudsbudgetten

In 2005 is de rapportage 'Basiskwaliteit Openbare Ruimte' opgesteld, waarin naast de kwaliteitsambities kosten en strategieën zijn vastgelegd. In 2007 is de nota 'Herijking normbudgetten' geschreven. In deze nota is een aantal uitgangspunten en berekeningen van de nota uit 2005 getoetst en geactualiseerd. De gemeenteraad heeft, met het oog op de kadernota 2010 en de programmabegroting 2010-2015, opdracht gegeven de nota 'Herijking normbudgetten' op haar beurt actueel te maken.

Meer concreet gaat het om een actualisatie van de normeringsnota uit 2007, waarbij het aspect van de areaaluitbreiding is meegenomen, evenals een strategisch advies over hoe financieel om te gaan met deze areaaluitbreidingen. De tijdshorizon van de actualisatie loopt gelijk met de coalitieperiode van het nieuwe college van B&W dat wil zeggen de periode 2010-2014.

De actualisatie van de normbudgetten bestaat uit:

- Een vaststelling van de op 1 januari 2010 beschikbare budgetten per domein, uitgesplitst naar dagelijks-, groot onderhoud en vervanging waarbij is aangegeven wat er in de periode 2007-2009 is bijgekomen en afgegaan.
- Een berekening van de benodigde normbudgetten per domein, uitgesplitst naar dagelijks, groot onderhoud en vervanging, op basis van de kwaliteit, de gevraagde onderhoudsinspanning en de prijs in euro per meter, kubieke meter en stuks areaal.
- Een berekening van de benodigde budgetten voor achterstallig onderhoud voor dat areaal dat op 31 december 2009 niet voldeed aan de gewenste kwaliteitsnorm.

De rapportage is in concept gereed en wordt in juni aan de raad aangeboden. De financiële hoofdlijnen worden in onderstaande paragrafen kort weergegeven.

Actualisatie normbudgetten

Om de openbare ruimte op het afgesproken kwaliteitsniveau duurzaam¹ in stand te houden is in totaal op jaarbasis € 36,9 miljoen benodigd. Van het berekende normbudget is bijna de helft (€ 17,3 miljoen) benodigd voor regulier onderhoud, de rest (€ 19,6 miljoen) is benodigd voor vervanging van de inrichtingselementen aan het einde van de levensduur.

Inlopen achterstallig onderhoud

De totale omvang van het achterstallig onderhoud bedroeg in 2007 € 83,2 miljoen. Het bedrag dat op basis van de kengetallen van 2007 wordt berekend is € 66,2 miljoen. Berekend aan de hand van de geactualiseerde kengetallen bedraagt de huidige achterstand € 68,4 miljoen. Dit is een afname met € 15 miljoen ten opzichte van 2007.

Beschikbare budgetten

Op dit moment vindt een confrontatie plaats tussen de:

- beschikbare budgetten voor regulier- en vervangingsonderhoud;
- beschikbare budgetten voor inlopen achterstallig onderhoud;
- benoemde posten in het investeringsplan;
- taakstelling voor investering onderhoud in de openbare ruimte oplopend van € 500.000 in 2011 tot 1,5 miljoen in 2014
- het nieuwe coalitie-akkoord waarin staat opgenomen dat het terugbrengen van het onderhoudsniveau naar een lagere norm, niet ten koste mag gaan van het inlopen van het achterstallig onderhoud in de stad.

¹ Op 21 september 2006 is het Beleidskader Openbare Ruimte door de raad vastgesteld. De vastgestelde beheersambitie op basis van de landelijk CROW-norm is R-gedifferentieerd. De verschillende beheersgebieden worden van zeer intensief (binnenstad) tot extensief (buitengebied) beheerd.

Vervolg

Het definitieve rapport en cijfers zullen voor de zomer aan de raad worden voorgelegd. In de raadsnota zal ingegaan worden op:

- de confrontatie tussen de beschikbare met de normbudgetten en de betekenis hiervan
- hoe en in welk fasering het inlopen van het achterstallig onderhoud zal worden aangepakt.

Beslispunt

Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de stand van zaken wat betreft de verschillende afgeronde en lopende doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken.

8. Grond- en vastgoedbeleid

De gemeente is eigenaar van grond en gebouwen die nodig zijn om ruimtelijke en/of maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Het Haarlemse grond- en vastgoedbeleid is het kader waarbinnen het gemeentelijk vastgoed wordt ontwikkeld en geëxploiteerd. In mei 2006 heeft de raad de Nota Grondbeleid (BIS 2006/466) vastgesteld. In deze nota is het grond- en vastgoedbeleid gezien tegen de achtergrond van de visie en ambitie van Haarlem en de wijze waarop de gemeente de regiefunctie in de stedelijke ontwikkeling vormgeeft. Jaarlijks actualiseert en publiceert de gemeente in de Nota Grondprijzen (laatste versie BIS 2009 237349) de nadere invulling hiervan voor het uitgiftebeleid en het grondprijnsbeleid. In de Beheerverordening Grond- en Gebouwenexploitatie (BIS 2006/245744) zijn de algemene spelregels opgenomen uit het ministerieel Besluit Begroting en Verantwoording verbijzonderd voor Haarlem, waaronder de richtlijnen voor de waardering en exploitatie van gronden en overig vastgoed, de bevoegdheden van college en raad en de regels die gelden voor toevoegingen en onttrekkingen aan de vastgoedreserves voor grondexploitatie, erfpacht en boven boekwaarde.

Voor vastgoedexploitaties worden zes hoofdstukken gehanteerd waarin de verschillende vastgoedtypen administratief zijn ondergebracht²: Hoofdstuk 1: Grondexploitaties, Hoofdstuk 2: Commercieel en overig vastgoed, Hoofdstuk 3: Maatschappelijk vastgoed, Hoofdstuk 4: Dienstgebouwen (zoals stadhuis, stadskantoren, gemeentewerf), Hoofdstuk 5: Parkeergarages en Hoofdstuk 6: Erfpacht/ recognities.

8.1 Kredietcrisis

Bij Kadernota wordt (via het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties; zie hieronder) vooruitgeblikt, waarbij inzicht wordt gegeven in de verwachte, specifieke gevolgen voor de lopende grondexploitaties.

Over het algemeen kan geconstateerd worden, dat de ruimtelijke ontwikkeling in Haarlem vanaf de tweede helft van 2009 in de vertraging terecht is gekomen. De kredietcrisis, die daar grotendeels aan ten grondslag ligt, heeft tot bevrozing en (zelfs) tot afstel van enkele ontwikkelingen geleid (bijv. Stadionontwikkeling). Het gebruik van de conservatieve parameters, die over de gehele resterende looptijd van de grondexploitaties zijn doorgerekend, zorgt ervoor, dat een dergelijke tijdelijke daling of vertraging in inkomsten én uitgaven geen structurele gevolgen heeft. Dit is wel het geval, indien de crisis langdurig (enkele jaren) zal aanhouden.

De verkoop van verspreid bezit heeft overigens tot op heden nog maar weinig last ondervonden van de kredietcrisis.

8.2 Grondexploitaties

Voor gebiedsontwikkelingen stelt de gemeente de kaders vast in de vorm van projectdocumenten, waarin naast het te realiseren programma ook afspraken worden gemaakt over de planning en de financiële gevolgen van de projectuitvoering.

Grondexploitaties zijn een middel om de ambities van ruimtelijke en maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Te denken valt aan woningbouw, maatschappelijke zaken en infrastructurele zaken ten dienste van de gemeente. De grondexploitatie dient onder meer om de financiën (baten, lasten en risico's) van deze langdurige projecten actueel en overzichtelijk te houden.

Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG)

In overleg met de raad is in 2008 in de projectgroep informatiewaarde MPG (o.a.) besloten een knip in de tijd aan te brengen tussen de verantwoording door het college over het gevoerde grondbeleid enerzijds en het meerjarenperspectief anderzijds. In de verantwoording over het gevoerde beleid ligt de nadruk op de resultaten van de afgelopen jaren en de gevolgen daarvan voor de reserve

² Zie nota "Herinrichting en uitbreiding indeling vastgoedhoofdstukken" (BIS 2008 197955).

grondexploitatie. De verantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening en het jaarverslag. Het MPG gaat in op de verwachte toekomstige resultaten van de grondexploitaties, mede op basis van de resultaten van het afgelopen jaar en inschattingen van toekomstige ontwikkelingen. Het MPG wordt tegelijk met de kadernota opgesteld en aan de raad aangeboden (zie bijlage 2 bij deze kadernota).

Algemene reserve grondexploitaties

De algemene reserve Grondexploitaties is een algemene risicoreserve ter dekking van risico's van grondexploitaties. De voordelige resultaten op grondexploitaties worden aan deze reserve toegevoegd en nadelige resultaten worden er aan onttrokken.

In het overzicht hieronder zijn de (verwachte en/of reeds besloten) toekomstige mutaties in de reserve grondexploitatie opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

Prognose verloop Reserve grondexploitaties							
Omschrijving mutatie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Af: motie 63/Amerikaweg ¹		-700	-700				
Af: optimalisatie Spoorzone ²		-500					
Af: dotatie algemene reserve ³		-1.000					
Bij: winstneming Doctorshof/Schalkwijk ⁴		500					
Bij: opbrengsten afkoop erfpachten ⁵		pm	pm	pm	pm		
Liquidatie Grex Raaks					2.150		
Liquidatie Grex Ripperdatterrein						3.190	
Saldo einde jaar	2.476	776	76	76	2.226	5.416	5.416

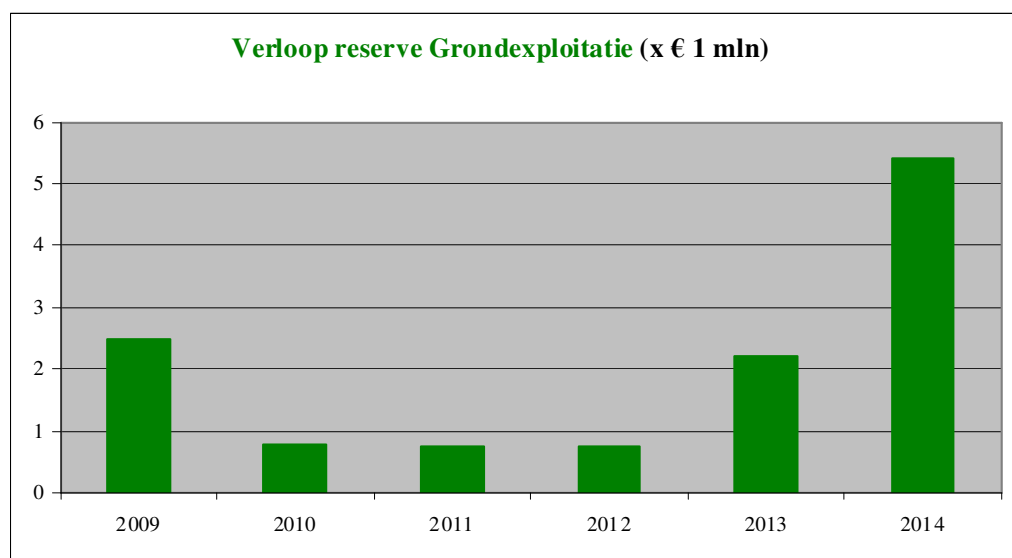
¹ Uitgestelde onttrekkingen 2006/2007 van € 0,7 miljoen zijn vooralsnog opgevoerd als verplichting voor 2010/2011.

² Conform Coalitieakkoord 2006-2010.

³ Conform Kadernota 2005.

⁴ Alleen indien tussentijdse winstname (binnen het totaal van Schalkwijk) is toegestaan.

⁵ Opbrengstniveau is in de huidige markt niet te ramen.

Conclusie

De gewenste minimale omvang van de reserve grondexploitatie van € 3,0 miljoen is eind 2009 niet gerealiseerd. De feitelijke ontwikkeling van de omvang van deze reserve is van veel en deels onbeïnvloedbare factoren afhankelijk. Vooral de gevolgen van de recessie en de mate waarin deze verder doorwerken in de kosten en baten van de grondexploitaties, maken een terughoudende aanwending van deze reserve in de komende jaren noodzakelijk.

Toekomstige verliezen

Tot en met 2007 werden toekomstige verliezen afgedekt middels de voorziening toekomstige verliezen. Met ingang van de jaarrekening 2007 wordt deze voorziening als negatieve post onder de voorraden opgenomen. Deze post heeft betrekking op complexen waarvan op basis van de herziene exploitatieberekeningen een nadelig saldo (verlies) wordt verwacht. Toevoegingen aan de balanspost (negatieve) voorraden worden ten laste van de reserve grondexploitaties getroffen.

Per 31-12-2009 is voor de volgende complexen in totaal € 7,6 miljoen aan voorzieningen opgenomen:
bedragen x € 1.000

Voorzieningen toekomstige verliezen	Rekening 2009
Grondexploitatie Funderingsherstel casco stadsdelen	1.965
Voorziening grex Oostpoort III/Stadion	1.953
Voorziening Fietsnfbriek (boekwaarde groter dan marktwaarde)	1.394
Voorziening Badmintonpad	2.347
Totaal	7.659

8.3 Overige vastgoedexploitaties (hoofdstuk 2 e.v.)

Vastgoedbezit brengt risico's en onderhoud met zich mee. Voorzieningen en reserves zijn noodzakelijk om voorziene en onvoorziene tegenvallers op te vangen.

Voor een beperkt aantal objecten/portefeuilles zijn er in het verleden specifieke reserves en voorzieningen gecreëerd waaruit het onderhoud wordt gedekt. Voor het merendeel van het bezit bestaat er echter nog geen aparte onderhoudsreserve of -voorziening. Omdat de hoofdstukindeling in 2010 is gewijzigd dienen ook de bijbehorende reserves 'op de schop te worden genomen'. Het is wenselijk bij deze herinrichting ook de bekostiging van het achterstallig, planmatig en het dagelijks eigenaaronderhoud te betrekken. Gevolg is een vermindering van het aantal reserves en voorzieningen en daardoor meer zicht en grip op de aanwending van deze middelen voor college en raad. Een voorstel hiertoe zal in het 3^e kwartaal van 2010 naar de raad worden gestuurd.

Onderdeel van dit voorstel zal zijn de aanwending van de zgn. reserve Vastgoed (opbrengsten boven boekwaarde). Aan deze bestaande reserve worden de gerealiseerde meeropbrengsten boven de boekwaarde bij het afstoten van hoofdstuk 2-bezit toegevoegd, na aftrek van de kosten voor verkoop. Vanuit deze reserve worden onttrekkingen gedaan waarover de raad beslist, zoals de dekking van aanvangstekorten op door de raad aangewezen nieuwe objecten. De stand van deze reserve bedraagt per 31 december 2009 € 3,4 miljoen. Het verloop van deze reserve in onderstaande tabel weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Stand reserve Vastgoed	Rekening 2004	Rekening 2005	Rekening 2006	Rekening 2007	Rekening 2008	Rekening 2009
Reserve vastgoed	2.567	269	1.097	968	1.439	3.388

8.4 Erfpacht

Op dit moment heeft de gemeente nog ongeveer 400 erfpachtrelaties. Doelen van de uitgifte van gronden in erfpacht zijn:

- Behoud van toekomstige waardeinstijging van de grond voor de gemeenschap;
- Behoud van toekomstige beschikking en sturing;
- Behoud van een (door indexering en waardebeoordeling bij het verstrijken van tijdvakken) relevante gemeentelijke inkomstenbron.

Reserve Erfpachtgronden

Deze reserve bedraagt eind 2009 € 285.000. Dat is 10% van de boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven gronden. Meeropbrengsten uit exploitatie of verkoop van deze gronden vloeien ingevolge de beheerverordening grond- en gebouwenexploitatie over naar de reserve grondexploitatie (zie hierboven).

Het verloop van deze reserve in onderstaande tabel weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Stand reserve erfpachtgronden	Rekening 2004	Rekening 2005	Rekening 2006	Rekening 2007	Rekening 2008	Rekening 2009
Reserve erfpachtgronden	308	308	236	304	286	285

8.5 Weerstandsvermogen vastgoedexploitaties

Het weerstandsvermogen is de confrontatie tussen wat we hebben en wat nodig is om verliezen en risico's uit hoofde van vastgoedexploitaties af te dekken. Het gaat dan niet alleen om de reserves, maar ook om de getroffen voorzieningen voor (mogelijke) toekomstige verliezen. Het verloop van het totaal aan reserves en voorzieningen over de afgelopen jaren is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Stand reserves en voorzieningen per einde jaar	Rekening 2004	Rekening 2005	Rekening 2006	Rekening 2007	Rekening 2008	Rekening 2009
Algemene reserve grondexploitaties	339	1.059	-351	1.771	897	2.477
Voorziening toekomstige verliezen	7.008	6.140	7.893	5.260	6.385	7.659
Totaal weerstandsvermogen	10.222	7.776	8.875	8.303	9.007	13.809

Beslispunt

Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de informatie uit het hoofdstuk grond- en vastgoedbeleid.

9. Risico's, reserves en voorzieningen en weerstandscapaciteit

9.1 Het Haarlemse beleidskader

In de nota reserves en voorzieningen (2008/101659) wordt een samenvatting gegeven van de regelgeving op het gebied van reserves en voorzieningen, waaronder een toelichting op het verschil tussen reserves en voorzieningen en de afspraken voor het instellen en opheffen van reserves en voorzieningen. In het verlengde van deze regelgeving is het Haarlemse beleidskader uitgewerkt. Aanvullend op het bestaande beleidskader zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Een bestemmingsreserve blijft alleen bestaan als het nut en de noodzaak onomstotelijk vast staan. Als dat niet zo is wordt het toegevoegd aan de algemene reserve;
- Bestemmingsreserves worden zoveel mogelijk samengevoegd tot brede bestemmingsreserves;
- Van elke reserve ligt vast wat het doel van de reserve is, tot welk begrotingsprogramma het behoort, wat de geraamde besteding is en hoe de reserve wordt gevoed;
- De algemene reserve dient primair als buffer voor risico's en ter egalisatie van rekeninguitkomsten. Afzonderlijke risicovoorzieningen voor deelactiviteiten worden hierdoor overbodig (conform besluitvorming van de raad wordt alleen nog de reserve WWB als afzonderlijke risicoreserve gehandhaafd).

Toepassing van deze afspraken moet er toe leiden dat er niet allerlei "potjes" ontstaan en blijven bestaan. Slechts als de raad heeft ingestemd met (nut en noodzaak) van een bestemmingsreserve kan deze (blijven) bestaan. Doordat er minder afzonderlijke bestemmingsreserves zijn, wordt nog beter een integrale afweging van beleidsvoornemens bevorderd.

Voor de stand van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de bijlage 5.5 reserves en voorzieningen in het jaarverslag 2009.

9.2 Weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies moet er met ingang van 2004 een paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden in de begroting en het jaarverslag waarin aandacht wordt besteed aan het risicoprofiel van de gemeente dit af te zetten tegen het weerstandsvermogen. De paragraaf moet minimaal een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en de risico'en het beleid hieromtrent bevatten (artikel 11.2 BBV).

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen dient te worden vastgesteld welke ratio (verhouding benodigde en aanwezige weerstandscapaciteit) de gemeente nastreeft. Hiertoe worden de volgende klassen gebruikt³:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De gemeente Haarlem streeft een weerstandsvermogen na dat ten minste voldoende is. Dit betekent een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1,0 met waarderingscijfer C.

³ Deze normeringssystematiek voor het weerstandsvermogen is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit Twente.

9.3 Berekening ratio weerstandsvermogen

Om de risico's van de gemeente Haarlem in kaart te brengen wordt regelmatig navraag gedaan bij de verschillende hoofdafdelingen of er nieuwe risico's gesignaleerd zijn. Deze risico's worden gewaardeerd op waarde en kans van voordoen. Omdat het niet waarschijnlijk is dat de risico's zich in hetzelfde jaar voordoen wordt een (statistische) simulatie gedaan die het vermogen berekent dat benodigd is om met 90%⁴ zekerheid de risico's voldoende af te dekken.

Op basis van de inventarisatie worden de 10 grootste risico's bepaald door middel van een risicosimulatie; deze worden in de weerstandsparagraaf van de begroting en het jaarverslag opgenomen. In de kadernota worden nieuw gesignaleerde risico's opgenomen ten opzichte van het laatst vastgestelde jaarverslag of kadernota en wordt het ratio weerstandsvermogen opnieuw berekend.

Nieuwe risico's

Afd.	Risico	Kans	Gevolg	Benodigde capaciteit
M&S	Groei in het aantal bovenformatieven als gevolg van het transitieproces bij de hoofdafdeling Middelen en Services	50%	Max. € 1 mln	€ 0,5 mln
M&S	Sanering archief	10%	Max. € 0,5 mln	€ 0,05 mln
SZW	Voorstel om risico op te nemen met betrekking tot afrekening ESF	50%	Max. € 0,3 mln	€ 0,15 mln

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 92,6 miljoen) niet nodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Een simulatie houdt op basis van een wetenschappelijk verantwoorde methodiek rekening met kansverdeling. Op basis van de uitgevoerde simulatie dient de algemene reserve minimaal € 35,3 miljoen te bedragen om met 90% zekerheid te kunnen zeggen dat er voldoende weerstandscapaciteit is.

Het ratio weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 37,4}{€ 35,3} = 1,06$$

In Haarlem wordt de stand van de algemene reserve gehanteerd als de beschikbare weerstandscapaciteit. Op basis van bovenstaande berekening wordt het weerstandsvermogen gewaardeerd in categorie C: voldoende. Dit is conform het streven van de gemeente Haarlem.

⁴ Het zekerheidspercentage van 90% is een algemeen geaccepteerd en veel gebruikt uitgangspunt bij de beoordeling van het weerstandsvermogen. Afwijking van dit percentage is mogelijk.

9.4 Meerjarig verloop algemene reserve

In onderstaande tabel wordt het verloop van de algemene reserve weergegeven, rekening houdend met de financiële wijzigingen zoals vermeld in deze kadernota.

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Budgettair effect (v (-) is positief; n is nadelig)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stand algemene reserve per 1-1	-41.057 v	-37.423 v	-37.384 v	-37.384 v	-37.384 v	-37.384 v
Toevoeging geraamd in coalitieakkoord	-1.250 v					
Incidentele meevaller septembercirculaire 2008	-600 v					
Toevoeging verzamelamendement begroting 2010	-72 v					
Toevoeging algemene reserve (verkoop Crematorium)	-810 v					
Budgetoverheveling (zie bestuursrapportage 2009-2)	5.661 n	39 n				
Begrotingsuitkomst (na bestuursrapportage 2010-1 en kadernota 2010) ¹	705 n	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Stand algemene reserve per 31-12	-37.423 v	-37.384 v	-37.384 v	-37.384 v	-37.384 v	-37.384 v

¹ De begrotingsuitkomst voor de toekomstige jaren is afhankelijk van de ombuigingen.

Beslispunt

Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de ontwikkelingen in risico's, het weerstandsvermogen en de algemene reserve.

10. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering (de manier waarop de organisatie haar werkzaamheden uitvoert) binnen de gemeentelijke organisatie zal de komende jaren aan verandering onderhevig zijn. Op diverse terreinen worden momenteel de voorbereidingen getroffen om de omstandigheden en voorwaarden voor de bedrijfsvoering bij te stellen. De belangrijkste veranderingen voor de komende jaren worden hierna op hoofdlijnen toegelicht.

10.1 Organisatie-ontwikkeling

De in 2008 ingezette organisatie ontwikkeling is gericht op het vormen van een organisatie met als kernwaarden: sterk extern goed georiënteerd, eenheid van bestuur en beleid en intern goed georganiseerd. De laatste kernwaarde heeft geleid tot een aantal concrete doelstellingen: een kleinere organisatie, een hoogwaardige bedrijfsvoering, transparantie en eenvoud, samenwerken in de dagelijkse praktijk, maximaal gestandaardiseerde interne diensten.

Na het formele reorganisatiemoment, waarin met name de structuuraspecten geregeld zijn, is de focus vooral gericht op de andere aspecten van de organisatie, zoals de kennis/vaardigheden en houding/gedrag van medewerkers, de stroomlijning van processen en de cultuur in de organisatie. Het totaal aan verander- en ontwikkelingstrajecten is zodanig met elkaar verweven dat een programma is samengesteld om de verschillende activiteiten op elkaar af te stemmen.

Strategisch personeelbeleid

De komende jaren zal fors geïnvesteerd worden in de (nieuw gevraagde) kwaliteit(en) van de leidinggevend en de medewerkers o.a. via het Management Development traject en (in- en externe) trajecten voor vorming en opleiding. Daarbij gaat het zowel om vergroten van kennis en vaardigheden, als om het richten van houding, gedrag op de gewenste cultuur in de organisatie.

Ondersteund door het in 2010 te ontwikkelen strategisch personeelsbeleid, zal in een aantal jaren een groei in professionaliteit van de organisatie zichtbaar worden.

10.2 Digitalisering

Tegelijkertijd zullen de komende jaren belangrijke bedrijfsprocessen verdergaand gedigitaliseerd (moeten) worden. Deels het gevolg van regelgeving, die digitale ontvangst en verwerking van informatie en aanvragen verplicht gaat stellen en deels omdat de kwaliteit en efficiency van de interne bedrijfsprocessen kan worden verbeterd door middel van digitalisering van die processen.

Maar ook de verdere uitbouw van het gebruik van bestaande systemen (zoals het financieel pakket) dient zorg te dragen voor verbetering van de bedrijfsvoering. Verbetering die ook gerealiseerd zal worden door het toenemend gebruik van allerlei soorten van managementinformatie uit Qlikview (direct voor de managers beschikbare personele, financiële en productiegegevens)

De digitaliseringslag zal leiden tot wezenlijke wijzigingen in de bedrijfsvoering, waarbij ook de aard van de werkzaamheden op een aantal onderdelen (Dienstverlening, Digitale Informatievoorziening) en voor het management sterk veranderen.

ICT

Belangrijke voorwaarde voor de te maken digitaliseringslag en het laten slagen van het flex- en telewerken is een adequate ICT-infrastructuur. In de afgelopen jaren is –als gevolg van het verschuivende herhuisvestingsperspectief– een aanzienlijke achterstand ontstaan in de onderhoudstoestand van de ICT-infrastructuur. Inmiddels is sprake van een wankelende situatie, die regelmatig met noodprocedures overleefd gehouden moet worden. Daarmee zijn risico's ontstaan in de continuïteit van de bedrijfsvoering. Verbetering op niet al te lange termijn is dan ook absoluut noodzakelijk.

Met de herhuisvesting is een natuurlijk moment aanwezig om de verouderde infrastructuur in één keer op het noodzakelijke niveau te brengen. De komende jaren worden belangrijke investeringen in de ICT-infrastructuur gedaan om dit natuurlijk moment optimaal te benutten (zie hoofdstuk 4 Investerings)

10.3 Gemeentelijk huisvesting

De huisvesting van het grootste deel van de ambtelijke organisatie in de gebouwen Raaks- en Zijlpoort zal in de periode 2011-2014 zijn beslag krijgen. De (voorbereidingen voor de) (ver)bouw van de lokaties ligt op schema. Inmiddels is ook meer helderheid ontstaan in de verdere noodzakelijke activiteiten en kosten (zie hoofdstuk 4 investeringsen)

Met deze nieuwe huisvesting zal niet alleen een eind komen aan de huidige verspreide huisvesting, maar zullen ook nieuwe vormen van werken hun intrede gaan doen in de organisatie. Zo zullen flex- en telewerken onderdeel gaan worden van de dagelijkse werkzaamheden van een grote groep medewerkers.

10.4 Doorontwikkelnota planning en control

Belangrijk speerpunt in de reorganisatie van de ambtelijke organisatie in 2008 is de verbetering van de bedrijfsvoering. Om deze verbetering onderbouwd en goed georganiseerd te laten plaatsvinden is het document *Visie op planning en control* opgesteld (april 2007). De thans nog openstaande actiepunten⁵ uit deze richtinggevende nota zullen de komende jaren worden opgepakt en vormen onderdeel van het programma doorontwikkeling organisatie.

Organisatie	
Kwalitatief en Kwantitatief op orde brengen planning en control functies	Dit is een continue aandachtspunt
Verhogen prestaties van planning en control en financiële administratie	De verbetering van de processen investeringsplan en begroting is in 2009 verder opgepakt en zal vanaf 2010 worden ondersteund door specifieke applicaties.
Herijken verordening ex art 213a	Uitgesteld ivm mogelijke wijzigingen Gemeentewet
Processen	
Legal audits	Uitvoering vanaf 2010/2011
Afronden invoeren projectenadministratie	Hoewel het onderwerp in de Managementletter van de accountant een voldoende scoort, zullen nog een aantal stappen in 2010/2011 nodig zijn om de projectcontrol volledig in te bouwen in de sturing en beheersing in de organisatie
Instrumenten	
Aanscherpen budgetbeheer (werken met incentives)	Gepland voor 2010/2011
Formuleren van het activabeleid	Gepland voor 2010/2011
M&O-beleid	Gepland voor 2010/2011
Rollen en gedrag	
Cultuur, attitude en gedrag verder ontwikkelen in gewenste richting	Dit is een continue aandachtspunt ook in (MD)-trajecten voor leidinggevend en het traject "Ik werk voor Haarlem"

Beslispunt

Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de voortgang van de organisatieverandering.

⁵ Voor een totaaloverzicht van de actiepunten zie jaarverslag 2008 (blz. 176-178).

11. Voorstel

Wij stellen de raad voor:

1. De kadernota vast te stellen, met inbegrip van de financiële meerjarenraming 2011 – 2015;
 - Om akkoord te gaan met voorgestelde uitgangspunten voor de begroting 2011;
 - Kennis te nemen van de structurele financiële doorwerking van de eerste bestuursrapportage 2010, het coalitieakkoord, de financiële gevolgen van het investeringsplan 2010-2015 en de overige financiële ontwikkelingen, en deze te verwerken in de meerjarenraming 2011 - 2015.
2. Om akkoord te gaan met de hoofdthema's en actiepunten uit het coalitieakkoord "Het oog op morgen", waaronder het actief verminderen van de schuldenlast/verbeteren van de solvabiliteit van de gemeente Haarlem.
3. Om de actualisatie van het investeringsplan 2010-2015 voor kennisgeving aan te nemen.
4. De per thema vermelde ombuigingsmaatregelen vast te stellen;
 - Het totaal van het ombuigingsbedragen taakstellend vast te stellen op € 35 miljoen in 2018 bij een verondersteld economisch groeipercentage van 1%;
 - De ombuigingsmaatregelen uit te werken, waar mogelijk bij de begroting 2011-2015 en - voor de maatregelen die meer voorbereidingstijd vergen - uiterlijk bij de kadernota 2011;
 - Inhoudelijk en financieel over de voortgang van de ombuigingen te rapporteren in de reguliere planning- en controldocumenten (kadernota, begroting en jaarverslag).
5. Om de roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB) in te voeren per 1 januari 2011. Hiervoor zal bij de belastingvoorstellen 2011 een verordening ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.
 - Het reinigingsrecht per 1-1-2012 te beëindigen, mits aan de voorwaarden is voldaan.
6. Om kennis te nemen van de stand van zaken wat betreft de verschillende afgeronde en lopende doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken.
7. Om kennis te nemen van de informatie uit het hoofdstuk grond- en vastgoedbeleid.
8. Om kennis te nemen van de ontwikkelingen in risico's, het weerstandsvermogen en de algemene reserve.
9. Om kennis te nemen van de informatie over de bedrijfsvoering.

De secretaris

De burgemeester

12. Besluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De raad stelt de kadernota vast, met inbegrip van de financiële meerjarenraming 2011 – 2015;
 - De raad gaat akkoord met de voorgestelde uitgangspunten voor de begroting 2011;
 - De raad gaat akkoord met de structurele financiële doorwerking van de eerste bestuursrapportage 2010, het coalitieakkoord, de financiële gevolgen van het investeringsplan 2010-2015 en de overige financiële ontwikkelingen, en deze te verwerken in de meerjarenraming 2011 - 2015.
2. De raad gaat akkoord te gaan met de hoofdthema's en actiepunten uit het coalitieakkoord "Het oog op morgen", waaronder het actief verminderen van de schuldenlast/verbeteren van de solvabiliteit van de gemeente Haarlem.
3. De raad neemt kennis van het investeringsplan 2010-2015.
4. De raad stelt de per thema vermelde ombuigingsmaatregelen vast:
 - Het totaal van taakstellende ombuigingsbedragen van € 35 miljoen in 2018 bij een verondersteld economisch groeipercentage van 1%;
 - Het uitwerken van ombuigingsmaatregelen, waar mogelijk bij de begroting 2011-2015 en - voor de maatregelen die meer voorbereidingstijd vergen - uiterlijk bij de kadernota 2011;
 - Het inhoudelijk en financieel rapporteren over de voortgang van de ombuigingen in de reguliere planning- en controldocumenten (kadernota, begroting en jaarverslag).
5. De raad besluit roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB) in te voeren per 1 januari 2011. Hiervoor zal bij de belastingvoorstellen 2011 een verordening ter vaststelling aan de raad worden aangeboden;
 - De raad besluit het reinigingsrecht per 1-1-2012 te beëindigen, mits aan de voorwaarden is voldaan.
6. De raad neemt kennis van de stand van zaken wat betreft de verschillende afgeronde en lopende doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken.
7. De raad neemt kennis van de informatie uit het hoofdstuk grond- en vastgoedbeleid.
8. De raad neemt kennis van de ontwikkelingen in risico's, het weerstandsvermogen en de algemene reserve.
9. De raad neemt kennis van de informatie over de bedrijfsvoering.

Gedaan in de vergadering van 24 juni 2010.

De griffier

De voorzitter

Bijlagen

Bijlage 1: Investeringsplan 2010 - 2015

Als los boekje bijgevoegd.

Bijlage 2: Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2010

Als los boekje bijgevoegd.

Bijlage 3: Begrippen en afkortingen

Afkortingenoverzicht

A	
AO / IC	Administratieve Organisatie / Interne Controle
AR	Algemene Reserve
AU	Algemene Uitkering
B	
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties
C	
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CCVT	Centrum voor Cultuureducatie en Vrije Tijd
CS	Concernstaf
D	
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
F	
Fido	Wet Financiering Decentrale Overheden
Flo	Functioneel leeftijdsontslag
Fte	Full time equivalent
G	
GEM	Gemeenschappelijke Exploitatie Maatschappij
GGD	Geneeskundige Gezondheids Dienst
GreX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
GSB	Grote Steden Beleid
H	
HDK	Hulpverlenings Dienst Kennemerland
I	
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IFLO	Inspectie Financiën Lagere Overheden
IP	Investeringsplan
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
J	
JGZ	Jeugd Gezondheids Zorg

M	
MPG	Meerjaren Perspectief Grondexploitatie
M&S	Hoofdafdeling Middelen & Services (m.i.v. 1 januari 2008)
O	
OPO	Onderwijscommissie Primair Onderwijs
OPH	Ontwikkelings Programma Haarlem
OV	Openbaar Vervoer
OVO	Onderwijscommissie Voortgezet Onderwijs
OZB	Onroerende Zaakbelasting
P	
PO	Primair Onderwijs
P&O	Personeel en Organisatie
POP	Persoonlijk Ontwikkelings Plan
PPS	Publiek-Private Samenwerking
R	
RKC	Rekenkamercommissie
ROC	Regionaal Opleiding Centrum
S	
SHO	Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realiseerbaar en Tijdgebonden
SRO	Sport, Recreatie en Onderwijsvoorzieningen
STUP	Stadsdeeluitvoeringsprogramma
Sw	Sociale werkvoorziening
U	
UP	Uitvoeringsprogramma
V	
VINEX	Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VRK	Veiligheids regio Kennemerland
W	
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand

Begrippenlijst

accres

Jaarlijkse groei van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, gekoppeld aan de groei van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Het accres staat los van de toevoegingen aan het Gemeentefonds uit hoofde van onder meer decentralisatie van rijkstaken.

administratieve organisatie

Geheel van maatregelen, enerzijds gericht op het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens, anderzijds op het verstrekken van informatie voor:

- a. de beleidskeuzen, het doen functioneren en beheersen van de gemeente;
- b. de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

algemene uitkering

Uitkering van het rijk die elke gemeente ontvangt uit het Gemeentefonds op basis van objectieve verdeelmaatstaven zoals inwonertal, aantal woonruimten, aantal bijstandsontvangers, lengte van (vaar-) wegen, enz. Het is de belangrijkste gemeentelijke inkomstenbron; de algemene uitkering is een algemeen dekkingsmiddel en kan vrij besteed worden. Zie ook *gemeentefonds*.

begroting

Een begroting geeft aan welke beleidsvoornemens de gemeente heeft, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn.

De begroting wordt door de gemeenteraad vastgesteld en heeft vier functies:

- autorisatiefunctie (machtiging aan burgemeester en wethouders om uitgaven te doen en inkomsten te realiseren);
- keuze- of afwegingsfunctie;
- beheersfunctie;
- controlefunctie.

beleidsbegroting

Met ingang van de begroting 2004 geldt dat ingevolge het Besluit Begroting en Verantwoording (17 januari 2003) een andere vormgeving aan de gemeente begroting moet worden gegeven. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een beleidsbegroting en productraming. De beleidsbegroting gaat met name in op de (doelstellingen van de) programma's en via de zogenoemde paragrafen op de belangrijkste onderdelen van het beheer. In de productraming zijn alle producten ondergebracht met waar mogelijk per product een nadere toelichting.

begrotingswijziging

Een aanpassing van de begroting tijdens het begrotingsjaar. Alleen de gemeenteraad kan de begroting volgens de het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wijzigen (zie ook *budgetrecht* en *suppletoire begroting*).

behoedzaamheidsreserve (BRES)

Reserve van het rijk die dient om de gevolgen van sterke fluctuaties in de algemene uitkering op te vangen. Daartoe zet het rijk op voorhand een bedrag van € 208,7 miljoen van de algemene uitkering landelijk 'apart'. Aan het eind van ieder jaar wordt de rekening opgemaakt en bezien of er nog wat over is van de reserve. Dat resulteert in een nabetaling of terugvordering aan/van gemeenten.

besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV)

Met ingang van 17 januari 2003 is het BBV in werking getreden. Het besluit bevat voorschriften voor de begrotings- en verantwoordingsdocumenten, uitvoeringsinformatie en informatie voor derden. Het besluit treedt in de plaats van het besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995.

budgetrecht

Wettelijke bevoegdheid van de gemeenteraad de begroting vast te stellen en te wijzigen. De gemeenteraad is binnen het gemeentelijk bestel het enige orgaan met die bevoegdheid. Zie ook: *suppletoire begroting*.

decentralisatie-uitkering

Uitkering waarbij geen termijn van de overgang van de uitkering naar de algemene uitkering is vastgesteld. Hierdoor kunnen gelden met een specifieke verdeling, naast het normale verdeelstelsel in het gemeentefonds worden gehangen.

gemeentefonds

Fonds van het rijk waarin een deel van de opbrengst van de rijksbelastingen wordt gestort. Hieruit worden jaarlijks (algemene) uitkeringen gedaan aan de gemeenten ter dekking van een deel van hun uitgaven. Deze gelden zijn vrij besteedbaar. Zie ook *algemene uitkering*.

incidenteel

Eénmalige, niet jaarlijks terugkerende uitgave of inkomst.

integratie-uitkering

Uitkering waarbij de termijn van overgang naar de algemene uitkeringen is vastgesteld, maar de generieke verdeling nog niet (geheel) is bepaald, danwel gedurende enkele jaren wordt nagegaan of de generieke verdeling juist is bepaald.

jaarrekening

Verantwoording van de in een kalenderjaar gerealiseerde baten en lasten, opgezet volgens de voorschriften uit het BBV. Ook wordt de gemeentelijke vermogenspositie (bezit, vorderingen en schulden) per 31 december opgenomen. De jaarrekening wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

jaarverslag

Rapportage over de uitvoering van beleid over een kalenderjaar. Jaarverslag en jaarrekening vormen samen de jaarstukken.

jaarstukken

Jaarrekening en jaarverslag.

meicirculaire

Jaarlijkse circulaire van het ministerie Binnenlandse Zaken over de omvang van het Gemeentefonds en de wijze van verdeling van deze middelen over de gemeenten. Naast de meicirculaire is er ook de septembercirculaire. Zie ook *algemene uitkering*, *gemeentefonds*.

omslagrente

Binnen de gemeente gebruikte rekenrente. Deze wordt bepaald aan de hand van te betalen rente van alle in het Financieringsfonds ondergebrachte leningen. Deze wordt gebruikt bij het ter beschikking stellen van gelden uit het financieringsfonds aan de sectoren en de berekening van de rentelasten van investeringen.

programmabegroting

Een begroting waarin de gemeentelijke activiteiten zijn geordend naar programma's. Met ingang van de begroting 2004 is deze indeling ingevolge het BBV leidend voor de gemeentebegroting. Het staat gemeenten vrij om zelf de indeling naar programma's en het aantal er van vast te stellen. In Haarlem worden 11 programma's gehanteerd. Deze zijn nader onderverdeeld in domeinen/beleidsvelden.

structureel

Jaarlijks terugkerend, in tegenstelling tot incidenteel. Zie ook: *incidenteel*.

suppletoire begroting

Begrotingswijziging in de loop van het jaar. De gemeenteraad stelt de wijziging vast, waarmee deze onderdeel van de begroting wordt. Zie *budgetrecht*.

uitgangspuntenbrief

Brief van B&W aan de sectoren en gesubsidieerde instellingen met richtlijnen voor het opstellen van de volgende begroting. De brief komt jaarlijks in januari uit en bevat o.a. percentages voor loon- en prijsstijgingen, materiële lasten, energieverbruik, enz.

Concept Investeringsplan 2010-2015

Inhoudsopgave

1. Toelichting op het Concept Investeringsplan 2010-2015	3
1.1. Inleiding	3
1.2. Activabeleid en ombuigingen	3
1.3. Leeswijzer	4
1.4. Brede Doeluitkering investeringen	5
1.5. Investeringsplan per programma	6
1.6. Realisaties 2009	7
1.7. Nieuwe investeringen	12
2. Investeringsplan 2010-2015 per programma	19
3. Bijlagen	40
A Nieuwe investeringen	41
B Project Bereikbaarheid Waarderpolder	44
C Programma Stationsplein	45

Toelichting op het concept investeringsplan 2010-2015

1.1 Inleiding

Hierbij ontvangt u het concept investeringsplan 2010-2015, de prognose van de gemeentelijke investeringen over deze periode en de gevolgen voor de begroting 2011 en het meerjarenbeeld. Het investeringsplan 2010-2015 is een bijlage bij de kadernota 2010. Definitieve vaststelling van het investeringsplan zal plaatsvinden bij de behandeling van de begroting 2011-2015.

De daadwerkelijke kredieten voor de investeringen verleent de raad telkens door middel van het vaststellen van de begroting (categorie B) danwel bij afzonderlijk besluit (categorie C).

Dit betekent dat alleen als er een raadsbesluit beschikbaar is (in de vorm van begroting / mandaat / specifiek raadsbesluit), uitgaven ten laste van de in het investeringsplan opgenomen bedragen kunnen worden gedaan. Een raadsbesluit voor een verstrekt krediet verloopt na 3 jaar. Na verloop van deze periode is formeel een nieuw raadsbesluit nodig als het project nog niet is afgerond.

1.2 Activabeleid en ombuigingen

Het concept investeringsplan 2010-2015 is een actualisering van het bestaand beleid. In de opzet van het IP is nadrukkelijk een onderscheid

gemaakt tussen vervangingsinvesteringen (bestaand beleid) en uitbreidingsinvesteringen (nieuw beleid). Uit het beeld van de kadernota 2010 blijkt al dat de begroting van de gemeente Haarlem niet veel ruimte biedt voor uitvoering van nieuw beleid. Het honoreren van uitbreidingsinvesteringen dient dan ook nadrukkelijk te worden betrokken bij de afwegingen met betrekking tot de inzet van de beperkte middelen voor nieuw beleid. Uitzondering hierop vormen uitbreidingsinvesteringen waarbij kan worden aangetoond dat er sprake is van 100% kostendekkendheid.

Ombuigingen

De besluitvorming over de noodzakelijke ombuigingen zal plaatsvinden bij de behandeling van de kadernota 2010. Hiervoor zijn in de inventariserende sfeer al de nodige voorbereidingen getroffen.

De volgende zaken worden in het kader van de ombuigingen voorbereid:

- Investeringsramingen met betrekking tot onderhoud worden niet meer in het investeringsplan opgenomen;
- Alle kredieten die t/m 2007 zijn verleend worden in principe afgesloten. Alleen om zeer dringende redenen kan om verlenging worden gevraagd;
- Er wordt geïnventariseerd waar en op welke manier aanbestedingsvoordelen kunnen worden gerealiseerd;
- Om de investeringsuitgaven en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten te beheersen wordt het instellen van een

investeringsplafond onderzocht.

- Voor alle investeringen wordt onderzocht of ze onvermijdelijk, onuitstelbaar en voldoende beleidsmatig zijn verankerd.

De effecten van de doorlichting van het Investeringsplan en de ombuigingsmaatregelen kunnen pas na besluitvorming over de kadernota 2010 worden geëffectueerd. Het voorliggende investeringsplan is dan ook een actualisering van het bestaande beleid.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 van dit investeringsplan treft u een toelichting op de cijfers aan. Allereerst wordt ingegaan op de realisaties 2009, gevolgd door de toelichting op de nieuwe investeringen.

In hoofdstuk 2 van dit investeringsplan treft u per programma meer detailinformatie per investering aan. Verder wordt per investering aangegeven onder welke categorie deze valt.:

- categorie A staat voor de investeringen waarover de raad reeds een besluit heeft genomen,
- categorie B staat voor de investeringen waarvoor bij de begroting wordt verzocht deze te mandateren aan het college en
- categorie C staat voor de investeringen waarvoor de raad een afzonderlijk raadsbesluit zal worden aangeboden.

Zoals gebruikelijk wordt het investeringsplan 2010-2015 opgesteld

exclusief compensabele BTW (i.v.m. BTW compensatiefonds) en exclusief aftrekbare BTW (Ondernemers BTW). Voor posten waar geen sprake is van compensatie/ aftrek zijn de bedragen inclusief BTW opgenomen. Kapitaallasten worden berekend op basis van 5% rente.

Programma Bereikbaarheid Waarderpolder

Alle posten die een relatie hebben met het programma Bereikbaarheid Waarderpolder zijn in een aparte bijlage opgenomen (bijlage B). De hier opgenomen bedragen corresponderen uiteraard met de bedragen zoals opgenomen in hoofdstuk 2. Echter, in hoofdstuk 2 is er sprake van een veelheid aan posten waardoor het overzicht makkelijk uit het oog verloren kan worden. Met deze bijlage C wordt beoogd het programma Bereikbaarheid Waarderpolder helder in beeld te krijgen.

Programma Stationsplein

Net zoals het programma Bereikbaarheid Waarderpolder is het programma Stationsplein in een aparte bijlage opgenomen (bijlage C).

1.4 Brede Doeluitkering investeringen

De in het investeringsplan opgenomen investeringen kennen verschillende dekkingsbronnen. Een aantal investeringen wordt uit de Brede Doel Uitkering (= BDU) gedekt. Per brede doeluitkering spreken stad en rijk af welke resultaten de stad wil bereiken. Binnen het kader van de BDU's kan een stad het geld vrij besteden. Het is van groot belang dat de investeringen die reeds in uitvoering zijn een hoge prioriteit krijgen. Voor de projecten die nog gestart moeten worden geldt dat per project onderzocht moet worden in hoeverre hiervoor dekking beschikbaar is. Uitgangspunt is dat investeringen met een subsidie als dekking alleen doorgang vinden als de aangegeven dekking ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

1.5 Investeringsplan per programma

Per programma staan de investeringen 2010-2015 gepland. De daaruit volgende kapitaallasten worden bruto (uitgaven en dekking apart) verwerkt in het meerjarensbeeld van de begroting 2011-2015. Voor een volledig overzicht van de investeringen die onder een programma vallen wordt verwezen naar het tweede deel van dit investeringsplan.

Programma	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
01. Burger en bestuur	570.118	60.000	160.000	25.000	-	75.000	197.958	245.301	275.043	269.435	187.649	114.300
02.Veiligheid, vergunningen en handhaving	81.895	10.000	10.000	10.000	510.000	10.000	27.254	28.684	30.014	31.244	155.374	135.125
04.Jeugd, Onderwijs en Sport	65.987.308	45.608.340	11.863.006	7.292.370	3.448.393	1.948.393	6.515.610	9.252.769	9.906.596	10.357.150	10.608.428	10.345.951
05.Wonen,Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	4.931.038	1.700.000	905.000	299.000	299.000	299.000	382.594	477.530	696.302	710.198	709.853	722.532
06.Economie Cultuur Toerisme en Recreatie	5.877.122	6.968.000	6.140.000	2.148.332	142.210	1.804.354	575.806	593.927	574.884	951.823	883.753	1.075.927
07.Werk en inkomen	75.000	-	-	-	1.473.000	-	18.750	18.000	17.250	16.500	384.000	353.520
08.Bereikbaarheid en mobiliteit	30.338.218	23.457.000	8.482.000	1.833.000	1.533.000	883.000	6.900.457	7.558.043	7.680.856	7.629.170	7.600.611	7.364.577
09.Kwaliteit fysieke leefomgeving	30.485.554	33.795.000	26.518.000	14.485.000	15.969.000	17.351.000	5.164.875	7.213.059	9.040.593	10.125.863	11.190.243	12.342.364
10.Financiën en algemene dekkingsmiddelen	32.641.480	17.175.500	11.213.500	9.800.500	1.975.500	1.410.000	3.675.789	5.625.232	6.328.206	10.424.232	11.600.915	11.519.929
Eindtotaal	170.987.733	128.773.840	65.291.506	35.893.202	25.350.103	23.780.747	23.459.094	31.012.546	34.549.743	40.515.615	43.320.825	43.974.226

1.6 Realisaties 2009

In onderstaande tabel is per programma aangegeven welke investeringsbedragen in 2009 daadwerkelijk zijn uitgegeven (realisatie 2009). Gemeentebreed wordt uitgegaan van een jaarlijks realisatiepercentage van 70% op de geplande investeringen. In de begroting wordt via de “stelpost achterstand investeringen” rekening gehouden met het niet volledig tot uitgaaf komen van geplande investeringen. In de onderstaande tabel zijn alleen investeringen die onder categorie A (reeds besloten door de raad) of categorie B (te mandateren raad aan college) vallen (categorie C investeringen zijn hier niet opgenomen, immers hierover heeft de raad nog niet besloten):

Programma	Projectnaam kort	Raming 2009	Realisatie 2009	Realisatie-percentage	Smiley	Toelichting
1. Burger en bestuur	Digitalisering	176.772	101.172	57%	☺	Fase 1 aktes burgerlijke stand is vertraagd, waardoor fase 2 microfiche bevolkingsregister is doorgeschoven naar 2010.
	Basisregistratie	270.000	67.456	25%	☺	Projectfase 1 Basisregistratie afgerond; fase 2 Investering nodig voor uitvoering nota invoering basisregistratie personen.(B&W-besluit 27-10-2009)
Totaal 1. Burger en bestuur		446.772	168.628			
2. Veiligheid, vergunningen en handhaving	Boeteafhandelingsysteem Vervanging	71.895	-	0%	☹	Deze investering wordt doorgeschoven naar 2010.
	Kleine investeringen	10.000	-	0%	☹	In 2009 zijn geen uitgaven gedaan. Het budget 2009 vervalt.
Totaal 2. Veiligheid, vergunningen en handhaving		81.895	-			

Programma	Projectnaam kort	Raming 2009	Realisatie 2009	Realisatie-percentage	Smiley	Toelichting
4. Maatschappelijke ontwikkeling	(Kunst)grasvelden	302.590	15.683	-5%	☺	In 2009 heeft er een correctie op de BTW van de investering toplaag Lawn Bowls plaatsgevonden.
	Achterstallig onderhoud sport	878.000	756.421	86%	☺	Lagere realisatie als gevolg van vertraging van de bouwvergunning.
	Achterstallig onderhoud sport stelposten	1.227.000	0	0%	☹	Eind december 2009 is in de raad een voorstel behandeld m.b.t. de kredietverstrekking (achterstallig) onderhoud sportcomplexen. Hiermee worden de stelposten in belangrijke mate ingevuld. De realisatie zal plaatsvinden in 2010.
	Kleine investeringen	243.667	3.960	2%	☹	Lagere realisatie ivm aangepaste prioritering.
	Bouw 023-sportthal	270.000	0	0%	☹	De investering is doorgeschoven naar 2010
	Herinrichting sportcomplexen	795.696	100.000	13%	☹	De herinrichting van het sportcomplex Zeedistelweg is bijzonder gecompliceerd omdat er gewoerd moet worden met de beschikbare ruimte. Een en ander heeft erin geresulteerd dat het uitwerken van de plannen aanzienlijk meer tijd kostte dan wenselijk was. Oorspronkelijk was het de bedoeling om de herinrichting al in 2009 te realiseren. Nu wordt ernaar gestreefd om het veld het voetbalseizoen 2010-2011 te gebruiken. In maart 2010 is de kredietverstrekking van het resterende, voor de aanleg van velden en herinrichting van complex en buitenruimte benodigde, bedrag aan de orde.
	SHO	14.615.582	6.441.386	44%	☹	De uitvoering van het SHO heeft vertraging opgelopen.
	VMBO-scholen	41.580.693	30.473.549	73%	☹	Een deel van de investeringsuitgaven wordt gedekt door verkopen van oude scholen (€ 43,3 mln). De totale verkopen bedragen momenteel € 26,7 mln. Het realiseren van de resterende verkopen ad € 16,6 mln is een risico. Voor de renteverliezen van de latere verkoop is bij de rekening 2009 een voorziening gevormd.
	Sportpark Pim Mulier	6.759.805	5.248.590	78%	☺	Het project wordt in 2010 afgerond. Volgens de laatste voortgangsrapportage blijft het project binnen de vastgestelde ramingen.
	Stadion Jan Gijzenkade	700.000	-	0%	☹	Als gevolg van het faillissement van de HFC Haarlem is de investering niet tot uitvoering gekomen.
	Veldverlichting sport	17.500	17.602	101%	☺	Investering is afgerond
	Gymlokalen	1.293.649	-	0%	☹	De investeringen zijn doorgeschoven naar 2010.
Totaal 4. Maatschappelijke ontwikkeling		68.684.182	43.025.825			

Programma	Projectnaam kort	Raming 2009	Realisatie 2009	Realisatie-percentage	Smiley	Toelichting
5. Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	Uitbreiding woonwagenstandplaatsen	1.428.000	335.696	24%	☹	Oorkondelaan, 35% met aannemer afgerekend en v.d. Aartweg (€ 325.000) start uitvoering nog niet bekend.
	Reservering levensduurverlengend onderhoud gem. bezit	597.000	-	0%	☹	Investeringsen doorgeschoven naar 2010
	Steunzender t.b.v. C2000	200.000	-	0%	☹	
	Stelpost CV-installaties, daken, asbest	634.996	44.039	7%	☹	
	Renovatie regentenkamer Schoterburcht	289.497	266.789	92%	☺	
Totaal 5. Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling		3.149.493	646.524			
6. Economie Cultuur Toerisme en Recreatie	Gebouwerelateerde investeringen Frans Halsmuseum	6.077.876	227.955	4%	☺	Besloten is om in plaats van de nieuwbouw depot Frans Hals Museum over te gaan tot huur van de depotruimte. Het krediet voor asbestsanering wordt doorgeschoven naar 2010.
	Kleine investeringen	342.200	45.000	13%	☺	Lagere realisatie ivm aangepaste prioritering.
	Entree Bavokerk en Vishal	500.000	-	0%	☹	Investeringsen doorgeschoven naar 2010
	Waarderhaven	300.000	68.649	23%	☹	Realisatie 2010/2011
	Huisvesting CCVT	2.502.272	90.476	4%	☹	Investeringsen doorgeschoven naar 2010
	Groot onderhoud stadsbibliotheek	80.000	-	0%	☺	De investering is afgerond.
	Schouwburg	424.798	399.873	94%	☺	De investering is afgerond.
	Toneelschuur	313.668	142.210	45%	☹	Het betreft vervangingsinvesteringen. Het restantkrediet wordt doorgeschoven naar 2010.
Totaal 6. Economie Cultuur Toerisme en Recreatie		10.540.814	974.163			
7. Werk en inkomen	Kleine investeringen	75.000	-	0%	☹	Door andere prioritering geen realisatie in 2008.
Totaal 7. Werk en inkomen		75.000	-			

Programma	Projectnaam kort	Raming 2009	Realisatie 2009	Realisatie-percentage	Smiley	Toelichting
8. Bereikbaarheid en mobiliteit	Garage Appelaar	50.000	-	0%	☺	Werk is gereed. Raming 2009 komt te vervallen.
	Garage Raaks	15.239.604	9.606.796	63%	☺	
	Garage Ripperda	549.317	425.027	77%	☺	De restantwerkzaamheden worden uitgevoerd in 2010 en 2011.
	Kleine investeringen	138.080	-	0%	☹	Door andere prioritering minder realisatie.
	Uitvoering woonomgeving en 30-km-zone	162.349	14.802	9%	☹	Vertraagd door personele knelpunten. In 2010 weer opgepakt.
	Parkeerautomaten-/meters Vervanging	150.000	-	0%	☹	De vervangingsinvestering is opgeschort totdat er een besluit over kentekenparkeren is genomen.
	Stationsplein	7.314.825	1.611.249	22%	☹	Het project is vertraagd.
	Vervanging verkeerslichten	1.133.043	1.240.571	109%	☺	De overschrijding wordt opgevangen in het budget 2010.
	Waardepolder	21.631.125	17.223.103	80%	☺	
	Zuid Tangent	3.061.078	968.734	32%	☺	
	Vervanging parkeergeleidesysteem	588.550	465.481	79%	☺	
Totaal 8. Bereikbaarheid en mobiliteit		50.017.971	31.555.763			
9. Kwaliteit fysieke leefomgeving	Beschoeiingen en steigers	628.105	504.796	80%	☺	
	Bruggen	1.037.335	1.205.345	116%	☺	De uitgaven m.b.t. de Melkbrug zijn hoger dan geraamd. De overschrijding wordt opgevangen in het budget 2010.
	Grootschalig groen	988.362	729.266	74%	☺	
	Aanlegsteiger Mooie Nel	40.557	19.532	48%	☺	De investering wordt in 2010 afgerond.
	Herinrichting binnenstad	801.420	711.493	89%	☺	
	Heroriëntatie groen	448.540	614.343	137%	☺	De overschrijding wordt opgevangen in het budget 2010.
	Openbare verlichting	460.944	561.976	122%	☺	
	Speelvoorzieningen	121.231	111.863	92%	☺	
	Riolering	7.259.998	6.621.270	91%	☺	
	Verbeteren Openbare ruimte	6.231.650	1.918.948	31%	☺	Diverse projecten zijn qua planning te optimistisch ingeschat. De investeringsbedragen schuiven door naar 2010.
	Vernieuwing bestrating	2.752.411	2.175.106	79%	☺	
	Watgangen/integraal waterplan	1.580.341	371.640	24%	☺	De investeringen betreffende het Waterplan Schalkwijk en Waardepolder zijn qua planning te optimistisch ingeschat.
	Walmuren	4.598.330	3.859.633	84%	☺	
Totaal 9. Kwaliteit fysieke leefomgeving		26.949.224	19.405.211			

Programma	Projectnaam kort	Raming 2009	Realisatie 2009	Realisatie-percentage	Smiley	Toelichting
10.Financiën en algemene dekkingsmiddelen	Concernhuisvesting	15.623.000	12.145.461	78%	☺	Ramingen zijn aangepast ten opzichte van het IP 2009-2014.
	Doorontwikkeling GFS	100.000	-	0%	☹	Op dit moment wordt het financiële systeem GFS Oneworld nog niet in de volle breedte gebruikt ter ondersteuning van de bedrijfsvoering. GFS Oneworld wordt nu zuiver gebruikt ter ondersteuning van de financiële functie. GFS Oneworld biedt de mogelijkheid om vanuit een centraal geïntegreerd systeem de bedrijfsvoering breder te ondersteunen. Hiermee kan GFS Oneworld een grote bijdrage leveren aan een efficiëntere en effectiever bedrijfsvoering. GFS Oneworld biedt de volgende uitbreidingsmogelijkheden: scanning van inkoopfacturen, contractbeheer, subsidiebeheer, vastgoedbeheer etc. De ramingen 2010 t/m 2012 zijn naar beneden bijgesteld van € 900.000 tot € 450.000
	Digitalisering	1.112.500	172.508	16%	☺	
	Kantoorautomatisering	640.000	433.240	68%	☺	In 2009 is door de Raad een investeringsraming vastgesteld voor de periode 2009-2014 ter realisatie van het digitaliseringsproject. Medio 2009 zijn de eerste componentenprogramma's opgestart die nu in een fase zijn gekomen waarin een eerste tranche voor investeringen benodigd is. Een deel van de raming 2009 schuift door naar 2010.
	Kleine investeringen	543.900	318.659	59%	☺	
	Aanpassingen raadzaal	80.000	-	0%	☹	
Totaal 10.Financiën en algemene dekkingsmiddelen		18.099.400	13.069.868			
Subtotaal		178.044.751	108.845.982	61%		

1.7 Nieuwe investeringen

Voor de bedragen van de nieuwe uitbreidingsinvesteringen, vervangingsinvesteringen en reeds genomen besluiten 2009 wordt verwezen naar de bijlage A. Hieronder zijn de nieuwe investeringen per programma toegelicht.

1. Burger en bestuur

Vervangingsinvesteringen

MGBA, landelijke database GBA (IP-nr. 13.05)

Voor het aanpassen van processen, conversie, het eenmalig onderhoud en opleidingen met betrekking tot het nieuwe GBA-systeem wordt een krediet aangevraagd van € 160.000. De investering is onvermijdelijk.

Kassasysteem (IP-nr. 11.03)

Voor de vervanging van de software en de migratie van bestanden wordt een investeringsbedrag aangevraagd van € 75.000

Pinautomaten (IP-nr. 11.04)

In verband met het verlopen van de certificering op de pinautomaten, dienen de pinautomaten vervangen te worden. Het benodigde krediet bedraagt € 25.000.

Digitalisering brondocumenten (IP-nr. 13.06)

Voor de digitalisering van brondocumenten is een aanvullend krediet van € 30.000 nodig voor scanning en ontsluiting van het microfiche bevolkingsregister. De investering is noodzakelijk vanwege de risicovolle situatie als gevolg van ontbreken backups en ruimtegebrek.

2. Veiligheid, vergunningen en handhaving

Binnen dit programma staan geen nieuwe investeringen gepland.

Brandweerkazerne

De huidige kazerne aan de Floris van Adrichemlaan voldoet mogelijk niet meer aan de eisen. De gemeente heeft op grond van artikel 3 lid 1 van de bestuursovereenkomst de verantwoordelijkheid tot het leveren van een adequate huisvesting conform wet- en regelgeving.

Er dient onderzoek plaats te vinden naar eventuele maatregelen die genomen moeten worden. Het onderzoek moet antwoord geven op o.a. de aanleiding, de alternatieve opties (nieuwbouw, renoveren, samenwerkingen). Aangezien nog geen onderbouwde inschatting van de kosten gemaakt is, wordt vooralsnog geen raming opgenomen.

3. Zorgzame samenleving

Binnen dit programma staan geen nieuwe investeringen gepland.

4. Maatschappelijke ontwikkeling

Vervangingsinvesteringen

Kleine investeringen stadszaken (IP 70.99)

Ten laste van de stelpost kleine investeringen stadszaken worden jaarlijks diverse kleine investeringen uitgevoerd. Voor 2010 staan de volgende kleine investeringen op het programma:

- Inrichting diverse afdelingen
- Vitruvius Archeologisch Museum (programma 5)
- Inbraaksignalering Archeologisch Museum (programma 5)
- Airco en ICT-bekabeling Muziekcentrum (programma 6)
- Vervanging klimaatinstallatie Spaarnestad Photo (programma 6)
- Afmeergebouwen (steiger en trap Nieuw Gracht Bisdorp) (programma 6)
- Afmeergebieden pleziervaart Spaarne (programma 6)
- Invalidetoilet complex wie zaait zal oogsten (programma 6)
- Vervangen stoelen en vloer Egmont (programma 6)
- Integratie Bodeminformatiesysteem (programma 9)

Nieuwe investeringen: reeds besloten

Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (IP-nr. 77.01):

In 2007 is het eerste Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) vastgesteld. Eind 2008 is besloten om de hieruit voortvloeiende

investeringen op te nemen in het investeringsplan. Als voorbereiding op het opstellen van het investeringsplan is eind 2009 de actualisatie van het SHO vastgesteld. Deze actualisatie is verwerkt in voorliggend investeringsplan.

Met het huisvestingsplan worden diverse knelpunten rond de onderwijshuisvesting opgelost, zoals de verplaatsing van Daaf Geluk en Gunningh, de extra kosten Sancta Maria en de uitbreiding van ter Cleeff en R. Steiner.

(Achterstallig) onderhoud sportcomplexen 2009/2010 (IP-nrs 81.20, SZ.99, SZ.100, SZ.101, SZ.102, SZ.103, SZ.104)

Eind 2009 is in het kader van de aanpak van (achterstallig) onderhoud op en het upgraden van de gemeentelijke sportcomplexen besloten om de volgende investeringen uit te voeren:

- de ombouw van 8 TennisForce en 6 gravel tennisbanen op het tennispark Pim Mulier tot kunstgras Smashcourt banen.
- De bouw van opslagruimten annex tribune bij het honkbalveld van DSS op het Pim Mulier sportpark
- De aanleg van een kunstgras voetbalveld v.v. Schoten
- De aanleg van een kunstgras hockeyveld Hockey Club Haarlem
- De vervanging van het kleedgebouw van de Hockeyclub Saxenburg

De investeringen worden gedekt uit de stelposten achterstallig onderhoud

velden en kleedaccommodaties die al in het investeringsplan waren opgenomen. De investeringen leiden derhalve niet tot extra budgettaire lasten.

Actualisatie ramingen

Alliance (IP-nr. SZ.91)

De voetbalvereniging Alliance '22 heeft in de laatste 15 jaar een sterke groei doorgemaakt, niet in de laatste plaats door een aanzienlijke toename van het aantal vrouwelijke leden. Hierdoor biedt het sportcomplex Zeedistelweg in zijn huidige vorm (2 natuurgrasvelden) al jaren onvoldoende capaciteit voor de trainingen en wedstrijden van alle teams van de vereniging. Ook het club-/kleedgebouw op het complex is sterk verouderd en beschikt over te weinig kleedkamers.

Nadat enkele andere alternatieve oplossingen geen soelaas voor het capaciteitsgebrek bleken te bieden, is nu besloten tot een complete herinrichting van het complex, inclusief de bouw van een nieuw club-/kleedgebouw. Door het beschikbare areaal optimaal te benutten is er ruimte gecreëerd om naast twee “gewone” velden (één kunst- en één natuurgras) een extra (kunstgras) jeugdveld aan te leggen. Hierdoor zal het sportcomplex Alliance '22 weer voldoende trainings- en wedstrijdcapaciteit bieden. De herinrichting wordt in de loop van 2010 gerealiseerd. Dekking hiervan komt laste van bestaande IP-posten Kunstgrasvelden Alliance en Achterstallig onderhoud sportvelden en per saldo niet tot extra kapitaallasten.

5. Wonen, wijken en stedelijke ontwikkeling

Uitbreidingsinvesteringen

Krediet anterieure overeenkomsten (IP-nr.SZ.113)

Na invoering van de nieuwe WRO per 1-7-2008 moet elk nieuw bouwplan en wijziging van een bestemmingsplan vergezeld worden van een exploitatieplan cq. een anterieure overeenkomst. In de situatie van de gemeente Haarlem heeft een anterieure overeenkomst de voorkeur. Nieuw in de WRO is de situatie waarin de gemeente kosten moet verhalen in geval van ruimtelijke initiatieven, waar de gemeente geen grondpositie heeft. Door middel van de grondexploitatiewet (onderdeel van de WRO) moeten de kosten, die gemeente moet maken om het ruimtelijke plan te faciliteren, verhaald worden. Te denken valt aan kosten van het bestemmingsplan, civiele werkzaamheden, VTU, bovenplanse kosten, etc. Anterieure overeenkomsten zijn in principe nagenoeg kostenneutraal, echter de kosten gaan voor de baten uit. Voor anterieure overeenkomsten die relatief kleine wijzigingen met zich meebrengen (tot € 25.000) wordt voorgesteld een krediet op te nemen van € 500.000. De kredietverstrekking wordt gemandateerd aan het college.

Vervangingsinvesteringen

Herstel houten kap Molen de Adriaan (IP-nr. 55.92)

Voor het herstel van de houten kap van de molen wordt een krediet

aangevraagd van € 15.000. De kosten worden gedekt uit het reeds in het IP opgenomen krediet voor het herstel van daken van gemeentelijke gebouwen (IP-nr 55.92). De investering leidt derhalve niet tot extra kapitaallasten.

Stadhuis Arbowetgeving (IP-nr. SZ.108)

In verband met de arbowetgeving dienen er de nodige aanpassingen in het stadhuis te worden doorgevoerd. Hiervoor wordt een investeringskrediet aangevraagd van € 81.000

Slingervangers gemeentelijke kerkklokken (IP-nr. VG.ON)

Om de gemeentelijke kerkklokken op tijd te laten lopen dienen de slingervangers van een vijftal uurwerken vervangen te worden. De totale kosten van vervanging bedragen € 39.000. De kosten worden gedekt uit het reeds in het IP opgenomen krediet voor levensduurverlengend onderhoud gemeentelijk bezit (IP-nr VG.ON). De investering leidt derhalve niet tot extra kapitaallasten.

6. Economie, cultuur, toerisme en recreatie

Vervangingsinvesteringen

Vervangingsinvesteringen Podia en Schouwburg (IP-nrs. 84.01, SZ.111)

Conform de onderhoudsplannen bedragen de vervangingsinvesteringen Schouwburg voor 2013 € 650.000. Voor de het Patronaat en de

Philharmonie staan voor 2015 vervangingsinvesteringen op de rol voor respectievelijk € 1,2 mln respectievelijk 0,5 mln.

Inrichtingskosten depot Frans Halsmuseum (IP-nr. FH.12)

In het Investeringsplan 2009-2014 was een bedrag van € 4,2 mln gereserveerd voor het nieuw te bouwen depot Frans Hals Museum. Als alternatief voor de nieuwbouw is voorgesteld om over te gaan tot huur van depotruimte. Voor de inrichting van de depotruimte is een bedrag benodigd van € 590.000. De kapitaallasten en de huur van de depotruimte kunnen worden gedekt uit de vrijvallende kapitaallasten van de nieuwbouw.

7. Werk en inkomen

Binnen dit programma staan geen nieuwe investeringen gepland.

8. Bereikbaarheid en mobiliteit

Uitbreidingsinvesteringen

Lijn 73 – toegankelijk maken bushaltes (IP-nr. 67.36c):

Betreft de aanpak van het toegankelijk maken van de bushaltes. De aanpak van de lijn 73 ligt in verlengde van de overeenkomst met de provincie om elk jaar een lijn aan te pakken.

Vervangingsinvesteringen

Vervanging parkeerautomaten kentekenparkeren (IP-nr. 12.20)

De technische levensduur van de parkeerautomaten is 5 jaar. In 2011 dient een aantal automaten vervangen te worden.

Nieuwe investeringen: reeds besloten

Parkeergarage Nieuwe Gracht – De Kamp (IP-nr. 12.14)

Besloten is om af te zien van de bouw van een parkeergarage onder de Nieuwe Gracht vanwege de hoge aanlegkosten, de financiële risico's en het negatieve rendement. De uitbreiding van de Kamp-garage kan dienen als alternatief. Het restant van het voorbereidingskrediet voor de Nieuwe Gracht garage wordt nu ingezet als dekking van de onderzoekskosten voor de uitbreiding van de Kamp-garage.

9. Kwaliteit fysieke leefomgeving

Binnen dit programma staan geen nieuwe investeringen gepland.

10. Financiën en algemene dekkingsmiddelen

Uitbreidingsinvesteringen

Zelfbedieningsbalie Raakspoort (IP-nr. 13.03)

De investering beoogt het sturen op het voorkeurskanaal van de klant en

op efficiencywinst aan de balie door minder klantcontact voor uittreksels, parkeervergunningen en verhuizingen. De raming (€ 200.000) omvat de uitbreiding van 1 naar 3 balies, een paspoortuitgifteautomaat en aanvullende producten. De baliefunctie zal niet geheel kunnen vervallen. De investering past binnen het kader van Anders Werken en de beoogde gemeentebrede digitaliseringsoperatie. De investering zal bijdragen tot het realiseren van de opgenomen formatietaakstelling.

Multimediascherm publiekshal Raakspoort (IP-nr. 13.04)

De aanschaf van een multimediascherm betreft een niet noodzakelijk uitbreidingsinvestering. Het multimediascherm is bedoeld om de publiekshal aantrekkelijker aan te kleden met een modern informatiesysteem. Het investeringsbedrag bedraagt € 50.000 voor software, content en PR/klantinformatie.

Voorbereiding BGT implementatie (Basisregistratie Grootchalige Basiskaart) (IP-nr. MS.92)

Het ministerie van VROM wil bijdragen aan een betere dienstverlening door de overheid. De wetgeving vereist het gebruik van basisregistraties zoals de BAG en BGT. Landelijke voorzieningen (databanken) worden hiertoe centraal ingericht. Ter voorbereiding op invoering van de BGT in 2013 moet de Haarlemse GBKH (Grootchalige BasisKaart Haarlem) vlakgericht worden gemaakt en samengevoegd met de BAG-pandenkaart. Dit betekent efficiency en kwaliteitsslag voor de BAG. De gewenste 'eenmalige opslag, meervoudig gebruik' wordt hiermee mogelijk gemaakt.

De investeringskosten (aanschaf en implementatie software) bedragen € 100.000.

Archiefruimte stadhuis (IP-nr. MS.95)

De gezamenlijke archiefinspecties van gemeente en provincie hebben begin 2010 formeel hun rapportage uitgebracht over de gehouden inspectie van mei 2009. In de rapportage wordt kritisch gesproken over de archiefsituatie in Haarlem en de inspecties dringen aan op snelle actie. Naast een intensieve schoningsoperatie, is ook het geschikt maken van een deel van de stadhuisruimte als archiefruimte één van de noodzakelijke acties. De aanpassing heeft betrekking op het verleggen van kabels en leidingen in de kelder, het aanpassen van de muur, vloer en plafondafwerking, de plaatsing van een klimaatinstallatie en het herinrichten van de kelder met daartoe geschikte stellages. Na aanpassing ontstaat er hier ruimte voor de plaatsing van 800 strekkende meter archief. Eerste inschattingen van de kosten gaan uit van een bedrag van circa € 300.000. De realisatie zal nog dit jaar (2010) worden afgerond.

Vervangingsinvesteringen

Concernhuisvesting meubilair (IP-nrs MS.93 en MS.94)

Voor de losse inrichting van de nieuwe huisvesting is tot op heden geen krediet aangevraagd. De raming voor de kosten voor meubilair Raakspoort en Zijlpoort bedraagt € 2,3 mln.

Actualisatie ramingen

Concernhuisvesting (IP-nr 25.08)

In 2007 zijn door de raad een tweetal kredieten gehonoreerd. Dit betrof een krediet van € 72 mln voor de Raakspoort, Zijlpoort en de vaste inrichting en een krediet van € 1,9 mln ten behoeve van duurzaamheidsinvesteringen. De raming van de benodigde kredieten komt nu uit op € 78,4 miljoen. De aankoopkosten voor de panden zijn aangepast met de overeengekomen prijsindexatie en er is € 1,7 miljoen voor de btw kosten opgenomen welke nog niet in het krediet waren geraamd.

ICT-plan/kantoorautomatisering (IP-nr. 21.01)

Verschillende adviseurs hebben vastgesteld dat de ICT-infrastructuur en de beheerorganisatie risico's met zich meebrengen wat betreft de continuïteit van de bedrijfsvoering. Feitelijk is sprake van een aanzienlijke achterstandssituatie. Daarnaast zijn infrastructuur en beheerorganisatie niet toereikend om de op stapel staande digitaliseringsslag te gaan maken. Daarmee komt de ingecalculeerde kwaliteits- en efficiëncyslag in de organisatie als geheel in gevaar en kan vertraging ontstaan in het realiseren van taakstellingen (voornamelijk bij de afdelingen Financien, DIV en ICT van Middelven&Services). Daarnaast kan een stagnerende digitalisering leiden tot knelpunten bij het betrekken van de nieuwe huisvesting en het 'uitrollen' van de bij die nieuwe huisvesting gedachte nieuwe werkvormen (tele- en flexwerken). Om in het vereiste tempo dit

achterstallig onderhoud weg te werken en ook de beheerorganisatie naar het adequate niveau te brengen is een masterplan ICT opgesteld. Dit plan geeft naast de analyse van de huidige situatie een overzicht van de maatregelen die noodzakelijk zijn om zowel de infrastructuur als de beheerorganisatie op een kwalitatief voldoende niveau te brengen. De totaal benodigde investeringen zijn opgenomen in dit nieuwe IP.

Nieuwe investeringen: reeds besloten

Digitalisering (IP-nr. 22.05)

Op basis van externe en interne vereisten en ontwikkelingen voor de periode 2009-2014 is een digitaliseringsprogramma opgesteld ter ondersteuning en realisatie van deze wensen. Er is een groot aantal wettelijke eisen (externe) gesteld aan de digitalisering vanuit de overheid om de administratieve lasten voor burgers en bedrijven te verminderen. Gemeenten hebben afgesproken om de regeldruk met 25% te verminderen. Elektronische dienstverlening en herinrichting van de informatiehuishouding zijn middelen om dit doel te bereiken. Daarnaast vraagt een door alle partijen te gebruiken infrastructuur en informatiearchitectuur, om algemene toepassing van reeds ontwikkelde open standaarden. Hierop moet de huidige infrastructuur ook worden aangepast. Haarlem heeft hiervoor het “Nationaal Uitvoeringsprogramma betere Dienstverlening en e-overheid (NUP)” ondertekend. Dit “NUP” omvat de afspraken tussen de vier overheden, rijk, provincies, gemeenten en waterschappen, over de ontwikkeling, implementatie,

aansluiting, beheer en gebruik van de elektronische basisvoorzieningen. Naast deze ontwikkelingen vraagt de interne organisatie om een verbeterslag in kwaliteit en efficiëntie. Op te leveren besparingen en het behalen van taakstellingen zijn evidente opbrengsten van een digitaliseringstraject binnen de werkprocessen van hoofdafdelingen en de uiteindelijke beheerorganisatie in ICT. Om aan de bovengestelde gestelde eisen te kunnen voldoen is een upgrade en uitbreiding van de digitaliseringinfrastructuur in de komende 4 jaar noodzakelijk. Hiervoor moeten de basisinfrastructuur (Mid-Office) op b.v. documentmanagement, koppelingen en gegevensmagazijn en de Front- en BackOffice (vakapplicaties, werkketenprocessen, digitaal loket e.d.) worden aangepast en uitgebreid. In het IP 2009-2014 was in totaal € 7,2 mln opgenomen voor digitalisering. De definitieve bestedingsvoorstellen moesten nog aan de raad worden voorgelegd. Voor de uitvoering van de eerste tranche van de digitaliseringsinitiatieven is eind 2009 een krediet gevoteerd van € 710.000. Voor de besteding van de resterende € 6,5 mln worden nog voorstellen aan de raad voorgelegd.

2 Investeringsplan 2010-2015 per programma

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016	
1. Burger en bestuur	11.02	Nieuwe producten inter/intranet klantcontactcenter	IP	B		41.974	0	0	0	0	0	10.494	10.074	9.654	9.234	8.815	0	0	
		Software Klantbegeleidingssysteem Q-matic	IP	B		47.258	2.742	0	0	0	0	2.363	12.500	12.000	11.500	11.000	10.500	0	
	Totaal 11.02					89.232	2.742	0	0	0	0	12.856	22.574	21.654	20.734	19.815	10.500	0	
	13.01	Modernisering gemeentelijke basisadministratie personen	IP	A		181.381	302.544	0	0	0	0	45.345	119.167	114.328	109.489	104.650	63.534	0	
	Totaal 13.01					181.381	302.544	0	0	0	0	45.345	119.167	114.328	109.489	104.650	63.534	0	
	13.02	Digitaal ontsluiten brondocumenten	IP	B		125.038	64.832	0	0	0	0	31.260	46.217	44.318	42.420	40.521	13.615	0	
	Totaal 13.02					125.038	64.832	0	0	0	0	31.260	46.217	44.318	42.420	40.521	13.615	0	
	13.04	Vervanging stemcomputers	IP	C		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Totaal 13.04					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	DV.01	Roostersoftware klantcontactcenter	IP	C		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Totaal DV.01					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	DV.02	Paspomaat klantcontactcenter	IP	C		0	200.000	30.000	0	0	0	0	10.000	57.500	55.200	52.900	50.600	48.300	
	Totaal DV.02					0	200.000	30.000	0	0	0	0	10.000	57.500	55.200	52.900	50.600	48.300	
	13.05	mGBA, landelijke database GBA	IP	C		0	0	0	160.000	0	0	0	0	0	40.000	38.400	36.800	35.200	
	Totaal 13.05					0	0	0	160.000	0	0	0	0	0	40.000	38.400	36.800	35.200	
	11.03	Kassa systeem	IP	C		0	0	0	0	0	0	75.000	0	0	0	0	0	18.750	
	Totaal 11.03					0	0	0	0	0	75.000	0	0	0	0	0	0	18.750	
	11.04	Pinautomaten	IP	C		0	0	0	0	25.000	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750	
	Totaal 11.04					0	0	0	0	25.000	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750	
	13.06	Digitalisering brondocumenten	IP	C		0	0	30.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.200	6.900	6.600	6.300
	Totaal 13.06					0	0	30.000	0	0	0	0	0	7.500	7.200	6.900	6.600	6.300	6.300
Totaal 1. Burger en bestuur					395.651	570.118	60.000	160.000	25.000	0	75.000	89.461	197.958	245.301	275.043	269.435	187.649	114.300	

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
2. Veiligheid, vergunningen en handhaving	11.99	Kleine investeringen VVH	IP	C		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	2.500	4.900	7.200	9.400	11.500	11.500	11.500
	Totaal 11.99					10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	2.500	4.900	7.200	9.400	11.500	11.500	11.500
	12.18	Boeteafhandelingsysteem Vervanging	Parkeeropbrengsten	A		15.105	71.895	0	0	0	0	3.776	21.599	20.729	19.859	18.989	15.098	0
		Vervanging parkeervergunning systeem (vignetten)	Parkeeropbrengsten	A		15.105	0	0	0	0	500.000	755	755	755	755	755	128.776	123.625
	Totaal 12.18					30.210	71.895	0	0	0	500.000	4.532	22.354	21.484	20.614	19.744	143.874	123.625
	VH.01	Nieuwe kazerne	IP	C		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal VH.01					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2. Veiligheid, vergunningen en handhaving					40.210	81.895	10.000	10.000	10.000	510.000	10.000	7.032	27.254	28.684	30.014	31.244	155.374	135.125

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
4. Jeugd, Onderwijs en Sport	50.99	Kleine investeringen	IP	B	0	0	0	55.000	55.000	0	0	0	0	0	8.250	16.225	15.675	15.125
	Totaal 50.99				0	0	0	55.000	55.000	0	0	0	0	0	8.250	16.225	15.675	15.125
	70.99	Kleine investeringen inventaris gymnastieklokalen primair onderwijs (5e fase)	IP	B	0	48.967	0	0	0	0	0	0	7.345	7.100	6.855	6.611	6.366	6.121
		Kleine investeringen subsidiebeheersysteem	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Kleine investeringen subsidiebeheersysteem (2e fase)	IP	B	0	20.000	0	0	0	0	0	0	5.000	4.800	4.600	4.400	4.200	0
		Kleine investeringen, diverse investeringen Egelantier	IP	B	3.960	4.290	0	0	0	0	0	198	2.063	1.980	1.898	1.815	83	83
		Kleine investeringen, inventaris gymlokalen primair onderwijs 6e fase	IP	B	0	50.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.250	7.000	6.750	6.500	6.250
		Kleine investeringen Stadszaken	IP	B	0	0	160.393	160.393	160.393	160.393	160.393	0	0	29.405	57.741	85.008	111.206	136.334
		Inrichtingskosten diverse afdelingen	IP	B	0	25.000	0	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750	5.500	5.250	0
	Totaal 70.99				3.960	148.257	160.393	160.393	160.393	160.393	160.393	198	28.158	56.536	83.844	110.084	133.604	148.787
	71.15	Bos- en Vaartschool gymlokaal	IP	A	0	120.000	0	0	0	0	0	0	9.000	8.850	8.700	8.550	8.400	8.250
	Totaal 71.15				0	120.000	0	0	0	0	0	0	9.000	8.850	8.700	8.550	8.400	8.250
	72.04	Koning Emma- en Veronicaschool gymlokaal	IP	A	0	76.000	0	0	0	0	0	0	5.700	5.605	5.510	5.415	5.320	5.225
	Totaal 72.04				0	76.000	0	0	0	0	0	0	5.700	5.605	5.510	5.415	5.320	5.225
	72.06	Emmaschool gymlokaal	IP	A	0	218.000	0	0	0	0	0	0	16.350	16.078	15.805	15.533	15.260	14.988
	Totaal 72.06				0	218.000	0	0	0	0	0	0	16.350	16.078	15.805	15.533	15.260	14.988
	72.11	Rudolf Steiner/ Veronica/ Inhaas uitbreiding 1 lokaal	IP	A	0	96.000	0	0	0	0	0	0	7.200	7.080	6.960	6.840	6.720	6.600
	Totaal 72.11				0	96.000	0	0	0	0	0	0	7.200	7.080	6.960	6.840	6.720	6.600
	73.01	Nieuwbouw v.d.Leeuwschool / de Sleutel	IP	A	66.594	0	0	0	0	0	0	4.995	4.911	4.828	4.745	4.662	4.578	4.495
	Totaal 73.01				66.594	0	0	0	0	0	0	4.995	4.911	4.828	4.745	4.662	4.578	4.495
	75.03	Gymlokaal Coornhert / Gunnings / Daaf Geluk	IP	A	326.351	184.649	0	0	0	0	0	24.476	37.917	37.278	36.640	36.001	35.362	34.723
	Totaal 75.03				326.351	184.649	0	0	0	0	0	24.476	37.917	37.278	36.640	36.001	35.362	34.723
	75.05	Bouw gymlokaal Coornhert/ Gunning	IP	A	0	590.000	0	0	0	0	0	0	44.250	43.513	42.775	42.038	41.300	40.563
		Inrichting gymlokaal Coornhert/ Gunning	IP	A	0	9.000	0	0	0	0	0	0	900	878	855	833	810	788
	Totaal 75.05				0	599.000	0	0	0	0	0	0	45.150	44.390	43.630	42.870	42.110	41.350
	76.01	VMBO scholen Lineaus / Damiate en Noordzeecollege	IP	A	9.977.298	6.913.702	0	0	0	0	0	498.865	1.266.825	1.245.711	1.224.598	1.203.484	1.182.370	1.161.256
		Verkoop	A		30.473.549	12.686.657	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Voortgang VMBO vernieuwd (stijging bouwkosten Sterrencollege)	IP	A	0	2.777.680	0	0	0	0	0	0	208.326	204.854	201.382	197.910	194.438	190.966
	Totaal 76.01				40.450.847	22.378.039	0	0	0	0	0	498.865	1.475.151	1.450.565	1.425.979	1.401.393	1.376.808	1.352.222
	77.01	SHO Bouw Al Iklaas	IP	B	0	0	1.748.775	0	0	0	0	0	0	131.158	128.972	126.786	124.600	122.414
		SHO Bouw Bavinck	IP	A	28.957	550.191	0	0	0	0	0	1.448	43.436	42.712	41.988	41.264	40.540	39.816
			B		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw Beatrix	IP	A	67.251	1.527.168	0	0	0	0	0	3.363	119.581	117.588	115.595	113.602	111.609	109.616
			B		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw Bos en Vaart	IP	A	95.898	602.798	1.247.245	0	0	0	0	4.795	34.935	145.946	143.513	141.081	138.648	136.216
			B		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw Coornhert	IP	B	0	384.756	769.513	0	0	0	0	0	19.238	86.570	85.127	83.685	82.242	80.799
		SHO Bouw De Ark	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw De Circel	IP	A	0	137.720	464.288	0	0	0	0	0	6.886	45.151	44.398	43.646	42.893	42.141
			B		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw De Dolfijn	IP	B	26.195	497.708	0	0	0	0	0	1.310	39.293	38.638	37.983	37.328	36.673	36.018
		SHO Bouw De Dreef	IP	A	135.665	2.577.654	0	0	0	0	0	6.783	203.499	200.107	196.716	193.324	189.932	186.541
			B		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw De Kring (Hannie Schaft)	IP	A	0	0	0	150.000	0	0	0	0	0	0	11.250	11.063	10.875	10.688
		SHO Bouw De Kring (Parklaan)	IP	A	384.213	0	0	0	0	0	0	28.816	28.336	27.855	27.375	26.895	26.415	25.934
		SHO Bouw De Schakel	IP	A	0	0	2.400.000	0	0	0	0	0	0	180.000	177.000	174.000	171.000	168.000
		SHO Bouw De Schelp	IP	A	0	661.350	1.322.700	0	0	0	0	0	33.068	148.804	146.324	143.844	141.364	138.884
		SHO Bouw De Viersprong	IP	B	0	0	0	0	588.977	0	0	0	0	0	0	44.173	43.437	42.701
		Verkoop	A		0	0	1.128.355	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw De Wadden	IP	A	256.914	429.654	109.489	0	0	0	0	12.846	34.328	59.704	58.709	57.714	56.719	55.724

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
		SHO Bouw De Wadden i.c.m. Mgr. Huibers	Verkoop	A		0	0	1.385.811	1.385.811	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw De Wadden i.c.m. de Piramide	IP	B		0	0	518.403	0	0	0	0	0	38.880	38.232	37.584	36.936	36.288
		SHO Bouw De Wilgenhoek	IP	B		0	0	482.245	0	0	0	0	0	36.168	35.566	34.963	34.360	33.757
		SHO Bouw De Zuiderpolder	IP	A		0	0	0	1.893.415	0	0	0	0	0	0	142.006	139.639	137.273
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw De Zuidwester	IP	A		0	1.372.394	0	0	0	0	0	0	0	102.930	101.214	99.499	97.783
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	94.352
		SHO Bouw Eerste Chr. Lyceum	IP	B		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Bouw Franciscus Xaverius	IP	A		632.935	0	0	0	0	0	0	47.470	46.679	45.888	45.097	44.305	43.514
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42.723
		SHO Bouw Hildebrandt	IP	B		0	0	186.177	0	0	0	0	0	0	13.963	13.731	13.498	13.265
			Verkoop	A		0	0	1.283.935	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13.032
		SHO Bouw Kon. Emmaschool	IP	A		292.665	870.759	0	0	0	0	0	14.633	87.257	85.803	84.348	82.894	81.440
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79.985
		SHO Bouw Liduinaschool-Junoplantsoen	IP	A		0	341.847	0	0	0	0	0	0	25.639	25.211	24.784	24.357	23.929
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23.502
		SHO Bouw Liduinaschool-Timorplantsoen	IP	A		388.705	74.216	0	0	0	0	0	19.435	34.719	34.140	33.562	32.983	32.404
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31.826
		SHO Bouw M.L. King	IP	B		0	0	420.274	0	0	0	0	0	0	31.521	30.995	30.470	29.945
			Verkoop	A		0	0	2.020.256	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29.419
		SHO Bouw Mendel College	IP	A		1.257.413	0	0	0	0	0	0	94.306	92.734	91.162	89.591	88.019	86.447
		SHO Bouw Mgr. Huibers i.c.m. de Piramide	Verkoop	A		0	0	1.385.811	1.385.811	0	0	0	0	0	0	0	0	84.875
		SHO Bouw Mgr. Huibers i.c.m. de Piramide	IP	B		0	0	0	663.042	0	0	0	0	0	0	49.728	48.899	48.071
		SHO Bouw Paulus - school voor Prakt. Vorming	IP	B		0	166.667	333.333	0	0	0	0	0	8.333	37.500	36.875	36.250	47.242
		SHO Bouw Prof Gunning	IP	A		372.277	0	0	0	0	0	0	0	0	26.990	26.525	26.059	35.625
		SHO Bouw R. Steiner	IP	A		5.436.812	73.183	0	0	0	0	0	27.921	27.455	26.990	26.525	26.059	25.594
		SHO Bouw Sancta Maria	IP	A		318.263	6.047.000	0	0	0	0	0	391.509	407.266	400.379	393.491	386.604	25.594
			B			0	0	0	0	0	0	0	15.913	477.395	469.438	461.482	453.525	379.716
		SHO Bouw Sint Bavo	IP	A		92.825	370.336	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	372.829
		SHO Bouw Trapeze	IP	A		145.000	0	418.521	0	0	0	0	4.641	34.737	34.158	33.579	33.000	32.421
			B			0	0	0	0	0	0	7.250	7.250	42.264	41.560	40.855	40.151	31.842
		SHO Bouw Vrijeschool	IP	B		0	1.290.288	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39.446
		SHO Bouw Zonnewijzer	IP	A		0	0	73.667	0	0	0	0	0	96.772	95.159	93.546	91.933	88.707
		SHO Eerste inrichting Bavink	IP	A		0	18.532	0	0	0	0	0	0	0	5.525	5.433	5.341	5.249
		SHO Eerste inrichting De Ark	IP	A		31.753	11.854	0	0	0	0	0	927	1.807	1.761	1.714	1.668	1.622
			B			0	19.282	0	0	0	0	0	1.588	4.361	4.252	4.143	4.034	1.575
		SHO Eerste inrichting De Cirkel	IP	A		0	0	55.573	0	0	0	0	0	1.928	1.880	1.832	1.784	3.816
		SHO Eerste inrichting De Kring (Parklaan)	IP	A		0	24.480	0	0	0	0	0	0	0	5.557	5.418	5.279	1.687
			B			0	19.262	0	0	0	0	0	0	2.448	2.387	2.326	2.264	5.002
		SHO Eerste inrichting De Zuidwester	IP	A		0	18.530	0	0	0	0	0	0	1.926	1.878	1.830	1.782	2.203
			B			0	18.530	0	0	0	0	0	0	1.853	1.807	1.760	1.714	2.142
		SHO Eerste inrichting Franciscus Xaverius	IP	A		0	6.328	0	0	0	0	0	0	633	617	601	585	1.685
			B			0	6.421	0	0	0	0	0	0	642	626	610	594	1.621
		SHO Eerste inrichting Molenwiek	IP	A		0	6.292	0	0	0	0	0	0	629	613	598	582	554
			B			0	6.292	0	0	0	0	0	0	629	613	598	582	551
		SHO Eerste inrichting Peppelaer	IP	A		6.292	0	0	0	0	0	0	629	613	598	582	566	535
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	535
		SHO Eerste inrichting Sint Bavo	IP	A		0	18.638	0	0	0	0	0	0	1.864	1.817	1.771	1.724	1.631
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.631
		SHO Grond Veronica	IP	B		0	1.090.000	0	0	0	0	0	0	54.500	54.500	54.500	54.500	54.500
		SHO Herstructurering Fl. V. Adrichemlaan, de Piramide locaties Semmelweis- en Ramearstraat, Don Bosco en J.J. Dumont	IP	B		0	0	0	103.179	0	0	0	0	0	0	7.738	7.609	7.352
		SHO idem nevenvestiging	IP	B		12.491	0	0	0	0	0	0	937	921	906	890	874	859
		SHO Lokaal bewegingsonderwijs	IP	B		0	0	2.433.460	0	0	0	0	0	0	182.510	179.468	176.426	173.384
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	170.342
		SHO Stelpost functionele aanpassing schoolgebouwen 2007	IP	A		0	2.518.380	1.700.000	1.700.000	0	0	0	0	125.919	210.919	443.879	436.481	429.083
		SHO Stelpost prijscompensatie SHO 2007	IP	A		0	1.989.076	0	0	0	0	0	0	99.454	149.181	146.694	144.208	141.722
			B			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	139.235

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
		SHO Verv/nieuwb/uitbr.gymn.lok.(SHO) best.nog niet bekend	IP	A	0	600.000	750.000	0	0	0	0	0	30.000	101.250	99.563	97.875	96.188	94.500
			B		0	275.000	150.000	0	0	0	0	0	15.000	31.813	31.281	30.750	30.219	29.688
		SHO, bouw De Kring (Parklaan)	IP	B	218.480	0	0	0	0	0	0	16.386	16.113	15.840	15.567	15.294	15.021	14.747
		SHO, bouw Molenwiek	IP	B	0	0	256.914	0	0	0	0	0	0	19.269	18.947	18.626	18.305	17.984
		SHO, bouw Teyler	IP	B	0	0	6.371.457	0	0	0	0	0	0	477.859	469.895	461.931	453.966	446.002
		SHO, bouw locaties Semmelweis en Ramaerstraat,Don Bosco als gevolg van herstructurering Fl. van Adrichemlaan	Externe dekking	B	0	0	5.482.736	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO Aanvulling uitbreiding Sancta Maria	IP	B	0	0	3.300.000	0	0	0	0	0	0	247.500	243.375	239.250	235.125	231.000
		SHO Bouw gymlokaal Zuidwester	IP	B	96.600	828.400	0	0	0	0	0	4.830	69.375	68.219	67.063	65.906	64.750	63.594
		SHO Bouw ter Cleeff	IP	B	0	900.000	0	0	0	0	0	0	67.500	66.375	65.250	64.125	63.000	61.875
		SHO 1e inrichting ter Cleeff	IP	B	0	60.000	0	0	0	0	0	0	6.000	5.850	5.700	5.550	5.400	5.250
		SHO Rudolf Steiner Leerweg Ondersteunend Onderwijs	IP	B	0	0	0	1.130.000	0	0	0	0	0	0	84.750	83.338	81.925	80.513
		SHO Bouw Daaf Geluk	IP	B	0	4.800.000	0	0	0	0	0	0	360.000	354.000	348.000	342.000	336.000	330.000
		SHO Bouw Gunning	IP	B	0	0	0	0	4.700.000	0	0	0	0	0	0	352.500	346.625	340.750
		SHO Bouw gymlokaal Beatrix	IP	B	37.500	862.500	0	0	0	0	0	1.875	67.500	66.375	65.250	64.125	63.000	61.875
		SHO Aanvulling Coornhert	IP	B	0	380.683	0	0	0	0	0	0	28.551	28.075	27.600	27.124	26.648	26.172
		SHO Bouw Eerste Christelijk Lyceum	IP	A	814.554	1.496.532	0	0	0	0	0	40.728	173.331	170.443	167.554	164.665	161.776	158.887
		SHO Eerste inrichting Eerste Christelijk Lyceum	IP	A	187.469	0	0	0	0	0	0	18.747	18.278	17.810	17.341	16.872	16.404	15.935
		SHO eerste inrichting De Zuid Wester	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		SHO eerste inrichting Beatrix	IP	B	129	12.362	0	0	0	0	0	6	1.249	1.218	1.187	1.155	1.124	1.093
		SHO eerste inrichting Ter Cleeff	IP	B	43.893	22.491	0	0	0	0	0	2.195	6.638	6.472	6.306	6.141	5.975	5.809
		SHO eerste inrichting de Zonnewijzer	IP	B	6.421	12.491	0	0	0	0	0	321	1.891	1.844	1.797	1.749	1.702	1.655
		SHO eerste inrichting Veronicaschool	IP	B	0	6.421	0	0	0	0	0	0	642	626	610	594	578	562
		SHO eerste inrichting Kon. Emmaschool	IP	B	6.421	24.982	0	0	0	0	0	321	3.140	3.062	2.983	2.905	2.826	2.748
		SHO eerste inrichting St. Bavo	IP	B	0	65.187	0	0	0	0	0	0	6.519	6.356	6.193	6.030	5.867	5.704
		SHO eerste inrichting Vrije school	IP	B	0	62.455	0	0	0	0	0	0	6.246	6.089	5.933	5.777	5.621	5.465
		SHO eerste inrichting Liduinash. Timorplantsoen	IP	B	0	12.842	0	0	0	0	0	0	1.284	1.252	1.220	1.188	1.156	1.124
		SHO eerste inrichting de Bavinok	IP	B	6.421	0	0	0	0	0	0	642	626	610	594	578	562	546
		SHO eerste inrichting Al Iklaas	IP	B	18.532	0	0	0	0	0	0	1.853	1.807	1.761	1.714	1.668	1.622	1.575
		SHO eerste inrichting Mendel College	IP	B	20.994	160.075	0	0	0	0	0	1.050	18.107	17.654	17.202	16.749	16.296	15.844
		SHO eerste inrichting Teyler	IP	B	99.999	200.000	90.007	0	0	0	0	5.000	15.000	39.001	38.026	37.051	36.076	35.101
		Functionele aanpassingen Rudolf Steiner	IP	B	290.553	0	0	0	0	0	0	21.791	21.428	21.065	20.702	20.339	19.976	19.612
		SHO Bouw De Ark (incl. grond)	IP	A	231.616	625.052	5.000.000	0	0	0	0	11.581	42.833	408.641	402.851	397.061	391.270	385.480
		SHO Bouw Stedelijk Gymnasium	IP	B	646.978	0	379.357	0	0	0	0	32.349	32.349	76.975	75.692	74.409	73.126	71.843
		SHO Aanvulling 1e Christelijk Lyceum	IP	B	0	123.952	0	0	0	0	0	0	9.296	9.141	8.987	8.832	8.677	8.522
		Totaal 77.01			12.709.084	35.254.189	42.539.947	9.539.613	5.288.977	0	0	846.194	3.331.968	5.733.849	6.170.063	6.462.195	6.351.043	6.239.890
81.06		Grasvelden Aanpassen onderlaag HFC	IP	C	0	0	50.000	0	0	0	0	0	0	4.167	4.083	4.000	3.917	3.833
		Grasvelden Grassmaster DSS Kennemerland	IP	C	0	0	350.000	0	0	0	0	0	0	52.500	50.750	49.000	47.250	45.500
		Grasvelden Grassmaster HFC door kunstgras	IP	C	0	0	350.000	0	0	0	0	0	0	52.500	50.750	49.000	47.250	45.500
		Grasvelden Renovatie grassportvelden	IP	C	629.334	154.062	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	94.400	114.363	132.946	150.779	167.862	184.195	199.778
		Totaal 81.06			629.334	154.062	900.000	150.000	150.000	150.000	150.000	94.400	114.363	242.112	256.362	269.862	282.611	294.611

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.1st.2010	kap.1st.2011	kap.1st.2012	kap.1st.2013	kap.1st.2014	kap.1st.2015	kap.1st.2016
	81.07	Kunstgrasvelden Alliance '22 Onderlaag	IP	B	11.472	0	0	0	0	0	0	956	937	918	899	880	860	841
		Kunstgrasvelden Alliance '22 Toplaag	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Kunstgrasvelden Lawn bowls	IP	C	95.370	25.683	0	0	0	0	0	4.769	23.346	22.481	21.617	20.752	19.887	19.023
		Kunstgrasvelden Toplaag DIO/ Young Boys	IP	B	0	0	350.000	0	0	0	0	0	0	52.500	50.750	49.000	47.250	45.500
		Kunstgrasvelden Toplaag HFC Haarlem	IP	B	0	0	0	350.000	0	0	0	0	0	0	52.500	50.750	49.000	47.250
		Kunstgrasvelden Toplaag HKC Oosterkwartier	IP	A	0	235.000	0	0	0	0	0	0	35.250	34.075	32.900	31.725	30.550	29.375
		Kunstgrasvelden Toplaag trainingsveld Schoten	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Kunstgrasvelden Upgraden onderbouw DIO/ Young Boys	IP	B	0	0	50.000	0	0	0	0	0	0	4.167	4.083	4.000	3.917	3.833
	Totaal 81.07				106.842	260.683	400.000	350.000	0	0	0	5.725	59.533	114.141	162.749	157.106	151.464	145.822
	81.12	Bouw 023-sportthal	IP	A	0	570.000	0	0	0	0	0	0	42.750	42.038	41.325	40.613	39.900	39.188
	Totaal 81.12				0	570.000	0	0	0	0	0	0	42.750	42.038	41.325	40.613	39.900	39.188
	81.20	Aanvullend krediet Pim Mulier	IP	A	2.135.500	556.736	0	0	0	0	0	174.081	198.552	195.187	191.822	188.457	185.091	181.726
		Afkoop van de prijsindexering aanlegtijd	IP	A	14.000	0	0	0	0	0	0	1.167	1.143	1.120	1.097	1.073	1.050	1.027
		Afkoop van de prijsindexering bouwtijd	IP	A	200.000	0	0	0	0	0	0	15.000	14.750	14.500	14.250	14.000	13.750	13.500
		Krediet Pim Mulier	Derden	A	4.565.785	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Niet verrekenbare BTW (infrastructuur, hal en kleedkamers)	IP	A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Niet verrekenbare BTW (toplaag velden)	IP	A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Onvoorzien	IP	A	93.500	0	0	0	0	0	0	7.013	6.896	6.779	6.662	6.545	6.428	6.311
		Sportpark Pim Mulier	IP	A	3.131.000	0	0	0	0	0	0	234.825	230.911	226.998	223.084	219.170	215.256	211.343
		Hoofdinfrastructuur/planontwikkeling																
		Tennispark Pim Mulier ombouw 14 tennisbanen	IP	A	0	479.000	0	0	0	0	0	0	71.850	69.455	67.060	64.665	62.270	59.875
		Pim Mulier Sportpark opslag DSS	IP	A	0	225.000	0	0	0	0	0	0	18.750	18.375	18.000	17.625	17.250	16.875
	Totaal 81.20				10.139.785	1.260.736	0	0	0	0	0	432.085	542.853	532.413	521.974	511.535	501.096	490.656
	81.27	Aanvullend krediet nieuwbouw kleedaccomm. Onze Gezellen	IP	A	167.500	0	0	0	0	0	0	13.958	13.679	13.400	13.121	12.842	12.563	12.283
		Aanvullend krediet vernieuwbouw club-/kleedaccomm. Hockey Club Haarlem	IP	A	255.500	0	0	0	0	0	0	21.292	20.866	20.440	20.014	19.588	19.163	18.737
		Achterstallig onderhoud kleedaccommodaties	IP	C	0	152.000	600.000	600.000	630.000	630.000	630.000	0	12.667	62.413	111.160	161.407	210.603	258.750
		Achterstallig onderhoud sportaccommodatie kleedgebouw Onze Gezellen	IP	A	433.421	58.579	0	0	0	0	0	36.118	40.278	39.458	38.638	37.818	36.998	36.178
	Totaal 81.27				856.421	210.579	600.000	600.000	630.000	630.000	630.000	71.368	87.489	135.711	182.933	231.654	279.326	325.948
	81.28	Achterstallig onderhoud sportvelden: onderbouw	IP	C	0	154.750	310.000	310.000	310.000	310.000	310.000	0	12.896	38.471	63.530	88.072	112.098	135.606
		Achterstallig onderhoud sportvelden: toplagen	IP	C	0	13.500	630.000	630.000	630.000	630.000	630.000	0	2.025	96.458	187.740	275.873	360.855	442.688
	Totaal 81.28				0	168.250	940.000	940.000	940.000	940.000	940.000	0	14.921	134.929	251.270	363.945	472.953	578.294
	81.29	Voorbereidingskrediet van der Aart sportpark West	IP	A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 81.29				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	81.90	Bijdrage in duurzame sportvoorzieningen Invaliden	IP	B	18.000	0	0	0	0	0	0	4.500	4.320	4.140	3.960	3.780	0	0
	Totaal 81.90				18.000	0	0	0	0	0	0	4.500	4.320	4.140	3.960	3.780	0	0
	85.90	Bijdragen Bouw voorziening Jeugdhuizen	IP	B	131.466	157.831	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000	32.867	71.010	85.117	98.544	111.291	123.358	64.192
	Totaal 85.90				131.466	157.831	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000	32.867	71.010	85.117	98.544	111.291	123.358	64.192
	OW.04	Kleine investeringen gymkolen primair onderwijs	IP	B	0	50.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.250	7.000	6.750	6.500	6.250
	Totaal OW.04				0	50.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.250	7.000	6.750	6.500	6.250
	SZ.100	Aanleg kunstgrasveld Schoten toplaag	IP	A	0	50.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.250	7.000	6.750	6.500	6.250
	Totaal SZ.100				0	50.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.250	7.000	6.750	6.500	6.250

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.1st.2010	kap.1st.2011	kap.1st.2012	kap.1st.2013	kap.1st.2014	kap.1st.2015	kap.1st.2016
	SZ.101	Aanleg kunstgrasveld Schoten onderlaag	IP	A	0	145.000	0	0	0	0	0	0	12.083	11.842	11.600	11.358	11.117	10.875
	Totaal SZ.101				0	145.000	0	0	0	0	0	0	12.083	11.842	11.600	11.358	11.117	10.875
	SZ.102	Aanleg kunstgrasveld HC Haarlem toplaag	IP	A	0	245.000	0	0	0	0	0	0	36.750	35.525	34.300	33.075	31.850	30.625
	Totaal SZ.102				0	245.000	0	0	0	0	0	0	36.750	35.525	34.300	33.075	31.850	30.625
	SZ.103	Aanleg kunstgrasveld HC Haarlem onderlaag	IP	A	0	105.000	0	0	0	0	0	0	8.750	8.575	8.400	8.225	8.050	7.875
	Totaal SZ.103				0	105.000	0	0	0	0	0	0	8.750	8.575	8.400	8.225	8.050	7.875
	SZ.104	Vervanging kleedgebouw HC Saxenburg	IP	A	0	500.000	0	0	0	0	0	0	41.667	40.833	40.000	39.167	38.333	37.500
	Totaal SZ.104				0	500.000	0	0	0	0	0	0	41.667	40.833	40.000	39.167	38.333	37.500
	SZ.73	Sparks, vervanging dug-outs van het softbalveld Noordersportpark	IP	C	0	63.000	0	0	0	0	0	0	6.300	6.143	5.985	5.828	5.670	5.513
	Totaal SZ.73				0	63.000	0	0	0	0	0	0	6.300	6.143	5.985	5.828	5.670	5.513
	SZ.74	THB, upgradng veldverlichtingsinstallatie sportcomplex Eindhoven	IP	C	17.602	0	0	0	0	0	0	0	2.054	1.995	1.936	1.878	1.819	1.702
	Totaal SZ.74				17.602	0	0	0	0	0	0	2.054	1.995	1.936	1.878	1.819	1.760	1.702
	SZ.80	Stadion Jan Gijzenkade	IP	C	0	1.000.000	0	0	0	0	0	0	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000	0
	Totaal SZ.80				0	1.000.000	0	0	0	0	0	0	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000	0
	SZ.91	Herinrichting sportcomplex Alliance ' 22 kleedgebouw	IP	C	100.000	600.000	0	0	0	0	0	5.000	58.333	57.167	56.000	54.833	53.667	52.500
		Herinrichting sportcomplex Alliance ' 22 kg-veld toplaag	IP	C	4.304	651.896	0	0	0	0	0	215	98.430	95.149	91.868	88.587	85.306	82.025
		Herinrichting sportcomplex Alliance ' 22 kg-veldonderlaag	IP	C	0	370.500	0	0	0	0	0	0	30.875	30.258	29.640	29.023	28.405	27.788
		Herinrichting sportcomplex Alliance ' 22 reconstructie wegen	IP	C	0	109.700	0	0	0	0	0	0	9.142	8.959	8.776	8.593	8.410	8.228
	Totaal SZ.91				104.304	1.732.096	0	0	0	0	0	5.215	196.780	191.532	186.284	181.036	175.788	170.540
	SZ.93	Vervanging toplaag veld 2 DSS Kennemerland	IP	C	0	0	0	0	0	0	400.000	0	0	0	0	0	60.000	58.000
	Totaal SZ.93				0	0	0	0	0	0	400.000	0	0	0	0	0	60.000	58.000
	SZ.94	Vervanging toplaag veld 2 Geel Wit	IP	C	0	0	0	0	0	0	400.000	0	0	0	0	0	60.000	58.000
	Totaal SZ.94				0	0	0	0	0	0	400.000	0	0	0	0	0	60.000	58.000
	SZ.95	Vervanging toplaag veld 2 Olympia	IP	C	0	0	0	0	0	0	400.000	0	0	0	0	0	60.000	58.000
	Totaal SZ.95				0	0	0	0	0	0	400.000	0	0	0	0	0	60.000	58.000
	SZ.96	Vervanging toplaag veld HKC Haarlem	IP	C	0	0	0	0	0	0	150.000	0	0	0	0	0	22.500	21.750
	Totaal SZ.96				0	0	0	0	0	0	150.000	0	0	0	0	0	22.500	21.750
	SZ.97	Vervanging toplaag veld C.S.V. Rapid Kleinhout	IP	C	0	0	0	0	0	0	150.000	0	0	0	0	0	22.500	21.750
	Totaal SZ.97				0	0	0	0	0	0	150.000	0	0	0	0	0	22.500	21.750
	SZ.98	Aanvullende huisvesting De Peppelaer	IP	B	182.960	30.937	0	0	0	0	0	9.148	16.042	15.775	15.508	15.240	14.973	14.705
	Totaal SZ.98				182.960	30.937	0	0	0	0	0	9.148	16.042	15.775	15.508	15.240	14.973	14.705
	SZ.99	Aanleg kunstgrasveld Schoten toplaag	IP	A	0	210.000	0	0	0	0	0	0	31.500	30.450	29.400	28.350	27.300	26.250
	Totaal SZ.99				0	210.000	0	0	0	0	0	0	31.500	30.450	29.400	28.350	27.300	26.250
Totaal 4. Jeugd, onderwijs en sport					65.743.550	65.987.308	45.608.340	11.863.006	7.292.370	3.448.393	1.948.393	2.032.089	6.515.610	9.252.769	9.906.596	10.357.150	10.608.428	10.345.951

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
5. Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	50.05	Vervanging Total Stations Geo-informatie	IP	C	0	66.500	0	0	0	0	0	0	16.625	15.960	15.295	14.630	665	665
	Totaal 50.05				0	66.500	0	0	0	0	0	0	16.625	15.960	15.295	14.630	665	665
	53.01	Uitbreiding aantal woonwagendplaatsen Oorkondelaan (bijdrage aan grex)	IP	A	335.696	751.314	0	0	0	0	0	33.570	107.862	105.144	102.427	99.709	96.992	94.274
		Uitbreiding aantal woonwagendplaatsen vd Aartweg (bijdrage aan grex)	IP	C	0	325.000	0	0	0	0	0	0	32.500	31.688	30.875	30.063	29.250	28.438
	Totaal 53.01				335.696	1.076.314	0	0	0	0	0	33.570	140.362	136.832	133.302	129.772	126.242	122.712
	53.10/N64	Renovatie regentenkamer Schoterburcht	IP	B	73.292	22.708	0	0	0	0	0	5.497	7.108	6.988	6.868	6.748	6.628	6.508
			ISV	B	281.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 53.10/N64				354.292	22.708	0	0	0	0	0	5.497	7.108	6.988	6.868	6.748	6.628	6.508
	55.90	Vervanging C.V.-installaties gemeentelijke gebouwen (stelpost)	IP	B	294.194	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	34.323	48.509	62.261	75.581	88.467	100.919	112.939
	Totaal 55.90				294.194	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	34.323	48.509	62.261	75.581	88.467	100.919	112.939
	55.92	Herstel daken gemeentelijke gebouwen (stelpost)	IP	B	77.311	180.000	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000	7.731	25.538	38.395	50.914	63.095	74.940	86.446
		Herstel houten kap Molen de Adriaan	IP	B	0	15.000	0	0	0	0	0	0	1.500	1.463	1.425	1.388	1.350	1.313
	Totaal 55.92				77.311	195.000	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000	7.731	27.038	39.857	52.339	64.483	76.290	87.759
	55.93	Verwijdering asbest gemeentelijke gebouwen (stelpost)	IP	B	0	41.000	42.000	43.000	34.000	34.000	34.000	0	6.150	12.245	18.280	22.750	27.050	31.180
	Totaal 55.93				0	41.000	42.000	43.000	34.000	34.000	34.000	0	6.150	12.245	18.280	22.750	27.050	31.180
	55.94/C94	Zuidam-Scheepmakersdijk: renovatie panden	ISV	A	369.081	10.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 55.94/C94				369.081	10.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	55.95	Buitenruimte Scheepmakersdijk/Adriaan bestrating	ISV	A	222.245	50.755	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 55.95				222.245	50.755	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	56.01/C97	Stationsomgeving Fysieke investeringen	ISV	A	38.721	869.279	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 56.01/C97				38.721	869.279	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	56.03/O07	Slachthuisbuurt-herinrichting speeltuin	ISV	A	3.095	72.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Slachthuisbuurt-middengebied	ISV	A	0	311.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Slachthuisbuurt-overig	ISV	A	13.234	76.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 56.03/O07				16.329	459.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	56.06	Bijdrage aan grex Herstructurering Delftwijk/ Zuid	IP	C	0	773.000	0	0	0	0	0	0	77.300	75.368	73.435	71.503	69.570	67.638
	Totaal 56.06				0	773.000	0	0	0	0	0	0	77.300	75.368	73.435	71.503	69.570	67.638
	70.99	Vitrines Archeologisch Museum	IP	B	0	10.500	0	0	0	0	0	0	1.575	1.523	1.470	1.418	1.365	1.313
		Inbraaksignalering Archeologisch Museum	IP	B	0	7.500	0	0	0	0	0	0	1.875	1.800	1.725	1.650	1.575	1.500
	Totaal 70.99				0	18.000	0	0	0	0	0	0	3.450	3.323	3.195	3.068	2.940	2.813
	SZ.105	Steunzenders t.b.v. C2000-dekking in Raaksgarage (wettelijke verplichting)	IP	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal SZ.105				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SZ.108	Stadhuis ARBO wetgeving/Brandweereisen	IP	C	0	81.000	0	0	0	0	0	0	8.100	7.898	7.695	7.493	7.290	7.088
	Totaal SZ.108				0	81.000	0	0	0	0	0	0	8.100	7.898	7.695	7.493	7.290	7.088
	SZ.70	Steunzenders t.b.v. C2000-dekking in Appelaargarage (wettelijke verplichting)	IP	A	0	66.950	0	0	0	0	0	0	10.043	9.708	9.373	9.038	8.704	8.369
	Totaal SZ.70				0	66.950	0	0	0	0	0	0	10.043	9.708	9.373	9.038	8.704	8.369
	SZ.71	Steunzenders t.b.v. C2000-dekking in Ripperdaggarage (wettelijke verplichting)	IP	A	0	54.732	0	0	0	0	0	0	8.210	7.936	7.662	7.389	7.115	6.842
	Totaal SZ.71				0	54.732	0	0	0	0	0	0	8.210	7.936	7.662	7.389	7.115	6.842
	VG.01	Systeemaanpassingen Vastgoed	Reserve	B	100.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal VG.01				100.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
	VG.ON	Reservering levensduurverlengend onderhoud gemeentelijk bezit	IP	C	0	477.000	1.393.000	597.000	0	0	0	0	23.850	93.500	287.817	279.593	271.370	263.147
		Slingervangers gemeentelijke kerkklokken	IP	B	0	39.000	0	0	0	0	0	0	5.850	5.655	5.460	5.265	5.070	4.875
		Totaal VG.ON			0	516.000	1.393.000	597.000	0	0	0	0	29.700	99.155	293.277	284.858	276.440	268.022
	SZ.113	Krediet anterieure overeenkomsten	IP	B	0	500.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Totaal SZ.113			0	500.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 5. Wonen,Wijken en Stedelijke Ontwikkeling					1.807.869	4.931.038	1.700.000	905.000	299.000	299.000	299.000	81.120	382.594	477.530	696.302	710.198	709.853	722.532

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.1st.2010	kap.1st.2011	kap.1st.2012	kap.1st.2013	kap.1st.2014	kap.1st.2015	kap.1st.2016
6. Economie Cultuur Toerisme en Recreatie	70.99	Kleine investeringen Inrichting renovatie Schouwborg	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Kleine investeringen Vervanging computerapparatuur 5 werkplekken	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Kleine investeringen, aanpassen toiletgebouw Ons Buiten voor invaliden	IP	B	15.000	0	0	0	0	0	0	1.500	1.463	1.425	1.388	1.350	1.313	1.275
		Kleine investeringen, Cavaille-Coll orgel noodzakelijke verbeteringen	IP	B	0	10.000	0	0	0	0	0	0	1.500	1.450	1.400	1.350	1.300	1.250
		Kleine investeringen, inrichting tuin invaliden ZWN	IP	B	0	7.500	0	0	0	0	0	0	750	731	713	694	675	656
		Kleine investeringen, Mullerorgel overschrijding renovatie	IP	B	0	10.000	0	0	0	0	0	0	1.500	1.450	1.400	1.350	1.300	1.250
		Kleine investeringen, Muziekcentrum Z-K automatiseringssysteem	IP	B	25.000	0	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750	5.500	5.250	0	0
		Kleine investeringen, recreatieplein ZWN aan Slaperdijkzijde	IP	B	0	14.000	0	0	0	0	0	0	1.400	1.365	1.330	1.295	1.260	1.225
		Kleine investeringen, vervangen toegangshek Poelpoldervreugde	IP	B	5.000	0	0	0	0	0	0	500	488	475	463	450	438	425
		Airco + ICT bekabeling Muziekcentrum ZK	IP	B	0	15.470	0	0	0	0	0	0	3.868	3.713	3.558	3.403	3.249	3.094
		Verv. klimaatinstallatie Spaarnestad Photo	IP	B	0	4.760	0	0	0	0	0	0	1.190	1.142	1.095	1.047	1.000	952
		Afmeertloc. (steiger+trap Nieuwe Gracht Bisdorp)	IP	B	0	24.000	0	0	0	0	0	0	3.600	3.480	3.360	3.240	3.120	3.000
		Afmeertloc. (steiger+trap Nieuwe Gracht Bisdorp)	IP	B	0	12.000	0	0	0	0	0	0	1.800	1.740	1.680	1.620	1.560	1.500
		Invalidetoilet complex Wie Zait Zal Oogsten	IP	B	0	20.000	0	0	0	0	0	0	3.000	2.900	2.800	2.700	2.600	2.500
		Vervangen stoelen/vloer Egelandier	IP	B	0	11.000	0	0	0	0	0	0	1.650	1.595	1.540	1.485	1.430	1.375
	Totaal 70.99				45.000	128.730	0	0	0	0	0	8.250	28.208	27.216	26.225	25.234	19.243	18.502
	82.07	Vervanging vloer Tuchthuispoort	IP	B	28.447	0	0	0	0	0	0	4.267	4.125	3.983	3.840	3.698	3.556	3.414
	Totaal 82.07				28.447	0	0	0	0	0	0	4.267	4.125	3.983	3.840	3.698	3.556	3.414
	82.08	Aanpassing entree en 2e fase balies Bibliotheek Centraal	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 82.08				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	83.05	Depot voor kunstvoorwerpen Aanvulling	IP	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Depot voor kunstvoorwerpen Frans Halsmuseum	IP	C	124.252	0	0	0	0	0	0	130.465	0	0	0	0	0	0
	Totaal 83.05				124.252	0	0	0	0	0	0	130.465	0	0	0	0	0	0
	84.01	Renovatie Schouwborg Inrichting	IP	A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Krediet Stadsschouwborg	Voorziening	A	741.075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Vervangingsinvestering Schouwborg	IP	B	0	0	0	0	650.000	0	0	0	0	0	0	162.500	156.000	149.500
	Totaal 84.01				741.075	0	0	0	650.000	0	0	0	0	0	0	162.500	156.000	149.500
	84.02	Philharmonie Vervanging toneeltechnische installatie	IP	A	0	10.000	0	0	0	0	10.000	0	2.500	2.400	2.300	2.200	2.100	2.500
	Totaal 84.02				0	10.000	0	0	0	0	10.000	0	2.500	2.400	2.300	2.200	2.100	2.500
	84.03	Toneelschuur Vervanging licht/geluid en automatisering	IP	A	183.542	171.458	0	0	41.332	142.210	0	45.886	86.915	83.365	79.815	86.598	53.037	16.617
		Toneelschuur vervanging theatertechniek en vaste inrichting	IP	A	0	0	0	0	1.411.000	0	0	0	0	0	0	211.650	204.595	197.540
	Totaal 84.03				183.542	171.458	0	0	1.452.332	142.210	0	45.886	86.915	83.365	79.815	298.248	257.632	214.157
	84.04	Patronaat Vervanging automatisering	IP	A	0	46.000	0	0	0	0	46.000	0	11.500	11.040	10.580	10.120	9.660	11.500
	Totaal 84.04				0	46.000	0	0	0	0	46.000	0	11.500	11.040	10.580	10.120	9.660	11.500
	AR.01	Vervanging bedrijfsauto archeologie	Reserve	C	0	0	0	0	46.000	0	0	0	0	0	0	11.500	11.040	10.580
	Totaal AR.01				0	0	0	0	46.000	0	0	0	0	0	0	11.500	11.040	10.580

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
	AR.02	Vervanging bedrijfsauto geoinformatie	IP	C	0	36.000	0	0	0	0	0	0	9.000	8.640	8.280	7.920	7.560	0
	Totaal AR.02				0	36.000	0	0	0	0	0	0	9.000	8.640	8.280	7.920	7.560	0
	BV.01	Nieuwe gezamenlijke entree Bavokerk en Vishal	IP	C	0	500.000	0	0	0	0	0	0	50.000	48.750	47.500	46.250	45.000	43.750
	Totaal BV.01				0	500.000	0	0	0	0	0	0	50.000	48.750	47.500	46.250	45.000	43.750
	FH.11	Asbest verwijdering Frans Halsmuseum	IP	C	221.380	1.647.883	0	0	0	0	0	11.069	280.389	271.043	261.697	252.351	243.004	233.658
	Totaal FH.11				221.380	1.647.883	0	0	0	0	0	11.069	280.389	271.043	261.697	252.351	243.004	233.658
	SP.09	Kleine investeringen Vervanging waterpompinstallatie Volkstuincomplex Poldervreugde	IP	C	0	41.700	0	0	0	0	0	0	4.170	4.066	3.962	3.857	3.753	3.649
	Totaal SP.09				0	41.700	0	0	0	0	0	0	4.170	4.066	3.962	3.857	3.753	3.649
	SZ.03	Huisvesting Cultureel Centrum Vrije Tijd (CCVT)	Verkoop	C	88.204	200.000	6.140.000	6.140.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Voorbereidingskrediet CCVT	Verkoop	A	75.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal SZ.03				163.204	200.000	6.140.000	6.140.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SZ.111	Vervangingsinvesteringen Patronaat	IP	A	0	0	0	0	0	0	1.259.133	0	0	0	0	0	0	188.870
	Totaal SZ.111				0	0	0	0	0	0	1.259.133	0	0	0	0	0	0	188.870
	SZ.112	Vervangingsinvesteringen Philharmonie	IP	A	0	0	0	0	0	0	489.221	0	0	0	0	0	0	73.383
	Totaal SZ.112				0	0	0	0	0	0	489.221	0	0	0	0	0	0	73.383
	SZ.79	Waarderhaven	IP	C	68.649	731.351	212.000	0	0	0	0	3.432	40.000	75.900	74.635	73.370	72.105	70.840
			MJP 2009-2013/vz baggeren	C	0	1.774.000	616.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal SZ.79				68.649	2.505.351	828.000	0	0	0	0	3.432	40.000	75.900	74.635	73.370	72.105	70.840
	SZ.90	Achterstallig onderhoud volkstuincomplexen	IP	A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal SZ.90				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	FH.12	Inrichtingskosten depot Frans Hals Museum	IP	C	0	590.000	0	0	0	0	0	0	59.000	57.525	56.050	54.575	53.100	51.625
	Totaal FH.12				0	590.000	0	0	0	0	0	0	59.000	57.525	56.050	54.575	53.100	51.625
Totaal 6. Economie Cultuur Toerisme en Recreatie					1.575.549	5.877.122	6.968.000	6.140.000	2.148.332	142.210	1.804.354	203.369	575.806	593.927	574.884	951.823	883.753	1.075.927

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
7. Werk en inkomen	15.01	Vervanging uitkering- en cliëntvolgsysteem	IP	C	0	0	0	0	0	1.473.000	0	0	0	0	0	0	368.250	353.520
	Totaal 15.01				0	0	0	0	0	1.473.000	0	0	0	0	0	0	368.250	353.520
	SZ.01	Kleine investeringen Geïntegreerde dienstverlening	IP	C	0	25.000	0	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750	5.500	5.250	0
	Totaal SZ.01				0	25.000	0	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750	5.500	5.250	0
	SZ.02	Kleine investeringen IPW project Kei-Goed	IP	C	0	50.000	0	0	0	0	0	0	12.500	12.000	11.500	11.000	10.500	0
	Totaal SZ.02				0	50.000	0	0	0	0	0	0	12.500	12.000	11.500	11.000	10.500	0
	Totaal 7. Werk en inkomen				0	75.000	0	0	0	1.473.000	0	0	18.750	18.000	17.250	16.500	384.000	353.520

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
8. Bereikbaarheid en mobiliteit	12.09	Kleine investeringen	Parkeeropbrengsten	B	97.920	199.080	61.000	61.000	0	0	0	24.480	73.271	85.551	97.221	93.031	88.841	17.867
	Totaal 12.09				97.920	199.080	61.000	61.000	0	0	0	24.480	73.271	85.551	97.221	93.031	88.841	17.867
	12.10	Appelaargarage Plaatsen	Parkeeropbrengsten	A	137.594	0	0	0	0	0	0	13.759	13.415	13.071	12.727	12.383	12.039	11.695
	Totaal 12.10				137.594	0	0	0	0	0	0	13.759	13.415	13.071	12.727	12.383	12.039	11.695
	12.11	Raaksgarage In- en uitritten	Parkeeropbrengsten	C	0	1.913.000	0	0	0	0	0	0	143.475	141.084	138.693	136.301	133.910	131.519
		Raaksgarage Installaties	Parkeeropbrengsten	C	0	949.000	0	0	0	0	0	0	183.021	176.243	169.464	162.686	155.907	149.129
		Raaksgarage Plaatsen	Parkeeropbrengsten	A	33.356.192	1.466.808	0	0	0	0	0	1.667.810	2.611.725	2.568.196	2.524.668	2.481.139	2.437.610	2.394.081
		Raaksgarage Rente	Parkeeropbrengsten	C	0	1.304.000	0	0	0	0	0	0	195.600	189.080	182.560	176.040	169.520	163.000
	Totaal 12.11				33.356.192	5.632.808	0	0	0	0	0	1.667.810	3.133.821	3.074.603	3.015.384	2.956.166	2.896.947	2.837.729
	12.13	Cronjé garage Bouw rendabel	Parkeeropbrengsten	A	3.506.712	200.000	600.000	0	0	0	0	263.003	273.620	313.987	308.603	303.220	297.836	292.453
	Totaal 12.13				3.506.712	200.000	600.000	0	0	0	0	263.003	273.620	313.987	308.603	303.220	297.836	292.453
	12.14	Parkeergarage Nieuwe Gracht - De Kamp	Parkeeropbrengsten	A	39.840	110.160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 12.14				39.840	110.160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	12.15	Onderhoud parkeergarages Pompen	Parkeeropbrengsten	A	0	0	0	8.000	0	0	0	0	0	0	1.543	1.486	1.429	1.371
		Onderhoud parkeergarages Toegangscontrole Houtplein	Parkeeropbrengsten	A	0	0	330.000	0	0	0	0	0	0	63.643	61.286	58.929	56.571	54.214
		Onderhoud parkeergarages Toegangscontrole Kamp	Parkeeropbrengsten	A	0	0	110.000	0	0	0	0	0	0	21.214	20.429	19.643	18.857	18.071
		Onderhoud parkeergarages Toegangscontrole station	Parkeeropbrengsten	A	0	0	110.000	0	0	0	0	0	0	21.214	20.429	19.643	18.857	18.071
		Onderhoud parkeergarages Ventilatie	Parkeeropbrengsten	A	0	0	8.000	0	0	0	0	0	0	933	907	880	853	827
		Onderhoud parkeergarages Verlichting	Parkeeropbrengsten	A	0	15.000	0	20.000	0	0	0	0	2.625	2.531	5.938	5.719	5.500	5.281
	Totaal 12.15				0	15.000	558.000	28.000	0	0	0	0	2.625	109.536	110.530	106.299	102.068	97.836
	12.20	Parkeerautomaten Vervanging	Parkeeropbrengsten	A	229.125	50.000	1.018.000	0	0	0	0	57.281	67.490	319.199	306.228	293.256	280.285	165.664
		Parkeerautomaten Vervanging (kentekenparkeren)	Parkeeropbrengsten	C	0	0	1.000.000	0	0	0	0	0	0	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
	Totaal 12.20				229.125	50.000	2.018.000	0	0	0	0	57.281	67.490	569.199	546.228	523.256	500.285	375.664
	61.25 O14	A'damse Vaart Herprofilering	ISV	A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.25 O14				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.19	Vervanging verkeerslichten (installaties)	IP	A	589.309	162.691	188.000	188.000	188.000	188.000	188.000	88.396	109.853	134.293	157.793	180.353	201.973	222.653
		Vervanging verkeerslichten (installaties) inlopen achterstand (5 jr)	IP	A	1.644.219	0	0	0	0	0	0	246.633	238.412	230.191	221.970	213.748	205.527	197.306
	Totaal 67.19				2.233.528	162.691	188.000	188.000	188.000	188.000	188.000	335.029	348.265	364.484	379.763	394.101	407.500	420.000
	67.32	Zuid Tangent investeringen	BONRout e/Investeringsfonds	A	5.015.862	2.998.000	2.448.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Zuid Tangent Westwaarts; eigen bijdrage	IP	A	390.400	0	0	0	0	0	0	32.533	31.883	31.232	30.581	29.931	29.280	28.629
	Totaal 67.32				5.406.262	2.998.000	2.448.000	0	0	0	0	32.533	31.883	31.232	30.581	29.931	29.280	28.629

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.1st.2010	kap.1st.2011	kap.1st.2012	kap.1st.2013	kap.1st.2014	kap.1st.2015	kap.1st.2016
	67.32i	Zuidtangent Westwaarts	Subsidie	A		861.256	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.32i					861.256	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.33	Fietsonderdoorgang Buitenrustbruggen	Subsidie	C		192.972	1.407.028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Fietsonderdoorgang Buitenrustbruggen.	IP	C		0	500.000	0	0	0	0	0	41.667	40.833	40.000	39.167	38.333	37.500
	Totaal 67.33					192.972	1.907.028	0	0	0	0	0	41.667	40.833	40.000	39.167	38.333	37.500
	67.33b	Fietsroute Centrum-023 Ontbrekend fietspad Schipholweg	IP	C		0	20.000	0	0	0	0	0	1.667	1.633	1.600	1.567	1.533	1.500
			Subsidie	C		0	180.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.33b					0	200.000	0	0	0	0	0	1.667	1.633	1.600	1.567	1.533	1.500
	67.33c	Fietsroute Centrum-023 Fietsoversteek Merovingenstr.(stelp)	IP	A		0	8.000	0	0	0	0	0	667	653	640	627	613	600
		Fietsroute Centrum-023 Fietsoversteek Merovingenstraat (stelpost)	Subsidie	A		42.050	29.950	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.33c					42.050	37.950	0	0	0	0	0	667	653	640	627	613	600
	67.33d	Fietsroute Centrum-023 Restedekking stelpost(en)	IP	C		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.33d					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.34a	Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Verbreding Jan Gijzenbrug	Provincie	C		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Verbreding Jan Gijzenbrug (stelpost)	IP	C		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.34a					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.34d	Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Kunderhuisvest-Kenaupark	Provincie	C		535	28.465	77.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Kunderhuisvest-Kenaupark (stelpost)	IP	C		4.254	1.746	4.000	0	0	0	213	300	833	817	800	783	767
	Totaal 67.34d					4.789	30.211	81.000	0	0	0	213	300	833	817	800	783	767
	67.34e	Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Dreef-Paviljoenslaan	Provincie	C		183.192	53.701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.34e					183.192	53.701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.34f	Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Busstation Houtplein	Provincie	A		0	54.000	41.000	475.000	855.000	0	0	0	0	0	0	0	0
		Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Busstation Houtplein (stelpost)	IP	C		0	3.000	2.000	25.000	45.000	0	0	150	250	1.500	6.250	6.125	6.000
	Totaal 67.34f					0	57.000	43.000	500.000	900.000	0	0	150	250	1.500	6.250	6.125	6.000
	67.34g	Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Rotonde Raaksbruggen	Reserve	A		274.403	948.597	1.747.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Versnellingsmaatregelen Regionetlijnen Rotonde Raaksbruggen (stelpost)	Provincie	C		0	177.000	253.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.34g					274.403	1.125.597	2.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.34H	Buitenrustbruggen - onderzoek verkeersafwikkeling	Provincie	C		0	50.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.34H					0	50.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.34i	Kenaupark - verkeersonderzoek	Provincie	C		0	12.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.34i					0	12.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.36	57 Haltes diverse lijnen toegankelijk maken	Provincie	A		191.576	708.424	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lijn 75 - toegankelijk maken bushaltes	Provincie	C		690	512.310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.36					192.266	1.220.734	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.36c	Toegankelijk maken haltes lijn 73	Provincie	C		0	0	840.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.36c					0	0	840.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.37	Rotonde Westergracht - Leidsevaart	IP	C		0	0	0	0	30.000	395.000	0	0	0	0	1.500	35.417	34.708
			Subsidie	C		0	0	0	0	20.000	255.000	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.37					0	0	0	0	50.000	650.000	0	0	0	0	1.500	35.417	34.708

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.1st.2010	kap.1st.2011	kap.1st.2012	kap.1st.2013	kap.1st.2014	kap.1st.2015	kap.1st.2016	
	67.40	b. Waarderpolder Oeververbinding: brug	IP	A	22.449.256	1.598.744	0	0	0	0	0	1.870.771	1.966.585	1.926.505	1.886.425	1.846.345	1.806.265	1.766.185	
		b. Waarderpolder Oeververbinding: verkeerslichten	IP	C	145.208	54.972	0	0	0	0	0	7.260	30.027	29.026	28.025	27.024	26.023	25.023	
		c. Waarderpolder Oostweg+Oudeweg Oost	Provincie	A	4.893.325	5.032.675	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		c. Waarderpolder Oostweg+Oudeweg Oost	IP	A	3.600.579	674.421	0	0	0	0	0	0	300.048	350.249	343.124	335.999	328.874	321.749	314.624
		c. Waarderpolder verkeerslichten	Provincie	C	1.211.631	288.369	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		e. Waarderpolder Fly-overs	GREX	A	1.159.941	1.717.259	4.526.100	1.903.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			Provincie	A	1.271.590	1.883.010	6.199.800	2.088.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			Omslagfonds Waardepolder	A	309.448	458.752	1.209.100	508.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Totaal 67.40					35.040.978	11.708.202	11.935.000	4.500.000	0	0	0	2.178.080	2.346.861	2.298.655	2.250.449	2.202.243	2.154.037
	67.42	Vervanging parkeergeleidesysteem	Parkeeropbrengsten	A	476.931	25.000	0	0	0	0	0	0	71.540	72.905	70.395	67.886	65.376	62.866	60.357
	Totaal 67.42					476.931	25.000	0	0	0	0	0	71.540	72.905	70.395	67.886	65.376	62.866	60.357
	67.52	Uitvoering woonomgeving en 30-km-zone	IP	B	255.453	147.547	0	0	0	0	0	0	38.318	59.173	57.158	55.143	53.128	51.113	49.098
	Totaal 67.52					255.453	147.547	0	0	0	0	0	38.318	59.173	57.158	55.143	53.128	51.113	49.098
	67.69	Fietsrekken winkelhartgebied	Parkeeropbrengsten	A	12.000	139.000	0	0	0	0	0	0	1.800	22.590	21.835	21.080	20.325	19.570	18.815
	Totaal 67.69					12.000	139.000	0	0	0	0	0	1.800	22.590	21.835	21.080	20.325	19.570	18.815
	67.70a	Fietsparkeren binnenstad	Prorail	A	0	400.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Fietsparkeren binnenstad	Parkeeropbrengsten	A	238.789	161.211	0	0	0	0	0	0	11.939	40.000	39.000	38.000	37.000	36.000	35.000
		Ruimte voor de fiets Station Haarlem (fietsenstalling)	Parkeeropbrengsten	A	763.000	763.000	0	0	0	0	0	0	38.150	152.600	148.785	144.970	141.155	137.340	133.525
	Totaal 67.70a					1.001.789	1.324.211	0	0	0	0	0	50.089	192.600	187.785	182.970	178.155	173.340	168.525
	67.70c	Herstructurering Stationsplein	Subsidie BIRK	A	0	2.000.000	1.950.000	1.950.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.70c					0	2.000.000	1.950.000	1.950.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.72	Dynamische afsluiting Cronjéstraat	IP	C	0	0	40.000	560.000	0	0	0	0	0	0	2.000	150.000	144.000	138.000	132.000
	Totaal 67.72					0	0	40.000	560.000	0	0	0	0	0	2.000	150.000	144.000	138.000	132.000
	67.70b	Ruimte voor de fiets Station Haarlem (fietsenstalling)	Prorail	A	4.359.635	290.365	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.70b					4.359.635	290.365	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	67.51a	Aanleg verkeersvoorzieningen	IP	B	835.848	397.152	368.000	368.000	368.000	368.000	368.000	368.000	125.377	180.771	229.806	277.001	322.356	365.871	407.546
	Totaal 67.51a					835.848	397.152	368.000	368.000	368.000	368.000	368.000	125.377	180.771	229.806	277.001	322.356	365.871	407.546
67.51b	Aanleg verkeersvoorz. (coördinatiegroep verkeerszaken)	IP	B	0	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	0	6.750	13.275	19.575	25.650	31.500	37.125	
Totaal 67.51b					0	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	0	6.750	13.275	19.575	25.650	31.500	37.125	
Totaal 8. Bereikbaarheid en mobiliteit					88.740.735	30.338.218	23.457.000	8.482.000	1.833.000	1.533.000	883.000	4.859.313	6.900.457	7.558.043	7.680.856	7.629.170	7.600.611	7.364.577	

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.1st.2010	kap.1st.2011	kap.1st.2012	kap.1st.2013	kap.1st.2014	kap.1st.2015	kap.1st.2016
9. Kwaliteit fysieke leefomgeving	61.16	Openbare ruimte Raaks Inrichting	GREX	C	0	123.000	153.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			Onderhoudsbudget WZ	C	0	226.000	281.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
					0	349.000	434.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.17	Herinrichting binnenstad Damstraat en plein	IP	A	140.371	0	0	0	0	0	0	21.056	20.354	19.652	18.950	18.248	17.546	16.845
		Herinrichting binnenstad Gierstraat	IP	A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Herinrichting binnenstad GOG-Gasthuisvest	IP	A	2.586	0	0	0	0	0	0	388	375	362	349	336	323	310
		Herinrichting binnenstad Jansstraat	BDU-F	A	544.045	44.739	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Herinrichting binnenstad Smedestraat / Kruisstraat	IP	A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			BDU-F	A	164.862	617.774	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.17				851.864	662.513	0	0	0	0	0	21.444	20.729	20.014	19.299	18.584	17.870	17.155
	61.25	Amsterdamse Vaart O14	ISV	A	297.136	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.25	O14			297.136	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.31	Openbare ruimte Stadsschouwburg	IP	A	588.172	0	0	0	0	0	0	88.226	85.285	82.344	79.403	76.462	73.522	70.581
	Totaal 61.31				588.172	0	0	0	0	0	0	88.226	85.285	82.344	79.403	76.462	73.522	70.581
	61.34	Verhaal schoonmaakkosten Niet verhaalbare wildplakacties	BDU-F	B	8.000	66.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.34				8.000	66.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.35	Realisatie langzaamverkeerroute	BDU-F	C	0	96.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.35				0	96.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.37	Herstelprogramma Openbare ruimte Amsterdamse buurt	BDU-F	A	1.050.700	347.300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.37				1.050.700	347.300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.38	Verbeteren Openbare ruimte 94 woningen Roemer Visscherstraat	BDU-F/Corp.	C	364.450	504.550	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.38				364.450	504.550	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.39	Verbeteren Openbare ruimte 96 woningen Monacopad/Oostenrijklaan	ISV	A	721.799	15.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.39				721.799	15.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.40	Verbeteren Openbare ruimte Meerwijk, Coubertinstraat	BDU-F	A	918.787	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.40				918.787	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.41	Herinrichten Reinaldapark met evenemententerrein	BDU-F	A	314.768	934.680	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.41				314.768	934.680	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.43	Verbeteren Openbare ruimte 34 woningen Romestraat	BDU-F/Corp.	C	0	25.000	300.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.43				0	25.000	300.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.45 a	Westelijk Tuinbouwgebied: fietspad	BDU-F/Provincie	C	0	35.000	595.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.45 a				0	35.000	595.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.45 b	Westelijk Tuinbouwgebied: tunnel	BDU-F/Provincie	C	41.022	50.000	1.079.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.45 b				41.022	50.000	1.079.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.47	Verbeteren Openbare ruimte 31 woningen Spaarndamseweg 118	BDU-F/Corp.	C	0	20.000	277.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.47				0	20.000	277.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.48	Herstraat en asfaltwerkzaamheden Spaarndamseweg	BDU-F	C	999.771	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.48				999.771	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.49	Verbeteren Openbare ruimte 200 won. Delftlaan-Delftlaan-noord	BDU-F/Corp.	C	55.727	29.273	100.000	1.729.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.49				55.727	29.273	100.000	1.729.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
	61.50	Verbeteren Openbare ruimte 132 woningen Kopenhagenstraat	BDU-F/Corp.	C	0	50.000	1.213.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.50				0	50.000	1.213.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.52	Herstel Openbare ruimte Kruisweg-Nieuwe Gracht	BDU-F	C	0	0	800.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.52				0	0	800.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.54	Verbeteren Openbare ruimte 210 won. Slauerhoffstraat	BDU-F/Corp.	A	24.850	48.150	100.000	1.836.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.54				24.850	48.150	100.000	1.836.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.55	Verbeteren Openbare ruimte 78 woningen Schaepmanstraat	BDU-F/Corp.	C	165.142	580.858	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.55				165.142	580.858	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.56	Verbeteren Openbare ruimte 200 woningen Schaffstraat en Bosmanstraat	BDU-F/Corp.	C	0	27.000	930.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.56				0	27.000	930.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.57	Verbeteren Openbare ruimte 85 woningen Spaarndamseweg	BDU-F/Corp.	C	183.305	629.695	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.57				183.305	629.695	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.59	Verbeteren Openbare ruimte 90 woningen Nederlandlaan	BDU-F/Corp.	A	203.274	838.726	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.59				203.274	838.726	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.60	Schipholweg aanbrengen geluidsarm asfalt	Subsidie	A	1.023.983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 61.60				1.023.983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	61.90	Vernieuwing bestrating	IP	A	1.534.541	470.459	463.000	463.000	463.000	463.000	463.000	230.181	293.077	352.502	409.612	464.407	516.887	567.052
		Vernieuwing bestrating Budget B	IP	A	1.093.802	326.198	290.000	290.000	290.000	290.000	290.000	164.070	207.531	243.931	278.881	312.381	344.431	375.031
		Vernieuwing bestrating vervangingsprogramma	IP	C	1.481.352	2.018.648	3.000.000	2.200.000	0	0	0	148.135	346.297	637.547	841.297	819.547	797.797	776.047
	Totaal 61.90				4.109.695	2.815.305	3.753.000	2.953.000	753.000	753.000	753.000	542.387	846.905	1.233.980	1.529.790	1.596.335	1.659.115	1.718.130
	62.01	Vernieuwing bruggen Diverse	IP	A	311.735	40.265	77.000	77.000	77.000	77.000	77.000	31.174	34.421	41.241	47.868	54.303	60.546	66.596
	Totaal 62.01				311.735	40.265	77.000	77.000	77.000	77.000	77.000	31.174	34.421	41.241	47.868	54.303	60.546	66.596
	62.02	Centrale Afstandsbediening Bruggen (CAB)	Expl. WZ	C	0	0	2.244.000	0	0	0	0	0	0	187.000	183.260	179.520	175.780	172.040
		Centrale bedieningspost Lange brug	IP	A	41.610	20.390	251.000	0	0	0	0	2.081	3.100	26.083	25.562	25.040	24.518	23.997
			Omslagfonds	A	36.619	229.381	479.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 62.02				78.229	249.771	2.974.000	0	0	0	0	2.081	3.100	213.083	208.822	204.560	200.298	196.037
	62.05	Vervanging brugdek Prinsenbrug Basculebrug	IP	A	103.741	48.259	2.000.000	488.000	0	0	0	5.187	7.600	107.600	264.000	257.400	250.800	244.200
	Totaal 62.05				103.741	48.259	2.000.000	488.000	0	0	0	5.187	7.600	107.600	264.000	257.400	250.800	244.200
	62.09	Vervangingsprogramma bruggen	IP	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Vervangingsprogramma bruggen	IP	C	753.785	1.060.215	1.127.000	1.127.000	1.127.000	0	0	62.815	149.910	240.804	329.819	416.955	408.297	399.639
	Totaal 62.09				753.785	1.060.215	1.127.000	1.127.000	1.127.000	0	0	62.815	149.910	240.804	329.819	416.955	408.297	399.639
	62.10	Vervanging Melkbrug incl. landhoofden	IP	A	629.520	2.620.480	0	0	0	0	0	31.476	270.833	265.417	260.000	254.583	249.167	243.750
	Totaal 62.10				629.520	2.620.480	0	0	0	0	0	31.476	270.833	265.417	260.000	254.583	249.167	243.750
	62.51	Vervanging / nieuwe openbare verlichting	IP	B	1.201.032	334.968	461.000	461.000	461.000	461.000	461.000	140.120	175.197	223.860	270.987	316.577	360.630	403.147
	Totaal 62.51				1.201.032	334.968	461.000	461.000	461.000	461.000	461.000	140.120	175.197	223.860	270.987	316.577	360.630	403.147
	63.02	Vervanging walmuur Spaarne Lange brug - Melkbrug (oost)	IP	C	133.899	351.101	0	0	0	0	0	10.042	36.208	35.601	34.995	34.389	33.783	33.176
	Totaal 63.02				133.899	351.101	0	0	0	0	0	10.042	36.208	35.601	34.995	34.389	33.783	33.176
	63.02 b	Walmuur Nieuwe Gracht Paardewed	IP	C	62.733	217.267	0	0	0	0	0	3.137	21.000	20.650	20.300	19.950	19.600	19.250
	Totaal 63.02 b				62.733	217.267	0	0	0	0	0	3.137	21.000	20.650	20.300	19.950	19.600	19.250
	63.03	Vervanging walmuur Nieuwe Gracht	IP	A	145.250	104.750	0	0	0	0	0	7.263	37.500	36.250	35.000	33.750	32.500	31.250
		Vervanging walmuur Nieuwe Gracht	IP	C	0	50.000	350.000	1.600.000	0	0	0	0	2.500	20.000	150.000	147.500	145.000	142.500
	Totaal 63.03				145.250	154.750	350.000	1.600.000	0	0	0	7.263	40.000	56.250	185.000	181.250	177.500	173.750
	63.04	Herstel walmuur Leidsevaart 2e fase/woonsch. Spaarns.weg	IP	A	0	990.000	0	0	0	0	0	0	74.250	73.013	71.775	70.538	69.300	68.063
	Totaal 63.04				0	990.000	0	0	0	0	0	0	74.250	73.013	71.775	70.538	69.300	68.063
	63.07	Walmuur Spaarndamseweg	IP	A	4.262.731	1.530.269	0	0	0	0	0	319.705	429.147	421.905	414.664	407.423	400.182	392.940
	Totaal 63.07				4.262.731	1.530.269	0	0	0	0	0	319.705	429.147	421.905	414.664	407.423	400.182	392.940

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
	63.08	Vernieuwingsprogramma walmuren	IP	C	7.393	0	0	0	0	0	0	554	545	536	527	518	508	499
		Vervanging walmuren	IP	C	0	462.607	470.000	470.000	470.000	0	0	0	34.696	69.367	103.452	136.948	134.607	132.267
	Totaal 63.08				7.393	462.607	470.000	470.000	470.000	0	0	554	34.696	69.367	103.452	136.948	134.607	132.267
	63.09 a, 63.09 b	Vernieuwing beschoeiingen en steigers	IP	B	1.463.691	792.309	679.000	679.000	679.000	679.000	679.000	146.369	221.941	284.201	344.763	403.628	460.796	516.266
	Totaal 63.09 a, 63.09 b				1.463.691	792.309	679.000	679.000	679.000	679.000	679.000	146.369	221.941	284.201	344.763	403.628	460.796	516.266
	63.10	Verbeteren watergangen Engelandpark	ISV	A	1.079.603	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 63.10				1.079.603	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	63.11	Herinrichten waterlopen Reinaldapark	BDU-F	A	128.397	671.603	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 63.11				128.397	671.603	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	63.12	Aanleg waterverbinding Meerwijk Centrum en Europavaart	BDU-F	A	383.019	616.981	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 63.12				383.019	616.981	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	63.13	Aanleg Parkvijver Middengebied Delfwijk	BDU-F	C	0	0	0	495.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 63.13				0	0	0	495.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	63.14	Kampersingel vervangen walmuur	IP	C	97.297	152.703	0	0	0	0	0	4.865	18.750	18.438	18.125	17.813	17.500	17.188
	Totaal 63.14				97.297	152.703	0	0	0	0	0	4.865	18.750	18.438	18.125	17.813	17.500	17.188
	63.15	Grote aanlegsteiger Mooie Nel	Ligplaatsi nkomsten	A	528.975	21.025	0	0	0	0	0	26.449	55.000	53.625	52.250	50.875	49.500	48.125
	Totaal 63.15				528.975	21.025	0	0	0	0	0	26.449	55.000	53.625	52.250	50.875	49.500	48.125
	63.16	Verplaatsing (nieuwbouw) Gemaal Parklaan	Rioolopbr engsten	C	0	50.000	250.000	700.000	0	0	0	0	2.500	15.000	75.000	73.750	72.500	71.250
	Totaal 63.16				0	50.000	250.000	700.000	0	0	0	0	2.500	15.000	75.000	73.750	72.500	71.250
	63.19	Vervanging rioleringen Milieu	Rioolopbr engsten	A	6.520.584	3.116.366	6.012.000	5.166.000	3.729.000	8.101.000	11.298.000	489.044	714.621	1.153.474	1.521.363	1.775.019	2.351.915	3.158.458
		Vervanging rioleringen Rioleringen	Rioolopbr engsten	A	9.691.638	4.432.362	4.915.000	5.710.000	5.737.000	5.700.000	3.758.000	726.873	1.047.185	1.398.155	1.802.607	2.201.945	2.591.338	2.827.955
	Totaal 63.19				16.212.222	7.548.728	10.927.000	10.876.000	9.466.000	13.801.000	15.056.000	1.215.917	1.761.806	2.551.630	3.323.970	3.976.965	4.943.252	5.986.414
	64.02	Baggeren 1e fase	Subsidie	A	124.774	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Baggeren 2e fase	Subsidie	A	64.018	1.345.982	1.590.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 64.02				188.792	1.345.982	1.590.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	64.04 a	Integraal Waterplan Haarlem (incl. Waarderpolder)	Rijnland	C	18.958	150.000	731.000	1.100.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 64.04 a				18.958	150.000	731.000	1.100.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	64.04 b	Waterplan Schalkwijk/ o.a. Water langs Aziëweg	Stelpost waterplan	C	0	50.000	475.000	475.000	0	0	0	0	2.500	26.250	50.000	50.000	50.000	50.000
	Totaal 64.04 b				0	50.000	475.000	475.000	0	0	0	0	2.500	26.250	50.000	50.000	50.000	50.000
	65.07	Heroriëntatie groen	IP	A	1.771.803	668.197	99.000	198.000	198.000	198.000	198.000	265.770	357.141	359.791	376.796	392.811	407.836	421.871
	Totaal 65.07				1.771.803	668.197	99.000	198.000	198.000	198.000	198.000	265.770	357.141	359.791	376.796	392.811	407.836	421.871
	65.10	c. Speelvoorzieningen	IP	C	0	0	0	0	0	0	0	17.645	17.057	16.468	15.880	15.292	14.704	14.116
		Vervangingsprogramma speelvoorzieningen	IP	C	117.632	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 65.10				117.632	0	0	0	0	0	0	17.645	17.057	16.468	15.880	15.292	14.704	14.116
	65.10c	Speelvoorzieningen	IP	C	0	263.368	254.000	254.000	254.000	0	127.000	0	39.505	76.288	111.802	146.045	140.918	154.841
	Totaal 65.10c				0	263.368	254.000	254.000	254.000	0	127.000	0	39.505	76.288	111.802	146.045	140.918	154.841
	65.11/A3 9	Grootchalig groen Bolwerken / Kenaupark	IP	A	388.248	0	0	0	0	0	0	58.237	56.296	54.355	52.413	50.472	48.531	46.590
		Grootchalig groen Westelijk tuinbouwgebied	IP	A	119.155	10.000	750.000	0	0	0	0	17.873	18.777	130.632	126.236	121.840	117.444	113.049
		Grootchalig groen Zone Ringvaart	IP	A	315.000	0	0	0	0	0	0	47.250	45.675	44.100	42.525	40.950	39.375	37.800
	Totaal 65.11/A39				822.403	10.000	750.000	0	0	0	0	123.360	120.748	229.086	221.174	213.262	205.350	197.438
	65.18	Renovatie grootchalig groen	IP	C	1.054.501	1.195.499	1.000.000	1.000.000	1.000.000	0	0	158.175	332.227	470.977	604.727	733.477	707.227	680.977
	Totaal 65.18				1.054.501	1.195.499	1.000.000	1.000.000	1.000.000	0	0	158.175	332.227	470.977	604.727	733.477	707.227	680.977
	65.19	Herstel leeflaag Reinaldapark	BDU-F	A	170.953	329.047	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Reserve	A		137.390	412.610	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 65.19				308.343	741.657	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	70.99	Kleine investeringen, diverse apparatuur Milieu	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Integratie Bodeminformatiesysteem	IP	B	0	23.500	0	0	0	0	0	0	5.875	5.640	5.405	5.170	4.935	4.700
	Totaal 70.99				0	23.500	0	0	0	0	0	0	5.875	5.640	5.405	5.170	4.935	4.700
Totaal 9. Kwaliteit fysieke leefomgeving					43.788.129	30.485.554	33.795.000	26.518.000	14.485.000	15.969.000	17.351.000	3.224.160	5.164.875	7.213.059	9.040.593	10.125.863	11.190.243	12.342.364

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.1st.2010	kap.1st.2011	kap.1st.2012	kap.1st.2013	kap.1st.2014	kap.1st.2015	kap.1st.2016
10.Financiën en algemene dekkingsmiddelen	10.99	Kleine investeringen	IP	B	266.376	61.000	61.000	61.000	61.000	61.000	61.000	66.594	79.180	91.156	102.523	113.279	123.425	75.211
	Totaal 10.99				266.376	61.000	61.000	61.000	61.000	61.000	61.000	66.594	79.180	91.156	102.523	113.279	123.425	75.211
	13.04	Multimediascherm	IP	C	0	0	50.000	0	0	0	0	0	0	12.500	12.000	11.500	11.000	10.500
	Totaal 13.04				0	0	50.000	0	0	0	0	0	0	12.500	12.000	11.500	11.000	10.500
	21.01	Kantoorautomatisering, incl. huisvesting	IP	B	1.436.240	2.780.000	4.300.000	1.300.000	2.075.000	500.000	1.000.000	359.060	1.039.698	2.072.535	2.312.373	2.732.960	2.739.048	2.865.136
	Totaal 21.01				1.436.240	2.780.000	4.300.000	1.300.000	2.075.000	500.000	1.000.000	359.060	1.039.698	2.072.535	2.312.373	2.732.960	2.739.048	2.865.136
	22.05	Digitalisering: Back Office Componenten Programma	IP	C	0	327.500	140.500	100.500	100.500	100.500	0	0	16.375	23.400	28.425	33.450	192.375	184.680
		Digitalisering: Front Office Componenten Programma	IP	C	0	775.000	390.000	390.000	340.000	340.000	0	0	38.750	58.250	77.750	94.750	558.750	536.400
		Digitalisering: Mid Office Componenten Programma	IP	C	0	1.073.000	725.000	625.000	550.000	550.000	0	0	53.650	89.900	121.150	148.650	880.750	845.520
		Digitalisering: Front Office Componenten Programma 1e tranche	IP	A	0	10.000	0	0	0	0	0	0	2.500	2.400	2.300	2.200	100	100
		Digitalisering: Mid Office Componenten Programma 1e tranche	IP	A	160.644	216.356	0	0	0	0	0	8.032	94.250	90.480	86.710	82.940	3.770	3.770
		Digitalisering: Back Office Componenten Programma 1e tranche	IP	A	11.864	311.136	0	0	0	0	0	593	80.750	77.520	74.290	71.060	3.230	3.230
	Totaal 22.05				172.508	2.712.992	1.255.500	1.115.500	990.500	990.500	0	8.625	286.275	341.950	390.625	433.050	1.638.975	1.573.700
	25.08	Concernhuisvesting Raakspoort	Verkoop/r ente activering	A	11.849.352	14.950.648	0	0	0	0	0	592.468	1.340.000	2.010.000	1.976.500	1.943.000	1.909.500	1.876.000
		Concernhuisvesting Zijlpoort	Verkoop/r ente activering	A	17.106.250	2.069.750	9.880.000	5.044.000	0	0	0	0	0	0	0	2.557.500	2.514.875	2.472.250
		Concernhuisvesting Inbouwpakketten, directie en BTW	IP	A	491.910	6.308.090	1.000.000	1.000.000	3.260.000	0	0	24.596	340.000	390.000	440.000	1.206.000	1.175.850	1.145.700
		Concernhuisvesting duurzaamheidsmaatregelen fase 1	IP	C	0	949.000	0	0	3.040.000	0	0	0	0	0	0	304.000	296.400	288.800
		Concernhuisvesting duurzaamheidsmaatregelen fase 2	IP	C	0	0	0	944.000	0	0	0	0	0	69.989	68.803	67.616	66.430	65.244
		Concernhuisvesting Warmte Koude Ontwikkeling	IP	C	0	500.000	0	0	0	0	0	0	37.500	36.875	36.250	35.625	35.000	34.375
	Totaal 25.08				29.447.512	24.777.488	10.880.000	6.988.000	6.300.000	0	0	617.063	1.788.675	2.506.864	2.592.353	6.183.361	6.066.495	5.949.629
	50.99	Kleine investeringen (diverse via specificatie)	IP	B	29.186	0	0	0	0	0	0	4.378	4.232	4.086	3.940	3.794	3.648	3.502
	Totaal 50.99				29.186	0	0	0	0	0	0	4.378	4.232	4.086	3.940	3.794	3.648	3.502
	60.99	Kleine investeringen Wijkzaken	IP	B	883.333	460.000	349.000	349.000	349.000	349.000	349.000	163.536	242.730	298.265	351.443	402.262	450.723	496.827
	Totaal 60.99				883.333	460.000	349.000	349.000	349.000	349.000	349.000	163.536	242.730	298.265	351.443	402.262	450.723	496.827
	CS.01	Aanpassingen raadzaal	IP	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal CS.01				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	MS.01	Doorontwikkeling financieel systeem (GFS)	IP	C	0	150.000	150.000	150.000	0	0	0	0	7.500	15.000	112.500	108.000	103.500	99.000
	Totaal MS.01				0	150.000	150.000	150.000	0	0	0	0	7.500	15.000	112.500	108.000	103.500	99.000
	MS.90	Ontwikkeling website en Insite	IP	C	0	120.000	60.000	0	0	0	0	0	6.000	45.000	43.200	41.400	39.600	37.800
	Totaal MS.90				0	120.000	60.000	0	0	0	0	0	6.000	45.000	43.200	41.400	39.600	37.800
	MS.91	Vervanging College auto, incl. inruil huidige auto	IP	C	0	50.000	0	0	0	0	50.000	0	15.000	14.375	13.750	13.125	15.000	14.375
	Totaal MS.91				0	50.000	0	0	0	0	50.000	0	15.000	14.375	13.750	13.125	15.000	14.375
	MS.92	Voorbereiding BGT Implementatie	IP	C	0	80.000	20.000	0	0	0	0	0	4.000	25.000	24.000	23.000	22.000	21.000
	Totaal MS.92				0	80.000	20.000	0	0	0	0	0	4.000	25.000	24.000	23.000	22.000	21.000
	MS.93	Concernhuisvesting Meubilair 1e fase	IP	C	0	1.150.000	0	0	0	0	0	0	172.500	166.750	161.000	155.250	149.500	143.750
	Totaal MS.93				0	1.150.000	0	0	0	0	0	0	172.500	166.750	161.000	155.250	149.500	143.750

Investeringsplan 2010-2015

Programma	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitgaven 2007 t/m 2009	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
	MS.94	Concenhuisvesting Meubilair 2e fase	IP	C	0	0	0	1.150.000	0	0	0	0	0	0	172.500	166.750	161.000	155.250
	Totaal MS.94				0	0	0	1.150.000	0	0	0	0	0	0	172.500	166.750	161.000	155.250
	13.03	Zelfbedieningsbalie Raakspoort	IP	C	0	0	50.000	100.000	25.000	25.000	0	0	0	2.500	7.500	8.750	50.000	48.000
	Totaal 13.03				0	0	50.000	100.000	25.000	25.000	0	0	0	2.500	7.500	8.750	50.000	48.000
	MS.95	Archiefruimte Stadhuis	IP	C	0	300.000	0	0	0	0	0	0	30.000	29.250	28.500	27.750	27.000	26.250
	Totaal MS.95				0	300.000	0	0	0	0	0	0	30.000	29.250	28.500	27.750	27.000	26.250
Totaal 10.Financiën en algemene dekkingsmiddelen					32.235.155	32.641.480	17.175.500	11.213.500	9.800.500	1.975.500	1.410.000	1.219.256	3.675.789	5.625.232	6.328.206	10.424.232	11.600.915	11.519.929

Bijlagen

Nieuwe investeringen 2010-2015

Categorie	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitg. '07 t/m '09	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
Vervangingsinvestering	12.20	Parkeerautomaten Vervanging (kentekenparkeren)	Parkeeropbrengsten	C	0	0	1.000.000	0	0	0	0	0	0	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
	Totaal 12.20				0	0	1.000.000	0	0	0	0	0	0	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
	84.01	Vervangingsinvestering Schouwburg	IP	B	0	0	0	0	650.000	0	0	0	0	0	0	162.500	156.000	149.500
	Totaal 84.01				0	0	0	0	650.000	0	0	0	0	0	0	162.500	156.000	149.500
	SZ.111	Vervangingsinvesteringen Patronaat	IP	A	0	0	0	0	0	0	1.259.133	0	0	0	0	0	0	188.870
	Totaal SZ.111				0	0	0	0	0	0	1.259.133	0	0	0	0	0	0	188.870
	SZ.112	Vervangingsinvesteringen Philharmonie	IP	A	0	0	0	0	0	0	489.221	0	0	0	0	0	0	73.383
	Totaal SZ.112				0	0	0	0	0	0	489.221	0	0	0	0	0	0	73.383
	VH.01	Nieuwe kazernes	IP	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal VH.01				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	MS.93	Concernetuivering Meubilaire 1e fase	IP	C	0	1.150.000	0	0	0	0	0	0	172.500	166.750	161.000	155.250	149.500	143.750
	Totaal MS.93				0	1.150.000	0	0	0	0	0	0	172.500	166.750	161.000	155.250	149.500	143.750
	MS.94	Concernetuivering Meubilaire 2e fase	IP	C	0	0	0	1.150.000	0	0	0	0	0	0	0	172.500	166.750	155.250
	Totaal MS.94				0	0	0	1.150.000	0	0	0	0	0	0	0	172.500	166.750	155.250
	13.05	mGBA, landelijke database GBA	IP	C	0	0	0	160.000	0	0	0	0	0	0	40.000	38.400	36.800	35.200
	Totaal 13.05				0	0	0	160.000	0	0	0	0	0	0	40.000	38.400	36.800	35.200
	11.03	Kassa systeem	IP	C	0	0	0	0	0	0	75.000	0	0	0	0	0	0	18.750
	Totaal 11.03				0	0	0	0	0	0	75.000	0	0	0	0	0	0	18.750
	11.04	Pinautomaten	IP	C	0	0	0	0	25.000	0	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750
	Totaal 11.04				0	0	0	0	25.000	0	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750
	13.06	Digitalisering brondocumenten	IP	C	0	0	30.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.200	6.900	6.600	6.300
	Totaal 13.06				0	0	30.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.200	6.900	6.600	6.300
Totaal Vervangingsinvestering					0	1.150.000	1.030.000	1.310.000	675.000	0	1.823.354	0	172.500	424.250	620.700	766.050	735.900	986.753
Uitbreidingsinvestering	13.04	Multimediascherm	IP	C	0	0	50.000	0	0	0	0	0	0	12.500	12.000	11.500	11.000	10.500
	Totaal 13.04				0	0	50.000	0	0	0	0	0	0	12.500	12.000	11.500	11.000	10.500
	67.36c	Toegankelijk maken haltes lijn 73	Provincie	C	0	0	840.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 67.36c				0	0	840.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	MS.92	Voorbereiding BGT Implementatie	IP	C	0	80.000	20.000	0	0	0	0	0	4.000	25.000	24.000	23.000	22.000	21.000
	Totaal MS.92				0	80.000	20.000	0	0	0	0	0	4.000	25.000	24.000	23.000	22.000	21.000
	13.03	Zelfbedieningsbalie Raakspoor	IP	C	0	0	50.000	100.000	25.000	25.000	0	0	0	2.500	7.500	8.750	50.000	48.000
	Totaal 13.03				0	0	50.000	100.000	25.000	25.000	0	0	0	2.500	7.500	8.750	50.000	48.000
	MS.95	Archiefuimte Stadhuis	IP	C	0	300.000	0	0	0	0	0	0	30.000	29.250	28.500	27.750	27.000	26.250
	Totaal MS.95				0	300.000	0	0	0	0	0	0	30.000	29.250	28.500	27.750	27.000	26.250
	SZ.113	Krediet anterieure overeenkomsten	IP	B	0	500.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal SZ.113				0	500.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Uitbreidingsinvestering					0	880.000	960.000	100.000	25.000	25.000	0	0	34.000	69.250	72.000	71.000	110.000	105.750

Nieuwe investeringen 2010-2015

Categorie	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitg. '07 t/m '09	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
Actualisatie raming	21.01	Kantoorautomatisering, incl. huisvesting	IP	B	1.436.240	2.780.000	4.300.000	313.760	0	0	0	359.060	1.039.698	2.072.535	2.065.813	1.977.513	1.889.213	1.800.913
				C	0	0	0	986.240	2.075.000	500.000	1.000.000	0	0	0	246.560	755.448	849.835	1.064.223
	Totaal 21.01				1.436.240	2.780.000	4.300.000	1.300.000	2.075.000	500.000	1.000.000	359.060	1.039.698	2.072.535	2.312.373	2.732.960	2.739.048	2.865.136
	22.05	Digitalisering: Front Office Componenten Programma 1e tranche	IP	A	0	10.000	0	0	0	0	0	0	2.500	2.400	2.300	2.200	100	100
		Digitalisering: Mid Office Componenten Programma 1e tranche	IP	A	160.644	216.356	0	0	0	0	0	8.032	94.250	90.480	86.710	82.940	3.770	3.770
		Digitalisering: Back Office Componenten Programma 1e tranche	IP	A	11.864	311.136	0	0	0	0	0	593	80.750	77.520	74.290	71.060	3.230	3.230
	Totaal 22.05				172.508	537.492	0	0	0	0	0	8.625	177.500	170.400	163.300	156.200	7.100	7.100
	25.08	Concernhuisvesting Raakspoor	Verkoop/rente activering	A	11.849.352	14.950.648	0	0	0	0	0	592.468	1.340.000	2.010.000	1.976.500	1.943.000	1.909.500	1.876.000
		Concernhuisvesting Zijlpoort	Verkoop/rente activering	A	17.106.250	2.069.750	9.880.000	5.044.000	0	0	0	0	0	0	0	2.557.500	2.514.875	2.472.250
		Concernhuisvesting Inbouwpakketten, directie en BTW	IP	A	491.910	6.308.090	1.000.000	1.000.000	3.260.000	0	0	24.596	340.000	390.000	440.000	1.206.000	1.175.850	1.145.700
		Concernhuisvesting duurzaamheidsmaatregelen fase 1	IP	C	0	0	0	0	3.040.000	0	0	0	0	0	0	304.000	296.400	288.800
		Concernhuisvesting duurzaamheidsmaatregelen fase 2	IP	C	0	949.000	0	0	0	0	0	0	71.175	69.989	68.803	67.616	66.430	65.244
		Concernhuisvesting Warmte Koude Ontwikkeling	IP	C	0	0	0	944.000	0	0	0	0	0	0	70.800	69.620	68.440	67.260
	Totaal 25.08				29.447.512	24.777.488	10.880.000	6.988.000	6.300.000	0	0	617.063	1.788.675	2.506.864	2.592.353	6.183.361	6.066.495	5.949.629
	SZ.91	Herinrichting sportcomplex Alliance '22 kleedgebouw	IP	C	100.000	600.000	0	0	0	0	0	5.000	58.333	57.167	56.000	54.833	53.667	52.500
		Herinrichting sportcomplex Alliance '22 kg-veld toplaat	IP	C	4.304	651.896	0	0	0	0	0	215	98.430	95.149	91.868	88.587	85.306	82.025
		Herinrichting sportcomplex Alliance '22 kg-veldonderlaag	IP	C	0	370.500	0	0	0	0	0	0	30.875	30.258	29.640	29.023	28.405	27.788
		Herinrichting sportcomplex Alliance '22 reconstructie wegen	IP	C	0	109.700	0	0	0	0	0	0	9.142	8.959	8.776	8.593	8.410	8.228
	Totaal SZ.91				104.304	1.732.096	0	0	0	0	0	5.215	196.780	191.532	186.284	181.036	175.788	170.540
Totaal Actualisatie raming					31.160.564	29.827.076	15.180.000	8.288.000	8.375.000	500.000	1.000.000	989.964	3.202.653	4.941.331	5.254.309	9.253.558	8.988.431	8.992.404
Reeds genomen besluiten	12.14	Parkeergarage Nieuwe Gracht - De Kamp	Parkeeroepbrengsten	A	39.840	110.160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal 12.14				39.840	110.160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	77.01	SHO Verv/nieuwb/uitbr.gymn.lok.(SHO) best.nog niet bekend	IP	B	0	225.000	150.000	0	0	0	0	0	11.250	28.125	27.656	27.188	26.719	26.250
		SHO Aanvulling uitbreiding Sancta Maria	IP	B	0	0	3.300.000	0	0	0	0	0	0	247.500	243.375	239.250	235.125	231.000
		SHO Bouw gymlokaal Zuidwester	IP	B	96.600	828.400	0	0	0	0	0	4.830	69.375	68.219	67.063	65.906	64.750	63.594
		SHO Bouw ter Cleeff	IP	B	0	900.000	0	0	0	0	0	0	67.500	66.375	65.250	64.125	63.000	61.875
		SHO 1e inrichting ter Cleeff	IP	B	0	60.000	0	0	0	0	0	0	6.000	5.850	5.700	5.550	5.400	5.250
		SHO Rudolf Steiner Leerweg Ondersteunend Onderwijs	IP	B	0	0	1.130.000	0	0	0	0	0	0	0	84.750	83.338	81.925	80.513
		SHO Bouw Daaf Geluk	IP	B	0	4.800.000	0	0	0	0	0	0	360.000	354.000	348.000	342.000	336.000	330.000
		SHO Bouw Gunning	IP	B	0	0	0	0	4.700.000	0	0	0	0	0	0	352.500	346.625	340.750
		SHO Bouw gymlokaal Beatrix	IP	B	37.500	862.500	0	0	0	0	0	1.875	67.500	66.375	65.250	64.125	63.000	61.875
		SHO Aanvulling Coornhert	IP	B	0	380.683	0	0	0	0	0	0	28.551	28.075	27.600	27.124	26.648	26.172
		Functionele aanpassingen Rudolf Steiner	IP	B	290.553	0	0	0	0	0	0	21.791	21.428	21.065	20.702	20.339	19.976	19.612
		SHO Aanvulling 1e Christelijk Lyceum	IP	B	0	123.952	0	0	0	0	0	0	9.296	9.141	8.987	8.832	8.677	8.522
	Totaal 77.01				424.653	8.180.535	3.450.000	1.130.000	4.700.000	0	0	28.496	640.901	894.726	964.332	1.300.275	1.277.844	1.255.412
	81.20	Tennispark Pim Mulier ombouw 14 tennisbanen	IP	A	0	479.000	0	0	0	0	0	0	71.850	69.455	67.060	64.665	62.270	59.875
		Pim Mulier Sportpark opslag DSS	IP	A	0	225.000	0	0	0	0	0	0	18.750	18.375	18.000	17.625	17.250	16.875

Nieuwe investeringen 2010-2015

Categorie	IP-nr.	Omschrijving	Financiering	A, B of C	Uitg. '07 t/m '09	Inv.2010	Inv.2011	Inv.2012	Inv.2013	Inv.2014	Inv.2015	kap.Ist.2010	kap.Ist.2011	kap.Ist.2012	kap.Ist.2013	kap.Ist.2014	kap.Ist.2015	kap.Ist.2016
	Totaal 81.20					0	704.000	0	0	0	0	0	90.600	87.830	85.060	82.290	79.520	76.750
	SZ.100	Aanleg kunstgrasveld Schoten toplaag	IP	A	0	50.000	0	0	0	0	0	0	7.500	7.250	7.000	6.750	6.500	6.250
	Totaal SZ.100					0	50.000	0	0	0	0	0	7.500	7.250	7.000	6.750	6.500	6.250
	SZ.101	Aanleg kunstgrasveld Schoten onderlaag	IP	A	0	145.000	0	0	0	0	0	0	12.083	11.842	11.600	11.358	11.117	10.875
	Totaal SZ.101					0	145.000	0	0	0	0	0	12.083	11.842	11.600	11.358	11.117	10.875
	SZ.102	Aanleg kunstgrasveld HC Haarlem toplaag	IP	A	0	245.000	0	0	0	0	0	0	36.750	35.525	34.300	33.075	31.850	30.625
	Totaal SZ.102					0	245.000	0	0	0	0	0	36.750	35.525	34.300	33.075	31.850	30.625
	SZ.103	Aanleg kunstgrasveld HC Haarlem onderlaag	IP	A	0	105.000	0	0	0	0	0	0	8.750	8.575	8.400	8.225	8.050	7.875
	Totaal SZ.103					0	105.000	0	0	0	0	0	8.750	8.575	8.400	8.225	8.050	7.875
	SZ.104	Vervanging kleedgebouw HC Saxenburg	IP	A	0	500.000	0	0	0	0	0	0	41.667	40.833	40.000	39.167	38.333	37.500
	Totaal SZ.104					0	500.000	0	0	0	0	0	41.667	40.833	40.000	39.167	38.333	37.500
	SZ.99	Aanleg kunstgrasveld Schoten toplaag	IP	A	0	210.000	0	0	0	0	0	0	31.500	30.450	29.400	28.350	27.300	26.250
	Totaal SZ.99					0	210.000	0	0	0	0	0	31.500	30.450	29.400	28.350	27.300	26.250
Totaal Reeds genomen besluiten	FH.12	Inrichtingskosten depot Frans Hals Museum	IP	C	0	590.000	0	0	0	0	0	0	59.000	57.525	56.050	54.575	53.100	51.625
	Totaal FH.12					0	590.000	0	0	0	0	0	59.000	57.525	56.050	54.575	53.100	51.625
	Totaal Reeds genomen besluiten					464.493	10.839.695	3.450.000	1.130.000	4.700.000	0	28.496	928.751	1.174.556	1.236.142	1.564.065	1.533.614	1.503.162
Investerings t.l.v. stelposten	55.92	Herstel houten kap Molen de Adriaan	IP	C	0	15.000	0	0	0	0	0	0	1.500	1.463	1.425	1.388	1.350	1.313
	Totaal 55.92					0	15.000	0	0	0	0	0	1.500	1.463	1.425	1.388	1.350	1.313
	70.99	Inrichtingskosten diverse afdelingen	IP	B	0	25.000	0	0	0	0	0	0	6.250	6.000	5.750	5.500	5.250	0
		Vitrines Archeologisch Museum	IP	B	0	10.500	0	0	0	0	0	0	1.575	1.523	1.470	1.418	1.365	1.313
		Inbraaksignalering Archeologisch Museum	IP	B	0	7.500	0	0	0	0	0	0	1.875	1.800	1.725	1.650	1.575	1.500
		Airco + ICT bekabeling Muziekcentrum ZK	IP	B	0	15.470	0	0	0	0	0	0	3.868	3.713	3.558	3.403	3.249	3.094
		Verv.klimaatinstallatie Spaarnestad Photo	IP	B	0	4.760	0	0	0	0	0	0	1.190	1.142	1.095	1.047	1.000	952
		Afmeerloc.(steiger+trap Nieuwe Gracht Bisdorn	IP	B	0	24.000	0	0	0	0	0	0	3.600	3.480	3.360	3.240	3.120	3.000
		Afmeerplekken pleziervaart Spaarne	IP	B	0	12.000	0	0	0	0	0	0	1.800	1.740	1.680	1.620	1.560	1.500
		Invalide toilet complex Wie Zait Zal Oogsten	IP	B	0	20.000	0	0	0	0	0	0	3.000	2.900	2.800	2.700	2.600	2.500
		Vervangen stoelen/vloer Egelantier	IP	B	0	11.000	0	0	0	0	0	0	1.650	1.595	1.540	1.485	1.430	1.375
		Integratie Bodeminformatiesysteem	IP	B	0	23.500	0	0	0	0	0	0	5.875	5.640	5.405	5.170	4.935	4.700
Totaal Investerings t.l.v. stelposten	Totaal 70.99					0	153.730	0	0	0	0	0	30.683	29.533	28.383	27.233	26.083	19.934
	SZ.108	Stadhuis ARBO wetgeving/Brandweereisen	IP	C	0	81.000	0	0	0	0	0	0	8.100	7.898	7.695	7.493	7.290	7.088
	Totaal SZ.108					0	81.000	0	0	0	0	0	8.100	7.898	7.695	7.493	7.290	7.088
	VG.ON	Slingervangers gemeentelijke kerkklokken	IP	C	0	39.000	0	0	0	0	0	0	5.850	5.655	5.460	5.265	5.070	4.875
	Totaal VG.ON					0	39.000	0	0	0	0	0	5.850	5.655	5.460	5.265	5.070	4.875
	Totaal Investerings t.l.v. stelposten					0	288.730	0	0	0	0	0	46.133	44.548	42.963	41.378	39.793	33.209

Bijlage B Project bereikbaarheid Waarderpolder

Volgnr. IP				CumUitg	Gegevens						
nr		omschrijving	Dekking	Totaal	t/m 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.	nvt	Ontsluiting stadion									
2.	nvt	Verbreding Kegge Stastok viaducten									
3., 4	67.40	<u>Aanleg Oostweg en Fly-overs/ Oudeweg</u>	ged. subs ged. IP	39.235.000	12.745.514	10.054.486	11.935.000	4.500.000	0	0	0
5.	67.40	<u>Schoterbrug</u>		26.978.000	25.324.464	1.653.536	0	0	0	0	0
		Brug	IP	26.778.000	25.179.256	1.598.744					
		Verkeerslichten	IP	200.000	145.208	54.792					
6.		<u>Reconstructie Westelijk deel Oudeweg en Prinsenbrug</u>		3.839.006	1.302.747	48.259	2.000.000	488.000	0	0	0
	62.05	Prinsenbrug (brugdek)	IP	1.199.006	1.199.006						
		Prinsenbrug (basculebrug)	IP	2.640.000	103.741	48.259	2.000.000	488.000			
	nvt	Reconstructie Westelijk deel Oudeweg		0	0	0	0	0	0	0	
7.	63.07	<u>Walmuren Spaarndamseweg en Waarderbrug</u>		5.800.000	4.269.731	1.530.269	0	0	0	0	0
		Walmuur Spaarndamse weg	IP	5.800.000	4.269.731	1.530.269					
8.	nvt	Optimalisering fiets en openbaar vervoer									
Eindtotaal				75.852.006	43.642.456	13.286.550	13.935.000	4.988.000	0	0	0

Nadere toelichting:

3/4 Oostweg en Fly-overs : subsidie 15 mln Extra Investeringsimpuls - Toppersubsidie 2,5 mln (Ministerie EZ) - ISV II.
Verder subsidie van Min. Verkeer en Waterstaat t.b.v. spoorse doorsnijdingen 2e tranche 5,235 mln.

Bijlage C Programma Stationsplein

Volgnr. IP				CumUitg	Gegevens						
nr		omschrijving	Dekking	Totaal	t/m 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.	56.01/C97	<u>Stationsomgeving</u> Fysieke investeringen Uitwerking	ISV-1 ISV-1	1.126.000 986.000 140.000	256.721 116.721 140.000	869.279 869.279	0	0	0	0	0
2.	67.32j	<u>Zuidtangent / Stationsplein</u> Haltes in het te ontwikkelen busstation Nieuwe subsidie BONRoute (extra)	Prov. Prov.	4.896.000 2.066.000 2.830.000	0	2.448.000 1.033.000 1.415.000	2.448.000 1.033.000 1.415.000	0	0	0	0
3.	67.69	<u>Fietsrekken winkelhartgebied</u> Reservering restbedrag	IP	151.000 151.000	12.000 12.000	139.000 139.000	0	0	0	0	0
4.	67.70a	<u>Ruimte voor de fiets - voorbereiding</u>	Prorail IP	1.300.000 650.000 650.000	738.789 250.000 488.789	561.211 400.000 161.211	0	0	0	0	0
5.	67.70b	<u>Ruimte voor de fiets - realisatiekosten</u> Ministerie / Prorail Corr.aankoop Pr. Bolwerk 3 (zie nr. 6)	Prorail correctie IP Prov.	4.176.000 4.650.000 -2.000.000 1.526.000 0	3.122.635 4.359.635 -2.000.000 763.000	1.053.365 290.365 763.000	0	0	0	0	0
6.	67.70c	<u>Stationsplein</u> Herstructurering (Pr. Bolwerk uit nr. 5 geboekt '08)	BIRK	7.900.000 7.900.000	2.000.000 2.000.000	2.000.000 2.000.000	1.950.000 1.950.000	1.950.000	0	0	0
7.	67.32g	<u>Zuidtangent / Stationsplein - restant</u> Restbedrag	IP	550.000 550.000	0	550.000 550.000	0	0	0	0	0
8.	61.52	<u>Herstel openbare ruimte Kruisweg</u> (Kruisweg-Nwe Gracht)	BDU	800.000 800.000	0	0	800.000 800.000	0	0	0	0
Subtotaal A				20.899.000	6.130.145	7.620.855	5.198.000	1.950.000	0	0	0

**Meerjaren
Perspectief
Grondexploitaties
2010**

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Bestuurssamenvatting.....	3
1. Inleiding	5
1.1 Doel van het MPG	5
1.2 Status MPG en relatie met andere Planning & Control documenten	5
1.3 Beleidskaders voor grondexploitaties.....	6
1.4 Uitgangspunten voor het MPG 2010	8
1.5 Opbouw MPG 2010.....	8
2. Resultaten, ontwikkelingen en toekomstverwachtingen.....	9
2.1 Ontwikkelingen algemeen.....	9
2.2 Resultaten en ontwikkelingen per grondexploitatie	9
2.3 Stand en ontwikkeling van de voorziening en de Reserve grondexploitaties	11
3. Stand van zaken per grondexploitatie.....	12
3.1 Leeswijzer	12
3.2 Ripperda	15
3.3 Raaks.....	19
3.4 Deliterrein	23
3.5 DSK	27
3.6 Badmintonpad	33
3.7 Waarderpolder	37
3.7.1 Waarderpolder Programma	37
3.7.2 Waarderpolder Noord-West	41
3.7.3 Waarderpolder Zuid-West.....	45
3.7.4 Waarderpolder Noord-Oost.....	49
3.8 FUCA	52
3.9 Grondexploitatie Schalkwijk 2000+	57
3.9.1 Verzamelexploitatie Schalkwijk 2000+	60
3.9.2 Monacopad.....	63
3.9.3 Europawijk-Zuid	65
3.9.4 023 Haarlem	69
3.9.5 Schalkstad	73
3.9.6 Aziëweg	77
3.9.7 Meerwijk-Centrum	81
3.9.8 Schoolenaer	85
3.9.9 Doctorshof.....	89
3.9.10 Nederlandlaan	93
3.10 Spoorzone.....	97
3.10.1 Oostpoort 1.....	99
3.10.2 Oostpoort-Oost fase 2	103
3.10.3 Oostpoort 3.....	107
3.10.4 Scheepmakerskwartier	109
3.10.5 Oostpoort-West	113
3.11 Delftwijk.....	117
3.11.1 Delftlaan-Noord	123
3.11.2 Slauerhoffstraat	127
3.11.3 Marsmanplein.....	131
3.11.4 Wijkpark.....	135
3.11.5 Delftlaan-Zuid	139
3.11.6 Van Moerkerkenstraat	141
3.11.7 Aart van der Leeuwstraat	143
3.11.8 Vondelweg	145
3.12 Zomerzone Zuidstrook	149
3.13 Overzicht gronden en niet-levende complexen	152
Bijlage 1 Begrippenlijst	157
Bijlage 2 Overzicht afkortingen.....	159
Bijlage 3 Totaaloverzicht.....	160

Voorwoord

Met het MPG informeert het college de raad over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen van de grondexploitatieprojecten in Haarlem. De informatie is het resultaat van keuzes die de raad eerder maakte over de afzonderlijke grondexploitatieprojecten voor wat betreft inhoud, planning en kosten.

Zowel de kaderstelling, (bij)sturing als rapportage over grondexploitatieprojecten vindt plaats in kaderstellende en verantwoordingsdocumenten als de kadernota, de begroting, bestuursrapportages en het jaarverslag en in afzonderlijke projectbesluiten.

Uiteraard ontkomen wij er niet aan stil te staan bij de ontwikkelingen die spelen sinds de tweede helft van 2008. De gevolgen van de kredietcrisis zijn inmiddels ook voelbaar op de onroerend goedmarkt en hebben consequenties voor de resultaten van de Haarlemse grondexploitaties. Vertragingen van projecten en daarmee het uitgaven- en inkomstenpatroon, maar ook factoren als bouwkostenstijgingen en de ontwikkelingen in de woning- en kantorenmarkt, zijn van invloed op de financiële resultaten van de gemeente.

Het college zal met uw raad van gedachten wisselen over de maatregelen die Haarlem kan en moet nemen. Het MPG geeft actuele informatie over de grondexploitaties en de mogelijke gevolgen van de economische ontwikkelingen.

Het college van Burgemeester en Wethouders
Haarlem, 11 mei 2010

Bestuurssamenvatting

Dit Meerjarenperspectief Grondexploitatie (MPG) is opgenomen als bijlage bij de Kadernota 2010. Het bevat informatie voor de raad over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen van de grondexploitatieprojecten in Haarlem.

De informatie is het resultaat van keuzes die de raad eerder heeft gemaakt over de afzonderlijke grondexploitatieprojecten voor wat betreft inhoud, planning en kosten. Zowel de kaderstelling, (bij)sturing als rapportage over grondexploitatieprojecten, vindt plaats in kaderstellende en verantwoordingsdocumenten als de kadernota, de begroting, bestuursrapportages en het jaarverslag en in afzonderlijke projectbesluiten.

Grondexploitatie zijn een middel om de ambities van ruimtelijke en maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Te denken valt aan woningbouw, maatschappelijke en infrastructurele projecten ten dienste van de gemeente. De grondexploitatie dient onder meer om de financiën (baten, lasten en risico's) van deze langdurige projecten actueel en overzichtelijk te houden.

Een aantal belangrijke inhoudelijke en financiële kaders die aan grondexploitatie worden gesteld zijn vastgelegd in:

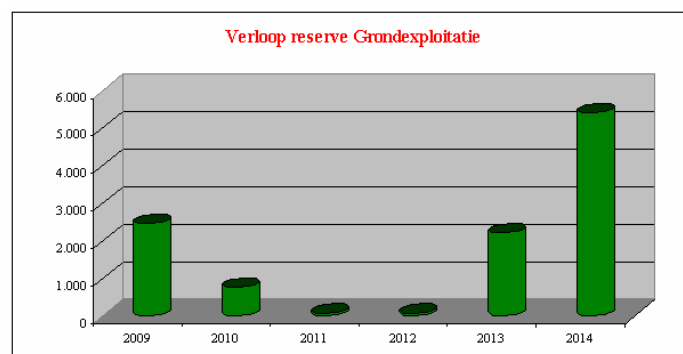
- het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
- het Structuurplan Haarlem 2020
- bestemmingsplannen op basis van de Wet Ruimtelijke Ordening
- de Nota Grondbeleid

In hoofdstuk 2 wordt het totaalresultaat van 2009 en de gevolgen voor de toekomst samengevat. Er wordt ook stilgestaan bij recente marktontwikkelingen.

In hoofdstuk 3 van dit MPG wordt elke grondexploitatie separaat besproken. Daaruit blijkt dat de volgende grondexploitatie zich bij de nieuwste prognoses gunstig ontwikkelen: Raaks en Deliterrein. Bij een aantal grondexploitatie houden we de vinger aan de pols, omdat daar problemen dreigen te ontstaan voor wat betreft de voortgang: Aziëweg, Waarderpolder, Spoorzone, Schalkstad, Doctorshof en Delftwijk.

Projecten met een terugval in resultaat worden gemeld, zoals Ripperda en Aziëweg. Vorig jaar is reeds aan de raad gemeld, dat de ontwikkeling van het project Oostpoort Fase 3 (Stadion), herzien gaat worden.

De prognoses van de toekomstige resultaten leiden tot de volgende te verwachten ontwikkeling van de reservepositie van de gemeente op het gebied van de grondexploitatie. (Zie hiervoor de grafiek.)

Hoewel het in dit MPG nog beperkt zichtbaar is, heeft de huidige economische crisis ook gevolgen voor de resultaten van de Haarlemse grondexploitatie. Vertragingen van projecten en daarmee het uitgaven- en inkomstenpatroon, maar ook factoren, zoals bouwkostenstijgingen en de ontwikkelingen in de woning- en kantorenmarkt, zijn van invloed op de financiële resultaten van de gemeente. Dit onderwerp komt terug in hoofdstuk 6 van de kadernota.

1. Inleiding

1.1 Doel van het MPG

Met het MPG informeert het college elk jaar de raad financieel én inhoudelijk over de grondexploitatieprojecten.

Per grondexploitatie wordt informatie gegeven over:

- inhoudelijke aspecten, zoals te realiseren bedrijven, kantoren, woningen en/of voorzieningen
- de voortgang
- de actuele financiële meerjarenbegroting (grondexploitatieberekeningen)
- risico's
- relevante besluitvormingsmomenten (in een overzicht)

Wat is een grondexploitatie?

Traditioneel wordt onder een grondexploitatie verstaan: het geschikt of beter geschikt maken van de grond voor de toekomstige bestemming (Handreiking Grondexploitatiewet, editie 2008, pagina 31, SDU Uitgevers).

Grondexploitaties zijn een middel om de ambities van ruimtelijke en maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Te denken valt aan woningbouw, maatschappelijke en infrastructurele zaken ten dienste van de gemeente. De grondexploitatie dient onder meer om de financiën (baten, lasten en risico's) van deze langdurige projecten actueel en overzichtelijk te houden.

Een belangrijk verschil van een grondexploitatie met andere fysieke projecten is, dat er bouwrijpe grond wordt vervaardigd en verkocht voor de genoemde ruimtelijke en/of maatschappelijke doelstellingen. De specifieke privaatrechtelijke relaties, die optreden leveren een geheel ander risicoprofiel. Reden waarom grondexploitaties separaat worden beheerd.

1.2 Status MPG en relatie met andere Planning & Control documenten

Met het MPG informeert het college de raad over de grondexploitatieprojecten.

In de kadernota worden de parameters, die zijn opgenomen in het MPG (de uitgangspunten voor kosten- en opbrengstenstijgingen en de rekenrente) expliciet ter besluitvorming voorgelegd. Eerder worden deze al aan de commissie Bestuur voorgelegd met de Uitgangspuntenbrief voor de begroting. Deze parameters worden gebruikt voor het doorrekenen van grondexploitaties. Andere parameters leiden tot andere uitkomsten. Bijvoorbeeld, als wordt verwacht dat de verkoopprijs met vijf procent zal dalen, dan valt het verwachte resultaat van de grondexploitatie enkele miljoenen euro's lager uit.

In de begroting moet het college jaarlijks in de paragraaf "Grond- en vastgoedbeleid" de beleidsvoornemens voor het komende jaar neerleggen. In de begroting worden de prognoses van kosten en baten uit het meest recente MPG opgenomen.

In de jaarstukken legt het college verantwoording af aan de raad of zij bij de uitvoering van het grondbeleid binnen de vastgestelde beleidskaders is gebleven. (In het jaarverslag wordt altijd een verplichte paragraaf over het grond- en vastgoedbeleid opgenomen.) In de jaarrekening biedt het college inzicht in de gerealiseerde kosten en opbrengsten van de grondexploitaties, die door de raad zijn vastgesteld en de gevolgen hiervan voor de reserves en de voorzieningen.

Daarnaast geeft de jaarrekening inzicht in de eventuele afwijkingen in het inhoudelijke programma en in de tijdsplanning ten opzichte van de vastgestelde uitgangspunten door de raad.

Tenslotte legt het college tussentijds verantwoording af over de afwijkingen in het inhoudelijke programma en de tijdsplanning in de bestuursrapportages of bij afzonderlijke Raadsbesluiten (bijvoorbeeld voor wat betreft bestemmingsplannen en kredietbesluiten).

Het is van belang om te beseffen dat het MPG het resultaat is van keuzes, die eerder binnen de afzonderlijke projecten zijn gemaakt (zowel voor wat betreft inhoudelijke aspecten en planning als op financieel gebied). Inhoudelijke en financiële kaderstelling, (bij)sturing en rapportage vindt plaats op projectniveau, door kredietaanvragen, voortgangs- en bestuursrapportages, jaarwerk en niet op basis van het MPG. Het MPG is daarmee een naslag- en/of overzichtsdocument, dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

1.3 Beleidskaders voor grondexploitaties

BBV

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten worden in artikel 70 kaders gesteld aan de grondexploitaties ten aanzien van:

- de vermeerderingen en verminderingen in het begrotingsjaar
- de boekwaarde aan het begin en einde van het begrotingsjaar
- de geraamde nog te maken kosten en opbrengsten
- het geraamde eindresultaat
- de uiteenzetting, hoe eventueel nadelige resultaten worden opgevangen
- de boekwaarde van de gronden, die nog niet in exploitatie zijn genomen

Kaderstellende nota's van de gemeente Haarlem

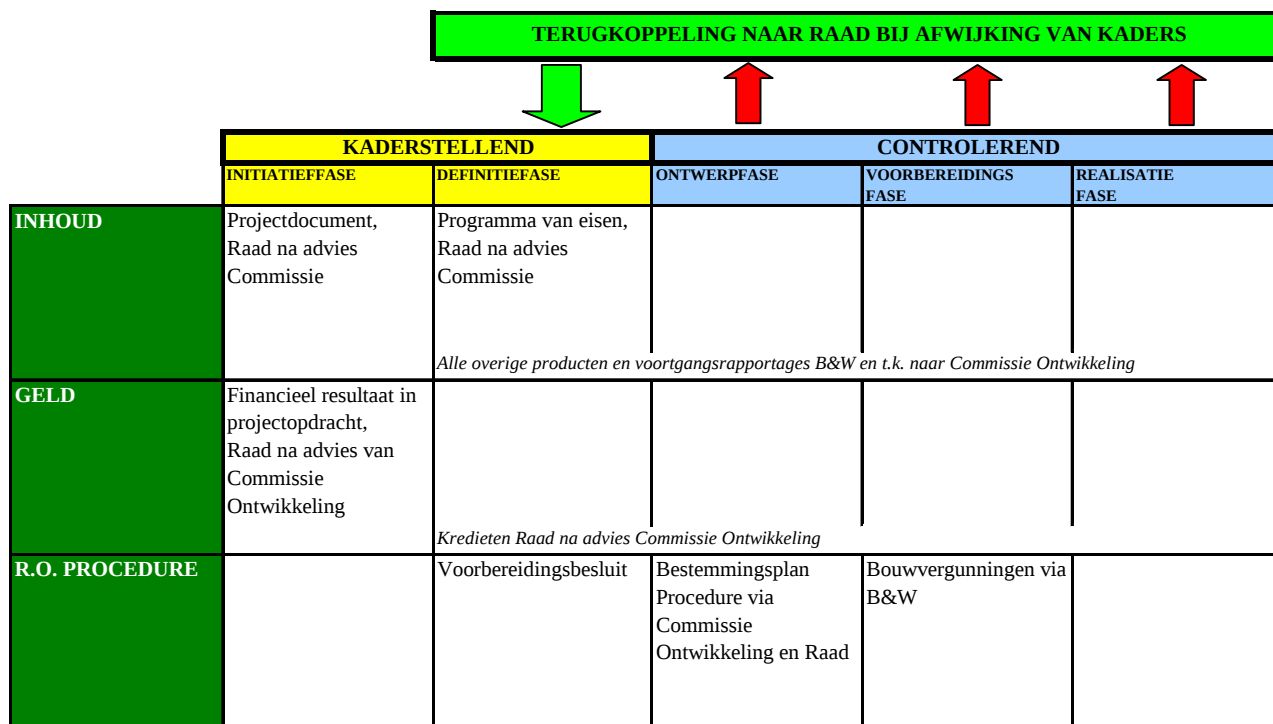
Een aantal andere belangrijke nota's, waarmee de raad besluiten neemt, die van invloed zijn op projecten in dit MPG zijn:

- het Coalitieakkoord
- het Structuurplan Haarlem 2020 (BIS 2005/420)
- bestemmingsplannen op basis van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO)
- de Haarlemse Beheerverordening Grond- en Gebouwenexploitatie (BGGE) (BIS2006/245744)
- de financiële beheerverordening van Haarlem (BIS 2007/425)
- de Nota grondbeleid (BIS 2006/466)
- de jaarlijkse Nota Grondprijzen (laatste versie BIS 2009 226782)
- Richtlijn Fysieke Projecten (BIS 2006/204728)

Projectfasering

Voordat een grondexploitatie wordt geopend en in het MPG wordt opgenomen, zijn doorgaans al een aantal belangrijke processtappen ter besluitvorming voorgelegd aan de raad, zoals de initiatief- en de definitiefase. Deze processtappen kunnen betrekking hebben op individuele projecten, maar zijn vaak ook gekoppeld aan een ruimtelijk programma, een verzameling van projecten, die onderdeel zijn van een totale (her)ontwikkeling van een gebied, zoals in Schalkwijk en de Waarderpolder.

Hieronder staat schematisch, welke fases ieder afzonderlijk fysiek project doorloopt en op welke momenten en op basis van welke documenten de gemeenteraad kaders kan stellen c.q. toetst of het binnen de gestelde kaders is gebleven. De opening van een grondexploitatie is een expliciet Raadsbesluit bij de overgang naar de ontwerpfase en wordt voorafgegaan door een Startdocument conform de Richtlijnen Fysieke Projecten.

Figuur 1: Projectfases (bron: Richtlijnen Fysieke Projecten)

Grondbeleid in Haarlem

Het huidige grondbeleid is in 2006 door de gemeenteraad vastgesteld. Er is gekozen voor een ondersteunend en stimulerend grondbeleid met een laag risicoprofiel. Kern van dit beleid is, dat de gemeente niet (meer) risicodragend in gebiedsontwikkelingen wil participeren, tenzij dit een expliciete randvoorwaarde is voor het realiseren van gemeentelijke doelen of is afgesproken als onderdeel van een PPS-constructie (Publiek Private Samenwerking).

Als eenmaal is gekozen voor het ontwikkelen van een grond- of plangebied, dan is het exploiteren van de grond een logische vervolgstap.

Grondexploitaties zijn in principe minimaal kostendekkend

Een grondexploitatie wordt geopend, indien deze minimaal kostendekkend is. Een eventueel te verwachten negatief exploitatieresultaat moet bij opening 'gecompenseerd' worden door een even grote voorziening ten laste van de Reserve grondexploitaties. (Dit is een wettelijke eis, die is opgenomen in het BBV.) Bij het opmaken van de jaarrekening wordt beoordeeld of de getroffen voorziening op peil is of moet worden verhoogd in verband met verwachte economische - en/of marktontwikkelingen. Het omgekeerde is ook mogelijk. Als de prognose van het eindresultaat gunstiger uitvalt, wordt de voorziening verlaagd op basis van een (aantoonbare) verbeterde prognose van het eindresultaat. De accountant beoordeelt dergelijke voorstellen expliciet.

Verzamelexploitaties

Voor programmegebieden, zoals Schalkwijk en de Waarderpolder, zijn in het verleden zogenaamde verzamelexploitaties ingericht. Dit betekent dat - negatieve en positieve - resultaten van deexploitaties binnen het totale programmegebied met elkaar kunnen worden verevend.

Winst- en verliesneming

Het BBV en de Haarlemse Beheerverordening Grond- en Gebouwenexploitatie (BGGE) stellen strikte eisen aan winst- en verliesneming bij grondexploitaties. Een voorzienbaar verlies wordt direct genomen, terwijl winst in principe alleen bij beëindiging (liquidatie) van een grondexploitatie mag worden genomen. Tussentijds mag alleen winst worden genomen, indien aangetoond kan worden (op basis van gesloten overeenkomsten), dat de toekomstige inkomsten de uitgaven overstijgen.

Reserves en voorzieningen grondexploitaties

Reserves en voorzieningen zijn middelen om onzekere risico's (reserves) of voorzienbare verliezen (voorzieningen) af te dekken. Voor de grondexploitaties zijn door de raad de volgende reserves en voorzieningen ingesteld:

- Reserve grondexploitaties
- voorziening toekomstige verliezen

De Reserve grondexploitaties wordt gevoed met positieve exploitatieresultaten van afgeronde grondexploitaties. Toevoegingen aan de voorziening toekomstige verliezen worden ten laste van deze reserve getroffen.

Zowel de minimale als maximale omvang van de Reserve grondexploitaties zijn afhankelijk van de risico's en het moment van voordoen van deze risico's in de lopende grondexploitaties. Vooralsnog wordt een omvang van minimaal drie miljoen euro als ondergrens aangehouden.

Kaders voor de Reserve grondexploitaties (voeding, maximale en minimale stand) zijn vastgelegd in de Beheerverordening Grond- en Gebouwenexploitatie (BGGE). In de Nota reserves en voorzieningen (BIS 2008/425) staan alle gemeentelijke reserves en voorzieningen, inclusief de bevoegdheden en onderlinge relaties.

1.4 Uitgangspunten voor het MPG 2010

Binnen de grondexploitaties wordt met de volgende variabelen gerekend. In de uitgangspuntenbrief voor de begroting 2010 (BIS 2009) heeft het college deze toegelicht en ter informatie aangeboden aan de commissie Bestuur. Met de Kadernota 2010 stelt de raad de variabelen formeel vast.

Parameters MPG 2010	2010
Kostenstijging	2,5 %
Opbrengststijging woningen sociaal	1,5 %
Opbrengststijging woningen vrije sector	0,0 %
Opbrengststijging bedrijventerrein	0,0 %
Opbrengststijging kantoren	0,0 %
Omslagrente	5,0 %
Rente rekening courant	4,0 %

Deze - conservatief ingerekende - parameters gelden niet voor één jaar, maar worden gehanteerd over de volledige looptijd van iedere grondexploitatie. Tussentijdse schommelingen, zoals tijdens de huidige kredietcrisis, hebben daarom geen direct effect op het MPG. Alleen als de crisis meerdere jaren aanhoudt, gaat dit tot structurele gevolgen leiden.

1.5 Opbouw MPG 2010

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van de verzamelde grondexploitaties. Ook staan we stil bij de ontwikkelingen in de markt die van invloed kunnen zijn op toekomstige resultaten. Tenslotte vertalen we de prognoses van de toekomstige resultaten in een te verwachten ontwikkeling van de reservepositie en de weerstandscapaciteit van de gemeente op het gebied van de grondexploitaties.

In hoofdstuk 3 behandelen we de kerngegevens, resultaten en de toekomst van de individuele grondexploitaties. Daarbij geven wij inzicht in de verschillen ten opzichte van vorig jaar, de relevante voorafgaande besluitvorming of kaderstelling en de fase, waarin projecten zich bevinden.

In bijlage 1 is een begrippenlijst en in bijlage 2 is een lijst van afkortingen toegevoegd. In bijlage 3 vindt de lezer een overzicht van de verschillenanalyses: de verschillen tussen prognose en werkelijkheid van het begrotingsjaar, evenals de verschillen tussen het eindresultaat van een project, de huidige cijfers van het MPG en die van het MPG van het vorige jaar. In bijlage 4 worden een aantal specifieke totaaloverzichten weergegeven.

2. Resultaten, ontwikkelingen en toekomstverwachtingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten van 2009 op hoofdlijnen weergegeven én de implicaties voor de toekomst.

2.1 Ontwikkelingen algemeen

Over het algemeen kan geconstateerd worden, dat de ruimtelijke ontwikkeling in Haarlem vanaf de tweede helft van 2009 in de vertraging terecht is gekomen. De kredietcrisis, die daar grotendeels aan ten grondslag ligt, heeft tot bevrozing en (zelfs) tot afstel van enkele ontwikkelingen geleid (Stadionontwikkeling). Het gebruik van de conservatieve parameters, die over de gehele resterende looptijd van de grondexploitaties zijn doorgerekend, zorgt ervoor, dat een dergelijke tijdelijke daling of vertraging in inkomsten én uitgaven geen structurele gevolgen heeft. Dit is wel het geval, indien de crisis langdurig (enkele jaren) zal aanhouden. In hoofdstuk 6 van de Kadernota wordt op de mogelijke effecten ingegaan.

2.2 Resultaten en ontwikkelingen per grondexploitatie

In deze paragraaf volgt een (zeer) korte weergave van de ontwikkelingen in 2009 en de toekomstverwachtingen per grondexploitatie. Ook wordt elke grondexploitatie vergeleken met de ontwikkelingen, die opgenomen zijn in het voorgaande MPG. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk drie. Resumerende overzichten van de cijfers worden weergegeven in bijlage 4.

Ripperda

De belangrijkste wijziging ten opzichte van vorig jaar is een terugval van het eindresultaat en een langere looptijd (2013). Er is in het eerste kwartaal van 2009 een nieuw krediet gevraagd aan de raad, waarbij uitgebreid over de financiële voortgang is gerapporteerd. De laatste fase woningbouw ondervindt vertraging, met als oorzaak de crisis binnen de vastgoedmarkt. Getracht wordt om in 2010 alsnog te starten met deze fase.

Raaks

Het eindresultaat verbetert aanzienlijk ten opzichte van eerdere jaren, met name als gevolg van meevallende saneringskosten.

Deliterrein

De particuliere percelen zijn verworven en de saneringswerkzaamheden voor het gehele exploitatiegebied zijn grotendeels afgerond. De realisatieovereenkomst tussen de gemeente en PréWonen is nog niet ondertekend. Dit betekent een stagnatie in de realisatiefase. Voor de bouw van 34 eengezinswoningen is reeds een bouwvergunning verleend. Het resultaat van de grondexploitatie is ten opzichte van vorig jaar nagenoeg gelijk gebleven.

Badmintonpad

Dit is een bijzondere grondexploitatie. Eigenlijk is dit project een onderdeel van de gemeentelijke nieuwbouw van een VMBO-school. Het tekort van deze grondexploitatie wordt conform het raadsbesluit direct gedekt vanuit de bestemmingsreserve Bouw VMBO-scholen. Het eindresultaat is sinds vorig jaar verslechterd, doordat de woontoren is komen te vervallen.

DSK

De nieuwbouw van het clubhuis voor DSK is in 2009 opgeleverd. De grond voor de bouw van het appartementencomplex is aan Ymere overgedragen. In april 2009 is gestart met de bouw.

Voor DSK II en III is gewerkt aan de haalbaarheidsstudie. Deze studie wordt naar verwachting in maart 2010 afgesloten.

FUCA

Het Funderings-Casco herstelproject kan naar verwachting in 2010-2011 worden afgerond.

Waarderpolder (programma)

De echte actieve grondexploitaties zijn de nummers 005, 007 en 010. In 2010 kan een aantal van de investeringsprognoses worden herzien. In overleg met de accountant is de administratieve inrichting herzien en kan een verantwoordte winstuitname van 3 miljoen euro worden uitgevoerd ten gunste van de Reserve grondexploitaties.

Schalkwijk 2000+ (programma)

De grondexploitatie Doctorshof verbetert iets. Dit komt door het vrijvallen van oude prognoses. De opvallendste wijziging ondervindt de Aziëweg, die vanwege de huidige marktsituatie ernstige vertraging ondervindt, terwijl het complex een aanzienlijke boekwaarde heeft. Na de behandeling van dit MPG zal een bestedingsvoorstel aan de raad worden voorgelegd voor een aantal bovenplanse activiteiten binnen Schalkwijk 2000+.

Spoorzone (programma)

Er zijn ernstige recente ontwikkelingen rondom complex 031 (het geplande Stadion). De ontwikkelaar heeft 'de handdoek in de ring gegooid'. Het initiatief ligt opnieuw bij de gemeente om de gebiedsontwikkeling geheel te herzien. Vooralsnog zal de huidige grondexploitatie (Grex) geen opbrengsten meer kunnen verwachten en moet de opgebouwde boekwaarde worden afgedekt door een voorziening. Tevens is duidelijk geworden, dat verschillende andere delen van het voormalige Masterplan Spoorzone, niet verder komen, dan hun initiatieffase. Dit laatste motiveert, waarom men voornemens is om deelprojecten te liquideren. Vooruitlopend op de formele besluitvorming wordt alvast een voorziening getroffen (complex 117 en 119). De grondexploitatie Stationsplein (complex 111), die toen ook gepland was, is eveneens niet doorgegaan. Het project Stationsplein is thans een investeringsproject. Hierdoor zal de boekwaarde, die reeds is opgebouwd, moeten worden afgeboekt.

Delftwijk (programma)

De prognoses voor de kosten zijn bijgesteld binnen het programma Delftwijk. Een aantal investeringen kon worden herzien. In het geheel saldeert Delftwijk kostenneutraal. Overigens geeft de huidige financieringsproblematiek wel bedenkingen voor de uitvoering van de toekomstige, te starten projecten. Dit krijgt de nodige aandacht.

Zomerzone (programma)

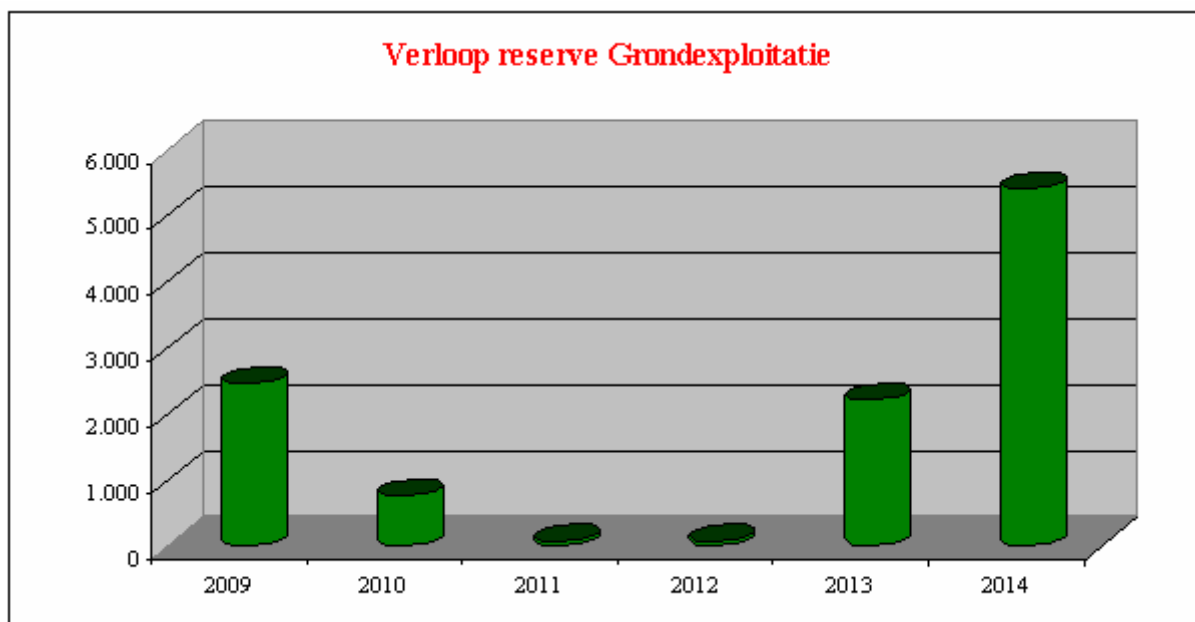
In 2010 wordt de opening van een verzameexploitatie Zomerzone aan de raad voorgelegd, mede omdat er enkele nieuwe grondexploitaties naar verwachting in 2010 het licht gaan zien. Momenteel is de enige grondexploitatie, die geopend is, de Zuidstrook.

2.3 Stand en ontwikkeling van de voorziening en de Reserve grondexploitaties

In het overzicht hieronder zijn de (verwachte en/of reeds besloten) toekomstige mutaties in de Reserve grondexploitatie opgenomen. Voor de volledigheid zijn de eindstanden van de reserve over de jaren 2004 tot en met 2009 eveneens opgenomen.

Prognose verloop Reserve grondexploitaties												(bedragen x € 1.000)	
Omschrijving mutatie		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Af: motie 63/Amerikaweg	1)							-700	-700				
Af: optimalisatie Spoorzone	2)							-500					
Af: dotatie algemene reserve	3)							-1.000					
Bij: verkoop kavel W. Dreesplants.													
Bij: winstneming Doctorshof/Schalkwijk	4)							500					
Bij: opbrengsten afkoop erfpachten	5)							pm	pm	pm	pm		
Liquidatie Grex Raaks											2.150		
Liquidatie Grex Ripperdatterrein												3.190	
Saldo einde jaar		339	1.059	-351	1.771	897	2.476	776	76	76	2.226	5.416	

1. Uitgestelde onttrekkingen 2006/2007 van 0,7 miljoen euro zijn vooralsnog opgevoerd als verplichting voor 2010/2011.
2. Conform Coalitieakkoord 2006-2010.
3. Conform Kadernota 2005.
4. Alleen indien tussentijdse winstname (binnen het totaal van Schalkwijk) is toegestaan.
5. Opbrengstniveau is in de huidige markt niet te ramen.

Geconcludeerd kan worden, dat de Reserve grondexploitaties zich pas op termijn ontwikkelt naar een gezonder niveau. Op korte termijn, in 2010 en 2011, ontstaat een minimale reserve, die veroorzaakt is of wordt door besluiten, die in 2005 en 2006 genomen zijn over dotaties aan de algemene reserve.

Terughoudendheid blijft voorlopig nodig, want er zullen ook in de toekomst risico's optreden, waarvoor deze reserve dient te worden aangewend!

Voorziening toekomstige verliezen

Als de raad besluit tot het openen van een verliesgevende (negatieve) grondexploitatie, dan wordt direct een voorziening getroffen ter grootte van het te verwachten verlies. Deze voorzieningen worden ieder jaar, op basis van het jaarresultaat, bijgesteld. Op grond van wettelijke voorschriften worden deze bedragen vanaf de jaarrekening 2007 niet langer opgenomen als voorziening, maar zichtbaar gemaakt als een negatieve post onder de voorraden. Per 31 december 2009 is voor de volgende complexen een voorziening van in totaal 7,66 miljoen euro getroffen.

Voorzieningen toekomstige verliezen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2009
Grondexploitatie Funderingsherstel casco stadsdelen	1.965
Voorziening Grex Oostpoort III/Stadion	1.953
Voorziening Fietsznfabriek (boekwaarde groter dan marktwaarde)	1.394
Voorziening Badmintonpad	2.347
Totaal	7.659

Voor een overzicht van de mutaties Reserve grondexploitaties 2009 wordt verwezen naar de jaarrekening 2009.

3. Stand van zaken per grondexploitatie

3.1 Leeswijzer

Per project of programma worden de volgende aspecten besproken.

- Het kaartmateriaal en de projectgrenzen
- De ruimtelijke analyse
- De status van het project
- Het financiële resultaat
- De risico's
- Het kwantitatieve eindresultaat
- De bestuurlijke besluitvorming, het overzicht met de besluiten en de tabel
- Cijfermatig: het overzicht van het geactualiseerde meerjarenplan en de tabel
- Cijfermatig: het historische overzicht met het verloop van de projectresultaten en de tabel
- Cijfermatig: de verschillenanalyse met het vorige jaar en de tabel

De meeste onderdelen spreken voor zich, de laatst drie tabellen hebben enige uitleg nodig.

Het geactualiseerde meerjarenplan

Deze tabel levert inzicht in het eindresultaat van het project. De reeds geboekte lasten en baten vormen samen met een prognose van de toekomstige activiteiten het uiteindelijke resultaat. De tabel toont een specificatie per kostensoort: investeringen en opbrengsten inclusief een verdere onderverdeling. Er wordt rekening gehouden met effecten van inflatie over de kosten en opbrengsten, met rentewerking over de boekwaarde en effecten van eventueel tijdelijk beheer. Een en ander leidt tot een resultaat op de eindwaarde (de waarde aan het einde van het project), welke met een rentefactor wordt omgerekend ('contant wordt gemaakt') naar een actuele waarde per heden.

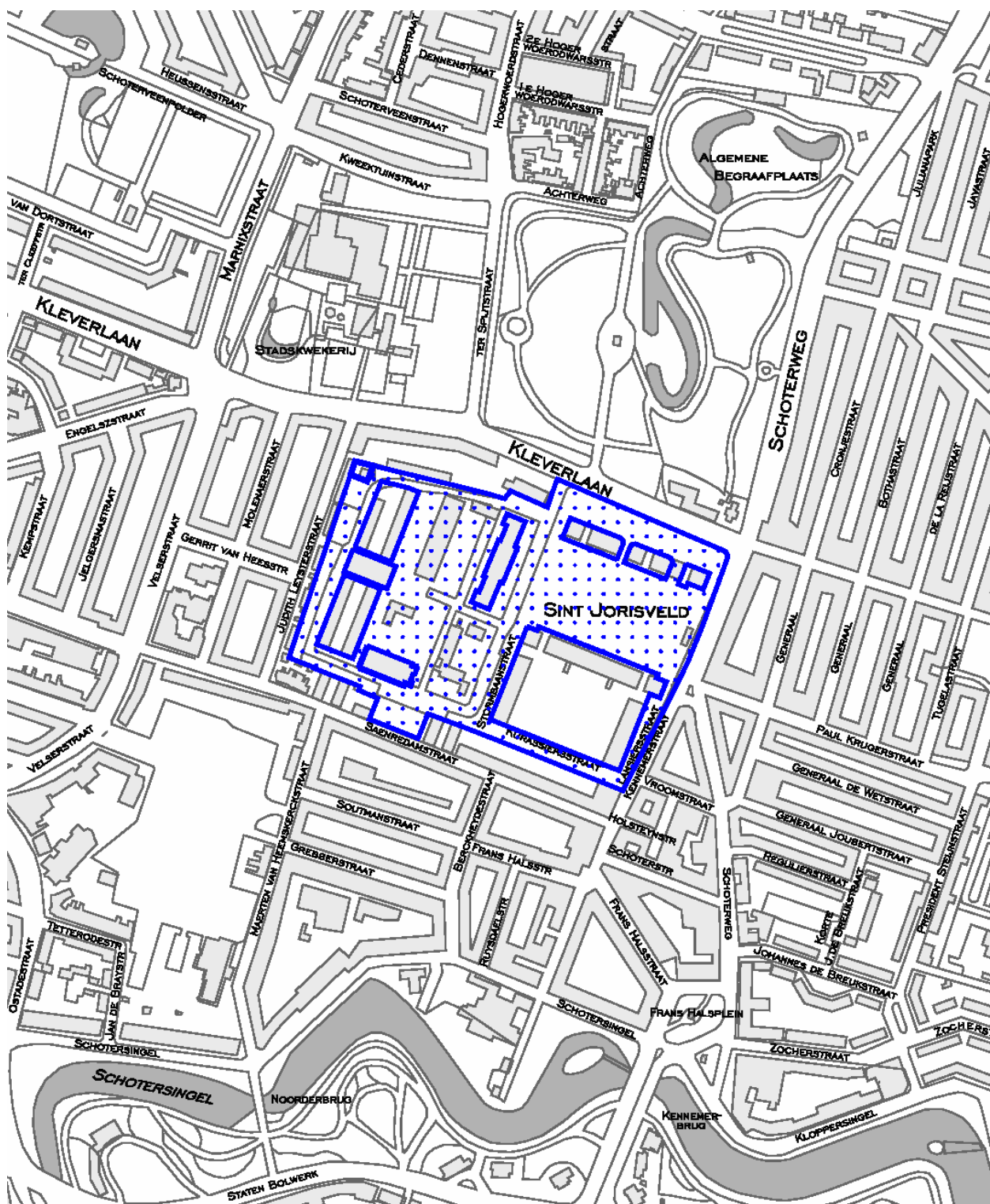
Complexnr: 999 Voorbeeld Grondexploitatie per 1 januari 2009, bijgesteld						
bedragen x € 1.000						
	Ultimo Totaal Resultaat	2008 Boek waarde	Prognose		Prognose: verwachte baten en lasten	
			2009	2010	2010	2013
INVESTERINGSUITGAVEN						
1 Vererving	2.421	1.917		511		
2 Open, ontruimen, afschaffen	1.187					
6 Bouwrijpmaken	2.222			300	295	
7 Woonrijpmaken	2.422	67	882		979	
8 VTU, Planontwikkeling	5.271	4.543	303	209	215	
Subtotaal 1 t/m 14	22.140	13.882	3.484	3.286	1.489	
OPBRENGSTEN						
23 Uitgifte woningbouw	-15.405	-3.770	-9.226	-2.409		
24 Uitgifte voorzieningen	-6.401		-6.401			
25 Bijdrage I.S.V.	-500	-500				
Subtotaal 21 t/m 30	-25.607	-7.572	-15.627	-2.409		
Subtot 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN	-3.467	6.310	-12.143	877	1.489	
EXPLOITATIEUITGAVEN						
4 Rentevoorzieningen	596	834	129	-207	-161	
4 Tijdelijk beheer	382	249	133			
Subtotaal 40 t/m 41	977	1.083	263	-207	-161	
SALDO UITGAVEN en OPBRENGSTEN	-2.490	7.393	11.880	670	1.328	
Cumulatieve BoekWaarde		7.393	-4.487	-3.817	-2.490	
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2009	-2.151	opbrengst				
Eindresultaat, "Contante Waarde" Eindresultaat, "Eindwaarde" Saldo cumulatief Saldo per jaarschijf Boekwaarde: reeds geactiveerd saldo Prognose: verwachte baten en lasten						

Eindwaarde: waarde van de uiteindelijke kasstroom
Resultaat in Contante waarde: de eindwaarde van het resultaat, uitgedrukt in werkelijke waarde per heden

Historisch overzicht met het verloop van de projectresultaten

Nieuw in het MPG is een overzicht van de eindresultaten (de eindwaarde), dat gegroepeerd is op basis van de belangrijkste kostensoorten, per jaarverslag. Het eindresultaat is samengesteld uit de bedragen, die intussen werkelijk geactiveerd zijn, plus de prognoses van de toekomstige verwachtingen. Op deze manier ontstaat inzicht in de jaarlijkse bijstelling van het verwachte eindresultaat van het project. Tevens wordt het ingeschatte eindjaar weergegeven. (Zie hiervoor de onderste regel van het overzicht.)

MPG in vogelvucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit					
Project: 999 voorbeeld					
Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	10.380	10.449	10.451	10.710	
VTU	4.998	5.016	5.025	5.548	
overige kosten	5.965	5.979	6.001	5.882	
subtotaal	21.343	21.444	21.477	22.140	0
grondopbrengsten	-17.465	-18.404	-18.677	-21.806	
overige inkomsten	-3.801	-3.801	-3.801	-3.801	
subtotaal	-21.266	-22.205	-22.478	-25.607	0
exploitatie saldo	1.890	1.764	1.431	977	
eindresultaat EW	1.967	1.003	430	-2.490	0
eindresultaat CW					
eindjaar project	2010	2010	2010	2011	

Haarlem

Rippardacomplex

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 20-01-2010

TEK.NR.: 10004

— Exploitatiegebied

Opp. = +/- 75650 m²

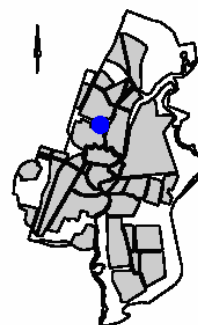
— Uitgegeven

per 1-1-2010

+/- 22560 m²

— In ontwikkeling

Opp. = +/- 53090 m²

3.2 Ripperda

Ruimtelijke analyse

Het Ripperda-complex in Haarlem-Noord is een oud militair complex, dat zal worden herontwikkeld tot een nieuwe woonwijk. Het totale oppervlak van het Ripperda-complex is 7,5 hectare.

Status van het project

De eerste twee fasen van het project zijn afgerond. Het verpleegtehuis, dat reeds gerealiseerd is, de huurwoningen, de koopwoningen op het voorterrein en de woningen in de voormalige stallen op het achterterrein, zijn inmiddels bewoond. Van het hoofdgebouw zijn er nog verschillende woningen niet bewoond.

Fase III van het project (de laatste fase) is gestagneerd als gevolg van de economische crisis. Ondanks intensief overleg tussen de gemeente en de ontwikkelaar, is het niet gelukt om in 2009 te starten met de bouw van de derde fase. Naar verwachting zal de start in 2010 plaatsvinden.

De gemeentelijke werkzaamheden op het voor- en achterterrein (fase I en II) zijn afgerond. Het woonrijp maken van fase III zal na voltooiing van de nieuwbouw van fase III worden uitgevoerd. De reconstructie van de Kleverlaan wordt in 2010-2011 uitgevoerd.

Financieel resultaat

De kosten voor het woonrijp maken van het voorterrein vallen lager uit dan begroot, voornamelijk vanwege de bijdrage vanuit IP post 12.13 Cronjegarage voor de reconstructie van de Schoterweg (conform het krediet).

De VTU-kosten zullen iets hoger uitkomen, doordat het project een jaar langer zal duren (volgens raming zal het project niet in 2012 maar in 2013 worden beëindigd).

De grondopbrengsten zijn onveranderd gebleven.

De rentelasten zullen iets toenemen als gevolg van verdere vertragingen in het project door de economische crisis.

Door de vertraging in het project zal het project in 2013 worden voltooid. Het resultaat van de exploitatie Ripperda is op de eindwaarde met circa 0,6 miljoen euro verbeterd tot een opbrengst van 4,7 miljoen euro in 2013. Voor de contante waarde per 1 januari 2010 betekent dit een verbetering van 0,6 miljoen euro tot een opbrengst van 3,8 miljoen euro.

Risico's

In de realisatieovereenkomst met de ontwikkelaars is afgesproken, dat de grondprijs door middel van een grondquote (percentage van de vrij op naam prijs van de woningen) wordt berekend. Echter, de huizenprijzen zijn dalende. Bij verdere daling kunnen de grondopbrengsten lager uitvallen en het resultaat van de exploitatie negatief beïnvloeden.

Bovendien zal verdere stagnatie van het project de rentekosten doen stijgen.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Een verpleegtehuis.
Koopwoningen, 298 stuks.
Huurwoningen, 79 stuks.
Een kinderdagverblijf.
Commerciële ruimten.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

A. Kuiper a.kuiper@haarlem.nl

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Selectie projectontwikkelaar Ripperda		371/1999	1999 222145	
Ontwikkelingsovereenkomst Ripperda		219/2000	2000 157651	
Startdocument parkeergarage project Ripperda en aanvraag Voorbereidingskrediet parkeergarage	Initiatiefase	251/2001	2001 160243	
Reconstructie Kleverlaan/Schoterweg	Realisatiefase	110/2003	2003 216149	
Planontwikkeling en begeleiding realisatie Ripperda		237/2004	2004 217994	
Uitvoeringsbesluit parkeergarage Ripperda: financieel	Uitvoeringsfase	11/2004	2004 218553	
Uitvoeringskrediet Ripperda 2005-2009	Realisatiefase	258/2005	2005 240232	
Overeenkomsten Ripperda fase I aan Ontwikkelingscombinatie Ripperda Kazerne C.V. (OCR)		181/2005	2005 198878	
Verkoopovereenkomsten fase II Ripperda		128/2006	2006 246232	
Definitief Ontwerp (DO) buitenruimte Ripperda	Ontwerpfase	183/2006	2006 246034	
Verkoop hoofdgebouw Ripperda		122/2007	2007 111555	
Instemming raad verkoopovereenkomst huurwoningen Ripperda blok J1, J2, C		16/2008	2007 215626	
Uitvoeringskrediet Ripperda 2009-2012	Realisatiefase	50/2008	2009 54683	

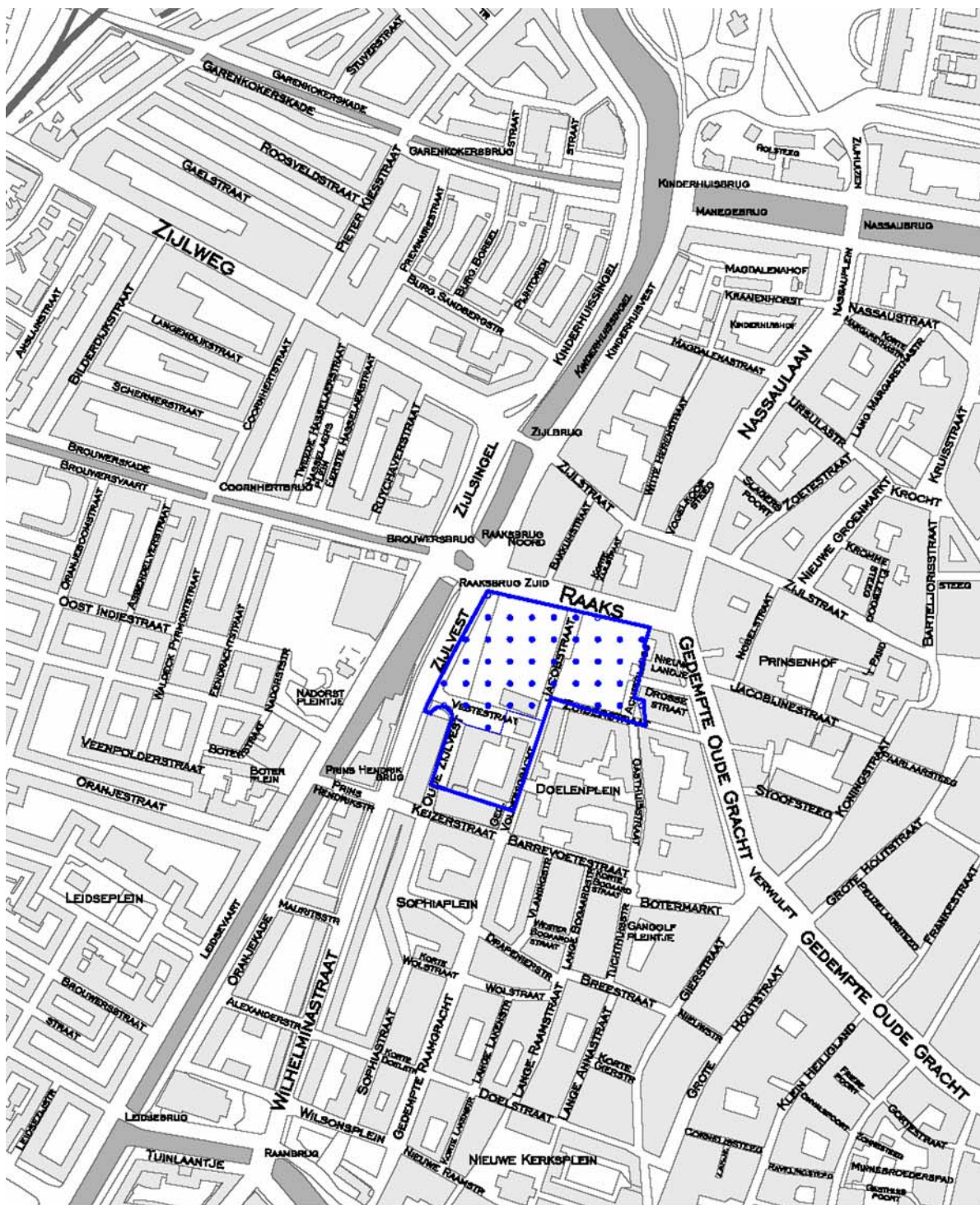
Complexnr: 017 Ripperda		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2013	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	2.925	2.925								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	884	884								
3	Milieu onderzoek	1	1								
4	Bodemsanering	610	610								
5	Hoofdinfrastructuur	788	273	200	315						
6	Bouwrijpmaken	698	698								
7	Woonrijpmaken	7.280	5.929			624	727				
8	VTU, Planontwikkeling	4.838	3.829	165	240	386	219				
14	Overige uitgaven	202	27	175							
Subtotaal 1 t/m 14		18.226	15.176	540	555	1.010	946				
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-23.294	-13.670	-4.801	-1.722	-1.375	-1.725				
24	Uitgifte voorzieningen	-1.063	-1.063								
30	Overige opbrengsten	-1.647	-1.647								
Subtotaal 21 t/m 30		-26.004	-16.380	-4.801	-1.722	-1.375	-1.725				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-7.778	-1.204	-4.261	-1.168	-365	-780				
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	1.151	1.609	29	-119	-167	-201				
41	Tijdelijk beheer	1.947	1.882	16	16	16	17				
Subtotaal 40 t/m 41		3.098	3.491	45	-103	-151	-184				
Saldo uitgaven en opbrengsten		-4.680	2.287	-4.216	-1.271	-516	-964				
Kasstroom				-1.929	-3.200	-3.716	-4.680				
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-3.850	opbrengst								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 017 Ripperda

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	7.757	7.975	8.957	11.060	10.261
VTU	2.623	3.443	3.675	4.669	4.837
overige kosten	2.925	2.925	2.925	2.925	3.127
subtotaal	13.305	14.343	15.557	18.654	18.225
grondopbrengsten	-21.705	-21.474	-21.738	-24.279	-24.356
overige inkomsten	-1.647	-1.647	-1.647	-1.647	-1.647
subtotaal	-23.352	-23.121	-23.385	-25.926	-26.003
exploitatiesaldo	3.465	3.202	2.920	3.397	3.098
eindresultaat EW	-6.582	-5.576	-4.908	-3.875	-4.680
eindresultaat CW	-5.686	-4.818	-4.241	-3.190	-3.850
eindjaar project	2008	2009	2010	2012	2013

Haarlem

Raaks

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

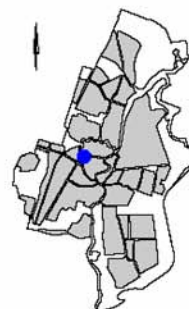
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 22-01-2009

TEK.NR.: 09004

— Exploitatiegebied
Opp. +/- ca. 2.2 ha

■ Uitgegeven 57 %
(bovengronds)
Openbaar 43%
Uitgegeven
per 1-1-2009
Opp. = +/- 1.7 ha

3.3 Raaks

Ruimtelijke analyse

Het exploitatiegebied is circa 22.000 vierkante meter groot. Binnen dit gebied wordt circa 9.500 vierkante meter voor nieuwe functies bovengronds uitgegeven. Op basis hiervan is het percentage uitgeefbare vierkante meters (bovengronds) 43 procent en het percentage openbare vierkante meters 57 procent. Het bouwprogramma bestaat ondergronds een drielaagse openbare parkeergarage en een tweelaagse bewonersgarage. Op de parkeergarage worden woningen, winkels, horeca, een bioscoop en de Raakspoort (het stadskantoor) gepland.

Status van het project

Met ontwikkelaar Mab is een realisatieovereenkomst gesloten.

De status van de diverse bouwonderdelen is als volgt.

Schoolgebouw Dumont	: 25 woningen	gereed
Palazzo	: 8 woningen	gereed
Lakenhof	: 33 woningen	gereed
Openbare parkeergarage	: 1.000 plaatsen	gedeeltelijk gereed en in aanbouw
Bewonersgarage	: 200 plaatsen	gedeeltelijk gereed en in aanbouw

Start bouw Raakshof : 68 woningen
: 4.773 m² detailhandel
: 553 m² kantoor/bedrijf

Start bouw Zuiderstraatblok : 50 woningen
: 1.155 m² detailhandel
: 365 m² horeca

Start bouw Raakspoort : 4.535 m² kantoor (exclusief stadskantoor)
: 5.294 m² bioscoop
: 802 m² horeca

Start bouw Lantaarn : plan wordt herontwikkeld
Start bouw Hofblok : plan wordt herontwikkeld

Voor de transformatie van de voormalige kerk aan de Vestestraat naar een restaurant en proefbrouwerij van Jopenbier is de bouwvergunning verleend. Binnenkort start Jopenbier met haar werkzaamheden aan de kerk.

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009 : 2.150.743 euro opbrengst
MPG 2010 : 2.396.003 euro opbrengst

Risico's

- Alleen voor de Lantaarn en het Hofblok moeten nog bouwvergunningen worden aangevraagd. Alle overige bouwvergunningen zijn verleend en onherroepelijk.
- De grondopbrengst van de woningbouw is een vast percentage van de verkoopprijzen van die woningen. De marktomstandigheden per startdatum van de bouw zullen bepalend zijn voor de definitieve grondprijzen.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Een ondergrondse openbare parkeergarage met aan parkeerplaatsen	1.000
Een ondergrondse bewonersgarage met aan parkeerplaatsen	200
Een toename in het plangebied met aan woningen	circa 200
Kantoren met aan vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo)	circa 10.700
Horeca en detailhandel met aan vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo)	circa 7.100
Een bioscoop met aan vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo)	circa 5.300

Bijdrage aan stedelijke programma's

De ontwikkeling van het Raaks-gebied draagt op diverse onderdelen bij aan de programmalijnen van het OPH.

Bestuurlijke beïnvloeding

De realisatieovereenkomst is afgesloten. Partijen zijn gehouden aan de uitvoering daarvan. Het bestuur heeft begin 2007 ingestemd met het realiseren van het stadskantoor in het Raaks-gebied.

De uitvoering is in volle gang. De benodigde kredieten voor de nog uit te voeren werken zijn grotendeels verkregen. Voor de overige ramingen zal op korte termijn krediet worden aangevraagd.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

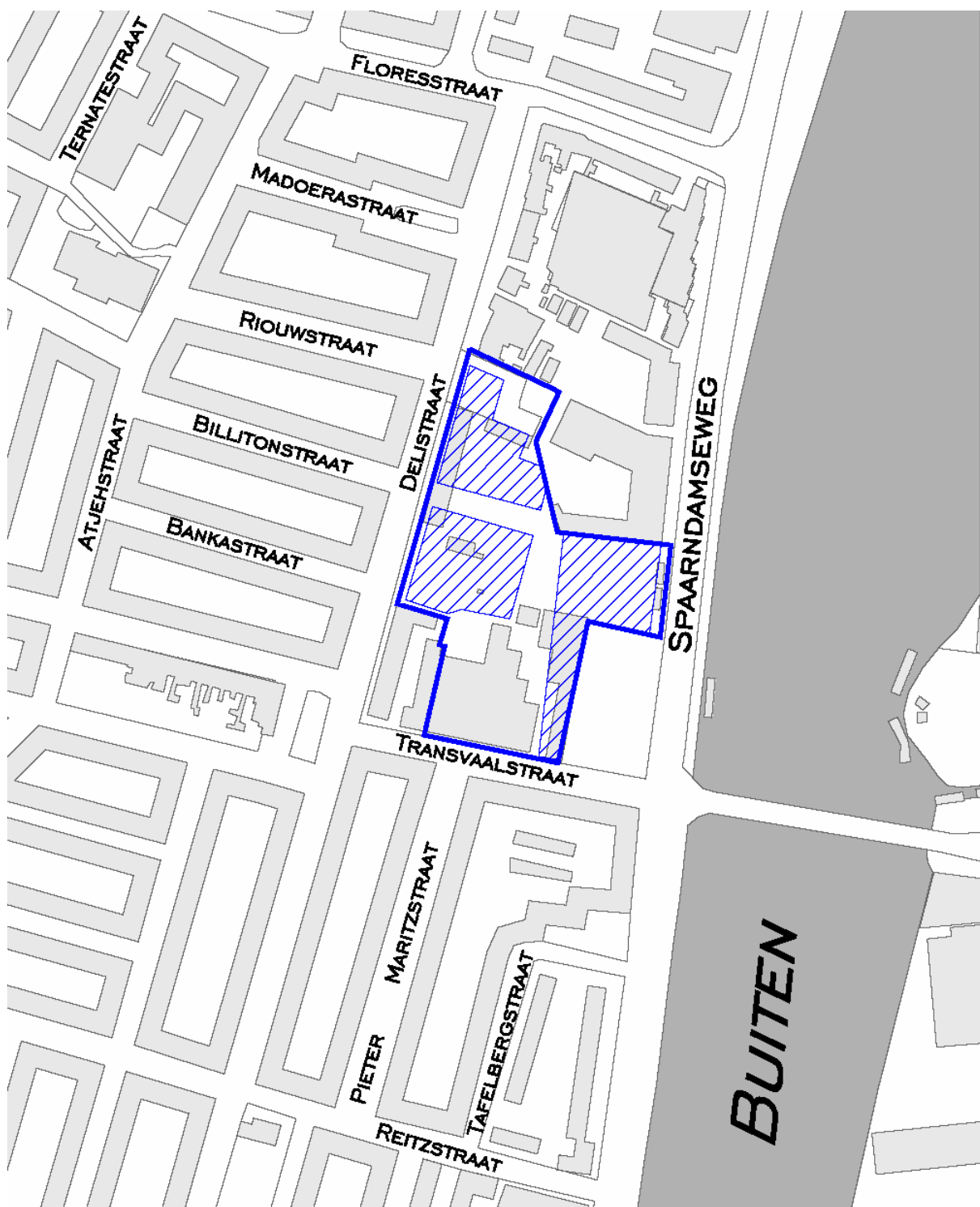
A. Jansen a.jansen@haarlem.nl

Complexnr: 014 Raaks		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Per 2015	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	2.811	2.811								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	1.904	1.884	20							
3	Milieu onderzoek	278	278								
4	Bodemsanering	3.031	2.831	200							
6	Bouwrijpmaken	1.730	1.330	400							
7	Woonrijpmaken	3.544	417	500	1.828	800					
8	VTU, Planontwikkeling	5.346	4.837	300	250	250					
13	Bijdrage aan derden	1.700	850	850							
14	Overige uitgaven	1.192	1.092	100							
Subtotaal 1 t/m 14		21.536	15.480	2.370	2.928	1.050					
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-15.558	-12.107	-2.971	-20	-20	-20	-20	-400		
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-6.170	-3.280	-2.890							
25	Bijdrage I.S.V.	-500	-500								
26	Bijdrage Gemeente	-3.301	-3.301								
30	Overige opbrengsten	-21	-21								
Subtotaal 21 t/m 30		-25.551	-19.210	-5.861	-20	-20	-20	-20	-400		
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-4.014	-3.730	-3.491	2.908	1.030	-20	-20	-400		
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	350	1.229	-172	-227	-131	-107	-113	-128		
41	Tijdelijk beheer	453	453								
Subtotaal 40 t/m 41		803	1.682	-172	-227	-131	-107	-113	-128		
Saldo uitgaven en opbrengsten		-3.211	-2.048	-3.663	2.680	899	-127	-133	-528		
Kasstroom				-5.711	-3.031	-2.132	-2.259	-2.392	-2.920		
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-2.396	opbrengst								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
 bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 014 Raaks

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	10.380	10.449	10.451	10.710	10.487
VTU	4.998	5.016	5.025	5.548	5.346
overige kosten	5.965	5.979	6.001	5.882	5.703
subtotaal	21.343	21.444	21.477	22.140	21.536
grondopbrengsten	-17.465	-18.404	-18.677	-21.806	-21.728
overige inkomsten	-3.801	-3.801	-3.801	-3.801	-3.822
subtotaal	-21.266	-22.205	-22.478	-25.607	-25.550
<i>exploitatiesaldo</i>	<i>1.890</i>	<i>1.764</i>	<i>1.431</i>	<i>977</i>	<i>803</i>
eindresultaat EW	1.967	1.003	430	-2.490	-3.211
eindresultaat CW			372	2.151	2.396
eindjaar project	2010	2010	2010	2011	2015

Haarlem

Deli-terrein

Afd. Vastgoed

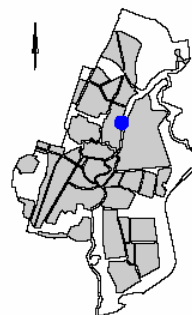
Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 22-01-2009

TEK.NR.: 09005

- Exploitatiegebied
Opp. = +/- 11991 m²
Openbaar: 28 %
Uitgeefbaar 72 %
- ▨ Uitgeefbaar
per 1-1-2009
Opp. = +/- 7748 m²

3.4 Deliterrein

Ruimtelijke analyse

Het Deliterrein (voormalige gasfabriekterrein) is een herontwikkelingslocatie in het kader van de stadsvernieuwing, gelegen aan de Spaarndamseweg, Delitstraat en de Transvaalstraat. Het terrein zal na de bodemsanering worden ontwikkeld tot woningbouw. Bovendien zal een klein deel van het terrein geschikt worden gemaakt voor commerciële ruimte.

Status van het project

Sanering van het gemeentelijke deel heeft plaatsgevonden in 2006.

In 2009 zijn, voor een deel in samenwerking met de provincie, de particuliere percelen verworven en is de sanering van deze terreindelen grotendeels uitgevoerd. Vanuit het convenant Gasfabrieken van de provincie Noord-Holland wordt er een bijdrage in de kosten geleverd. Hierdoor is de sanering financieel haalbaar geworden.

Het Stedenbouwkundige Programma van Eisen (SPvE) voor het Deliterrein (fase 1 en 2), dat in 2007 is vastgesteld, voorziet in de ontwikkeling van 138 woningen (34 eengezinswoningen in de vrije sector en 104 appartementen), 800 vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) aan commerciële ruimte en naar verwachting 174 parkeerplaatsen (104 overdekt en 70 op maaiveld). De bouwvergunning voor de 34 eengezinswoningen (fase 1) is inmiddels verleend. De herontwikkeling van de twee particuliere eigendommen aan de Transvaalstraat (fase 3) zal op basis van het SPvE en het gemeentelijke deel, dat reeds verder is uitgewerkt, bestaan uit een realisatie van circa 35 woningen. Dit moet echter nog verder worden uitgewerkt.

BAM heeft inmiddels het Shell-terrein, dat gelegen is aan de Spaarndamseweg, verworven en zal in 2010 starten met de sanering. Het Shell-terrein, waarop 36 appartementen, 800 vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) aan commerciële ruimte en een deel van het aantal overdekte parkeerplaatsen gerealiseerd gaan worden, valt buiten het exploitatiegebied. Omdat het doel is om één integraal plan voor het Deliterrein te maken is de ontwikkeling van het Shell-terrein van invloed op de totale ontwikkeling van het Deliterrein.

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009 :	36.000 euro opbrengst
MPG 2010 :	27.000 euro opbrengst

Risico's

Sanering

- De bodemsanering is nog niet helemaal afgerond. Een klein deel kon niet worden uitgevoerd, omdat de staat van een bestaande muur zo slecht bleek, dat het gevaar zou opleveren, indien de saneringswerkzaamheden uitgevoerd zouden worden. De sloop van deze muur kan gevolgen hebben voor de belendende bebouwing.
- De uitslag van het grondwateronderzoek op de voormalige particuliere terreinen is nog niet bekend. Mogelijk moet op deze terreinen nog extra worden gesaneerd.
- Op het Shell-terrein is gasfabriekgerelateerde verontreiniging aangetroffen. De omvang van de kosten is nog niet inzichtelijk.
- Er is uitgebreid gekeken naar risico's met betrekking tot de sanering van de bodemverontreiniging. Deze risico's zijn meegenomen in de grondexploitatie. De saneringswerkzaamheden die nog plaats moeten vinden, zouden meegenomen kunnen worden in de sanering van het Shell-terrein door de BAM.
- De financiële onderhandeling met de provincie loopt. De inzet is het 'openhouden' van het convenant, zodat ook voor de risico's die overblijven, de zogenaamde 'restrisico's', een bijdrage van de provincie kan worden ontvangen. Beheermaatregelen voor de restrisico's worden op dit moment onderzocht.

Opbrengsten

- De opbrengsten die geraamd zijn in de grondexploitatie zijn nog niet gegarandeerd.
- De realisatieovereenkomst tussen de gemeente en PréWonen is nog niet ondertekend. Indien partijen niet tot overeenstemming komen, kan dit consequenties hebben voor de planning en daarmee het resultaat van de grondexploitatie. Door de economische crisis is nog niet duidelijk of het project Deliterrein voor PréWonen nog prioriteit heeft.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Woningbouw

Appartementen meergezinshuishoudens koop of huur circa 128 stuks
 Vrije sector koop grondgebonden circa 46 stuks

Commerciële voorzieningen

Vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) 800 vierkante meter

Bijdrage aan stedelijke programma's

De ontwikkeling van het Deliterrein draagt bij tot het Programma Stadsvernieuwing en Leefbaarheid.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

A, Kuiper a.kuiper@haarlem.nl

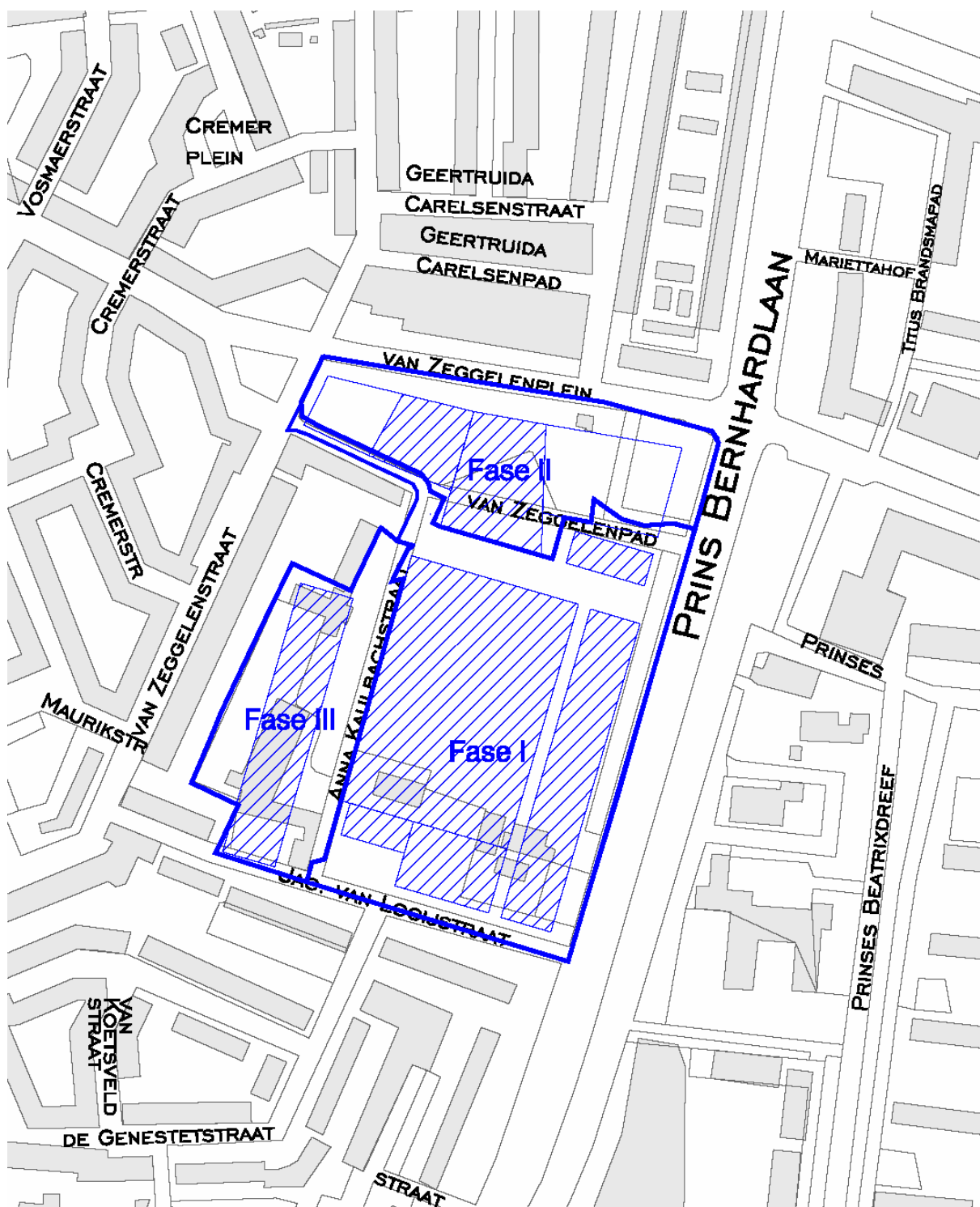
Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Vorbereidingskosten project Deliterrein	Vorbereidingsfase	262/1999		
Krediet ontwerpfase project Deliterrein	Ontwerpfase	219/2004		
Kredietaanvraag Deliterrein	Realisatiefase	104/2005		
Krediet aankoop Transvaalstraat 3	Realisatiefase	038/2009		

Complexnr: 079 Deliterrein		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
		Per 2015	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	3.486	3.325	161							
2	Slopen, ontruimen, blinderen	193	193								
4	Bodemsanering	2.458	1.053	1.405							
6	Bouwrijpmaken	158	9	149							
7	Woonrijpmaken	1.197				226			971		
8	VTU, Planontwikkeling	1.776	1.164	195	122	90		150	55		
14	Overige uitgaven	36	36								
Subtotaal 1 t/m 14		9.303	5.780	1.909	122	316		150	1.025		
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-7.963		-3.528			-4.435				
25	Bijdrage I.S.V.	-541	-541								
26	Bijdrage Gemeente	-6	-6								
27	Bijdrage Provincie	-1.441		-1.441							
29	Bijdrage derden	-75	-75								
30	Overige opbrengsten	-15	-15								
Subtotaal 21 t/m 30		-10.041	-637	-4.969			-4.435				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-738	5.143	-3.060	122	316	-4.435	150	1.025		
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	683	213	208	129	145	73	-53	-31		
41	Tijdelijk beheer	19	19								
Subtotaal 40 t/m 41		702	232	208	129	145	73	-53	-31		
Saldo uitgaven en opbrengsten		-36	5.375	-2.852	251	461	-4.362	97	994		
Kasstroom				2.523	2.774	3.235	-1.127	-1.030	-36		
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-27	opbrengst								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
 bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 079 Deliterrein

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten		3.779		3.868	4.005
VTU		2.226		2.400	1.776
overige kosten		2.654		3.536	3.522
subtotaal	0	8.659	0	9.804	9.303
grondopbrengsten		-7.086		-7.349	-7.963
overige inkomsten		-1.845		-2.714	-2.078
subtotaal	0	-8.931	0	-10.063	-10.041
exploitatiesaldo		129		217	702
eindresultaat EW	0	-143	0	-42	-36
eindresultaat CW		-123		-36	-27
eindjaar project					

Haarlem

van Zeggelenplein

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 23-01-2009

TEK.NR.: 09006

— Exploitatiegebied

Opp. = +/- 41419 m²

Uitgeefbaar: 52%

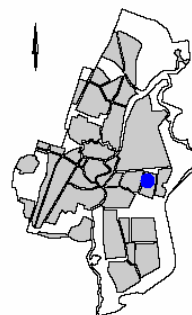
Openbaar 48%

Uitgeefbaar

per 1-1-2009

Opp. = +/- 21677 m²

3.5 DSK

Ruimtelijke analyse

Het project is gesplitst in drie deelplannen. Het eerste gebied omvat grofweg het sportterrein met de accommodatie en de bebouwing langs de Prins Bernhardlaan. Het tweede deelplan ligt op het van Zeggelenplein en betreft onder andere de nieuwe (brede) MLK-school en de Hildebrandtschool, inclusief de peuterspeelzaal, de gymzaal en de woningbouw. Het derde deelplan betreft de sloop van de oude school, de nieuwbouw van grondgebonden woningen en de speeltuin.

Status van het project

Deelplan I

- Het nieuwe voetbalveld (kunstgras) voor DSK is aangelegd.
- Het nieuwe clubhuis is in 2009 opgeleverd.
- De realisatieovereenkomst met hierin de kaders voor de uitvoering van het project en de afspraken die over het project DSK deelplan 1 zijn gemaakt, is getekend.
- De grond langs de Prins Bernhardlaan is opgeleverd aan Ymere.
- Ymere is in april 2009 gestart met de bouw van 142 woningen, 395 vierkante meter aan kantoorruimte en 102 te bouwen parkeerplaatsen (en 68 openbare).

Veel aandacht is geschonken aan een goede inrichting van het gebied tussen de woningen langs de Prins Bernhardlaan en het voetbalveld.

Het bleek zelfs mogelijk om de bomenrij langs de Anna Kaulbachstraat te behouden. Rondom het veld worden zo'n 25 bomen bijgeplaatst.

Deelplan II

De haalbaarheidsstudie wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2010 afgesloten.

Deelplan III

De haalbaarheidsstudie wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2010 afgesloten.

Financieel resultaat

De opbrengst van de gronduitgifte is bijgesteld aan de hand van het gewijzigde programma.

In deelplan II wordt geen rekening gehouden met de nieuwbouwkosten voor de maatschappelijke voorzieningen (onder andere de scholen).

De consolidatie

Stand per 1 januari 2009	:	1.120.000 euro opbrengst
MPG 2010	:	695.000 euro opbrengst

Risico's

Om te voorkomen dat de woningen, die eerst op en rond de school waren geprojecteerd, een belemmering vormen voor de bouw van de scholen, zijn de woningen en de scholen in DSK II van elkaar losgekoppeld. Tevens is gekozen voor deels grondgebonden woningen (12) en deels appartementen (5). In eerdere plannen was rekening gehouden met 30 appartementen (inclusief appartementen op het schoolgebouw). Het aanbod van grondgebonden woningen in de omgeving is laag en daarom gewenst. In deelplan DSK 1 betreft het reeds 142 appartementen. De verkoop van deze appartementen verloopt traag.

Door de economische crisis is er grote onzekerheid met betrekking tot de ontwikkeling van de woningbouw en daarmee de grondopbrengsten. Vertraging kan een negatief effect hebben op het resultaat van de grondexploitatie.

Om de maatschappelijke voorzieningen te kunnen realiseren, speelt naast de grondexploitatie ook de bouwexploitatie een belangrijke rol. Immers, indien de bouwexploitatie niet sluitend kan worden gemaakt, heeft de grondexploitatie en daarmee het plan geen kans van slagen.

Op dit moment worden de financiële mogelijkheden onderzocht om de nieuwbouw van de scholen te kunnen realiseren. Het schoolbestuur hoopt op een spoedig perspectief. Echter, als nieuwbouw onmogelijk blijkt, resteert slechts een continuering van het gebruik van de huidige 'oude' scholen. De kosten voor de nieuwbouw van DSK (het geheel) en de speeltuinvereniging met toebehoren (voor het deel dat niet uit huuropbrengsten gedekt kan worden) zijn in de grondexploitatie opgenomen.

Indien het overleg over de scholen niet tot overeenstemming leidt, kan worden besloten om het deelplan III, waarin de sloop van de oude M.L. Kingschool is opgenomen, te laten vervallen. Hierdoor komt in het deelplan II, waarin de nieuwe school staat gepland, ruimte vrij voor woningbouw. Een mix van grondgebonden woningen, appartementen, een peuterspeelzaal en een speeltuin geeft voldoende mogelijkheid om het plan in afgeslankte vorm door te kunnen laten gaan.

Bij het plan zijn diverse partijen (onder andere markt- en maatschappelijke partijen) betrokken. Communicatie en participatie binnen het plan spelen hierbij een belangrijke rol. In de plankosten is rekening gehouden met een zeker bedrag aan overlegkosten.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Appartementen

Sociaal (huur):	48 stuks
Middensegment (huur/koop):	58 stuks
Vrije sector (huur/koop):	41 stuks

Eengezinswoningen

Middensegment koop:	12 stuks
Vrije sector koop:	22 stuks

Overige commerciële voorzieningen

Vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) (4x90): 360 vierkante meter

Maatschappelijke voorzieningen

Het bestaande areaal van 2.491 vierkante meter bvo wordt vervangen. Daarnaast wordt 148 vierkante meter bvo toegevoegd aan de accommodatie van de voetbalvereniging.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Aad van Ake (511)3365 a.v.ake@haarlem.nl

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Krediet "Wonen rond DSK" (deelplan 1)	Uitvoeringsfase	237/2006		
Aanvullend krediet DSK, bouwkosten DSK, clubhuis en plankosten	Uitvoeringsfase	172/2008		
Krediet haalbaarheidsstudie DSK II en III	Definitiefase	092/2009		

Consolidatie DSK		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2015 Totaal	31-12-2009 Boekwaarde	Prognose							
				2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	373			43	330					
2	Slopen, ontruimen, blinderen	134	29			105					
3	Milieu onderzoek	8	1	3			3				
6	Bouwrijpmaken	980	185		156		639				
7	Woonrijpmaken	2.504	676		775	173		216	664		
8	VTU, Planontwikkeling	1.823	865	291	174	61	269	108	55		
10	Dotatie I.S.V.	38	38								
13	Bijdrage aan derden	1.046	1.046								
14	Overige uitgaven	985	422		28	536					
Subtotaal 1 t/m 14		7.891	3.262	294	1.176	1.205	912	324	719		
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-7.705	-5.105				-2.600				
24	Uitgifte voorzieningen	-443	-185		-258						
29	Bijdrage derden	-1	-103								
30	Overige opbrengsten	-6	-12								
Subtotaal 21 t/m 30		-8.155	-5.406		-258		-2.600				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-264	-2.145	294	918	1.205	-1.688	324	719		
EXPLOITATIEUITGAVEN											
40	Rente vreemd vermogen	-403	-145	-110	-90	-44	16	-27	-4		
41	Tijdelijk beheer	-90	-5	-47	-21	-17					
Subtotaal 40 t/m 41		-493	-150	-157	-111	-61	16	-27	-4		
Saldo uitgaven en opbrengsten		-757	-2.294	137	807	1.144	-1.672	297	715		
Cumulatieve BoekWaarde Cashflow				-2.157	-1.350	-206	-1.878	-1.580	-865		
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-694	opbrengst								

Complexnr: 091 DSK Deelgebied 1		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2012	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
2	Slopen, ontruimen, blinderen	29	29								
3	Milieu onderzoek	1	1								
6	Bouwrijpmaken	185	185								
7	Woonrijpmaken	1.624	676		775	173					
8	VTU, Planontwikkeling	868	657	120	85	6					
10	Dotatie I.S.V.	38	38								
13	Bijdrage aan derden	1.046	1.046								
14	Overige uitgaven	958	422			536					
Subtotaal 1 t/m 14		4.748	3.053	120	860	715					
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-5.105	-5.105								
24	Uitgifte voorzieningen	-185	-185								
29	Bijdrage derden	-1	-103								
30	Overige opbrengsten	-6	-12								
Subtotaal 21 t/m 30		-5.298	-5.406								
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-550	-2.353	120	860	715					
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-458	-146	-124	-111	-77					
41	Tijdelijk beheer	-94	-5	-47	-21	-21					
Subtotaal 40 t/m 41		-552	-151	-171	-132	-99					
Saldo uitgaven en opbrengsten		-1.102	-2.504	-51	728	616					
Kasstroost				-2.554	-1.826	-1.210					
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-952	opbrengst								

Complexnr: 091 DSK Deelgebied 2		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2015	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	43			43						
3	Milieu onderzoek	3		3							
6	Bouwrijpmaken	354			156		198				
7	Woonrijpmaken	520						216	303		
8	VTU, Planontwikkeling	518	132	117	89		130	50			
14	Overige uitgaven	28			28						
Subtotaal 1 t/m 14		1.466	132	121	316		328	267	303		
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-784					-784				
24	Uitgifte voorzieningen	-258			-258						
Subtotaal 21 t/m 30		-1.041			-258		-784				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		425	132	121	58		-456	267	303		
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	64		9	14	17	8	1	15		
41	Tijdelijk beheer										
Subtotaal 40 t/m 41		64		9	14	17	8	1	15		
Saldo uitgaven en opbrengsten		489	133	130	72	17	-448	267	318		
Kasstroom				262	335	351	-96	171	489		
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		365	tekort								

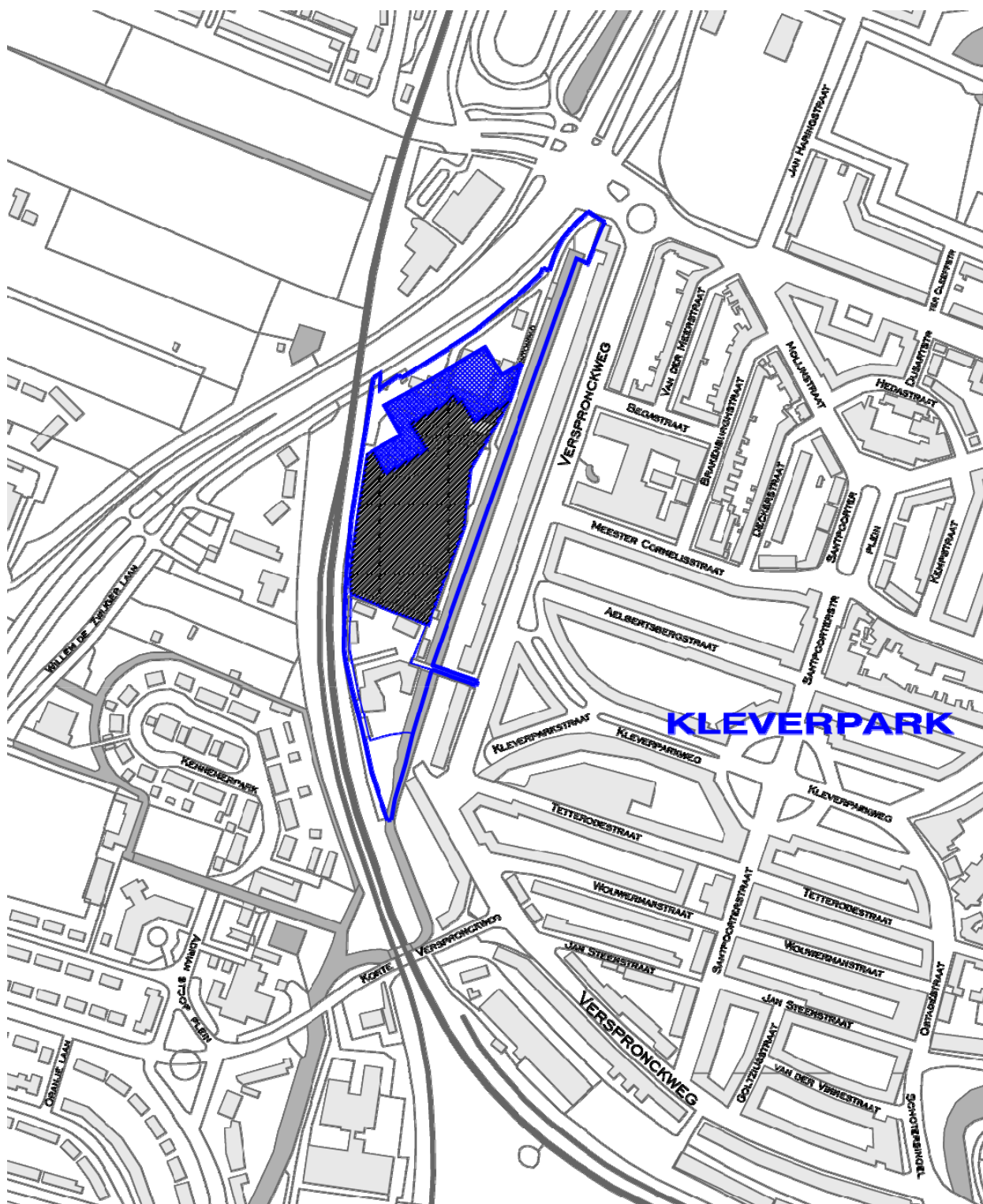
Complexnr: 091 DSK Deelgebied 3		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2015	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	330				330					
2	Slopen, ontruimen, blinderen	105				105					
3	Milieu onderzoek	3					3				
6	Bouwrijpmaken	441					441				
7	Woonrijpmaken	361							361		
8	VTU, Planontwikkeling	437	77	53		55	139	58	55		
Subtotaal 1 t/m 14		1.677	77	53		490	584	58	416		
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-1.816					-1.816				
Subtotaal 21 t/m 30		-1.816					-1.816				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-139	77	53		490	-1.232	58	416		
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-9		5	7	17	8	-27	-19		
41	Tijdelijk beheer	4				4					
Subtotaal 40 t/m 41		-5		5	7	21	8	-27	-19		
Saldo uitgaven en opbrengsten		-144	77	58	7	511	-1.224	30	397		
Kasstroom				135	142	653	-571	-541	-144		
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-107	opbrengst								

MPG in vogelvucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 091 DSK

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	3.446	3.659	3.402	3.221	3.627
VTU	1.237	1.481	1.492	1.698	1.822
overige kosten	1.365	2.455	2.782	2.774	2.442
subtotaal	6.048	7.595	7.676	7.693	7.891
grondopbrengsten	-6.392	-7.670	-8.518	-8.587	-8.148
overige inkomsten		-120	-121	-3	-8
subtotaal	-6.392	-7.790	-8.639	-8.590	-8.156
exploitatiesaldo	324	162	-62	-505	-493
eindresultaat EW	-20	-33	-1.025	-1.402	-758
eindresultaat CW	-56	-8	-824	-1.120	-694
eindjaar project	2008	2009	2010	2012	2015

Haarlem

Badmintonpad

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

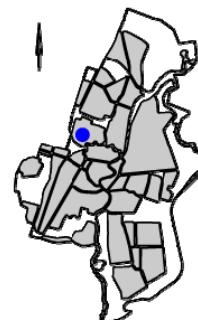
DATUM: 22-01-2010

TEK.NR.: 10009

— Plangrens
Opp. = +/- 45048 m²

■ Uitgegeven
opp. = +/- 15631 m²

■ Uitgeefbaar
per 1-1-2010
Opp. = +/- 5100 m²

3.6 Badmintonpad

Ruimtelijke analyse

Op de plek waar de honk- en softbalaccommodatie Kinheim was gelegen, heeft de raad ingestemd met de bouw van een nieuwe VMBO-school, een sportgelegenheid en woningbouw.

Het **Sterrencollege** komt aan het Badmintonpad, in combinatie met commerciële sport en een nieuwe badmintonhal voor de vereniging Duinwijck.

De beoogde woontoren is komen te vervallen. Hierdoor wordt het sportcluster in drie delen opgedeeld, te weten een cluster voor schoolsport, een voor een badmintonhal en een voor commerciële sport (Bakker). Met betrekking tot de voormalige woonlocatie wordt thans gedacht aan een bestemming voor kantoren of een voor bijzondere doeleinden.

Op dit moment wordt de mogelijkheid onderzocht om de duivensportvereniging de Snelvlieger te kunnen verplaatsen naar met name het cluster voor de commerciële sport.

Bij de eerdere onderzoeken is aangegeven dat de sportontwikkeling goed en sociaal veilig bereikbaar en vindbaar moet worden gerealiseerd. Omdat sport ook autoverkeer aantrekt, is het verstandig om deze accommodatie in de buurt van parkeervoorzieningen en nabij de auto-ontsluitingswegen van dit gebied te vestigen.

Het architectenbureau Mecanoo, dat ook de school heeft ontworpen, heeft een Voorlopig Ontwerp voor de openbare ruimte gemaakt. In de openbare ruimte wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden voor het ontwikkelen van de school, het sportcluster en de bestaande functie (horecagelegenheid de Rotonde) die moet worden gehandhaafd.

Status van het project

Door middel van het Raadsbesluit 092/2007 is de grondexploitatie geopend.

De bouwvergunning voor de school is verleend op 26 februari 2009.

Financieel resultaat

Het tekort van 2,347 miljoen euro wordt gedekt binnen de budgetruimte voor de VMBO-scholen (IP2006, volgnr. 76.01). Het verschil met het financiële resultaat van het MPG 2009 (1,109 miljoen euro negatief) wordt voornamelijk verklaard door het niet doorgaan van de woontoren.

Risico's

- Indien de draagkracht van een vereniging of school wordt overschreden, loopt de gemeente altijd een risico. Dit risico moet worden afgewogen. Dient de gemeente het risico (mede) te dragen of moet het project worden stopgezet? Omdat met de betrokken partijen, die het opdrachtgeverschap gaan vervullen, meerdere malen is overlegd en de financiële haalbaarheid zowel intern, als extern is onderzocht, vinden wij de te lopen risico's aanvaardbaar. Het schoolgebouw is inmiddels aanbesteed. Het college heeft op 23 december 2008 besloten om het budget voor het Sterrencollege te verhogen met een compensatie voor de prijsstijging van 2,7 miljoen euro, overeenkomstig het Raadsbesluit 92/2007. Voor het Sportcluster is op dit moment de financiering nog niet geheel verzekerd.
- Het niet verkrijgen van de NOC-NSF bijdrage door de vereniging Duinwijck. Daarnaast is de bijdrage van de gemeente aan de vereniging gekoppeld aan de opbrengsten van de schoollocaties die verkocht moeten worden. Met het oog op de huidige marktsituatie, is thans geen interesse voor aankopen ten behoeve van herontwikkeling. Op dit moment is er dan ook geen verkoopopbrengst. Hierdoor is de realisatie van de Badmintonhal (nog) niet mogelijk.
- Tot en met het opstellen van het Voorlopig Ontwerp (VO) worden kosten gemaakt om de nieuwe sportaccommodatie te kunnen realiseren. Hiervoor worden kosten gemaakt. Na het Voorlopig Ontwerp wordt door de drie toekomstige eigenaren een aannemer gezocht. Hier ligt een aanbestedingsrisico, dat of gepaard kan gaan met hogere kosten of zelfs met het afhaken van één of meer partijen.

- De opbrengsten van de bestemming kantoor of van de bestemming voor bijzondere doeleinden staan onder de huidige marktomstandigheden onder druk. Om deze reden worden de hiervoor genoemde opbrengsten als risico aangemerkt.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

In vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo).

VMBO	circa 16.804
Commerciële sport	circa 1.147
Badmintonhal	circa 2.364
Bijzondere doeleinden	circa 2.200 (voormalige woonlocatie)

Bijdrage aan stedelijke programma's

De nieuwe VMBO-school maakt het mogelijk om het beroepsonderwijs in Haarlem te versterken. De school biedt plaats aan 900 leerlingen die nu gehuisvest zijn in het Sterrencollege aan de Verspronckweg en de Lieve de Key aan de Korte Verspronckweg. Beide locaties komen vrij ten behoeve van woningbouw. Bovendien creëert de locatie Badmintonpad ruimte voor een nieuw sportcentrum, waarin plaats is voor badminton, gymzalen en fitnessruimte.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Michiel Ensink (511)3567 m.ensink@haarlem.nl

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Projectopdracht initiatieffase twee nieuwe VMBO-scholen		RB 243/2004	2004 218472	
Kredietaanvraag VMBO-scholen		RB 154/2004	2004 218244	
Definitiefase "Twee nieuwe VMBO-scholen": kredietaanvraag en deelprojecten		RB 252/2005	2005 239924	
Kredietaanvraag op basis van PvE "VMBO-Oost en -West", tevens afsluiten van de definitiefase "Twee nieuwe VMBO-scholen"		RB 125/2006	2006 245913	
Kredietaanvraag ontwerp en uitvoering project "Twee nieuwe VMBO-scholen"		RB 92/2007	2007 110747	
Besluit sportontwikkeling Badmintonpad parallel aan de realisatie nieuwbouw Sterrencollege aan het Badmintonpad		RB 93/2007	2007 110748	
Aanvullend krediet, nieuwbouw VMBO		RB 103/2008	2008 107205	
Voortgang VMBO vernieuwt		Collegebesluit 2008/223080	2008 231608	

Complexnr: 157 Badmintonpad		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2007									
Bedragen x € 1.000		Per 2013	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	1.290	6	326		957					
2	Slopen, ontruimen, blinderen	219	9			210					
3	Milieu onderzoek	8	1	2		5					
4	Bodemsanering	53		25		28					
5	Hoofdinfrastructuur	803	12	600	183	8					
6	Bouwrijpmaken	545	390	85		71					
7	Woonrijpmaken	877		200	200	200	277				
8	VTU, Planontwikkeling	999	497	210	200	92					
12	Bijdrage andere grondexploitatie(s)	425				425					
13	Bijdrage aan derden	155	119	35							
14	Overige uitgaven	550		200	170	180					
Subtotaal 1 t/m 14		5.922	1.033	1.683	753	2.176	277				
OPBRENGSTEN											
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-315				-315					
24	Uitgifte voorzieningen	-2.544	-1.844			-700					
27	Bijdrage Provincie	-459		-459							
Subtotaal 21 t/m 30		-3.319	-1.844	-459		-1.015					
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		2.604	-811	1.224	753	1.161	277				
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	250	18	-15	36	83	128				
41	Tijdelijk beheer										
Subtotaal 40 t/m 41		250	18	-15	36	83	128				
Saldo uitgaven en opbrengsten		2.853	-793	1.209	789	1.244	405				
Kasstroom				416	1.204	2.448	2.853				
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		2.347	tekort								

MPG in vogelvucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
 bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 157 Badmintonpad

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten		2.665		2.658	2.504
VTU		998		1.068	998
overige kosten		3.325		2.569	2.419
subtotaal	0	6.988	0	6.295	5.921
grondopbrengsten		-4.772		-4.916	-2.860
overige inkomsten				-225	-459
subtotaal	0	-4.772	0	-5.141	-3.319
exploitatiesaldo		258		130	250
eindresultaat EW	0	2.474	0	1.284	2.852
eindresultaat CW		2.037		1.109	2.347
eindjaar project		2011	2011	2011	2013

Welkom bij Bedrijvenpark Waarderpolder

3.7 Waarderpolder

3.7.1 Waarderpolder Programma

Ruimtelijke analyse

De Waarderpolder in zijn totaliteit is geen project, maar een programma met als naam “Herstructurering Waarderpolder”. Binnen de grondexploitatie Waarderpolder zijn twee projecten actief: “Noordkop Waarderpolder” (Noord-Oost en Noord-West) en het voormalige EBH-terrein (Zuid-West).

Op het bedrijvenpark Waarderpolder vinden in het kader van het programma Herstructurering Waarderpolder vele activiteiten en/of werkzaamheden plaats, die geheel of gedeeltelijk vanuit de grondexploitatie worden gefinancierd. Het zwaartepunt van de werkzaamheden heeft in de afgelopen jaren gelegen in het noordwesten (van het Waarderveld tot het voormalige Rids-terrein) en in het zuidwesten van de Waarderpolder, namelijk op de Nieuwe Energie en Minckelersweg.

Vanuit het deelprogramma Bereikbaarheid Waarderpolder worden grote infrastructurele verkeersprojecten uitgevoerd. Daarnaast participeert de gemeente samen met het bedrijfsleven in het Parkmanagement project om het kwaliteitsniveau van het bedrijvenpark te waarborgen of daar waar het kan te verbeteren. Hierbij moet gedacht worden aan beveiliging, beheer van de openbare ruimte, collectieve contracten en duurzame projecten. Een succesvol innovatieprogramma bevordert ondertussen de modernisering van het bedrijfsleven. Hieronder zal een beknopt overzicht worden gegeven van de activiteiten die in 2008 hebben plaatsgevonden of die in de komende jaren zullen worden uitgevoerd.

Status van het programma

Deelgebied Noord-Oost

Dit deelgebied is een project en wordt in dit MPG apart beschreven. Het eindresultaat is wel opgenomen in het financiële resultaat van deze paragraaf.

Deelgebied Noord-West

De aanleg van de Schoterbrug (een onderdeel van het deelprogramma Bereikbaarheid Waarderpolder) is in 2008 gestart en is in mei 2009 officieel geopend. Eerder was al het Rids-terrein gesaneerd (leeflaag). De laatste investeringen in de noordwestelijke hoek hebben nog slechts betrekking op het Waarderveld.

Het bouwrijp maken van het Waarderveld is als gevolg van de Flora- en Faunawet en protesten van de omwonenden vertraagd. Men streeft naar een uitvoeringsdatum in 2010. De bewoners van het woonwagenkamp zullen naar verwachting blijven. De onzekerheid daarover zal dan afgenomen zijn. De rest van het braakliggende Waarderveld kan na afloop van het bouwrijp maken, worden verkocht en bebouwd.

Het gebied ten noorden van de Schoterbrug is gedeeltelijk in het projectplan Waarderpolder Noordkop betrokken en dit deel zal samen met het deelgebied Noord-Oost worden gerevitaliseerd.

Deelgebied Zuid-West (EBH)

In de omgeving van de Minckelersweg zijn de omvangrijke bodemsaneringen nu afgerond met uitzondering van het NUON-terrein. De uitvoering daarvan is in handen van de provincie. De gemeente doet een bijdrage vanuit de exploitatie. De uitvoering van de diepere (eeuwigduurende) grondwatersanering in het gebied was vertraagd, als gevolg van een aanbestedingsresultaat, dat tegen viel. Het is op basis van technische redenen niet gelukt om het systeem in 2009 aan te leggen. Bekeken zal worden hoe het systeem wel gerealiseerd kan worden.

Door het gemeentebestuur is besloten om Spaarnelanden NV te verplaatsen naar de kop van de Lelyweg (tegen de Industriehaven). De gemeente zal de noodzakelijke sanering in combinatie met de verplaatsing van Spaarnelanden NV uitvoeren. De feitelijke verplaatsing wordt door Spaarnelanden NV zelf uitgevoerd. Het

huidige terrein aan de Oudeweg zal dan naar de afdeling Vastgoed overgaan en wordt een nieuwe ontwikkellocatie.

Overige gebieden

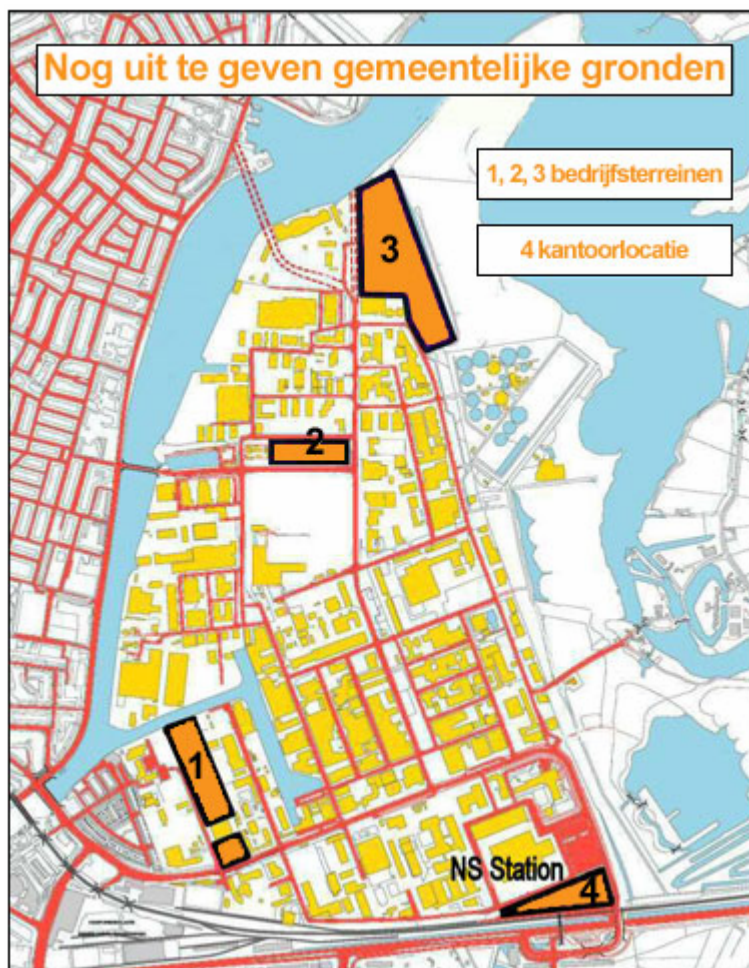
In de drie deelgebieden, die hiervoor zijn aangegeven, zijn de meeste werkzaamheden gepland, met als doel het creëren van nieuw uit te geven terreinen en het genereren van inkomsten voor de stad. In de overige gebieden van de Waarderpolder wordt de kwaliteit van het gebied bewaakt en waar nodig verbeterd. Hiervoor participeert de gemeente al enige jaren in het Parkmanagement samen met het georganiseerde bedrijfsleven in de Waarderpolder. Uiteraard kost dit in eerste instantie geld (programmamanagement). Maar het verdient zichzelf terug, doordat de grondprijs en de aantrekkingskracht van de Waarderpolder in zijn totaliteit op peil worden gehouden. Het bedrijventerrein Waarderpolder heeft een prima vestigingsklimaat voor het bedrijfsleven en dat moet uiteraard zo blijven.

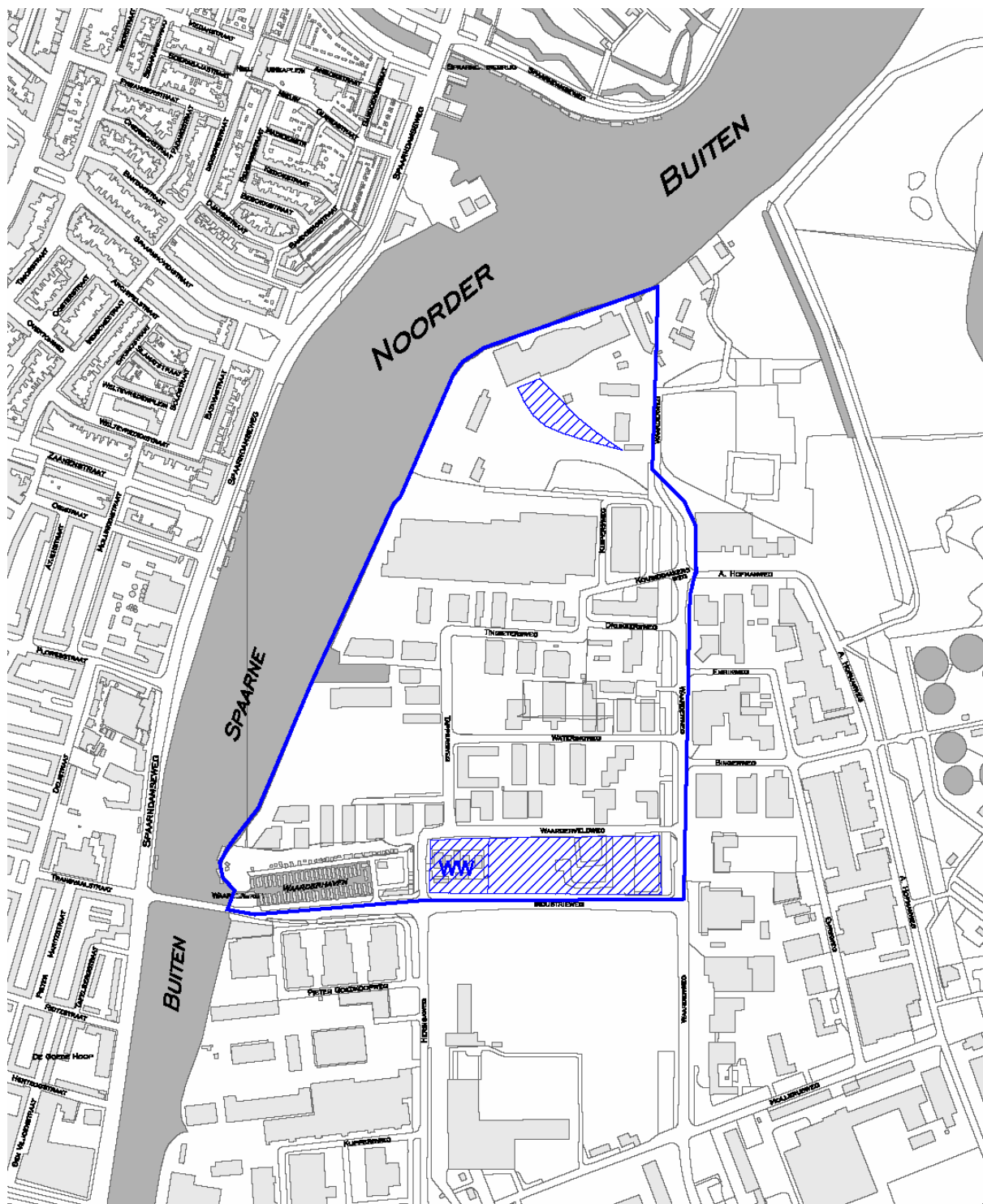
Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Circa 150 hectare aan hoogwaardig bedrijventerrein.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Ruud Meijer (511)5053 r.meijer@haarlem.nl

Haarlem

Waarderpolder

Noord - West

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 26-01-2009

TEK.NR.: 09009

Exploitatiegebied

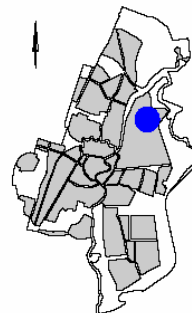
Opp. = +/- 366000 m²

Uitgeefbaar

per 1-1-2009

Opp. = +/- 22000 m²

3.7.2 Waarderpolder Noord-West

Ruimtelijke analyse

Dit gebied is gerevitaliseerd tot hoogwaardig bedrijventerrein.

Status van het project

Zowel de aanleg van de Schoterbrug, als de Oostweg (twee onderdelen van het programma “Bereikbaarheid Waarderpolder”), zijn in 2009 opgeleverd en feestelijk geopend. De revitalisering van de Waarderpolder Noord-West is hiermee nagenoeg afgelopen.

Feitelijk zijn nog de volgende twee belangrijke activiteiten uit te voeren.

- Het bouwrijp en woonrijp maken van het Waarderveld.
- De grondwatersanering van het Rids-terrein.

De ontwikkelingen op het Waarderveld zijn meerdere jaren vertraagd, omdat er onduidelijkheid is geweest over het aanwezige woonwagenveld. Inmiddels is duidelijk, dat het woonwagenveld op deze plek gevestigd blijft en dat de locatie door middel van natuurlijk verloop weer beschikbaar zal komen op termijn met als bestemming: bedrijfsgrond. Hiermee is aan de onzekerheid, die bestond over deze locatie, een einde gekomen.

De sanering van het (diepere) grondwater van het Rids-terrein moet in 2012 worden uitgevoerd. Tot die tijd wordt alleen het grondwater gemonitord. Voor de uitgifte van de resterende kavels levert dit geen belemmering op.

Het is belangrijk voor de Waarderpolder Noord-West, dat in het nieuwe bestemmingsplan Waarderpolder, de openbare ruimtes langs het Spaarne niet meer zijn opgenomen. Dit betekent ook, dat de geplande brug over de insteekhaven (nabij het INOG-terrein) niet meer dient te worden uitgevoerd.

Financieel resultaat

Het resultaat van de exploitatie Waarderpolder Noord-West levert contant een opbrengst op van 1 miljoen euro op 1 januari 2010 ten opzichte van een tekort op 1 januari 2009 van 4,7 miljoen euro.

De belangrijkste oorzaak van deze financiële verbetering is het wegvallen van de kosten voor de brug over de insteekhaven. Daarnaast is er geen sprake meer van de (eerder geprognosticeerde) bijdrage voor het verplaatsen van de woonwagens. Bovendien, omdat de diepe grondwatersanering van het Rids-terrein geen belemmering is gebleken voor de uitgifte van kavels, dient het gereserveerde bedrag hiervoor uit de grex te worden gehaald. In 2010 zal daarom een fonds voor de grondwatersanering van het Rids-terrein worden gevormd (besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden). De bijdrage vanuit de grex zal hierin worden gestort. De grondexploitatie zal voor dit onderdeel worden afgesloten.

Risico's

Het betreft een project met een gemiddeld risico. Het risico is in 2009 door de kredietcrisis toegenomen ten opzichte van het vorige MPG. De uitgifte van kavels wordt door de crisis sterk vertraagd. Daarnaast is er de rentecomponent over het reeds gerealiseerde werk.

Haarlem is voor bedrijven aantrekkelijk als vestigingsplaats en de verwachting is dat dit zo blijft. De leegstand in de Waarderpolder is laag te noemen. Alle kavels zullen naar verwachting worden afgenomen, maar later dan oorspronkelijk is gepland. Circa 8.000 vierkante meter op het Waarderveld wordt gereserveerd voor de verhuizing van een bedrijf aan de Spaarndamseweg.

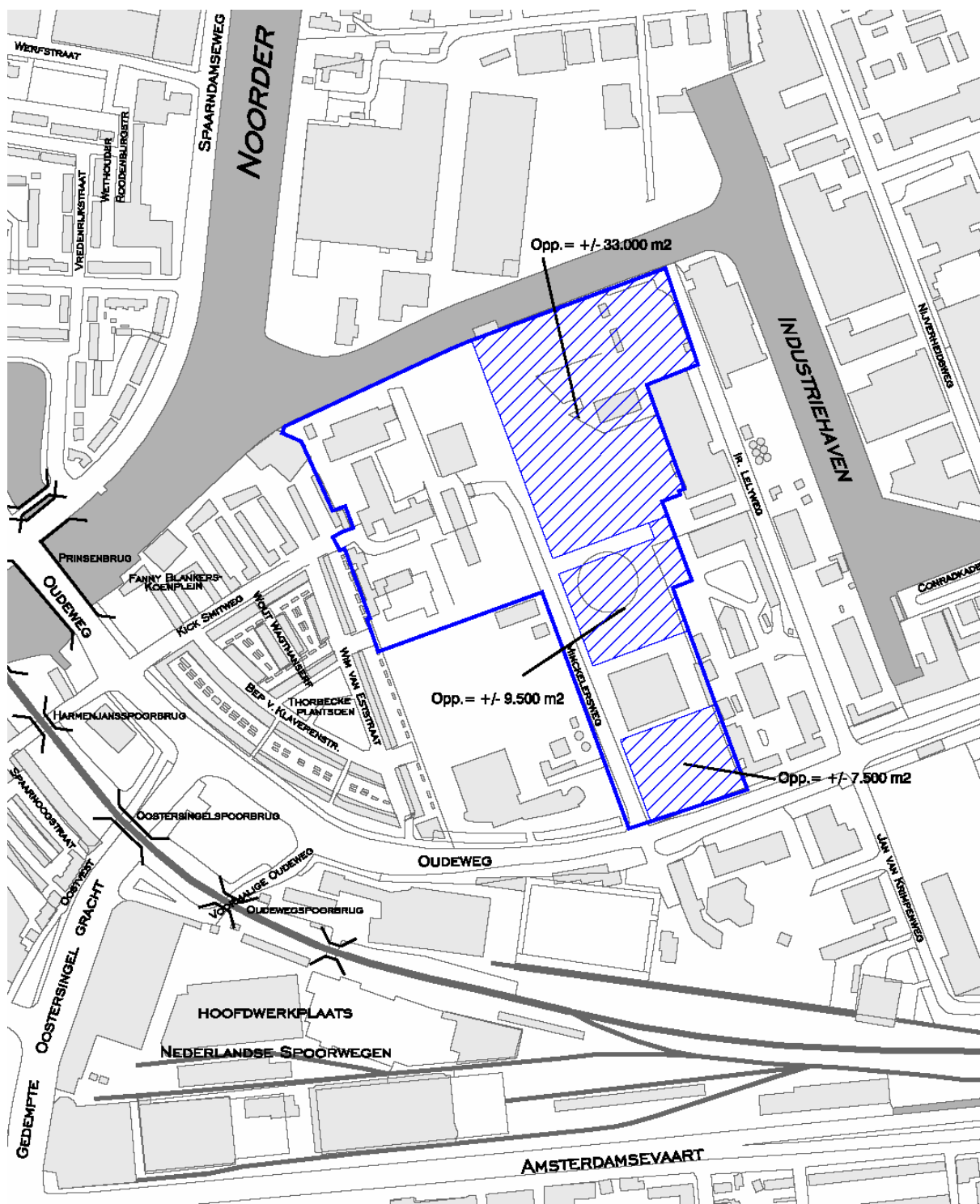
Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Circa 2,1 hectare uitgeefbare grond voor bedrijfsdoeleinden.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Ruud Meijer (511)5053 r.meijer@haarlem.nl

Complexnr: 007 Waarderpolder, revitalisering, Noord-West Grondexploitatie per 1 januari 2010											
Bedragen x € 1.000		Per 2011	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	358	358								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	603	603								
3	Milieu onderzoek	198	198								
4	Bodemsanering	812	363	449							
6	Bouwrijpmaken	909	501	45	363						
7	Woonrijpmaken	3.204	2.591		613						
8	VTU, Planontwikkeling	2.124	1.814	21	290						
9	Dotatie Omslagfonds	20	20								
Subtotaal 1 t/m 14		8.229	6.448	515	1.266						
OPBRENGSTEN											
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-7.886	-4.310		-3.576						
25	Bijdrage I.S.V.	-363	-363								
27	Bijdrage Provincie	-246	-246								
28	Bijdrage Rijk	-1.432	-1.432								
30	Overige opbrengsten	-833	-833								
Subtotaal 21 t/m 30		-10.761	-7.185		-3.576						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-2.532	-737	515	-2.309						
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	789	493	13	283						
41	Tijdelijk beheer	372	298	10	63						
Subtotaal 40 t/m 41		1.160	791	23	346						
Saldo uitgaven en opbrengsten		-1.372	54	538	-1.964						
Kasstroom				592	-1.372						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-1.244	opbrengst								

Haarlem

EBH-terrein

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

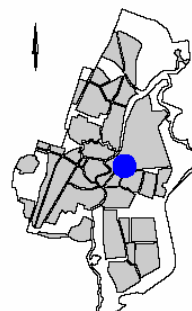
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 26-01-2009

TEK.NR.: 09010

— Exploitatiegebied
Opp. = +/- 10 ha

▨ Uitgeefbaar
per 1-1-2009
Opp. = +/- 5 ha

3.7.3 Waarderpolder Zuid-West

Ruimtelijke analyse

Het project "Waarderpolder revitalisering Zuid-West" (het voormalige EBH-terrein) betreft het geschikt maken van dit gebiedsdeel voor uitgifte als bedrijfsterrein.

Status van het project

De gronden in dit gebied zijn al enkele jaren voor een groot deel bouwrijp. Het gebied ten westen van de Minckelersweg is bestemd voor het Nieuwe Energie plangebied 1 en 2 (overeenkomst met Fortress). Ten oosten van de Minckelersweg is het noordelijke deel aan het water, dat doorloopt tot aan de Lelyweg, bestemd voor de nieuwe huisvesting van Spaarnelanden. Het restgebied met vrije kavels is voor de verkoop beschikbaar. Door de economische crisis en de eis, die aan de verkoop van deze vrije kavels wordt gesteld, dat op elke 1.000 vierkante meter aan kavel, minimaal 8 arbeidsplaatsen moeten worden gerealiseerd, is het restgebied nog niet verkocht.

In het gebiedsdeel bestaan de investeringen, die nog gemaakt dienen te worden, uit de sanering van het grondwater, het gedeeltelijk bouw- en woonrijp maken van eventueel nog nader te bepalen zijwegen en uit een bijdrage met betrekking tot de bodemsanering en de sloop van huidige opstallen op het terrein van Spaarnelanden.

De grondwatersanering is in 2009 niet uitgevoerd in verband met een technisch conflict met de aannemer. De aanleg van dit systeem is nu onzeker geworden. Aangezien de aanwezige grondwaterverontreiniging de verdere ontwikkeling niet belemmert, zal een fonds worden opgericht (de besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden), dat zijn bijdrage vanuit de grex zal ontvangen.

De nadere uitvoering zal door de Afdeling Milieu worden geregeld en betaald vanuit het fonds.

De verplaatsing van Spaarnelanden is twee jaar vertraagd, maar de bodemsanering en de grondwerkzaamheden aan de Lelyweg 51 zullen in 2010 worden uitgevoerd. De gemeente (voor wat betreft de grondexploitatie Waarderpolder) dient conform het contract met Spaarnelanden de kosten van deze bodemsanering en de sloop van de aanwezige opstallen te dragen. De laatste ramingen zijn echter een stuk lager dan eerdere ramingen berekend.

Na de uitgifte van de gronden zal de openbare ruimte woonrijp moeten worden gemaakt. De uitvoering hiervan is afhankelijk van de periode van uitgifte.

Financieel resultaat

Het resultaat van de exploitatie Waarderpolder Zuid-West levert contant op 1 januari 2010 een opbrengst op van 6,7 miljoen euro ten opzichte van een opbrengst van 6,1 miljoen euro op 1 januari 2009. De belangrijkste oorzaak van deze verbetering is de forse besparing op de genoemde bodemsanering en de investering (fietsverbinding), die is geschrapt in de directe omgeving van de noordoever. Er zijn besparingen op de bodemsanering van Spaarnelanden (het nieuwe terrein) en door de fondsvorming op de grondwatersanering. Wel is in de exploitatie de bijdrage opgenomen voor een eventuele fietsbrug over het zijkanaal van en naar het Figuee-terrein.

Risico's

Dit project heeft een groter risico dan de andere deelgebieden van het programma Waarderpolder. Het contract met Fortress wordt sinds 1 januari 2008 niet nageleefd, ook niet na het uitstel tot 1 januari 2009. De gemeente voert hierover gesprekken met Fortress.

Voor de gronden die niet worden afgenomen (de fasen 3 en 4 van het plangebied 2), kan de gemeente geen andere partij(en) zoeken, zolang het contract niet is ontbonden of opgezegd.

In de besluitvorming over de verplaatsing van Spaarnelanden is afgesproken, dat de nieuwe locatie (Lelyweg 51) met een verwachte grondopbrengst van 5,4 miljoen euro wordt 'uitgeruild' met de huidige locatie van Spaarnelanden (Oudeweg 93). De opbrengspotentie van de Oudeweg 93 is naar verwachting groter, omdat dit een zichtlocatie aan de Oudeweg betreft. Voor de huidige opstallen van Spaarnelanden zal een sloopvergunning worden aangevraagd. Dit terrein kent extra risico's ten aanzien van sloop en bodemsanering.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

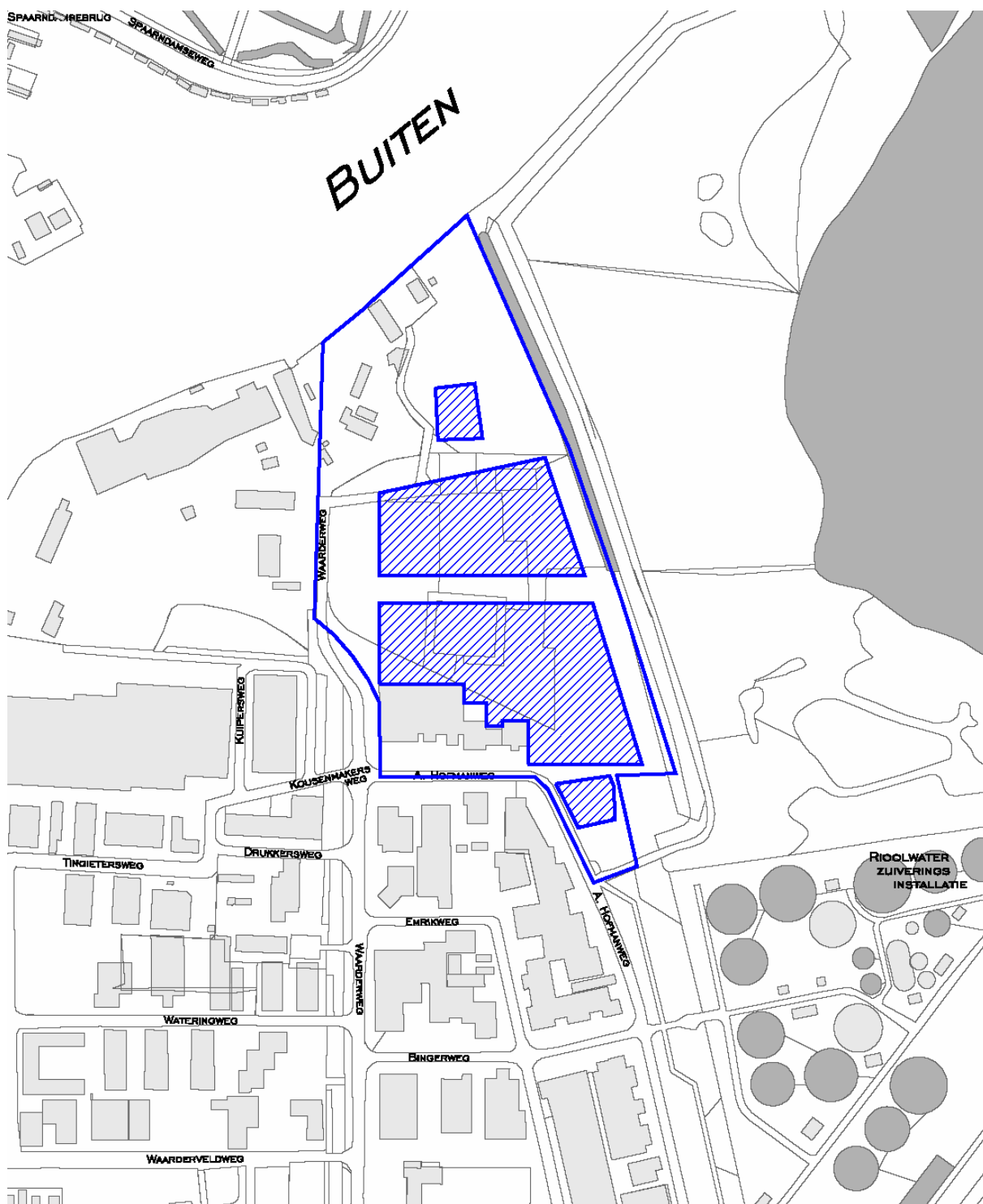
Circa 5 hectare uitgeefbare grond voor bedrijfsdoeleinden.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Ruud Meijer (511)5053 r.meijer@haarlem.nl

Complexnr: 010 Waarderpolder, revitalisering, Zuid-West (EBH)											
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx	2010								
		Start exploitatie	01-01-2002								
Bedragen x € 1.000		Per 2011	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
2	Slopen, ontruimen, blinderen	257	57	200							
4	Bodemsanering	8.166	5.896	2.270							
5	Hoofdinfrastructuur	1.346			1.346						
6	Bouwrijpmaken	4.905	2.675		2.230						
7	Woonrijpmaken	1.716			1.716						
8	VTU, Planontwikkeling	2.851	1.158	155	1.538						
9	Dotatie Omslagfonds	645	155	490							
Subtotaal 1 t/m 14		19.886	9.941	2.625	7.320						
OPBRENGSTEN											
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-18.791	-4.788		-14.002						
27	Bijdrage Provincie	-2.400	-1.151	-1.250							
28	Bijdrage Rijk	-1.647	-1.647								
29	Bijdrage derden	-1.406	-157	-1.250							
30	Overige opbrengsten	-991	-991								
Subtotaal 21 t/m 30		-25.235	-8.733	-2.499	-14.002						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-5.349	1.207	125	-6.682						
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	2.557	1.350	106	1.101						
41	Tijdelijk beheer	-484	-484								
Subtotaal 40 t/m 41		2.073	866	106	1.101						
Saldo uitgaven en opbrengsten		-3.276	2.074	232	-5.581						
Kasstroom				2.306	-3.276						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-2.971	opbrengst								

Complexnr: 098 Waarderpolder, niet revitalisering, algemeen											
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx	2010								
		Start exploitatie	01-01-2002								
Bedragen x € 1.000		Per 2012	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	4.232	4.232								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	652	652								
4	Bodemsanering	1.002	1.002								
7	Woonrijpmaken	28.622	28.622								
8	VTU, Planontwikkeling	2.655	2.655								
9	Dotatie Omslagfonds	3.479	3.479								
11	Dotatie Reserve Grondexploitatie	2.950	2.950								
14	Overige uitgaven	709	709								
Subtotaal 1 t/m 14		44.301	44.301								
OPBRENGSTEN											
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-54.605	-54.605								
28	Bijdrage Rijk	-271	-271								
29	Bijdrage derden	-1.530	-1.530								
30	Overige opbrengsten	9.297	9.297								
Subtotaal 21 t/m 30		-47.109	-47.109								
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-2.808	-2.808								
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-16.056	-9.026	-559	-587	-5.884					
41	Tijdelijk beheer	655	655								
Subtotaal 40 t/m 41		-15.401	-8.370	-559	-587	-5.884					
Saldo uitgaven en opbrengsten		-18.209	-11.179	-559	-587	-5.884					
Kasstroom											
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-15.729	opbrengst	-11.737	-12.324						

Haarlem

Waarderpolder

Noord - Oost

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 19-02-2009

TEK.NR.: 09008

— Exploitatiegebied

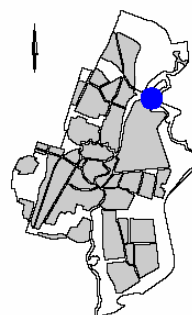
Opp. = +/- 112403 m²

Uitgeefbaar

per 1-1-2009

Opp. = +/- 45000 m²

3.7.4 Waarderpolder Noord-Oost

Ruimtelijke analyse

Het project "Waarderpolder revitalisering Noord-Oost" (ook wel "Noordkop Waarderpolder" genoemd) betreft het bouwrijp maken van dit gebiedsdeel ten behoeve van uitgifte voor bedrijfsdoeleinden. Daarna dient het terrein woonrijp gemaakt te worden.

Status van het project

De ruimtelijke indeling (verkaveling) van het gebied is door diverse oorzaken flink veranderd, maar de wijzigingen hebben inmiddels een definitieve status gekregen.

De uitvoering van het project is onderverdeeld in een tweetal fasen (voorheen in drie fasen). In de eerste fase is aan het einde van 2009 circa 25.000 vierkante meter bouwrijpe bedrijfsgrond opgeleverd. In de tweede fase (tevens de laatste fase) zal naar verwachting in de periode 2010-2011 20.000 vierkante meter grond bouwrijp worden opgeleverd. Voor de uitvoering van de tweede fase zal medio 2010 krediet worden aangevraagd.

Na het voltooien van de tweede fase, zal in dit gebied een totaal van 45.000 vierkante meter (4,5 ha) aan bedrijfsruimte beschikbaar komen. En na uitgifte en bebouwing van deze gronden zal de openbare ruimte woonrijp worden gemaakt. Echter, de verkoop van bedrijfsgronden stagneert (net als in andere gemeentes) behoorlijk door de kredietcrisis. Er is voldoende belangstelling, maar de banken vragen sinds eind 2008 flinke rente(risico)opslagen, waardoor de financiering van nieuwbouw zeer lastig is geworden. Het begin van 2010 laat nog geen verbetering zien in deze situatie. Wel wordt verwacht dat hierin verbetering zal komen, zodra ook de economie landelijk weer aantrekt.

Het nieuwe bestemmingsplan van de Waarderpolder wordt dit jaar van kracht. Hierin staat een verruiming van de bouwmogelijkheid tot 100 procent (waarbij wel het parkeren op eigen terrein moet worden opgelost).

Financieel resultaat

Na de aanbesteding van de eerste fase bouwrijp maken, bleek de omvangrijke bodemsanering van het voormalige puinbrekerterrein ter plaatse niet noodzakelijk (als gevolg van wetgeving die is veranderd). Er zijn in plaats daarvan wel kosten gemaakt voor het ruimen van verontreinigde materialen. De kosten daarvan zijn echter veel lager.

In 2009 zijn de kosten voor de aanleg van een nieuwe noordoever geschrapt uit de grondexploitatie. Er zijn nog een aantal beperkte onzekerheden over, namelijk de aanleg van een drietal duikers, sloopkosten en kosten van een bodemsanering. Doordat de einduitvoering nu definitief is geworden, kunnen de kosten, die samenhangen met de laatste onzekerheden, worden bepaald binnen de grondexploitatie.

Het resultaat van de exploitatie Waarderpolder Noord-Oost levert contant op 1 januari 2010 een tekort op van 0,3 miljoen euro ten opzichte van een tekort van 3,7 miljoen euro op 1 januari 2009. De belangrijkste oorzaak van deze verbetering is de forse besparing op de genoemde bodemsanering en het vervallen van de investering nabij de noordoever.

Risico's

Het betreft een project met een gemiddeld risico. Wel is het risico vanaf 2008 door de kredietcrisis toegenomen. Ook wordt de uitgifte van kavels door de crisis vertraagd. Daarnaast is er de rentecomponent over het reeds gerealiseerde werk.

Haarlem is voor bedrijven aantrekkelijk als vestigingsplaats en de verwachting is dat dit zo blijft. Haarlem is met de Waarderpolder op landelijk niveau een koploper in revitalisering en heeft hiervoor in 2009 een eerste prijs gekregen. De leegstand in de Waarderpolder is relatief laag. Alle kavels zullen naar verwachting worden afgenomen, maar hoogstwaarschijnlijk op een later tijdstip dan oorspronkelijk is gepland. Er is in 2006 een HIRB-subsidie (een subsidie voor Herstructurering en Intelligent Ruimtegebruik Bedrijventerreinen) toegekend, met een maximum van 1,5 miljoen euro. Inmiddels is hiervan een voorschot betaald in januari van dit jaar met een bedrag van 488.500 euro. De definitieve uitkering zal plaatsvinden op basis van de werkelijke kosten. Bovendien, omdat het aantal vierkante meters aan bedrijfsgrond dat geproduceerd wordt, is verminderd (een kleiner aantal dan oorspronkelijk is begroot), is te verwachten dat

ook de totale uitkering (HIRB-subsidie) minder wordt dan het maximum (op basis van de oorspronkelijke begroting). In de grondexploitatie is daarom een subsidie-uitkering van maximaal 1 miljoen euro geraamd.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Aan uitgeefbare grond voor bedrijfsdoeleinden: 4,5 hectare. Dit waren oorspronkelijk circa 6 hectare (voor de verklaring hiervoor, zie onder "Status van het project" van deze paragraaf.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Ruud Meijer (511)5053 r.meijer@haarlem.nl

Complexnr: 005 Waarderpolder, revitalisering, Noord-Oost											
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx	2010								
		Start exploitatie	01-01-2002								
Bedragen x € 1.000		Per 2012	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
3	Milieu onderzoek	69	22	47							
4	Bodemsanering	953	228	512	213						
6	Bouwrijpmaken	4.528	2.034	1.667	827						
7	Woonrijpmaken	1.905		314		1.591					
8	VTU, Planontwikkeling	2.949	1.397	360	214	977					
9	Dotatie Omslagfonds	305				305					
Subtotaal 1 t/m 14		10.709	3.682	2.899	1.255	2.873					
OPBRENGSTEN											
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-9.535	-1.048			-8.486					
27	Bijdrage Provincie	-1.000		-489		-512					
28	Bijdrage Rijk	-27	-27								
30	Overige opbrengsten	848	848								
Subtotaal 21 t/m 30		-9.713	-227	-489		-8.998					
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		996	3.454	2.411	1.255	-6.124					
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	4.919	371	246	357	3.945					
41	Tijdelijk beheer	188	128	20	20	20					
Subtotaal 40 t/m 41		5.108	500	266	377	3.965					
Saldo uitgaven en opbrengsten		6.104	3.954	2.677	1.632	-2.159					
Kasstroom				6.630	8.262	6.103					
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		5.272	tekort								

3.8 FUCA

Ruimtelijke analyse

Het project consolidatie FUCA bestaat uit drie projecten. Het betreffen de FUCA Amsterdamse buurt, de FUCA Leidsebuurt en de exploitatie Wisselwoningen. De samenhangende factor is het programma voor woningen met funderingsproblemen. De houten palen fundering is ernstig aangetast door een bacterie. Hierdoor verzakken de huizen onder andere. Het FUCA-programma bestaat uit deelprojecten met betrekking tot sloop, nieuwbouw en renovatie. Het project Wisselwoningen betreft woningen, die worden ingezet als tijdelijke huisvesting voor huishoudens, waarvan de woningen worden aangepakt.

Status van het project

Het project zit in zijn laatste fase. Funderingsherstel is op alle locaties afgerond. In 2008 zijn de woningen op de sloop nieuwbouwlocaties Klarenbeekstraat, Klarenbeek/Voorzorgstraat, Leidsestraat en Leidsezijstraat, aan de particuliere eigenaren opgeleverd. De bouw op de hoek Palmstraat/Van Marumstraat, één van de laatste nieuwbouwprojecten, is in maart 2009 gestart en zal in het tweede kwartaal van 2010 worden opgeleverd. Alle woningen waren snel en onder voorbehoud van financiering verkocht. Bij verschillende partijen kan inmiddels het transport plaatsvinden. Eén partij moet afhaken, omdat deze zijn financiering niet rondkrijgt. De panden aan de Ruychaverstraat zijn door middel van openbare inschrijving en onder de voorwaarde van ontwikkeling in een vorm van Particulier Opdrachtgeverschap (POS), aan een ontwikkelaar verkocht. Echter, deze panden zijn als gevolg van de crisis nog niet getransporteerd. De woningen dienen eind 2011 te worden opgeleverd. Aan de AL Dyserinckstraat werd in december 2009 gestart met de bouw van 12 woningen. De oplevering hiervan geschiedt volgens planning in november 2010.

Twee sloop nieuwbouwlocaties in de Amsterdamse buurt (in de Teding van Berkhoutstraat en de Amsterdamsevaart) zullen naar verwachting in 2010 ter realisatie in eigendom worden overgedragen.

Voor de panden aan de Westergracht wordt een oplossing gezocht met behoud van de funderingsaanpak.

De panden die in het deelproject wisselwoningen waren opgenomen, zijn conform de Nota optimalisering grotendeels in 2005 afgestoten. De laatste wisselwoning is in 2008 afgestoten.

Naar verwachting wordt het project FUCA in of voor 2011 afgerond.

Financieel resultaat

Consolidatie

Stand per 1 januari 2009	:	2.020.000 euro tekort
MPG 2010	:	1.965.000 euro tekort

Risico's

- De risico's van dit project betroffen en betreffen met name de te maken kosten voor de aankopen en de geraamde opbrengsten (ontwikkelrisico). Soms was het noodzakelijk om deze risico's te nemen. Andere keren konden deze beperkt worden door de locaties in het kader van Particulier Opdrachtgeverschap per openbare inschrijving aan een marktpartij te verkopen.
- De opbrengsten van de laatste projecten zijn nog niet gegarandeerd. Door de crisis, de verslechtering van de woningmarkt en financieringsproblemen bij kopers en ontwikkelaars kunnen projecten vertragen. Uiteindelijk kan het er zelfs toe leiden, dat projecten geen doorgang zullen vinden. Dit alles kan consequenties hebben voor het resultaat van de grondexploitatie.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Dit project is gericht op de vernieuwing van de gebieden met funderingsproblemen in de Amsterdamse buurt en de Leidsebuurt. De vernieuwing die is ingezet, voorkomt achteruitgang van de genoemde wijken.

Bijdrage aan stedelijke programma's

De FUCA-exploitaties dragen bij tot het programma Stadsvernieuwing en Leefbaarheid.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

A. Jansen a.jansen@haarlem.nl

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Kredietaanvraag diverse projecten FUCA	Definitiefase	RB 183/2005	2005 240468	
Kredietaanvraag voorschot uitvoering nieuwbouw funderingsaanpak	Realisatiefase	RB 241/2006	2006 245725	
Kredietaanvraag kosten fundering- en cascoherstel diverse panden in de Oude Amsterdamse buurt in het kader van FUCA Haarlem-Oost	Realisatiefase	9/2004	2004 218517	
Kredietaanvraag diverse projecten FUCA	Realisatiefase	183/2005	2005 240468	
Aanvullende kredietaanvraag sloop en sanering van 14 bestaande woningen aan de Herensingel	Realisatiefase	106/2005	2005 239917	

Consolidatie FUCA		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2011	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	17.026	16.833	194							
2	Slopen, ontruimen, blinderen	1.375	1.143	231							
3	Milieu onderzoek	4	3	2							
4	Bodemsanering incl subsidie	393	30	363							
6	Bouwrijpmaken	1.279	1.279								
7	Woonrijpmaken	5	5								
8	VTU, Planontwikkeling	1.932	1.826	99	7						
13	Bijdrage aan derden	2.203	1.786	417							
14	Overige uitgaven	254	54	200							
Subtotaal 1 t/m 14		24.472	22.960	1.506	7						
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-17.019	-13.106	-1.419	-2.494						
25	Bijdrage I.S.V.	-6.105	-6.105	-77							
26	Bijdrage Gemeente	-1.700	-1.700								
29	Bijdrage derden	-448	-448								
30	Overige opbrengsten	-51	-51								
Subtotaal 21 t/m 30		-25.323	-21.410	-1.496	-2.494						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-850	1.550	10	-2.487						
EXPLOITATIEUITGAVEN											
40	Rente vreemd vermogen	2.775	2.396	209	171						
41	Tijdelijk beheer	241	216	25							
Subtotaal 40 t/m 41		3.016	2.612	234	171						
Saldo uitgaven en opbrengsten		2.166	4.162	243	-2.317						
Cumulatieve BoekWaarde Cashflow				4.406	2.089						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		1.964	tekort								

Complexnr: 027 FUCA Amsterdamse Buurt		Loopjaar GrEx	2010								
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	01-01-2002								
		Per 2011	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	12.820	12.820								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	849	728	121							
3	Milieu onderzoek	2		2							
4	Bodemsanering	163		163							
6	Bouwrijpmaken	1.096	1.096								
7	Woonrijpmaken	5	5								
8	VTU, Planontwikkeling	971	955	15	1						
14	Overige uitgaven	3	3								
Subtotaal 1 t/m 14		15.908	15.606	301	1						
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-10.361	-9.392	-589	-380						
25	Bijdrage I.S.V.	-3.694	-3.694								
26	Bijdrage Gemeente	-1.700	-1.700								
30	Overige opbrengsten	-32	-32								
Subtotaal 21 t/m 30		-15.787	-14.818	-589	-380						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		121	788	-288	-379						
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	2.002	1.759	126	116						
41	Tijdelijk beheer	95	90	5							
Subtotaal 40 t/m 41		2.097	1.850	131	116						
Saldo uitgaven en opbrengsten		2.218	2.637	-156	-263						
Kasstroom				2.481	2.218						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		2.012 tekort									

Complexnr: 028 FUCA Ld Buurt-Roz Priel - Transvlbt		Loopjaar GrEx	2010								
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	01-01-2002								
		Per 2011	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	3.879	3.685	194							
2	Slopen, ontruimen, blinderen	526	416	110							
3	Milieu onderzoek	3	3								
4	Bodemsanering	230	30	200							
6	Bouwrijpmaken	183	183								
8	VTU, Planontwikkeling	876	787	84	5						
13	Bijdrage aan derden	2.203	1.786	417							
14	Overige uitgaven	252	52	200							
Subtotaal 1 t/m 14		8.151	6.941	1.205	5						
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-5.436	-2.492	-830	-2.114						
25	Bijdrage I.S.V.	-2.411	-2.411	-77							
29	Bijdrage derden	-448	-448								
30	Overige opbrengsten	-19	-19								
Subtotaal 21 t/m 30		-8.314	-5.369	-907	-2.114						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-162	1.572	297	-2.109						
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	773	562	119	92						
41	Tijdelijk beheer	131	111	20							
Subtotaal 40 t/m 41		904	674	139	92						
Saldo uitgaven en opbrengsten		742	2.245	436	-2.017						
Kasstroom				2.681	665						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		673 tekort									

Complexnr: 029 FUCA Wisselwoningen		Loopjaar GrEx	2010								
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	01-01-2002								
		Per 2011	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	328	328								
8	VTU, Planontwikkeling	85	85								
Subtotaal 1 t/m 14		413	413								
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-1.222	-1.222								
Subtotaal 21 t/m 30		-1.222	-1.222								
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-809	-809								
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen		74	-36	-38						
41	Tijdelijk beheer	15	15								
Subtotaal 40 t/m 41		15	89	-36	-38						
Saldo uitgaven en opbrengsten		-794	-721	-36	-38						
Kasstroom				-756	-794						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-720 opbrengst									

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
 bedragen x € 1.000, eindwaarde

Project: 027-028-029 FUCA

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	3.050	3.112	3.061	3.048	1.681
VTU	1.927	1.970	1.946	1.928	1.932
overige kosten	17.825	20.656	20.880	20.506	20.858
subtotaal	22.802	25.738	25.887	25.482	24.471
grondopbrengsten	-15.387	-14.703	-16.045	-17.592	-17.019
overige inkomsten	-7.357	-9.705	-10.015	-8.304	-8.304
subtotaal	-22.744	-24.408	-26.060	-25.896	-25.323
<i>exploitatiesaldo</i>	<i>2.075</i>	<i>2.092</i>	<i>2.327</i>	<i>2.533</i>	<i>3.016</i>
eindresultaat EW	2.133	3.422	2.154	2.119	2.164
eindresultaat CW	1.970	3.259	2.051	2.018	1.964
eindjaar project	2008	2009	2010	2012	2011

Haarlem

Schalkwijk 2000+

Afd. Vastgoed

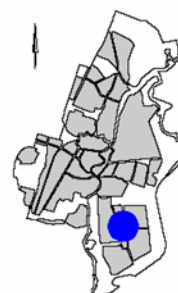
Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 30-03-2009

TEKNR.: 09011

— Exploitatiegebied

3.9 Grondexploitatie Schalkwijk 2000+

Op 17 november 1999 heeft de gemeenteraad van Haarlem het Uitvoeringsplan Schalkwijk 2000+ vastgesteld. Vervolgens heeft de gemeenteraad op 6 juni 2001 besloten om één exploitatie te openen ten behoeve van het gehele programma in het stadsdeel Schalkwijk.

De “Grondexploitatie Schalkwijk 2000+” is daarmee een financiële vertaling geworden van de ambities uit het Programma voor Schalkwijk.

Het Programma Schalkwijk 2000+ heeft een aanzienlijk aantal grote projecten onderhanden met grote investeringen en opbrengsten.

Stedenbouwkundig kan het stadsdeel als één geheel worden gezien. Dit betekent dat alle plannen en doelstellingen met elkaar verband houden. Problemen op de ene locatie kunnen worden afgezet tegen kansen op andere locaties. Om die reden is het gerechtvaardigd om voor het gehele gebied één exploitatie te openen.

Doordat de gemeenteraad in 2001 heeft besloten om voor het gehele Programma Schalkwijk 2000+ één exploitatie te openen, is het tevens mogelijk om de afzonderlijke saldi van de eindresultaten per complex (deelproject) met elkaar te verevenen. Ook kunnen binnen het gehele programma middelen worden gereserveerd voor onrendabele, doch noodzakelijke, bovenplanse ingrepen.

De grondexploitatie Schalkwijk 2000+ kent negen geopende deelcomplexen, waarvan enkele het komende jaar gesloten kunnen worden, omdat deze zijn of worden afgerond. Alle complexen, zoals hieronder staan vermeld, worden in de komende hoofdstukken afzonderlijk behandeld.

* Monacopad	Een nieuwbouw- en transformatieproject in samenwerking met een corporatie. Kwantitatief resultaat: circa 100 woningen. Dit deelproject kan in 2010 worden gesloten.
* Europawijk-Zuid	Een nieuwbouw- en transformatieproject in samenwerking met een corporatie. Kwantitatief resultaat: circa 220 woningen.
* 023 Haarlem	Een grote uitgiftelocatie in samenwerking met samenwerkende marktpartijen. Kwantitatief resultaat: circa 700 woningen, 17.000 vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) aan kantoren en voorzieningen als winkels, een kinderdagverblijf en een school.
* Nederlandlaan	Een nieuwbouw- en transformatieproject in samenwerking met een corporatie. Kwantitatief resultaat: circa 90 woningen. Dit deelproject kan in 2010 worden gesloten.
* Stadsdeelhart	Groot herstructureringsproject. Kwantitatief resultaat (in bvo's): circa 100.000 vierkante meter aan woningen, circa 8.000 vierkante meter aan maatschappelijke functies, circa 16.000 vierkante meter aan winkels en circa 8.000 vierkante meter aan kantooruimten.
* Aziëweg	Een uitgiftelocatie in samenwerking met een corporatie. Kwantitatief resultaat: circa 170 woningen en 150 zorgplaatsen.
* Meerwijk-Centrum	Groot herstructureringsproject. Kwantitatief resultaat: circa 450 woningen, 3.000 vierkante meter aan winkels en 3.000 vierkante meter aan maatschappelijke voorzieningen.
* Schoolenaer	Een uitgiftelocatie in samenwerking met een commerciële ontwikkelaar. Kwantitatief resultaat: 119 woningen. Dit deelproject kan in 2010 worden gesloten.
* Doctorshof	Een uitgiftelocatie in samenwerking met een corporatie. Kwantitatief resultaat: circa 55 woningen. Dit deelproject kan in 2010 worden gesloten.
* Verzamelexploitatie SW2000+	Zie onder “Verzamelexploitatie”.

Functie verzamelexploitatie

In de Verzamelexploitatie SW2000+ staan investeringen beschreven, die niet direct in één deelcomplex-gebied liggen of op een andere manier aan één enkel project te koppelen zijn. Voorbeelden hiervan zijn: een reservering voor stedenbouwkundige knelpunten, een bijdrage voor een integraal waterplan en een omslagfonds ten behoeve van bovenwijkse voorzieningen. Dit is allemaal noodzakelijk om de leefbaarheid en de kwaliteit van de openbare ruimte van Schalkwijk, over een breed invalsgedebiet, voldoende impuls te geven. Meer hierover staat beschreven in het Uitvoeringsplan Schalkwijk 2000+.

Door deze integrale aanpak, moet in 15 jaar tijd een stadsdeel ontstaan, dat opnieuw tenminste 30 jaar mee kan.

Daarnaast heeft de verzamelexploitatie nog een erg belangrijke functie. De verzamelexploitatie fungeert in dit specifieke geval ook als een reserve. Dit betekent dat in de salderende grondexploitatie Schalkwijk 2000+ een buffer is ingebouwd.

Sinds 2005 doet de grondexploitatie Schalkwijk 2000+ geen aanspraak meer op de reserve grondexploitaties. Dit wordt veroorzaakt door de gunstig geprognosticeerde resultaten en de reservering, die in voldoende mate ten laste is gebracht van de verzamelexploitatie.

Voorziening in de grondexploitatie

Een grondexploitatie wordt in principe pas geopend, indien deze minimaal kostendekkend is. Een eventueel te verwachten negatief exploitatieresultaat moet bij aanvang van de grondexploitatie worden gedekt door een even zo grote voorziening ten laste van de Reserve grondexploitaties (in het geval van Schalkwijk 2000+ dus ten laste van de verzamelexploitatie).

Als uitgangspunt geldt, dat bij een grondexploitatie, waarbij sprake is van een te verwachten negatief exploitatieresultaat, hiervoor direct een voorziening moet worden getroffen. Hiermee wordt recht gedaan aan het voorzichtigheidsprincipe, dat stelt dat te verwachten verliezen direct tot uitdrukking moeten komen in een voorziening. Deze voorziening moet als een waardecorrectie in mindering worden gebracht op de boekwaarde van de betreffende grondexploitatie. Winstneming uit de grondexploitatie mag pas plaatsvinden, indien deze winst werkelijk is opgetreden. Ook als het geprognosticeerde eindresultaat een opbrengst laat zien, maar er nog investeringen gedaan moeten worden, dan moet de opbrengst volledig zeker gesteld worden tot aan het einde van het project.

Bij het opmaken van de jaarrekening wordt jaarlijks beoordeeld of de getroffen voorziening in orde is of moet worden aangepast.

De gemeente is in deze gehouden aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV, vanaf 17 januari 2003), de Haarlemse Beheerverordening Grond- en Gebouwenexploitatie, nr. 690 (BGGE, geldig vanaf 8 juni 2007) en de onafhankelijke accountantsdienst van de gemeente.

Zoals gezegd, hoeft de grondexploitatie Schalkwijk 2000+, door de gunstige resultaatsverwachting en de reservering van een deel daarvan in de verzamelexploitatie, sinds 2005 geen aanspraak te doen op de Reserve grondexploitaties.

Het Programma Schalkwijk 2000+ dient ook een voorlopige voorziening aan te houden voor de gewaardeerde risicocomponenten. De omvang van de noodzakelijke reservering voor investeringen en af te dekken risico's wordt bepaald door middel van een risico-inventarisatie. Sinds enige tijd past de gemeente deze systematiek toe in haar projecten. De actuele situatie wordt jaarlijks herzien. Op het moment van herzien, is het ook mogelijk om het moment van winstuitname te bepalen.

Financieel resultaat

Het geprognosticeerde eindresultaat van de grondexploitatie Schalkwijk 2000+ is positief. Echter, de grondexploitatie Schalkwijk2000+ dient de risico's in alle deelcomplexen zelf te dekken en zal bij eventuele tegenvallers geen aanspraak doen op de Reserve grondexploitaties.

Er zijn in de periode tot 2017 nog veel factoren, die dwingen om voorzichtig om te gaan met de waardering van de risico's. Dit is de reden dat de grondexploitatie Schalkwijk 2000+ voorlopig geen dotatie zal doen aan de Reserve grondexploitaties.

Om een paar voorbeelden van actuele risico's te geven. De vertragingen bij de projecten Aziëweg en Schalkstad. In de afzonderlijke beschrijvingen van de complexen wordt hierop verder ingegaan.

Naar verwachting kan pas na 2017 worden beoordeeld of de grondexploitatie Schalkwijk2000+ enige vorm van winstuitname kan toelaten. Dit is reeds gemotiveerd in eerdere MPG's en de daarbij behorende nota's.

Kwalitatief resultaat

Per deelproject worden hierna de programma's beschreven.

In het geheel levert het Programma Schalkwijk 2000+ een belangrijke bijdrage aan de woningbouwopgave waar Haarlem voor staat. Ook ondersteunt het Programma Schalkwijk 2000+ de stad voor een belangrijk deel door de bouw of de verbetering van moderne functies op sociaal en economisch vlak (door kantoorruimten, retail en voorzieningen aan te brengen). Stedelijke vernieuwing is echter meer dan het realiseren van fysieke projecten. De fysieke doelen staan uiteindelijk ten dienste van de sociale, maatschappelijke en economische doelen van het stadsdeel. Hierbij moeten maatschappelijke voorzieningen in de pas lopen met nieuwbouw en renovatie. Bij dit alles worden burgers nauw betrokken. Het betreft verbeteringen van hun woonomgeving. En in die delen van de wijk, waar geen nieuwbouw of renovatie is gepland, blijft aandacht voor het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte. Hier lag en ligt een belangrijke opgave voor de komende jaren.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Joeri Stork (511)3367 j.stork@haarlem.nl

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Vaststelling uitvoeringsplan Schalkwijk 2000+	Initiatiefase	335/1999	1999 22232	
Grondexploitaties/voorbereidingskredieten Schalkwijk 2000+	Vorbereidingsfase	105/2001	2001 189654	

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Grondexploitaties/voorbereidingskredieten Schalkwijk 2000+	Initiatiefase	105/2001	2001 189654	
Kredietkosten voor Schalkwijk 2000+	Initiatiefase	269/2002	2002 183072	
Krediet Schalkwijk 2000+	Uitvoeringsfase	007/2006	2006 245478	
Kredietaanvraag programmamanagement Schalkwijk voor de periode 2007-2008	Uitvoeringsfase	011/2007	2007 88315	

3.9.1 Verzamelexploitatie Schalkwijk 2000+

In deze verzamelexploitatie zijn bestedingen aan projecten benoemd, die wel in het uitvoeringsprogramma Schalkwijk 2000+ zijn beschreven, maar die niet binnen het plangebied liggen van één van de deelcomplexen. Het grootste deel van de bestedingen heeft betrekking op bovenwijkse projecten.

In het Raadsbesluit 105/2001 is ingestemd met de begroting voor Schalkwijk 2000+. Hierin is naast het openen van de verschillende deelcomplexen, ook ingestemd met de administratieve inrichting van complex 048, de Verzamelexploitatie Schalkwijk 2000+. In dit complex staan de volgende bestedingen benoemd.

- Besteding aan bovenwijkse voorzieningen door middel van een omslagfonds
- Stedenbouwkundige knelpunten
- Een bijdrage aan het Masterplan Water Schalkwijk 2000+
- Nader te benoemen bestedingen

Bestedingen uit de verzamelexploitatie in de komende jaren

In 2007 is door middel van het Raadsbesluit 011/2007 een krediet goedgekeurd voor de kosten van het programmamanagement Schalkwijk in 2007 en 2008. Dit krediet wordt ten laste van de verzamelexploitatie geboekt. In 2010 zal aan de raad een nieuwe kredietaanvraag voor programmamanagement worden voorgelegd.

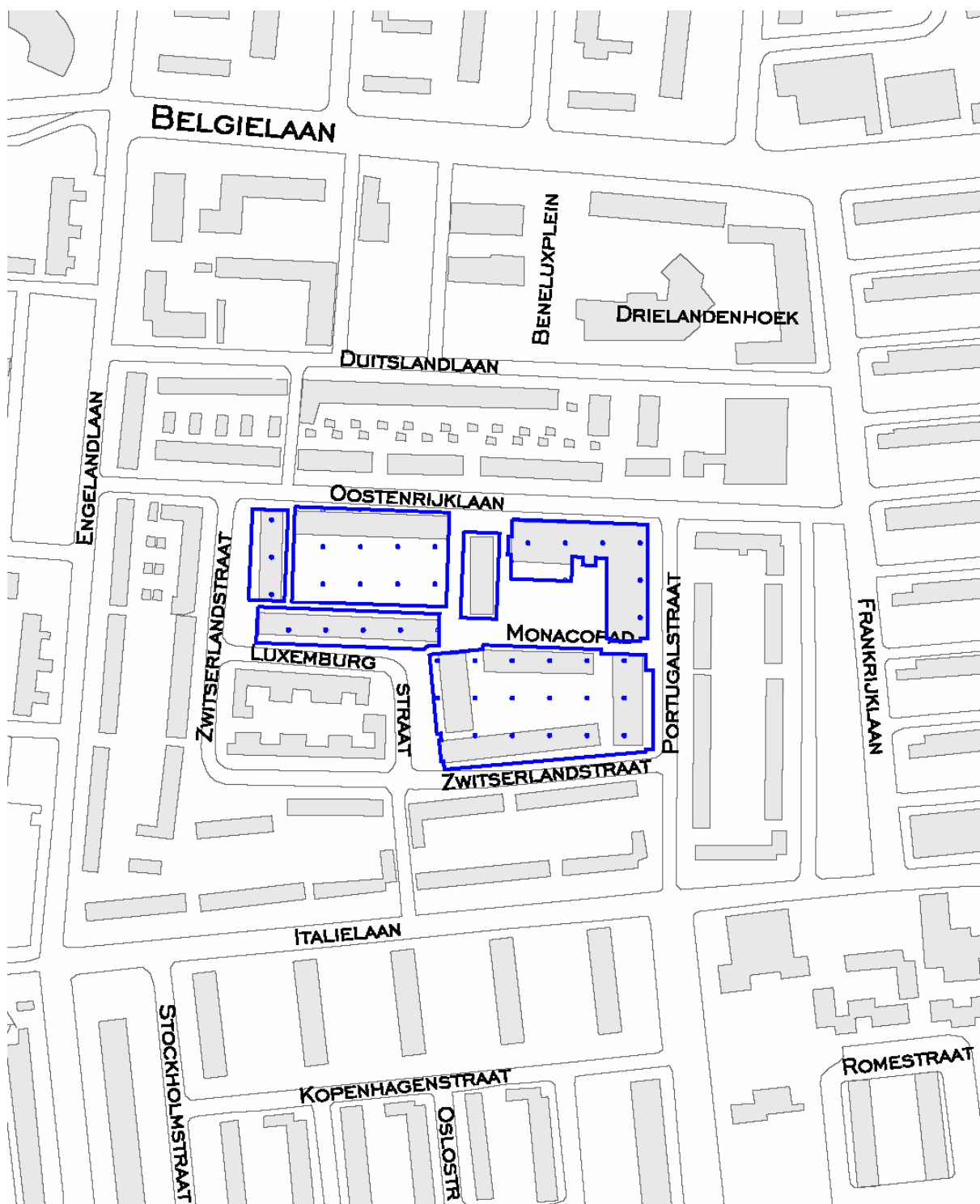
Vanuit de verzamelexploitatie worden de kosten voor het Masterplan Water Schalkwijk 2000+ voor 50 procent gefinancierd. Dit komt neer op een bedrag van 3,18 miljoen euro. Onder deze voorwaarde zal het Hoogheemraadschap de andere 50 procent financieren. Het Masterplan Water Schalkwijk 2000+ wordt momenteel geactualiseerd. Zodra concrete voorstellen aan de orde zijn, dan zal een bijdrage uit dit fonds aan de raad worden voorgelegd.

Voor het oplossen van verschillende stedenbouwkundige knelpunten in de wijk is een fonds gereserveerd van circa 1,1 miljoen euro. Dit fonds is niet toereikend voor het oplossen van alle beschreven knelpunten, maar wordt zodanig als taakstellend beschouwd. Zodra bestemmingen voor dit fonds in beeld komen, dan zal dit aan de raad worden voorgelegd.

Het omslagfonds ten behoeve van bovenwijkse voorzieningen zal de komende jaren worden gevuld. De afzonderlijke deelprojecten dragen bij aan dit fonds door middel van een afdracht per vierkante meter ontwikkeling. Zodra bestemmingen voor dit fonds in beeld komen, dan zal dit aan de raad worden voorgelegd.

Complexnr: 048 SW2000 Verzamelexploitatie		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Per 2016	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	559	559								
8	VTU, Planontwikkeling	4.156	3.758	-165	184	188	191				
14	Overige uitgaven	6.725	-26	1.688	1.688	1.688	1.688				
Subtotaal 1 t/m 14		11.441	4.292	1.523	1.872	1.875	1.879				
OPBRENGSTEN											
30	Overige opbrengsten	-6.539	-5.864	-345			-272			-58	
Subtotaal 21 t/m 30		-6.539	-5.864	-345			-272			-58	
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		4.902	-1.572	1.178	1.872	1.875	1.607			-58	
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	424	-553	-70		93	186	244	256	268	
41	Tijdelijk beheer	260	260								
Subtotaal 40 t/m 41		684	-293	-70		93	186	244	256	268	
Saldo uitgaven en opbrengsten		5.586	-1.865	1.108	1.871	1.969	1.793	244	256	210	
Kasstroom				-757	1.115	3.083	4.876	5.120	5.376	5.586	
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		3.970	tekort								

Haarlem

Monacopad

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 26-01-2009

TEK.NR.: 09012

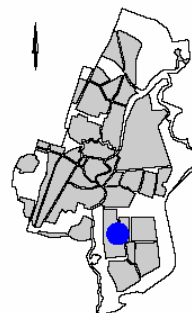
— Exploitatiegebied

Opp. = +/- 18600 m²

⬢ : : Uitgegeven

+/- 12700 m²

Openbaar 31%

3.9.2 Monacopad

Ruimtelijke analyse

Het project Monacopad is een herontwikkelingsproject van het bestaande gebied. In 2005 is er door de gemeente een Multifunctioneel Centrum gerealiseerd met 20 bovengelegen appartementen. Daarnaast zijn door de woningcorporatie Elan 40 nieuwbouwappartementen gebouwd en werden oude appartementen omgebouwd tot 36 eengezinswoningen. In 2007 is de bouw daarvan voltooid.

Monacopad betreft een project waarvoor afspraken zijn gemaakt in het kader van de raamovereenkomst "Transformatie Haarlemse Woonwijken". Dit houdt in dat de corporatie meebetaalt aan de inrichting van het openbaar gebied. Omdat de realisatie van het vastgoed van de woningcorporatie Elan de nadruk heeft in dit project, voerde Elan ook het projectleiderschap uit en contracteerde zij de benodigde aannemers.

Status van het project

De nieuwbouw is opgeleverd en het woonrijp maken is gereed.

Het project zal administratief worden afgehandeld en de raad zal gevraagd worden om deze grondexploitatie dit jaar te liquideren.

Financieel resultaat

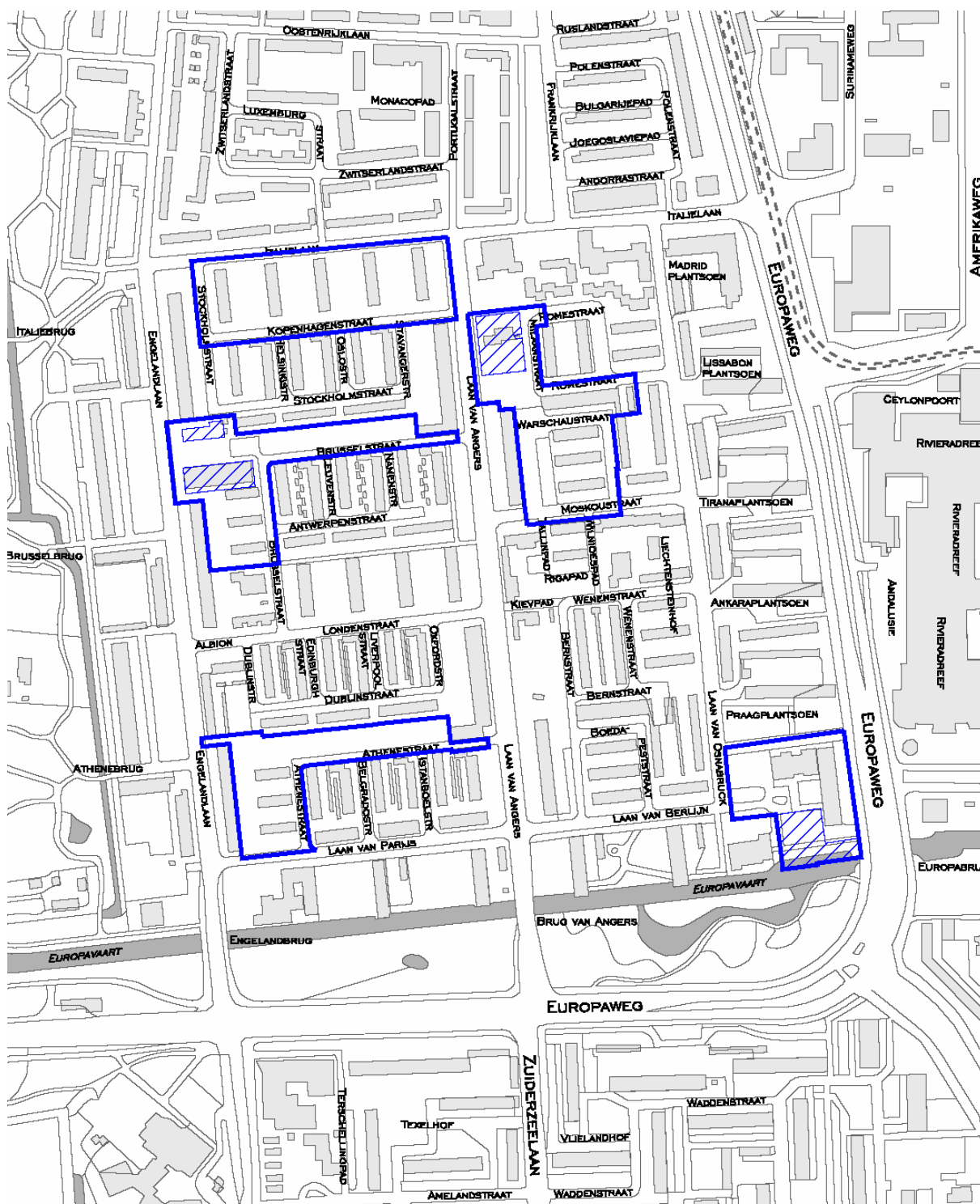
Het resultaat bestaat per 1 januari 2010 uit een tekort van 181.000 euro.

Complexnr: 035 Monacopad		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2009	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	7	7								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	3	3								
6	Bouwwijpmaken	1.348	1.348								
7	Woonrijpmaken	213	213								
8	VTU, Planontwikkeling	224	224								
9	Dotatie Omslagfonds	27	27								
Subtotaal 1 t/m 14		1.821	1.821								
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-880	-880								
24	Uitgifte voorzieningen	-100	-100								
26	Bijdrage Gemeente	-406	-406								
29	Bijdrage derden	-241	-241								
Subtotaal 21 t/m 30		-1.627	-1.627								
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		194	194								
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-25	-25								
41	Tijdelijk beheer	12	12								
Subtotaal 40 t/m 41		-13	-13								
Saldo uitgaven en opbrengsten		181	181								
Kasstroom											
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		181	tekort								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 035 Monacopad

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	1.508	1.583	1.561	1.604	1.561
VTU	226	226	223	224	224
overige kosten	9	37	36	36	36
subtotaal	1.743	1.846	1.820	1.864	1.821
grondopbrengsten	-981	-980	-980	-980	-980
overige inkomsten	-644	-647	-691	-647	-647
subtotaal	-1.625	-1.627	-1.671	-1.627	-1.627
exploitatiesaldo	-40	-37	-29	-23	-13
eindresultaat EW	78	182	120	214	181
eindresultaat CW	78	174	115	129	181
eindjaar project	2008	2009	2010	2012	2009

Haarlem

Europawijk zuid

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 26-01-2009

TEK.NR.: 09013

Plangebied

Opp. = +/- 71900 m²

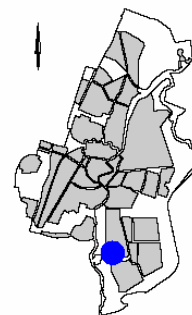

Uitgeefbaar

per 1-1-2009

Opp. = +/- 6718 m²

Openbaar: 42 %

3.9.3 Europawijk-Zuid

Ruimtelijke analyse

Project Europawijk-Zuid is gesitueerd in Schalkwijk en is fysiek begrensd door het Engelandpark, de Italiëlaan en de Europaweg.

Status van het project

Het project bestaat uit sloop- en/of nieuwbouwwoningen, nieuwbouw van sociale huurwoningen en de herinrichting van het openbaar gebied rondom de bouwlocaties.

Het project heeft zijn start gekregen met de "Samenwerkingsovereenkomst Europawijk-Zuid" tussen de woningcorporaties PréWonen en Ymere. Het doel van deze overeenkomst is om voor 2015 de vastgestelde herstructureringsopgave voor de betreffende wijk te realiseren op basis van de "Toekomstvisie Europawijk-Zuid" (december 2005, SO/PM/2005/976).

Italiëlaan (Blokken 1 tot en met 4)

Hiervan is onzeker wanneer de corporatie (PréWonen) de bouw start. Vooralsnog is als prognose in de grondexploitatie 2012 aangehouden. Echter als gevolg van de huidige marktsituatie in de woningbouwsector, wordt momenteel door de corporatie de afweging gemaakt, welke locaties binnen Haarlem prioriteit krijgen voor wat betreft de uitvoering. De ontwikkellocatie aan de Italiëlaan is een van de locaties die afgewogen moet worden.

Brusselstraat (Blok 6)

Op deze locatie zijn 18 middeldure huurappartementen gepland. Hiervoor is nog geen realisatieovereenkomst gesloten.

Brusselstraat TOC (Blok 7)

Het Turks OuderenCentrum is gerealiseerd.

Athenestraat (Blok 10)

Op deze locatie zijn 27 woningen gepland. Deze worden momenteel door PréWonen gebouwd.

Romestraat/Warschastraat (Blok 12)

Op deze locatie zijn 34 woningen gepland. Deze worden momenteel door PréWonen gebouwd.

Laan van Berlijn (Blok 14)

Op deze locatie zijn 48 woningen en kantoorruimte gepland. Deze worden momenteel door PréWonen gebouwd.

De gezamenlijke locatie Yarden - Prisma

Op de hoek van de Laan van Angers en de Italiëlaan staat het gebouw van het voormalige uitvaartcentrum Yarden. Ten zuiden van het uitvaartcentrum bevindt zich het Prismagebouw.

Op deze gezamenlijke locatie is een ontwikkeling beoogd die nog verder uitgewerkt moet worden. In maart 2010 start de ontwikkeling van een gebiedsvisie voor Europawijk-Noord, waarbij deze gezamenlijke locatie een belangrijke rol speelt. Wellicht zal voorgesteld worden om deze locatie met zijn opbrengstverwachting uit het complex te halen en te zijner tijd onder te brengen in een mogelijk door de raad nieuw te openen exploitatie (Europawijk-Noord).

Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte Europawijk-Zuid

In het Wijkcontract Europawijk 2008-2010 is door het gemeentebestuur, de corporaties en onder andere de wijkraad, afgesproken om de regie op de veiligheid en de leefbaarheid te vergroten. Er is vastgelegd dat de buitenruimte integraal wordt opgeknapt, dat het achterstallige onderhoud wordt weggewerkt en dat achterstanden worden voorkomen.

In januari 2009 is het college gestart met het maken van plannen voor de openbare ruimte van Europawijk-Zuid. In deze plannen staat het integraal vernieuwen en dus het op niveau brengen van de openbare ruimte van de gehele wijk Europawijk-Zuid, centraal. In de raadsvergadering van 22 december 2009 is deze doelstelling bevestigd en besloten om ook de delen in Europawijk-Zuid, die zich tussen de transformatie-locaties bevinden, aan te pakken.

Het bovenstaande project heeft de naam IVOREZ (Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte Europawijk-Zuid) gekregen en het complex 036 maakt hiervan deel uit.

Ter verduidelijking, het project IVOREZ betreft de integrale vernieuwing van de openbare ruimte in Europawijk-Zuid. Hierin worden ook de 'witte vlekken' tussen de transformatiegebieden, de Europavaart en het Heempark meegenomen. De project- en programmagebieden worden dus integraal vernieuwd.

Beide initiatieven worden tijdens de uitvoering op elkaar afgestemd.

Financieel resultaat

De thans geactualiseerde grondexploitatie vertoont een tekort van circa 345.000 euro. Hierin is wel een extra reservering (geprognosticeerde uitgave) voor VTU-kosten inbegrepen. Dit als verschil in vergelijking met het afgelopen jaar.

Ten behoeve van IVOREZ, fase I en II, is een aanzienlijk deel van de VTU-kosten gedekt door complex 036. Daar tegenover staat de benadering van afdelingen om voor de overige fases van IVOREZ de VTU-kosten juist grotendeels te dekken vanuit het MeerJarenProgramma-OGV 2010-2014. Aangezien de gemeenteraad jaarlijks deze begroting opnieuw moet vaststellen, is deze verplichting veiligheidshalve alsnog als geprognosticeerde uitgave in dit complex opgenomen.

Zodra het MeerJarenProgramma OGV 2010-2014 is vastgesteld, dan zijn de VTU-kosten gedekt voor de resterende fasen. VTU-kosten voor de latere fasen dienen dan niet meer vanuit complex 036 gefinancierd te worden. Op de extra reservering hoeft in dit geval geen aanspraak gemaakt te worden.

Europawijk-Zuid is een deelproject (complex) van Schalkwijk 2000+. Het financiële eindresultaat van Europawijk-Zuid is onderdeel van de geconsolideerde grondexploitatie van Schalkwijk 2000+.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Vastgoedlocatie	Aantal won. sloop	Aantal won. nieuwbouw
Italiëlaan (Blokken 1 t/m 4)	105	134
Brusselstraat (Blok 6)	0	18
Brusselstraat TOC (Blok 7) is gerealiseerd	5	30
Brusselstraat (Blok 8)	15	18
Athenestraat (Blok 10)	15	27
Romestraat (Blok 11), stil gelegd	0	²⁾
Romestraat/Warschastraat (Blok 12)	49	36
Laan van Berlijn (Blok 14)	0	48
Openbare ruimte		
Herprofilering Laan van Angers		
Aanleg 3 langzaam verkeersroutes		
Herinrichting openbare ruimte rond vastgoedprojecten		
Bijdrage aan Engelandlaan, inrichting 30 km-gebied		

Bijdrage aan stedelijke programma's

Binnen het Uitvoeringsplan Schalkwijk 2000+ zijn de genoemde deellocaties in Europawijk-Zuid neergezet als ontwikkellocaties ten behoeve van woningbouw in diverse segmenten en maatschappelijke doeleinden. Deze ontwikkelingen passen ook binnen de sociale doelstelling van het Programma Schalkwijk 2000+.

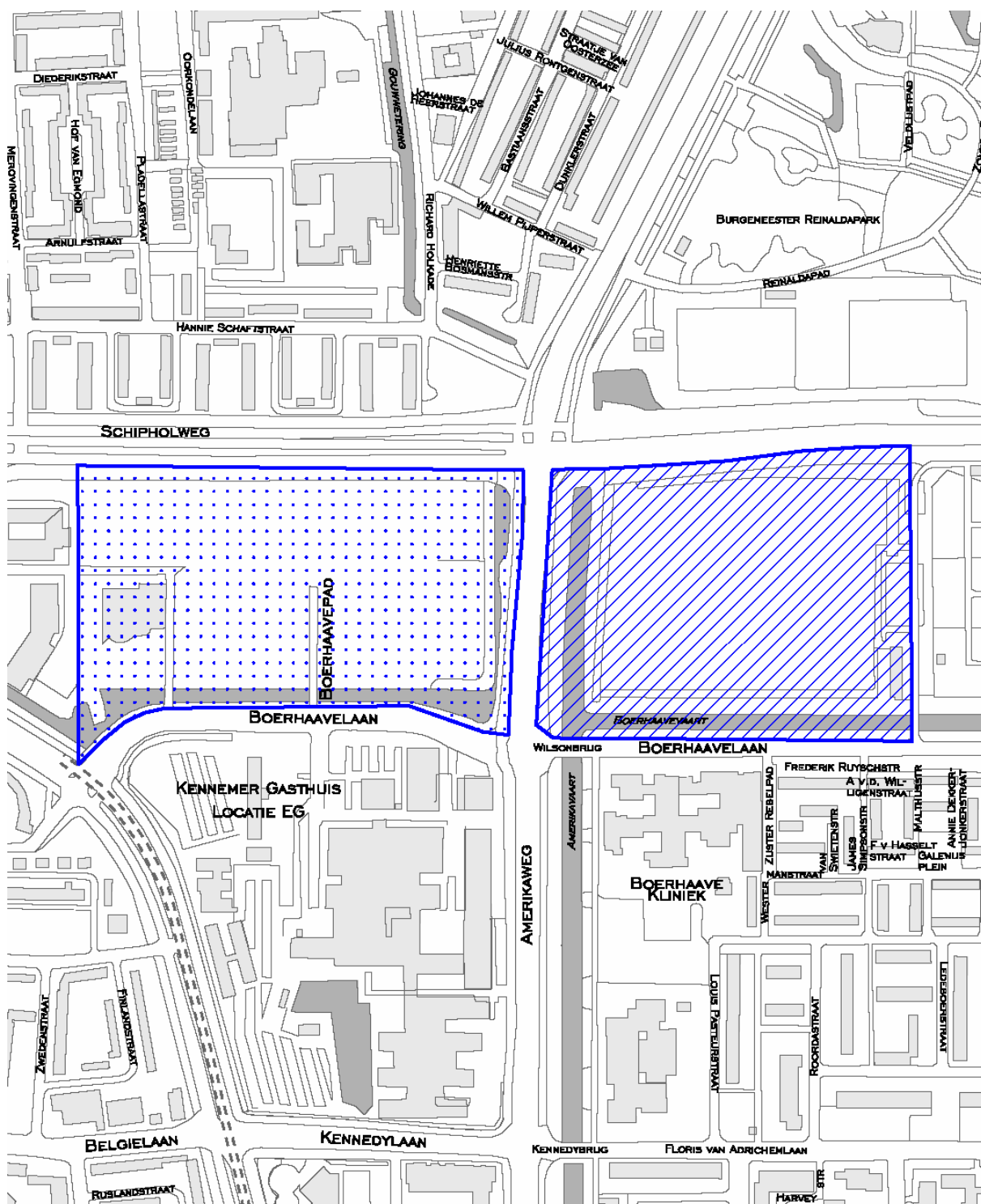
Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Vorbereidingskredieten Schalkwijk 2000+	Initiatiefase	105/2001	2001 189654	
Vorbereidingskrediet project herontwikkeling Europawijk-Zuid	Vorbereidingsfase	240/2002	2002 183649	
Vaststelling grondexploitatie en kredietaanvraag Europawijk-Zuid	Definitiefase	184/2006	2006 246035	
Kredietverlening Impulsgelden Europawijk-Zuid en terugtrekken bouwplannen voor Brusselstraat en Athenestraat	Uitvoeringsfase	082/2008	2008 87226	
Uitvoeringskrediet Europawijk 2000-2010	Uitvoeringsfase	192/2008	2008 180639	
Integrale vernieuwing openbare ruimte Europawijk-Zuid; vrijgeven Voorlopig Ontwerp	Vorbereidingsfase		2009 89788	Complex 036 onderdeel geworden van IVOREZ
Vaststellen Definitief Ontwerp en aanvraag krediet "Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte Europawijk-Zuid" (IVOREZ) fase I en II	Vorbereidings- en uitvoeringsfase		2009 199325	Complex 036 onderdeel geworden van IVOREZ

Complexnr: 036 SW2000 Europawijk-Z		Loopjaar GrEx 2010		Start exploitatie 01-01-2005									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Per 2013	31-12-2009	Prognose									
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Bedragen x € 1.000													
INVESTERINGSUITGAVEN													
7	Woonrijpmaken	6.729	164	2.225	1.181	1.746	1.414						
8	VTU, Planontwikkeling	1.938	1.538	-200		100	500						
14	Overige uitgaven	800	480	320									
Subtotaal 1 t/m 14		9.467	2.181	2.345	1.181	1.846	1.914						
OPBRENGSTEN													
21	Uitgifte woningbouw	-1.713	-1.402		-310								
24	Uitgifte voorzieningen	-500				-500							
25	Bijdrage I.S.V.	-1.448	-1.448										
28	Bijdrage Rijk	-834	-834										
29	Bijdrage derden	-1.400		-506	-894								
30	Overige opbrengsten	-2.954	-454	-2.500									
Subtotaal 21 t/m 30		-8.849	-3.685	-960	-1.204	-3.000							
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		619	-1.503	1.385	-23	-1.154	1.914						
EXPLOITATIE													
40	Rente vreemd vermogen	-195	-61	-51	-12	-37	-35						
41	Tijdelijk beheer	-5	-5										
Subtotaal 40 t/m 41		-199	-65	-51	-12	-37	-35						
Saldo uitgaven en opbrengsten		419	-1.568	1.334	-35	-1.190	1.879						
Kasstroom				-234	-270	-1.460	419						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		345	tekort										

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 036 Europawijk-zuid

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten		3.180	3.427	5.848	6.729
VTU		1.475	1.654	2.287	1.937
overige kosten		904	800	800	800
subtotaal	0	5.559	5.881	8.935	9.466
grondopbrengsten		-2.230	-1.745	-2.225	-2.212
overige inkomsten		-3.054	-2.977	-6.432	-6.636
subtotaal	0	-5.284	-4.722	-8.657	-8.848
exploitatiesaldo		-302	-119	-332	-199
eindresultaat EW	0	-27	1.040	-54	419
eindresultaat CW		-22	898	-44	345
eindjaar project	-	2010	2010	2012	2013

Haarlem

023 Haarlem

Schalkwijk

Afd. Vastgoed

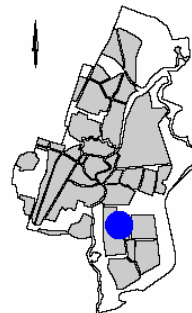
Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 26-01-2009

TEK.NR.: 09014

- Exploitatiegebied
Opp. = +/- 175.000 m²
- . Uitgegeven
per 1-1-2009
Opp. = +/- 89.800 m²
- / Uitgeefbaar
per 1-1-2009
Opp. = +/- 85.213 m²
Openbaar gebied: 57%

3.9.4 023 Haarlem

Status van het project

Het totale plangebied beslaat 177.220 vierkante meter. Hiervan zal 28.700 vierkante meter worden gehandhaafd. Van de overige grond is circa 45 procent uitgeefbaar, 33 procent zal worden besteed aan verhardingen, 10 procent aan groen en 12 procent zal gebruikt worden voor water. In 2005 werd de besluitvorming met betrekking tot de vestiging van de VMBO-school op 023 definitief. Bij elkaar zullen 702 woningen worden gerealiseerd (sociaal, middelduur en vrije sector), 17.100 vierkante meter aan kantoren, een winkel, een kinderdagverblijf en de VMBO-school.

De betrokken marktpartijen Slokker Vastgoed, Bouwfonds, BAM en Ymere hebben een gezamenlijke onderneming opgericht, met de naam "Ontwikkelingsmaatschappij 023 C.V.". Eind 2007 is de overeenkomst met de partijen getekend (RB 242/2007).

In 2008 is de eerste fase, het westelijk deel, uitgegeven. Uitgifte van het oostelijk deel is op verzoek van de ontwikkelaar uitgesteld tot juli 2011. De ontwikkelaar zal van juli 2009 tot juli 2011 hierover een rentevergoeding betalen. Tevens wordt nog overleg gevoerd over het tijdstip van de slotbetaling in verband met de vertraging in de planning van de realisatie.

Een bijzonder kenmerk van de overeenkomst is dat de Ontwikkelingsmaatschappij 023 C.V. de gebieden niet alleen gaat bebouwen, maar ook de toekomstige openbare ruimte, het water en het groen zal aanleggen voor eigen rekening en risico. Dit wordt kwalitatief bewaakt door de gemeente. Het is belangrijk om te weten, dat de gemeente financieel geen deel uitmaakt van deze exploitatie. Alle bouwactiviteiten zijn inbegrepen, met uitzondering van de activiteiten, waarvan vooraf de omvang niet reëel ingeschat en dus afgeprijsd konden worden. De kavel ten behoeve van de VMBO-school was geen onderdeel van de gronduitgifte. Wel zijn alle kosten van bouw- en woonrijp maken met betrekking tot deze kavel onderdeel van (en dus inbegrepen bij) de koopovereenkomst.

De realisatie van woningen en kantoren kent inmiddels een aanzienlijke vertraging als gevolg van de economische situatie. De verwachting is dat, afhankelijk van de voorverkoop, in het voorjaar van 2011 zal worden gestart met de bouw van woningen aan de Boerhaavelaan. Voor de bouw van kantoren kan nog geen realistische planning worden afgegeven.

De VMBO-school zal in augustus 2010 in gebruik worden genomen. Dit betekent dat een deel van de openbare ruimte naast de school en langs het zwembad al in augustus 2010 woonrijp zal moeten zijn. Dit is de verantwoordelijkheid van de ontwikkelaar.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Woningbouw (in totaal 702 woningen, verdeeld in de volgende segmenten).

Sociaal huursegment	52 appartementen	28 woningen
Huursegment midden	70 appartementen	34 woningen
Vrije sector	212 appartementen	297 woningen

Kantoren: 17.100 vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo).

Financieel resultaat

De werkelijke grondexploitatie wordt gedragen door de Ontwikkelingsmaatschappij 023 C.V. De gemeentelijke grondexploitatie kent alleen verschillende investeringen, die buiten het contract vallen, en inkomsten, conform de overeenkomst. Het resultaat van de gemeentelijke grondexploitatie bedraagt 13,9 miljoen euro aan contante waarde per 1 januari 2010.

Het lopende krediet is gedateerd. Aan de raad wordt in het begin van 2010 een nieuwe kredietaanvraag voorgelegd, waarna het oude krediet kan worden geliquideerd. Maatschappelijke voorzieningen: een school, een winkel en een kinderdagverblijf.

Risico's

- De kwalitatieve randvoorwaarden en uitgangspunten zijn volledig opgenomen in de overeenkomst en worden tijdens het proces uitvoerig bewaakt door de gemeente.
- Kostenoverschrijdingen voor de gangbare en in de overeenkomst gedefinieerde activiteiten zijn met deze constructie afgewend.

De omvang en aard van enkele activiteiten konden bij de uitwerking van de overeenkomst onvoldoende exact bepaald worden om onderdeel te laten uitmaken van de overeenkomst. Te denken valt bijvoorbeeld aan maatregelen voor eventuele bodemsanering en nader uit te werken geluidsbeperkende maatregelen op de Schipholweg. Hiervoor werd in de gemeentelijke grondexploitatie een post “Onvoorzien” opgenomen.

Bijdrage aan stedelijke programma's

023 Haarlem is onderdeel van Schalkwijk 2000+. Het resultaat van 023 Haarlem is gereserveerd en telt, zoals in de inleidende tekst van dit MPG is beschreven, eerst in op de consolidatie van alle projecten van het programma Schalkwijk 2000+. Zoals zichtbaar is in de consolidatie van Schalkwijk 2000+, vormt de opbrengst uit de grondexploitatie van 023 een essentieel component van het resultaat van Schalkwijk 2000+.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Schipholweg e.o.: deelplan Noordstrook Schalkwijk, Topsport- en evenementenhal		CB	1999 221340	
Startnotitie en eerste aanpak Noordstrook Schalkwijk	Vorbereidingsfase	CB	2000 186141	
Grondexploitaties/voorbereidingskredieten Schalkwijk 2000+	Definitie- en voorbereidingsfase	105/2001	2001 189654	
Uitvoeringskrediet bouwrijp maken westelijk 023 Haarlem	Realisatiefase	176/2004	2004 218308	
Projectopdracht initiatieffase twee nieuwe VMBO-scholen	Initiatieffase	243/2004	2004 218472	
Masterplan 023 Haarlem definitief	Ontwerpfase	196/2005	2005 240104	
Vaststellen Voorlopig Ontwerp en kredietaanvraag herinrichting Nol Houtkamp sportcomplex	Ontwerpfase	168/2006	2006 245624	
Koopovereenkomst tussen de gemeente Haarlem en de ontwikkelcombinatie 023 Haarlem C.V.		242/2007	2007 227049	

Complexnr: 037 "023" Haarlem Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx Start exploitatie	2010 01-01-2002								
Bedragen x € 1.000		Per 2015 Totaal	31-12-2009 Boekwaarde	Prognose							
				2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	1.980	1.980								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	823	323	150	150	200					
3	Milieu onderzoek	36	36								
5	Hoofdinfrastructuur	1.133	33	250	250	300	100	100	100		
6	Bouwrijpmaken	1.545	1.545								
8	VTU, Planontwikkeling	5.066	3.098	417	301	307	308	314	321		
9	Dotatie Omslagfonds	630		309		321					
13	Bijdrage aan derden	1.055	1.055								
14	Overige uitgaven	6.640	6.640								
Subtotaal 1 t/m 14		18.908	13.655	2.181	701	1.129	408	414	421		
OPBRENGSTEN											
24	Uitgifte voorzieningen	-1.345	-1.345								
29	Bijdrage derden	-2.330	-1.010	-225	-225	-225	-215	-215	-215		
30	Overige opbrengsten	-32.069	-11.726	-607	-12.737				-7.000		
Subtotaal 21 t/m 30		-35.745	-14.081	-832	-12.962	-225	-215	-215	-7.215		
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-16.836	-427	1.349	-12.260	904	193	199	-6.794		
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-680	1.716	38	-165	-523	-519	-535	-691		
41	Tijdelijk beheer	-1.078	-1.078								
Subtotaal 40 t/m 41		-1.758	637	38	-165	-523	-519	-535	-691		
Saldo uitgaven en opbrengsten		-18.595	211	1.386	-12.426	380	-325	-335	-7.486		
Kasstroom											
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-13.876	opbrengst	1.597	-10.829	-10.448	-10.774	-11.109	-18.595		

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 037 "023" Haarlem

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	18.500	18.744	1.883	1.887	3.537
VTU	5.135	5.135	2.673	4.638	5.065
overige kosten	8.269	10.419	9.708	10.981	10.305
subtotaal	31.904	34.298	14.264	17.506	18.907
grondopbrengsten	-40.531	-40.807	705	-1.345	-1.345
overige inkomsten			-32.789	-32.260	-34.399
subtotaal	-40.531	-40.807	-32.084	-33.605	-35.744
exploitatiesaldo	1.311	1.488	-1.639	-2.594	-1.758
eindresultaat EW	-7.316	-5.021	-19.459	-18.693	-18.595
eindresultaat CW	-6.019	-4.129	-14.520	-13.949	-13.876
eindjaar project	2010	2010	2013	2013	2015

3.9.5 Schalkstad

Status van het project

Op 23 september 2009 heeft het college de samenwerking met ING Real Estate Development beëindigd met betrekking tot de realisatie van het stadsdeelhart Schalkstad. Dit, nadat duidelijk is geworden, dat ING het bestuurlijk vastgestelde Stedenbouwkundige Definitief Ontwerp (SDO) voor dit gebied, niet kon en wilde realiseren. Het bestuur van de Collectieve Vereniging van Eigenaren (CVvE) van het stadsdeelhart onderschreef het gemeentelijke besluit in deze. Na de breuk onderzochten de CVvE en de gemeente de mogelijkheden om met het plan verder te gaan, met als uitgangspunt, dat beide partijen samen de regie zullen voeren over het gehele plan, terwijl van een faciliterend grondbeleid zal worden uitgegaan.

Voor de uitvoering van het plan wordt door de CVvE en de gemeente een Project Maatschappij Schalkstad (PMS) opgericht. De PMS is een publiek private samenwerking. Het voornemen is om het plan in onderdelen te knippen die afzonderlijk zullen worden aanbesteed, ontwikkeld en uitgevoerd. Het project Schalkstad wordt hierdoor in feite een regieprogramma, waarin deelprojecten worden ondergebracht. Door deze aanpak ontstaan meer kansen voor zelfrealisatie door de huidige eigenaren (minder verwervingskosten en er is sprake van gemotiveerde deelnemers). Bovendien wordt door schaalverkleining de aanbesteding en de realisatie van programmaonderdelen veel eenvoudiger (er komen meer partijen en de omstandigheden worden laagdrempelig). Vervolgens kan door de verdeling in deelprojecten beter worden gefaseerd en gereageerd op ontwikkelingen in de markt. Deze nieuwe aanpak in fasen is in de huidige markt aanzienlijk kansrijker dan een nieuwe aanbesteding van het gehele project.

Uitvoering

Eigenaren in en rondom het winkelcentrum krijgen met nadruk de ruimte om zelf te ontwikkelen. Wanneer eigenaren niet tot zelfrealisatie over gaan, bestaat de mogelijkheid om op basis van het nieuw te maken bestemmingsplan en de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) ontwikkeling af te dwingen. Tijdens de eerste fase van het geheel aan ontwikkelingen wordt door de ontwikkelaars gestart met de realisatie van een nieuwe parkeergarage. Hierdoor kunnen de projectlocaties, waarop dit moment wordt geparkeerd, worden vrijgemaakt voor ontwikkeling.

Voor het programma wordt door de PMS een tariefstelsel opgesteld, waarin inbrengwaarden en grondafnameprijzen zijn vastgesteld. De hieruit salderende afdrachten worden als inkomsten in de exploitatie opgenomen en fungeren als budget voor verwervingen, de inrichting van de openbare ruimte en de kwaliteit van het plan. De PMS dient een dekkend plan voor te leggen. Een mogelijk tekort wordt niet door de gemeente aangevuld.

Financieel resultaat

De kosten die gedurende de periode van 2003 tot aan de breuk met de ING in september 2009 zijn gemaakt, worden door de gemeente Haarlem door middel van een schadeclaim bij de ING neergelegd. Deze schadeclaim voor gemaakte kosten is gevoegd bij een aantal andere claims. Samen met de ING oriënteert de gemeente Haarlem zich nu op welke wijze de claims behandeld moeten worden en hoe de ontvlechting kan worden uitgewerkt.

De gemeente Haarlem had haar eigen separate grondexploitatie buiten de nog op te richten GrondExploitatieMaatschappij (GEM) met een opbrengstverwachting, dankzij de instapbeloning van 10 miljoen euro. Dit bedrag was overeengekomen in de realisatieovereenkomst met de ING. De uitvoering van de GEM heeft al langere tijd onder druk gestaan, maar nu de ontbinding van de GEM een feit is, moeten de oude opbrengstverwachtingen van de gemeentelijke exploitatie ernstig worden bijgesteld.

In 2010 wordt de PPS-constructie (Publiek Private Samenwerking) met de PMS uitgewerkt. Als deze samenwerking tot stand komt, dan zal de gemeente een aanzienlijke hoeveelheid grond kunnen inbrengen en contant kunnen maken. De inkomstverwachting hiervan is aanzienlijk hoger dan de opgelopen boekwaarde, inclusief de kapitaalslasten.

Ook zal in 2010 de ontvlechting van de verschillende claims worden uitgewerkt, waarna meer zekerheid kan ontstaan over de mogelijke terugbetaling van de historische kosten en andere dervingen, die momenteel worden geformuleerd.

Vanwege boekhoudkundige zekerheidsprincipes kunnen nieuwe verwachtingen pas weer in het complex worden gewaardeerd, indien deze nieuwe verwachtingen voor de gemeenteraad voldoende basis bieden om te kunnen worden vastgesteld. Tot die tijd moet een en ander afgewaardeerd worden, waardoor het positieve resultaat, dat vorig jaar nog in het MPG kon worden getoond, gaat verdwijnen. Het geprognosticeerde resultaat van dit complex daalt met 12,7 miljoen euro naar een actueel tekort van 5,8 miljoen euro.

Deze boekhoudkundige afwaardering is verplicht en staat los van de zaken die het college in 2010 gaat uitwerken. Het te verwachten financiële eindresultaat van de ontwikkeling van het Stadsdeelhart, die opnieuw is ingezet, zal in ruime mate positief zijn.

Risico's

- Door de keuze van de nieuwe uitvoeringsvorm in de vorm van de PMS, zal de gemeente financieel geen risico lopen, misschien met uitzondering van het termijn, waarop de inkomsten van de grondinbreng kunnen worden verwacht.
- Kwalitatief is de gemeente wel verbonden met het slagen van de PMS. Indien deze niet of maar gedeeltelijk slaagt, dan zal in diezelfde mate het nagestreefde ruimtelijke programma moeten inboeten. Een slagvaardige organisatie zal dit risico moeten beperken. Voor wat betreft de PMS heeft de gemeente een meerderheidsaandeel in de besluitvorming. Door de samenwerking met de Collectieve Vereniging van Eigenaren (CVvE) is de PMS gewaarborgd van een optimale motivatie voor het plan.
- In de PMS heersen de 'gebruikelijke' risico's die gepaard gaan met een intensieve herontwikkeling van een winkelcentrum dat in gebruik is.
- Ook zijn er kansen in de herontwikkeling. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een gunstige aanbestedingsmarkt, lage bouwkosten, sectoren die financieringen kunnen genereren en dergelijke.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Het uitgangspunt voor het programma is het vastgestelde Stedenbouwkundige Definitieve Ontwerp. De uitwerking daarvan gaat in 2010 herstarten en zal zich voorlopig kunnen richten op de hoeveelheden in de onderstaande tabel.

Functie	Programma in aantal of vierkante meter bvo
Woningen (circa):	100.000 woningen
Maatschappelijke functies (circa):	8.000 m ²
Winkels (circa):	16.000 m ²
Kantoren (circa):	8.000 m ²
Toename parkeervoorzieningen voor de diverse functies	

Bijdrage aan stedelijke programma's

Schalkstad is een deelproject van Schalkwijk 2000+. Het resultaat, dat voorlopig een aanzienlijk tekort aangeeft, totdat de nieuwe plannen concreet kunnen worden gekapitaliseerd, wordt ingeteld in de geconsolideerde grondexploitatie Schalkwijk 2000+.

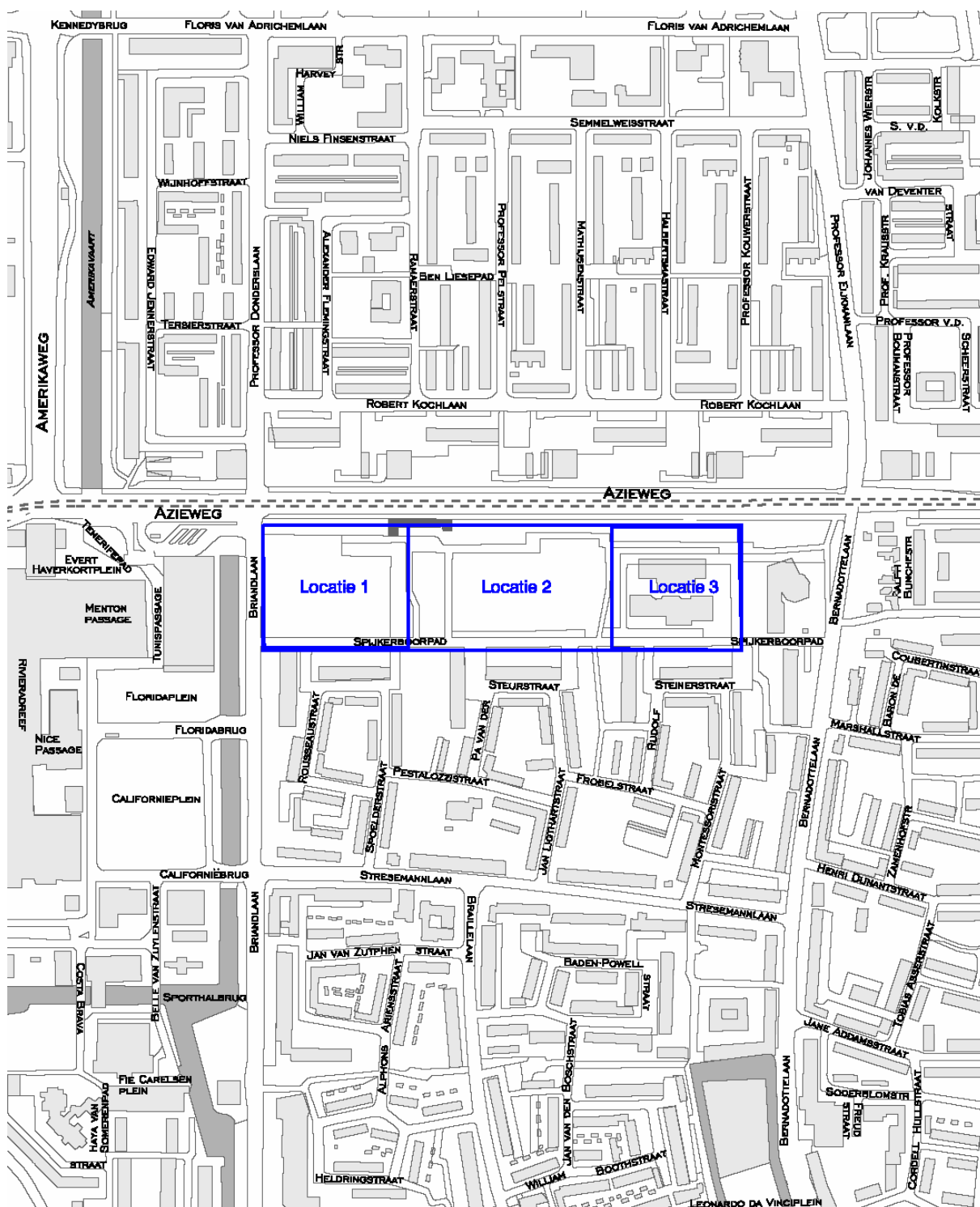
Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Stadsdeelhart Schalkwijk: planadvies en Europese aanbesteding			2002 182536	
Planadvies Stadsdeelhart Schalkwijk en kredietaanvraag planvoorbereiding		RB 61/2002	2002 183697	
Stadsdeelhart Schalkwijk, Europese aanbesteding fase 2		Collegebesluit 27-08-2002		
Ontwikkelingsovereenkomst Stadsdeelhart Schalkwijk		RB 190/2003	2003 215823	
Stadsdeelhart Schalkwijk: Voorlopig Ontwerp		RB 170/2006	2006 245655	
Kredietaanvraag Stadsdeelhart Schalkwijk 2007		RB 240/2006	2006 245724	
Stadsdeelhart Schalkwijk Voorbereidingskrediet 2006		RB 48/2006	2006 245645	
Stadsdeelhart Schalkwijk: planontwikkeling en oprichting GEM		RB 87/2007	2007 110772	
Schalkstad Definitief Stedenbouwkundig Ontwerp		RB 50/2008	2008 46074	
Kredietafwikkeling Stadsdeelhart Schalkwijk		RB 003/2008	2008 3774	
Bestemmingsplan Schalkwijk		RB 230/2008	2008 197844	
Beëindiging contract met ING Real Estate Development met betrekking tot Schalkstad		Collegebesluit 23-09-2009	2009 186069	
Historische kosten, plan van aanpak en voorbereidingskrediet Schalkstad		Raadsbesluit	2010 32203	

Complexnr: 041 Schalkstad		Loopjaar GrEx 2010		Start exploitatie 01-01-2002							
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Per 2010	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	1.892	1.892								
8	VTU, Planontwikkeling	2.538	2.538								
Subtotaal 1 t/m 14		4.430	4.430								
OPBRENGSTEN											
29	Bijdrage derden	50	-387	437							
Subtotaal 21 t/m 30		50	-387	437							
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		4.480	4.043	437							
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	1.534	1.257	277							
41	Tijdelijk beheer	56	56								
Subtotaal 40 t/m 41		1.589	1.313	277							
Saldo uitgaven en opbrengsten		6.069	5.356	714							
Kasstroom				6.069							
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		5.780	tekort								

MPG in vogelvucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 041 Schalkstad

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten					
VTU	535	535	236	2.568	2.537
overige kosten	1.892	1.892	1.892	1.892	1.892
subtotaal	2.427	2.427	2.128	4.460	4.429
grondopbrengsten					
overige inkomsten	-10.882	-10.877	-11.907	-14.408	-50
subtotaal	-10.882	-10.877	-11.907	-14.408	-50
exploitatiesaldo	-56	219	116	-214	1.589
eindresultaat EW	-8.511	-8.231	-9.663	-10.162	5.968
eindresultaat CW	-6.049	-5.850	-6.867	-6.878	5.780
eindjaar project	2012	2013	2014	2014	2010

Haarlem

Azieweg

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 26-01-2009

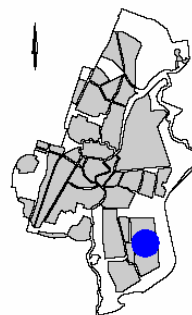
TEK.NR.: 090016

Exploitatiegebied

Opp. = +/- 48.500 m²

Openbaar gebied: 57%

3.9.6 Aziëweg

Ruimtelijke analyse

Het project Aziëweg is een samenwerking tussen woningcorporatie PréWonen, zorginstelling Sint Jacob en de gemeente Haarlem.

Op locatie 1 (hoek Briandlaan-Aziëweg) zullen circa 118 koopwoningen worden gerealiseerd. Op locatie 2 betreft het programma het realiseren van een woon-zorgcomplex bestaande uit circa 150 zorgplaatsen (gedifferentieerd aanbod van zowel zorg-, als verpleegplaatsen), alsmede het realiseren van een appartementencomplex met circa 50 woonappartementen in het middeldure huursegment. De herinrichting van de openbare ruimte rondom de appartementen, de zorginstelling en de ruimte op de parkeerbakken tot het wijkpark, maakt onderdeel uit van het project.

Het plangebied Aziëweg is op te delen in de volgende drie locaties (zie kaart).

Locatie 1, oorspronkelijk was hier het Nova College gevestigd aan Briandlaan 1.

Locatie 2, heeft thans geen functie.

Locatie 3, huisvesting van het Teylerscollege.

Beknopte chronologie van het project

Het project Aziëweg was een onderdeel van de grondexploitatie Meerwijk.

In 2002 is in Raadsbesluit 180/2002 besloten om Briandlaan 1 aan te kopen van het Nova College om dit perceel onderdeel te laten zijn van het totale plangebied Aziëweg.

In 2004 is de locatie Briandlaan 1 tijdelijk beschikbaar gesteld voor de huisvesting van de scholen Piramide en de Meern (beide scholen afkomstig uit Meerwijk).

In 2005 is het project Aziëweg een afzonderlijk complex binnen de grondexploitatie van het Programma Schalkwijk 2000+ geworden door middel van Raadsbesluit 255/2005. Ook hierin is besloten om te starten met de projectopdracht voor locaties 1 en 2.

In 2007 hebben de scholen Piramide en de Meern hun nieuwe huisvesting betrokken, waardoor het oude schoolgebouw aan de Briandlaan 1 weer leeg kwam. Na een afweging tussen noodzakelijke investeringen en opbrengsten is, met het oog op de voorgenomen ontwikkeling, besloten om het pand te slopen in Raadsbesluit 059/2007.

Thans is het plangebied op locatie 1 en 2 beschikbaar om te bebouwen volgens de vastgestelde projectopdracht.

In de grondexploitatie is een samenwerking aangegaan met woningcorporatie PréWonen. Deze corporatie is vervolgens op haar beurt een samenwerking aangegaan met de zorginstelling Sint Jacob.

Status van het project

Het oorspronkelijke plan was om de corporatie reeds in 2007 te laten starten met de bouw. In de loop van de tijd is hier vertraging in gekomen. Vervolgens is met de corporatie afgesproken om voor 1 juli 2008 de bouwaanvraag in te dienen. Door financiële problemen bij de ontwikkelaar is de afgesproken datum niet gehaald. Bovendien oversteeg het ontwerp van de gebouwen, voor wat betreft de kosten, het budget. Vervolgens werd het ontwerp van de buitenruimte door de corporatie kwalitatief ter discussie gesteld. Dit ontwerp kon hierdoor nog niet definitief worden afgerond.

Momenteel heeft PréWonen de aanvraag van de bouwvergunning uitgesteld, omdat de kredietcrisis grote onzekerheden in de financiële mogelijkheden van PréWonen heeft veroorzaakt. Nu bestudeert PréWonen of hun interne financiële situatie de realisatie van project Aziëweg überhaupt toelaat. PréWonen heeft toegezegd om medio februari 2010 de uitkomst van deze financiële inventarisatie te laten weten.

Om extra vertraging te voorkomen, is de bouwaanvraag in concept al getoetst door de gemeente. Dit, om al een beeld te kunnen vormen van de eventuele informatie die straks nodig is.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat van dit project bedraagt momenteel een tekort van circa 3,1 miljoen euro in contante waarde per 1 januari 2010. Dit is opnieuw een verslechtering ten opzichte van vorig jaar, hetgeen te wijten is aan de bedrijfsmatige verantwoordelijkheid om de raming van kosten en opbrengsten conservatief neer te zetten, indien er zeken onzeker worden. Verlezen moeten “genomen” worden zodra deze zich aandienen.

Risico's

- De risico's zitten met name in het financiële deel van het project, het onderhandelingsresultaat over rentelasten en/of de uitgifteprijs van de grond.
- Door de grote onzekerheid in de toekomst over het project in de huidige vorm zijn, vanuit het voorzichtigheidsbeginsel, waarmee een gemeentelijke grondexploitatie gevoerd dient te worden, zowel de opbrengsten als de kosten vanuit een 'slecht weer scenario' geprognoseerd. Hierdoor kan een negatiever beeld van het project ontstaan, dan uiteindelijk waarheid zal worden.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Het project beoogt de volgende fysieke resultaten.

- Circa 170 woonappartementen in het middeldure tot dure huur- of koopsegment.
- Een woon-zorgcomplex, dat bestaat uit circa 150 zorg- en verpleegplaatsen.
- De herinrichting van de openbare ruimte (park) rondom de nieuwbouw, inclusief het Spijkerboorpad.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Binnen het Uitvoeringsplan Schalkwijk 2000+ is de Briandlaan 1, met als naam ontwikkellocatie Aziëweg en omstreken, neergezet als woningbouwlocatie. Verder kreeg deze locatie de volgende beeldspraak mee. “Realiseer drie juweeltjes in het groen!”

De samenwerking tussen woningcorporatie PréWonen en zorginstelling Sint Jacob maakt het mogelijk om een vernieuwend zorgconcept te ontwikkelen. Gemengd wonen, zorg op maat en daarmee meer mogelijkheden voor (oudere) bewoners om zelf te beschikken over de inrichting van hun leven. Een dergelijke ontwikkeling past ook binnen de sociale doelstelling van het Programma Schalkwijk 2000+.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Vorbereidingskredieten Schalkwijk 2000+		105/2001	2001 189654	
Kredietaanvraag aankoop Briandlaan 1		180/2002	2002 183651	
Grondexploitatie Aziëweg gestart, VTU	Definitiefase	255/2005	2005 240198	
Kredietaanvraag Sloop Briandlaan 1, VTU		059/2007	2007 110769	
Kredietaanvraag VTU	Ontwerpfase	159/2007	2007 158747	
Kredietaanvraag Aziëweg, ontwerp fase 2	Ontwerpfase	100/2009	2009 104763	

Complexnr: 042 Azieweg		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2011	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	4.161	4.161								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	492	192	300							
7	Woonrijpmaken	2.130			2.130						
8	VTU, Planontwikkeling	1.141	441	100	600						
Subtotaal 1 t/m 14		7.925	4.795	400	2.730						
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-8.000			-8.000						
Subtotaal 21 t/m 30		-8.000			-8.000						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-75	4.795	400	-5.270						
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	2.915	2.215	387	313						
41	Tijdelijk beheer	568	568								
Subtotaal 40 t/m 41		3.483	2.783	387	313						
Saldo uitgaven en opbrengsten		3.408	7.578	787	-4.957						
Kasstroom				8.365	3.408						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		3.091	tekort								

MPG in vogelvlicht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
 bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 042 Azieweg

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	1.313	1.381	1.077	1.472	2.130
VTU	669	636	706	848	1.141
overige kosten	4.813	4.789	4.619	4.414	4.653
subtotaal	6.795	6.806	6.402	6.734	7.924
grondopbrengsten	-7.953	-8.198	-8.380	-8.633	-8.000
overige inkomsten	-300	-300	-300		
subtotaal	-8.253	-8.498	-8.680	-8.633	-8.000
exploitatiesaldo	1.340	1.666	2.164	3.479	3.482
eindresultaat EW	-118	-26	-114	1.580	3.406
eindresultaat CW	-98	-20	-93	1.300	3.091
eindjaar project	2009	2011	2012	2012	2011

3.9.7 Meerwijk-Centrum

Status van het project

Het project Meerwijk-Centrum bestaat uit de volgende zeven deelprojecten.

Deelproject 1

Eengezinswoningen langs de Bernadottelaan ter hoogte van de Jane Addamstraat. Hiervoor is de bouwvergunning inmiddels verleend. De bouw start na de oplevering van locatie 7.

Deelprojecten 2 en 3

Het 'eiland' van Meerwijk-Centrum, met een plein, een parkeergarage, winkels, een schoolcomplex en woningen is gerealiseerd en in gebruik genomen.

Deelproject 4

Gevarieerde woningbouw langs de Bernadottelaan ter hoogte van de William Sternstraat. De bouw van de woningen is gereed en de inrichting van de openbare ruimte is zo goed als gereed, inclusief de inrichting van het achterliggende Jungpark.

Deelproject 5

Gevarieerde woningbouw achter locatie 4. Hiervoor is de bouwvergunning verleend. De bouw van de woningen is gereed en de inrichting van de openbare ruimte is zo goed als gereed.

Deelproject 7

Woningbouw op de hoek Braillelaan en de Albert Schweitzerlaan. De bouwwerkzaamheden zijn inmiddels begonnen.

Deelproject 8

Loevestein, gelegen in de bocht van de Maarten Luther Kinglaan en de Erasmuslaan. Dit gebouw is gerealiseerd en in 2008 in gebruik genomen.

Openbare ruimte

De reconstructie van de Bernadottelaan wordt uitgevoerd in 2010. De omgeving van locatie 7 en de reconstructie van de Albert Schweitzerlaan worden uitgevoerd in 2011.

Financieel resultaat

Na het afgelopen jaar wordt het eindresultaat verwacht met een tekort van circa 4,4 miljoen euro aan contante waarde per 1 januari 2010. Dit resultaat is een verbetering ten opzichte van het verwachte resultaat van het vorige jaar. Deze verbetering wordt veroorzaakt door een extra provinciale subsidie en meevallende uitvoeringskosten. Deze meevallers zijn in het MPG 2008 reeds geprognoseerd.

Een tekort is voorzien en zal worden gedekt door de geconsolideerde grondexploitatie van Schalkwijk 2000+. Dit tekort wordt gecompenseerd met positieve resultaten van andere complexen binnen de grondexploitatie Schalkwijk 2000+. Op deze wijze vindt verevening van resultaten binnen de grondexploitatie Schalkwijk 2000+ plaats.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Het beoogde kwantitatieve eindresultaat van het project zal zijn als volgt.

Woningbouw huur sociale kern	60 woningen
Woningbouw koop midden	85 woningen
Woningbouw koop duur	170 woningen
Woningbouw bijzondere projecten	138 woningen
Commerciële voorzieningen (winkel Vomar)	3.150 vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo)
Maatschappelijke doeleinden (Brede School, ontmoetingscentrum, kinderdagverblijf)	3.050 vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo)

Risico's

Grote risico's worden niet meer verwacht. Risico's op slechte aanbestedingsresultaten (hogere civiele kosten dan verwacht), zoals beschreven in het vorige MPG, zijn alleen maar kleiner geworden door te verwachten marktwerking in de huidige economische situatie.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Binnen het Uitvoeringsplan Schalkwijk 2000+ zijn de genoemde deellocaties in Meerwijk-Centrum neergezet als ontwikkellocaties ten behoeve van woningbouw in diverse segmenten, commerciële activiteiten en maatschappelijke doeleinden. Deze ontwikkelingen passen binnen de sociale doelstelling van het Programma Schalkwijk 2000+.

Meerwijk-Centrum is een deelproject van Schalkwijk 2000+. Het nadelige eindresultaat van Meerwijk-Centrum is voorzien en wordt gedekt door de geconsolideerde grondexploitatie van Schalkwijk 2000+.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Verwerving Schalkkererf	Initiatiefase	1999/279	1999 221546	
Vorbereidingskrediet project Meerwijk-Centrum	Definitiefase	2000/110	2000 187191	
Projectopdracht Meerwijk-Centrum	Vorbereidingsfase	2000/327	2000 186770	
Vorbereidingskrediet voorlopige ontwerpfasen project Meerwijk-Centrum	Ontwerpfase	2001/84	2001 189415	
Intentieovereenkomsten project Meerwijk-Centrum	Vorbereidingsfase	2001/101	2001 189653	
Vorbereidingskredieten Schalkwijk 2000+	Vorbereidingsfase	105/2001	2001 189654	
Verwerving W. Sternstraat 2	Vorbereidingsfase	2001/189	2001 189361	
Beslisdocument start ontwerpfasen Meerwijk-Centrum (incl. voorbereidingskrediet)	Ontwerpfase	2002/173	2002 182681	
Vorbereidingskrediet project Meerwijk-Centrum	Vorbereidingsfase	2002/261	2002 183771	
Aanvraag Uitvoeringskrediet Meerwijk-Centrum	Uitvoeringsfase	110/2004	2004 218523	
Vaststelling bestemmingsplan Meerwijk-Centrum	Uitvoeringsfase	192/2004	2004 218309	
Kredietaanvraag Meerwijk-Centrum 2005-2006	Uitvoeringsfase	005/2006	2006 240459	
Kredietaanvraag Meerwijk-Centrum 2007-2008	Uitvoeringsfase	007/2007	2007 110713	
Kredietaanvraag Meerwijk-Centrum 2008-2009f	Uitvoeringsfase	191/2008	2008 180637	

Complexnr: 043 Meerwijk-Centrum		Loopjaar GrEx	2010								
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	01-01-2002								
		Per 2013	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	3.199	3.199								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	744	744								
5	Hoofdinfrastructuur	824	824								
6	Bouwwijpmaken	1.493	1.383	110							
7	Woonrijpmaken	4.584	2.768	936	881						
8	VTU, Planontwikkeling	3.949	3.319	80	252	299					
9	Dotatie Omslagfonds	149	65	85							
13	Bijdrage aan derden	189	189								
Subtotaal 1 t/m 14		15.132	12.490	1.211	1.132	299					
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-10.186	-8.043	-731			-1.411				
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-1.813	-1.813								
24	Uitgifte voorzieningen	1.913	1.913								
25	Bijdrage I.S.V.	-985	-985								
27	Bijdrage Provincie	-350		-150	-150	-50					
30	Overige opbrengsten	-136	-136								
Subtotaal 21 t/m 30		-11.557	-9.064	-881	-150	-50	-1.411				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		3.575	3.426	329	982	249	-1.411				
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	2.035	956	217	257	305	299				
41	Tijdelijk beheer	-173	-173								
Subtotaal 40 t/m 41		1.862	783	217	257	305	299				
Saldo uitgaven en opbrengsten		5.436	4.209	546	1.239	553	-1.112				
Kasstroom				4.756	5.995	6.548	5.436				
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		4.473	tekort								

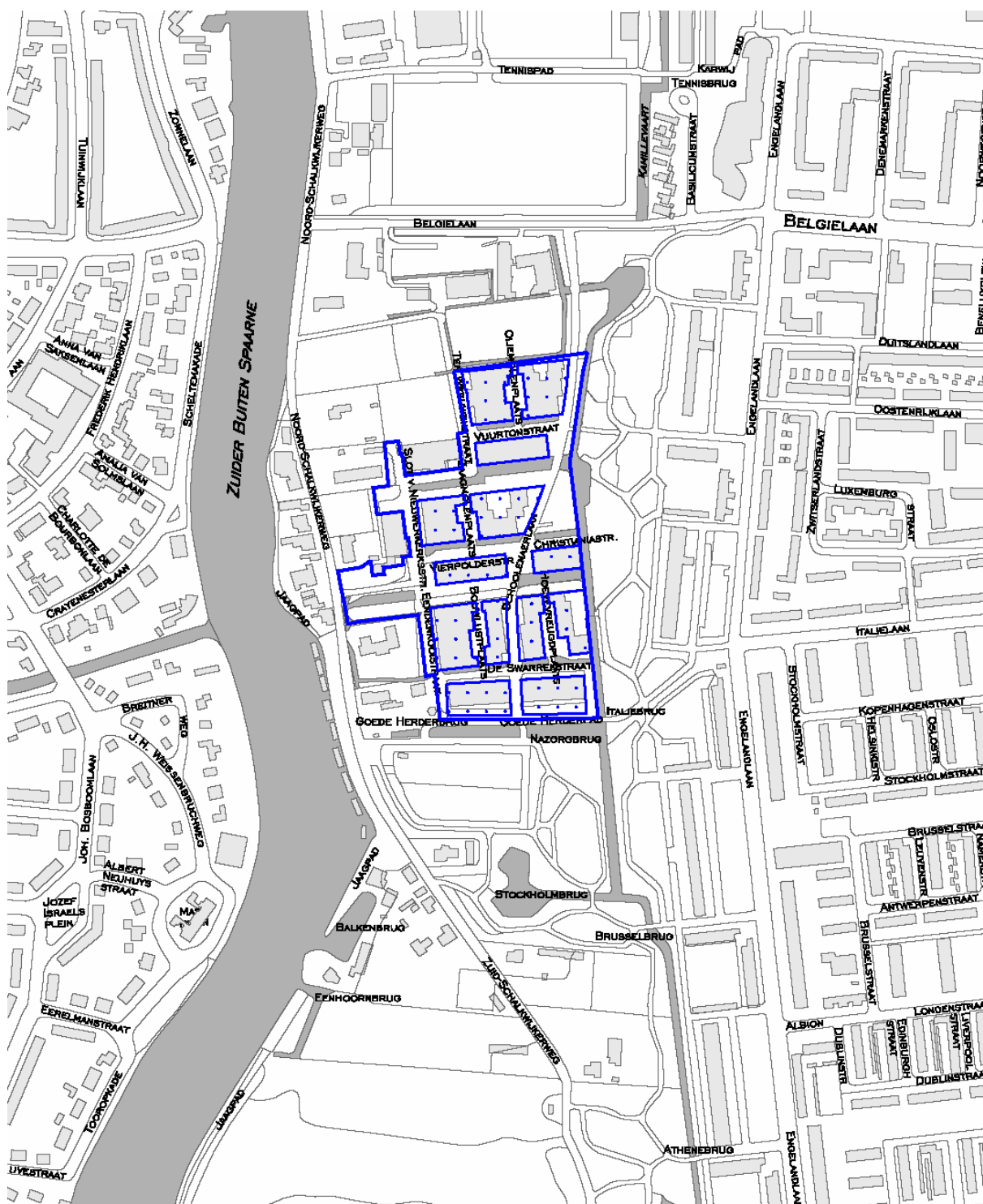
MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 043 Meerwijk-centrum

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	6.071	6.509	8.016	7.714	7.645
VTU	3.849	3.990	3.962	3.954	3.949
overige kosten	4.383	4.330	4.270	4.270	3.537
subtotaal	14.303	14.829	16.248	15.938	15.131
grondopbrengsten	-9.076	-10.058	-9.840	-9.840	-10.085
overige inkomsten	-1.519	-1.519	-1.129	-1.122	-1.472
subtotaal	-10.595	-11.577	-10.969	-10.962	-11.557
exploitatiesaldo	1.085	1.118	1.452	1.381	1.862
eindresultaat EW	4.793	4.370	6.731	6.357	5.436
eindresultaat CW	3.756	3.596	5.537	5.491	4.473
eindjaar project	2010	2011	2011	2011	2013

Nieuwbouwproject Loevestein in Haarlem

Haarlem

Schoolnaer

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

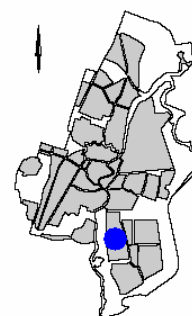
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2009

TEK.NR.: 09018

— Exploitatiegebied
Opp. = +/- 49200 m²

— Uitgegeven
+/- 20800 m²
Openbaar: 58%

3.9.8 Schoolenaer

Ruimtelijke analyse

Het plan Schoolenaer heeft op het voormalige Paswerkterrein nabij het Spaarne, 119 grondgebonden woningen gerealiseerd. Het parkeren is daarbij zoveel mogelijk van het maaiveld geweerd door parkeerplaatsen te overbouwen. Het water heeft een nadrukkelijke plek gekregen in het ontwerp en het projectgebied krijgt een goede ontsluiting naar het naastgelegen Engelandpark.

Status van het project

De nieuwbouw is opgeleverd en het woonrijp maken is gereed.

Het project zal administratief worden afgehandeld en de raad zal gevraagd worden deze grondexploitatie dit jaar te liquideren.

Financieel resultaat

Het resultaat bestaat per 1 januari 2010 uit een opbrengst van 3.126.000 euro. Dit bedrag zal na liquidatie van het complex geactiveerd worden ten gunste van de verzamelexploitatie 048.

Op deze wijze wordt de verevening van resultaten per complex binnen programma Schalkwijk 2000+ uitgevoerd.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Raadsbesluit: sanerings- en voorbereidingskrediet project Paswerk	Vorbereidingsfase	243/2001	2001 189568	
Raadsbesluit: voorbereidingskrediet ontwerpfase project Paswerkterrein	Vorbereidingsfase	246/2001	2001 189310	
Raadsbesluit: krediet voor sloop Paswerk	Uitvoeringsfase	170/2002	2002 183477	
Raadsbesluit: opzegging erfpacht Stichting Vrije School Onderwijs Haarlem op Paswerkterrein	Uitvoeringsfase	66/2002	2002 183058	
Raadsbesluit: kredietaanpassing bouwrijp maken Paswerkterrein	Uitvoeringsfase	248/2003	2003 216161	
Raadsbesluit: krediet project Schoolenaer - afronding ontwerpfase en begeleiding van voorbereiding - en uitvoeringsfase	Vorbereidingsfase	84/2004	2004 217746	
Kredietaanvraag bruggen en bouwrijp maken fase 2 en 3 Schoolenaer	Uitvoeringsfase	42/2005	2005 240456	
Kredietaanvraag woonrijp maken Schoolenaer	Uitvoeringsfase	06/2006	2005 240344	

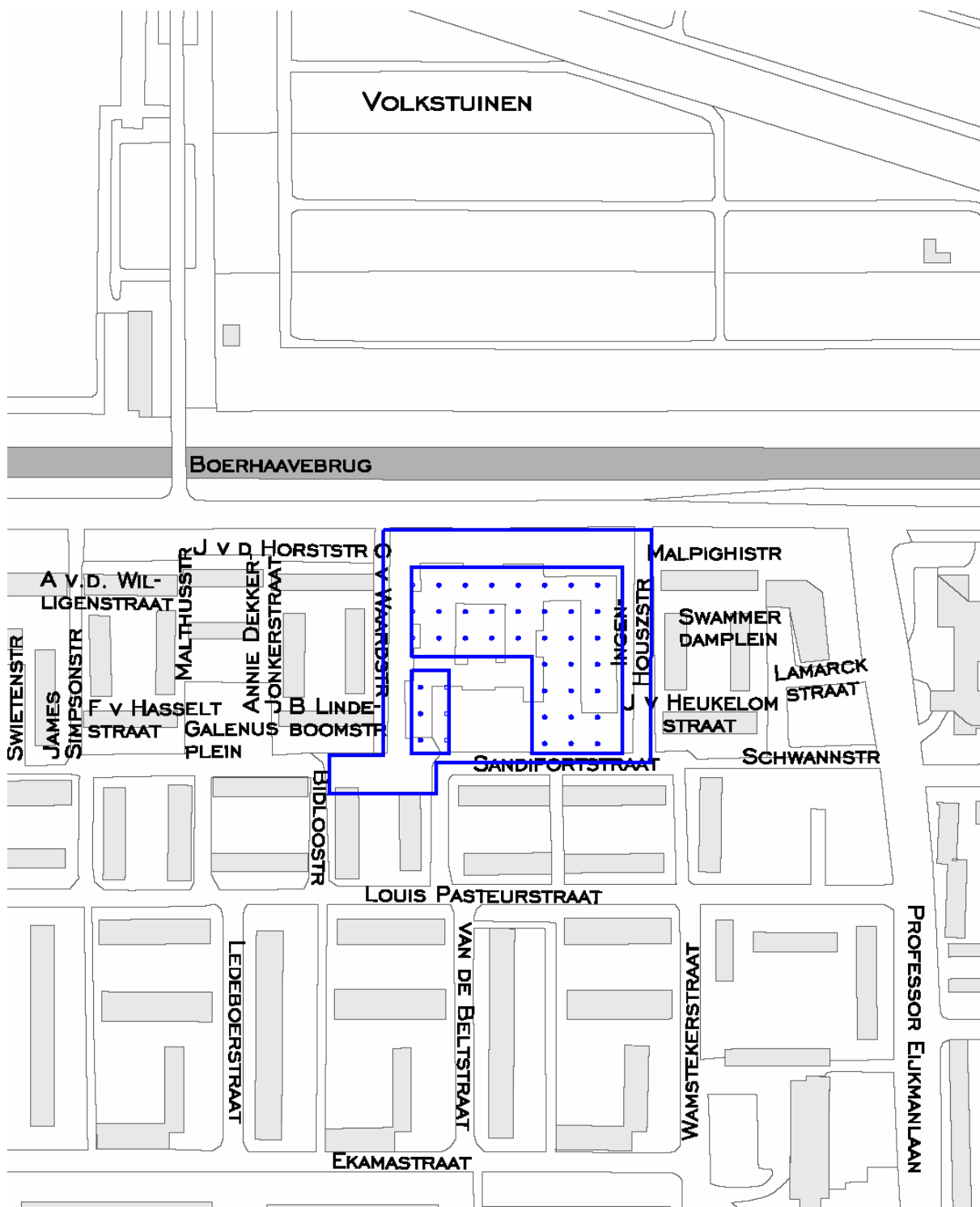
Complexnr: 047 Schoolnaer		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2002									
Bedragen x € 1.000		Per 2009	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	1.671	1.671								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	656	656								
4	Bodemsanering	244	244								
6	Bouwrijpmaken	2.014	2.014								
7	Woonrijpmaken	2.008	2.008								
8	VTU, Planontwikkeling	1.083	1.083								
9	Dotatie Omslagfonds	153	153								
Subtotaal 1 t/m 14		7.829	7.829								
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-10.610	-10.610								
30	Overige opbrengsten	-144	-144								
Subtotaal 21 t/m 30		-10.754	-10.754								
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-2.925	-2.925								
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-210	-210								
41	Tijdelijk beheer	9	9								
Subtotaal 40 t/m 41		-201	-201								
Saldo uitgaven en opbrengsten		-3.126	-3.126								
Kasstroom											
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-3.126	opbrengst								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 047 Schoolnaer

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	4.267	4.534	4.510	4.521	4.922
VTU	1.208	1.212	1.241	1.241	1.083
overige kosten	2.147	2.013	2.013	2.480	1.824
subtotaal	7.622	7.759	7.764	8.242	7.829
grondopbrengsten	-10.610	-10.610	-10.610	-10.610	-10.610
overige inkomsten	-144	-144	-144	-144	-144
subtotaal	-10.754	-10.754	-10.754	-10.754	-10.754
exploitatiesaldo	234	22	-157	-283	-201
eindresultaat EW	-2.898	-2.973	-3.147	-2.795	-3.126
eindresultaat CW	-2.629	-2.697	-2.854	-2.536	-3.126
eindjaar project	2007	2010	2011	2009	2009

Haarlem

Doctorshof

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

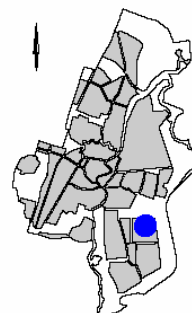
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2009

TEK.NR.: 09019

— Exploitatiegebied
Opp. = +/- 13650 m²

□ Uitgegeven
per 1-1-2009
Opp. = +/- 6341 m²
Openbaar 46,5 %

3.9.9 Doctorshof

Ruimtelijke analyse

Het project Doctorshof bestaat uit de verkoop van een perceel grond ten behoeve van de bouw van 55 middeldure eengezins-koopwoningen en de realisatie van 16 bij de woningen te verkopen parkeerplaatsen en de inrichting van het openbare gebied. Het openbare gebied wordt na gereedkomen teruggeleverd aan de gemeente.

Status van het project

De grond is overgedragen aan Ymere. De verkoop van de woningen is gestart en de bouwvergunning is afgegeven in februari 2009. De planning is nu dat de woningen in het tweede en derde kwartaal van 2010 worden opgeleverd. De begeleiding en regie wordt door de gemeente gevoerd.

Financieel resultaat

Met gunning aan de hoogste inschrijver resulteert de grondexploitatie in een positief saldo van ruim 3,6 miljoen euro (contante waarde per 1 januari 2009)

In overeenstemming met het besluit "Optimalisering en Kostenreductie", dat in 2005 genomen is en het Raadsbesluit 034/2007, doet de grondexploitatie allereerst een dotatie van 500.000 euro aan de Reserve grondexploitaties. Dit bedrag is in de exploitatieberekening opgenomen. Het resulterende eindresultaat wordt ingeteld in de totale exploitatie van het programma Schalkwijk 2000+.

Risico's

Het betreft een project met een laag risico. De te bouwen woningen vallen in een categorie waar in de markt vraag naar is. De kredietcrisis leidt wel tot een vertraagde afname (zie hieronder). Door het consumentgericht bouwen als vorm van Particulier Opdrachtgeverschap (POS) ligt het risico bij de inschrijver (de aannemer of de ontwikkelaar).

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Het behelst het vervangen van de locatie van het voormalige verpleeghuis Overspaarne door duurzame woningbouw. De primaire doelstelling hierbij is het creëren van een hogere doorstroming op de Haarlemse woningmarkt door het bouwen van eengezins-koopwoningen in het middeldure segment. Als extra doelstelling wordt getracht de betreffende gezinswoningen door middel van een vorm van Particulier Opdrachtgeverschap (het consumentgericht bouwen) te realiseren.

De huidige marktomstandigheden zorgen ook bij dit project voor stagnatie in de verkoop van de woningen. Op dit moment is 29 procent van de woningen verkocht. De verwachting is dat tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden de animo om te kopen zal toenemen. Mocht dit niet het geval zijn, dan zal Ymere de woningen die niet verkocht zijn, te huur aanbieden met een optie tot koop.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het project Doctorshof vormt een welkome aanvulling op het segment woningen waar in Schalkwijk vraag naar is (grondgebonden eengezinswoningen).

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Vaststelling projectopdracht Doctorshof Boerhaavelaan en beschikbaar stellen krediet tot en met ontwerpfase		RB 238/2004		
Doctorshof grondverkoop aan marktpartij		RB 24/2007		
Vrijstelling en bouwvergunning Boerhaavelaan en omgeving (Doctorshof)		Collegebesluit 2008/171612		
Uitvoeringskrediet Doctorshof Boerhaavelaan		RB193/2008		

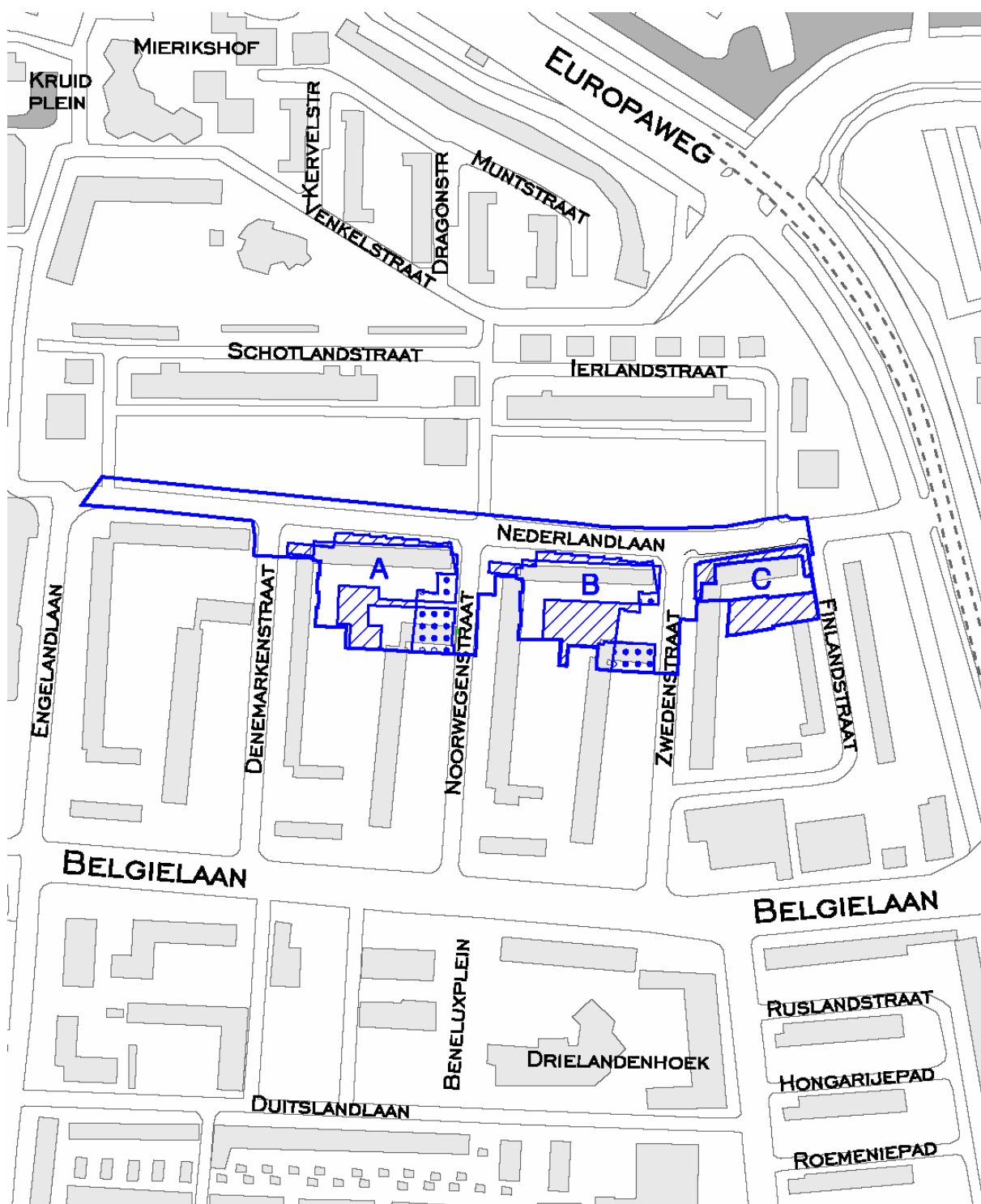
Complexnr: 099 Doctorshof		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2004									
Bedragen x € 1.000		Per 2010	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	253.684	253.684	0							
6	Bouwrijpmaken	20.821	20.821	0							
8	VTU, Planontwikkeling	524.179	398.701	125.478							
9	Dotatie Omslagfonds	51.011	0	51.011							
11	Dotatie Reserve Grondexploitatie	500.000	0	500.000							
14	Overige uitgaven	100.000	0	100.000							
Subtotaal 1 t/m 14		1.449.695	673.206	776.489							
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-4.608.809	-4.608.809	0							
Subtotaal 21 t/m 30		-4.608.809	-4.608.809	0							
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-3.159.114	-3.935.603	776.489							
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-726.158	-519.625	-206.533							
41	Tijdelijk beheer	13.976	13.976	0							
Subtotaal 40 t/m 41		-712.182	-505.649	-206.533							
Saldo uitgaven en opbrengsten		-3.871.296	-4.441.252	569.956							
Kasstroom				-3.871.296							
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-3.686.949	opbrengst								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 099 Doctorshof

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	1.484	380	396	21	21
VTU	869	515	613	675	524
overige kosten	411	410	912	806	905
subtotaal	2.764	1.305	1.921	1.502	1.450
grondopbrengsten	-3.335	-4.628	-4.609	-4.609	-4.609
overige inkomsten					
subtotaal	-3.335	-4.628	-4.609	-4.609	-4.609
exploitatiesaldo	-85	-384	-623	-706	-712
eindresultaat EW	-656	-3.707	-3.311	-3.813	-3.871
eindresultaat CW	-540	-3.202	-2.860	-3.458	-3.687
eindjaar project	2008	2009	2010	2012	2010

Haarlem

Nederlandlaan

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 04-03-2009

TEK.NR.: 09041

— Exploitatiegebied

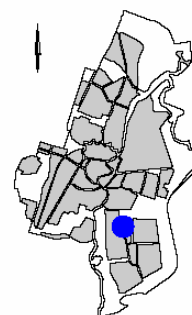
Opp. = +/- 14206 m²

▨ Uitgeefbaar door gemeente

Opp. = +/- 2469 m²

▤ Uitgeefbaar door corporaties

Opp. = +/- 873 m²

3.9.10 Nederlandlaan

Ruimtelijke analyse

Het project Nederlandlaan betreft de sloop van eenzijdige en verouderde jaren zestig portiek-etagewoningen en een paar kleine seniorenwoningen, met een totaal van 86 woningen.

ElanWonen bouwt op de vrijgekomen locatie 81 woningen in twee appartementencomplexen, ieder met 30 ondergrondse parkeerplaatsen. In de appartementencomplexen wordt ook een zorg-wijksteunpunt gerealiseerd.

PréWonen bouwt 9 grondgebonden woningen en een maatschappelijke ruimte.

Status van het project

De bouw van de woningen is op dit moment in volle gang. Het project heeft enige vertraging opgelopen door tussentijdse uitbreiding van het projectplan. Inmiddels wordt gelijktijdig met het bestraten van de Nederlandlaan, de bestrating van verschillende omliggende straten verbeterd. Het ontwerp van de openbare ruimte is vastgesteld en wordt uitgevoerd in 2010. Hierin zijn dus ook de zijstraten rond de Nederlandlaan opgenomen. Hierbij dient wel te worden vermeld, dat deze laatste genoemde extra kosten, niet op de exploitatie van dit project zullen drukken.

Financieel resultaat

Deze gebiedsherinrichting geschiedt conform de geactualiseerde Raamovereenkomst Haarlemse Woonwijken, die is vastgesteld door middel van het Raadsbesluit 104/2007. Er wordt in dit kader tevens een grondruil uitgevoerd met een neutrale grondbalans, zodat de grondruil financieel kostenneutraal zal geschieden.

De totale investeringen in het project bedragen voor de gemeente circa 1.400.000 euro.

Deze kosten zijn gedekt door de volgende posten.

- Vanuit het fonds (rijkssubsidie) Budget Locatiegebonden Subsidies (BLS): 400.000 euro
- Gemeentelijke bijdrage die volgt uit de transformatieovereenkomst: circa 600.000 euro
- Corporatiebijdrage die volgt uit de transformatieovereenkomst: circa 400.000 euro

De gemeentelijke bijdrage die volgt uit de transformatieovereenkomst is voorzien en zal ten laste worden gebracht van de gelden van het Ontwikkelingsprogramma Haarlem 2 (OPH-2), prestatie 54 "Verbeteren kwaliteit openbare ruimte".

Het financiële eindresultaat van de grondexploitatie zal in principe neutraal zijn.

Risico's

- Voorwaarde voor de BLS-subsidie is dat de te bouwen woningen en de vernieuwde openbare ruimte op 1 januari 2010 opgeleverd moeten zijn. Het project is enigszins vertraagd, waardoor in theorie het risico bestaat, dat de subsidie komt te vervallen. Hierover is correspondentie geweest met de subsidieverstrekker. Het risico wordt zeer beperkt geacht. Indien de subsidie onverhoopt niet uitgekeerd zal worden, dan zal de bijdrage aan de corporatie met een bedrag ter grootte van het subsidiebedrag worden verlaagd.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

In twee appartementencomplexen een totaal van 81 woningen, ieder met 30 ondergrondse parkeerplaatsen. Een zorg-wijksteunpunt.

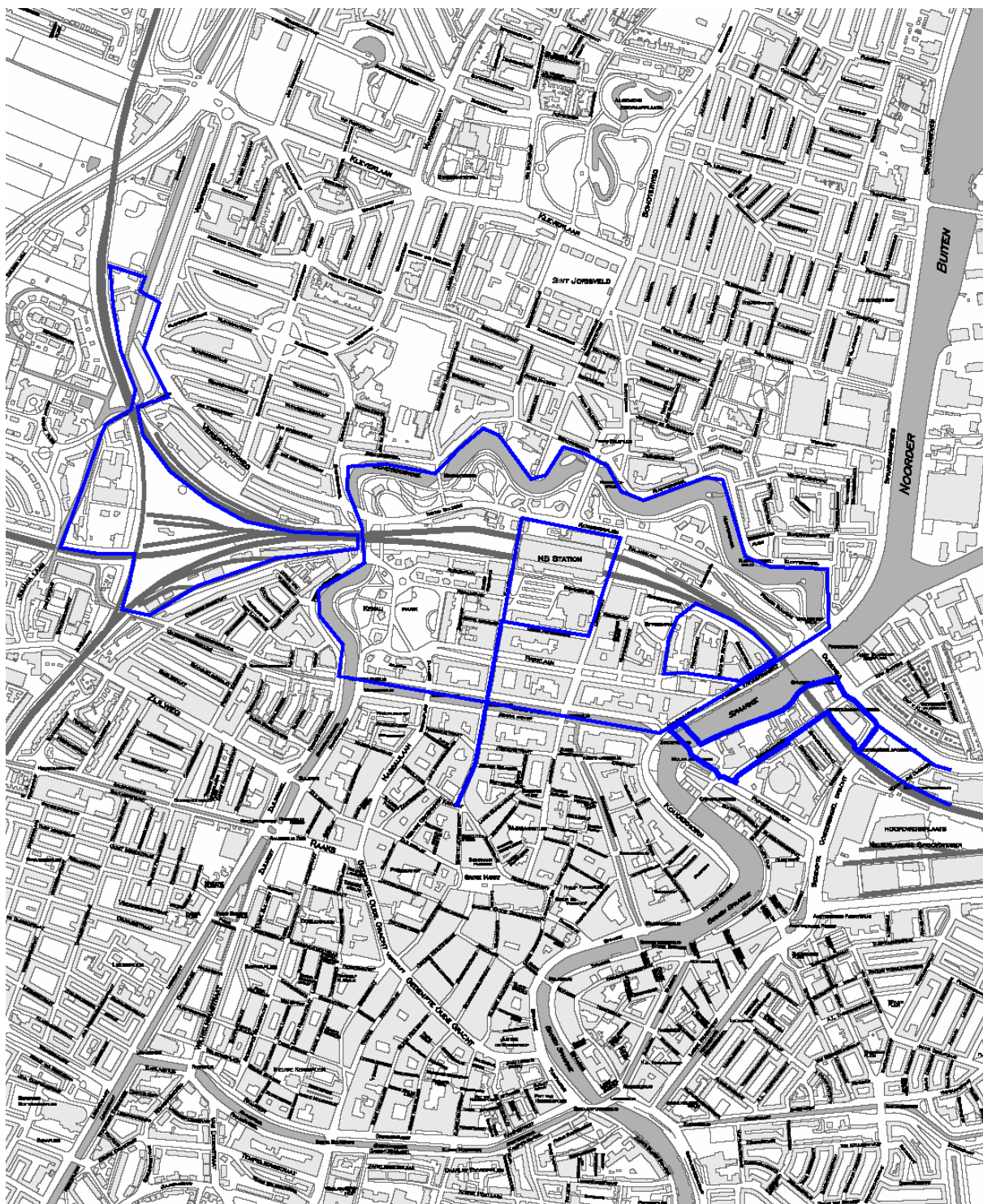
Een maatschappelijke ruimte en 9 grondgebonden woningen.

Bijdrage aan stedelijke programma's

De grondexploitatie Nederlandlaan is onderdeel van het Programma Schalkwijk 2000+.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Kredietaanvraag en openen grondexploitatie project Nederlandlaan	Definitiefase	112/2008	2008 106913	
Vaststellen Definitief Ontwerp buitenruimte Nederlandlaan	Uitvoeringsfase		2010 13066	

Complexnr: 040 Nederlandlaan		Loopjaar GrEx	2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	01-01-2008									
Bedragen x € 1.000		Per 2010	31-12-2009	Prognose								
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
INVESTERINGSUITGAVEN												
7	Woonrijpmaken	722	12	710								
8	VTU, Planontwikkeling	209	134	75								
13	Bijdrage aan derden	400		400								
14	Overige uitgaven	120		120								
Subtotaal 1 t/m 14		1.450	146	1.305								
OPBRENGSTEN												
26	Bijdrage Gemeente	-683	-170	-513								
28	Bijdrage Rijk	-400	-400									
29	Bijdrage derden	-378		-378								
Subtotaal 21 t/m 30		-1.461	-570	-891								
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-10	-424	414								
EXPLOITATIE												
40	Rente vreemd vermogen	-11	2	-13								
41	Tijdelijk beheer											
Subtotaal 40 t/m 41		-11	2	-13								
Saldo uitgaven en opbrengsten		-21	-423	401								
Kasstroom				-21								
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-20	opbrengst									

Haarlem

Spoorzone West

Afd. Vastgoed

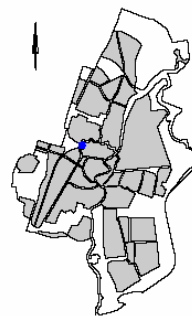
Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

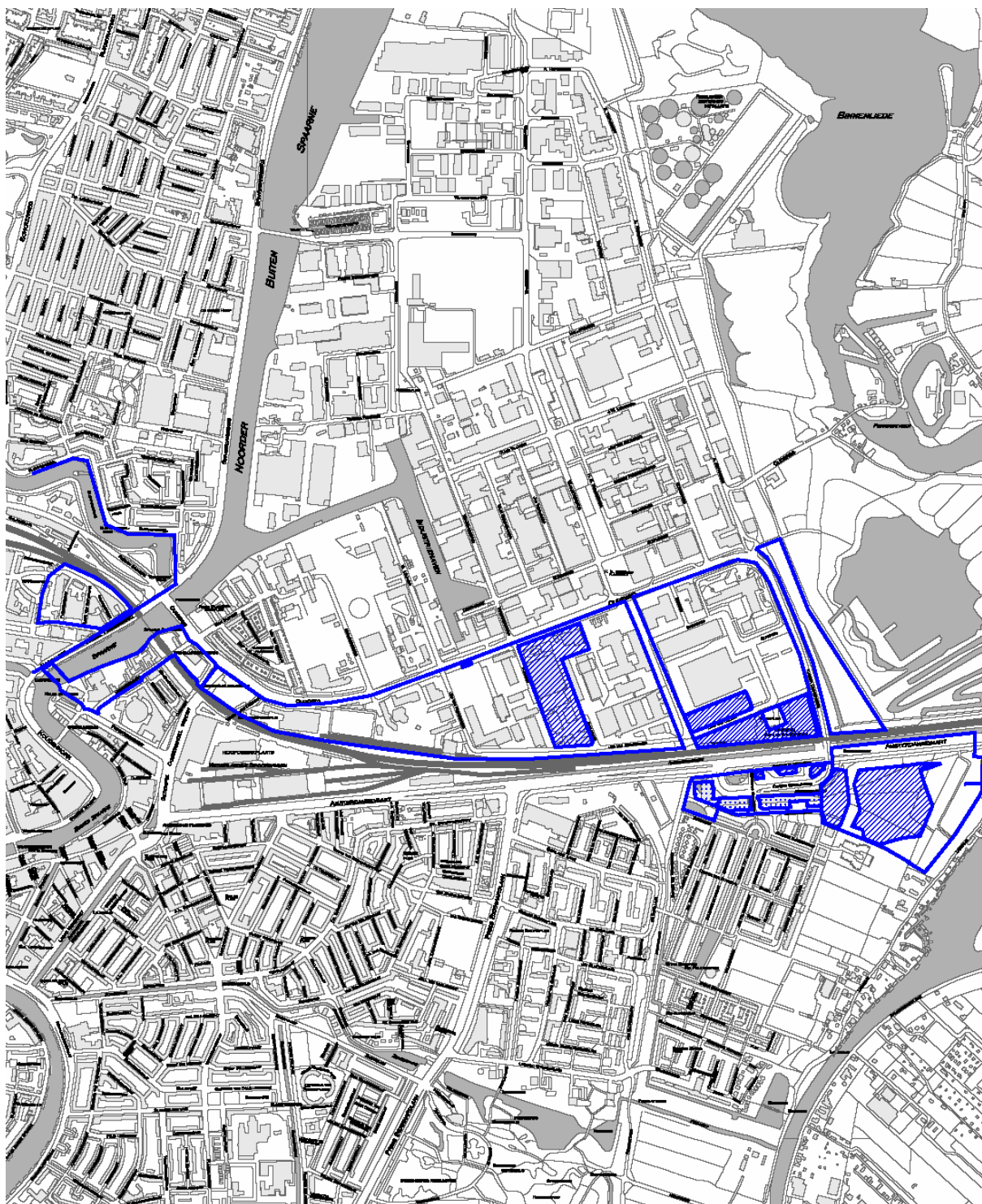
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2009

TEK.NR.: 09020

— Exploitatiegebied

Haarlem

Spoorzone Oostpoort

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

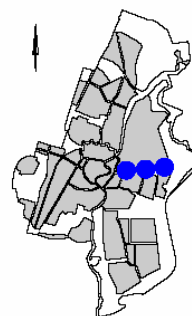
DATUM: 27-01-2009

TEK.NR.: 09021

— Exploitatiegebied

▨ Uitgeefbaar

▤ Uitgegeven

3.10 Spoorzone

Door middel van het besluit 230/2003 heeft de raad het Masterplan Spoorzone goedgekeurd. Het Programma Spoorzone behelst een aantal deelgebieden, met momenteel als actieve grondexploitaties Oostpoort-Oost fase 2, Oostpoort-Oost fase 3, het Scheepmakerskwartier en de Oudeweg 28. Deze complexen komen in het MPG van dit jaar separaat van elkaar aan bod. Er zijn naast deze actieve exploitaties nog verschillende deelplannen aanwezig, waaraan al wel wordt gewerkt of waarvoor in het verleden al strategische verwervingen zijn gedaan.

In 2003 is onderleiding van de stedenbouwkundige Riek Bakker een Masterplan opgesteld voor de Spoorzone. Dit Masterplan beslaat het gebied vanaf de Spoorweg driehoek aan de westzijde van Haarlem tot en met de Oostpoort nabij de Veerplas.

In de afgelopen jaren zijn grondexploitaties geopend voor de deellootaties die, voor wat betreft de eerste ontwikkelingen, zijn gestart.

Het programma bestaat ook enkele toekomstige ontwikkelingen, waarvoor naar verwachting op termijn een grondexploitatie zal worden opgesteld.

In 2003 is door de raad (RB 231/2003) vastgesteld, dat tussen de verschillende deelprojecten binnen de Spoorzone mag worden verevend. Dit houdt in, dat het resultaat van de projecten wordt geconsolideerd. Hiervoor is gekozen, zodat vanuit de grondexploitaties van de Spoorzone bijdragen aan andere projecten kan worden geleverd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een deelplan, zoals het Stationsplein.

Er wordt per project aan de raad gerapporteerd, welke activiteiten hebben plaatsgevonden in 2009 en wat de verwachtingen zijn van deze activiteiten voor de toekomst.

Een belangrijke gebeurtenis uit 2009 voor de gehele Spoorzone is geweest: het opstellen van de "Gebiedsvisie Oostradiaal". Deze gebiedsvisie beslaat het gebied vanaf de Gedempte Oostersingelgracht tot aan de Veerplas. Onder leiding van professor en voormalig stadsbouwmeester Thijs Asselbergs, is deze visie opgesteld. De visie geeft ruimte aan ontwikkelingen in het gebied en kan gezien worden als een uitwerking of een actualisatie van het Masterplan uit 2003.

Financiën

De te verwachten opbrengst van het programma Spoorzone is gedaald. Dit wordt vooral veroorzaakt door de bijgestelde verwachtingen van de grondverkoop. Per deelproject wordt een toelichting gegeven op het resultaat.

De consolidatie van de complexen geeft een positief saldo met een netto contante waarde van 2.227.238 euro voor het gehele programma Spoorzone.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Cecile Hubers (511)3366 c.huberts@haarlem.nl

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Vaststellen Masterplan Spoorzone	Initiatiefase	230/2003		Planfase
Vaststellen consolidatie	Initiatiefase	231/2003		Planfase
Masterplan Spoorzone	Definitiefase	98/2005	2005 240466	Rapportage
Rapportage Spoorzone 2006	Definitiefase	169/2006	2006 245654	Rapportage

Een illustratie uit de huidige conceptvisie “Gebiedsvisie Oostradiaal”.

3.10.1 Oostpoort 1

Ruimtelijke analyse

De ontwikkeling Oostpoort fase 1 behelst de realisatie van 25.000 vierkante meter kantoren aan de zuidzijde van Haarlem langs de Amsterdamsevaart.

Status van het project

De kantorenontwikkeling aan de zuidzijde van de Amsterdamse Vaart is voorlopig afgerond. In 2004 is Oostpoortcenter opgeleverd. Het markante gebouw van architect Max van Aerschot vormt een belangrijke 'eyecatcher' bij de entree van Haarlem vanuit Amsterdam. Met uitzondering van het laatste kantoorgebouw, de Papaver, dat staat op het perceel dat door Samana Vastgoed BV is gekocht, is de ontwikkeling van dit project gereed. Met dit laatste kantoor wordt gewacht totdat de kantorenmarkt weer is aangetrokken. In afwachting daarvan kan de lopende grondexploitatie worden afgerond.

Financieel resultaat

In het MPG 2009 werd uitgegaan van een positief saldo van de ontwikkeling van 0,871 miljoen euro. Het positieve saldo wordt bijgedragen aan de herinrichting van het Stationsplein. Het saldo van Oostpoort 1 is echter verslechterd door het wegvallen van een bijdrage uit Oostpoort 3.

Door het wegvallen van deze bijdrage verslechtert het saldo met circa 800.000 euro.

Risico's

Door het afsluiten van het project zijn er voor deze grondexploitatie geen financiële risico's meer.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Kantooroppervlakte aan de entree van de stad langs de A200: 25.000 vierkante meter bruto vloeroppervlakte.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Met in totaal 25.000 vierkante meter aan nieuwe kantoren levert Oostpoort fase 1 een grote bijdrage aan de versterking van de zakelijke dienstverlening, zoals dit is bedoeld in het OPH. De ontwikkelingen rond IKEA, het Stadion, de Spoorzone en de Fly-over geven een positieve impuls aan het gebied.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Gronduitgifte aan Volta BV	Initiatieffase	399/1999	1999 192088	Gronduitgifte
Krediet voorbereidingskosten kantoorontwikkeling Oostpoort	Definitiefase	140/2000	2000 187341	Kredietaanvraag
Gronduitgifte aan IMCA Vastgoed BV	Definitiefase	112/2001	2001 189699	Gronduitgifte
Kredietaanvraag woonrijp maken Oostpoort fase 1	Realisatiefase	7/2004	2004 177488	Kredietaanvraag
Kredietaanvraag Oostpoort fase 1 uitvoering openbare ruimte	Realisatiefase	40/2006	2006 245427	Kredietaanvraag

Complexnr: 009 Oostpoort Fase 1 Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx Start exploitatie	2010 01-01-2002								
Bedragen x € 1.000		Per 2010 Totaal	31-12-2009 Boekwaarde	Prognose							
				2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	547	547								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	15	15								
5	Hoofdinfrastructuur	756	756								
6	Bouwrijpmaken	1.903	1.903								
7	Woonrijpmaken	616	616								
8	VTU, Planontwikkeling	558	558								
9	Dotatie Omslagfonds	21	21								
12	Bijdrage andere grondexploitatie(s)	800		800							
14	Overige uitgaven	2	2								
Subtotaal 1 t/m 14		5.220	4.420	800							
OPBRENGSTEN											
22	Uitgifte kantoren	-7.892	-7.892								
29	Bijdrage derden	-800		-800							
30	Overige opbrengsten	-44	-44								
Subtotaal 21 t/m 30		-8.736	-7.936	-800							
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-3.516	-3.516								
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	3.135	3.136	-2							
41	Tijdelijk beheer	341	341								
Subtotaal 40 t/m 41		3.476	3.478	-2							
Saldo uitgaven en opbrengsten		-40	-38	-2							
Kasstroom				-40							
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-38	opbrengst								

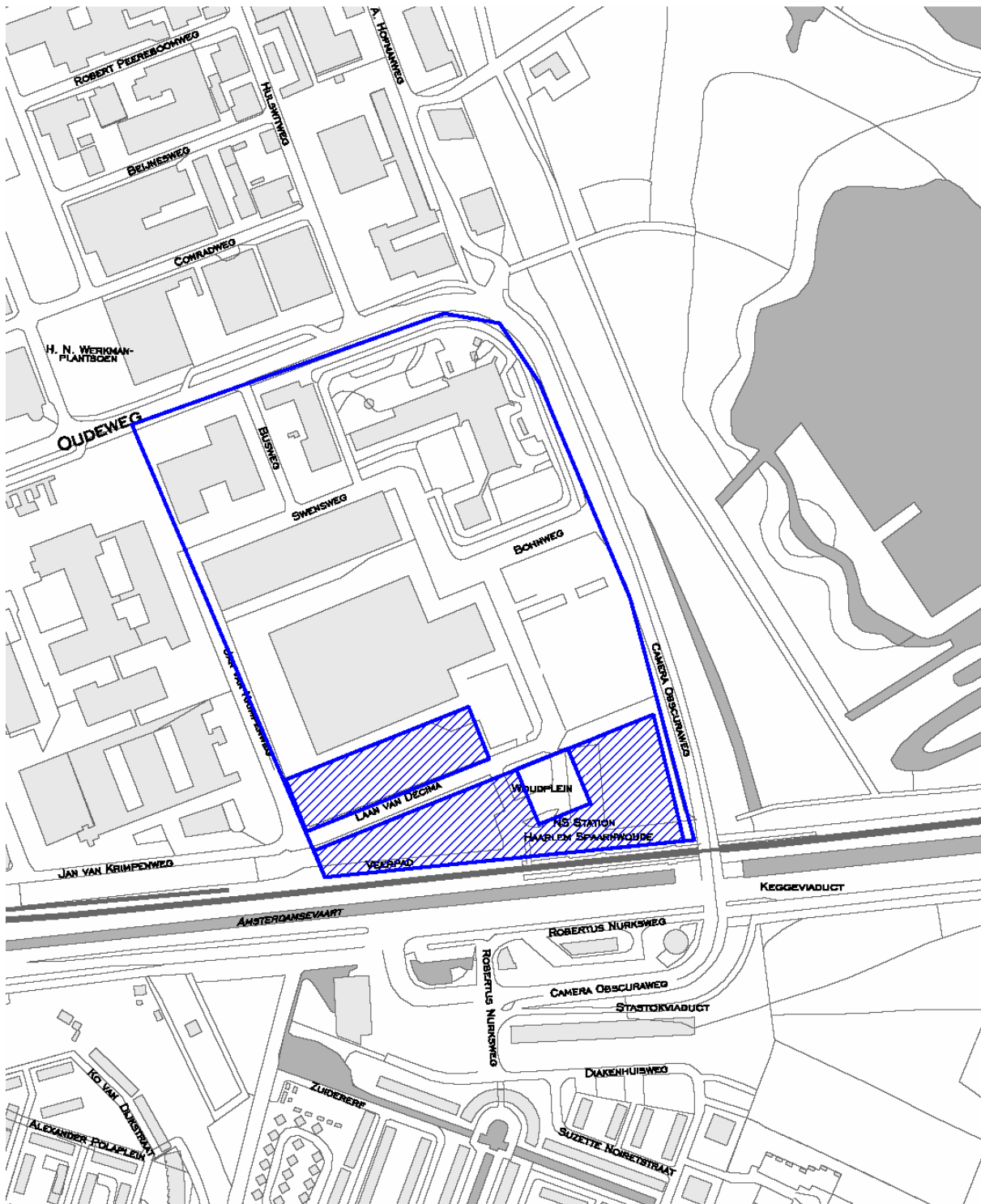
MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 009 Oostpoort Fase 1

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten	3.342	3.291	3.291	3.291	3.291
VTU	551	538	558	558	558
overige kosten	571	571	571	571	1.371
subtotaal	4.465	4.400	4.420	4.420	5.220
grondopbrengsten	-8.752	-8.752	-8.752	-7.892	-7.892
overige inkomsten	-44	-44	-44	-44	-44
subtotaal	-8.796	-8.796	-8.796	-7.936	-7.936
exploitatiesaldo	3.473	3.465	3.461	3.480	3.491
eindresultaat EW	-859	-931	-915	-37	775
eindresultaat CW	-859	-845	-872	-35	739
eindjaar project	2006	2009	2008	2008	2008

Oostpoort

Oostpoort Oost fase II

Haarlem

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregulaties

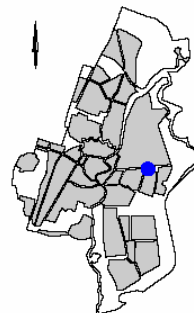
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 28-01-2009

TEK.NR.: 09032

— Exploitatiegebied

▨ Uitgeefbaar

3.10.2 Oostpoort-Oost fase 2

Ruimtelijke analyse

Oostpoort-Oost fase 2 is gelegen aan de noordzijde van de Amsterdamsevaart ten zuiden van de IKEA. In dit gebied moet 90.000 vierkante meter kantoorruimte worden gerealiseerd. Dit project moet zorgen voor meer werkgelegenheid in Haarlem en voor een goede entree van Haarlem aan de oostzijde van de stad.

Status van het project

Kantorenmarkt

Sinds de gemeenteraad in april van 2008 (RB 092/2008) het projectplan Oostpoort 2 heeft goedgekeurd en een krediet heeft verleend, is er veel veranderd. De markt voor kantoren is ingestort. De geprognosticeerde grondverkopen zijn uitgebleven en de verwachting is, dat ook in de eerstvolgende jaren geen grond voor kantoren verkocht zal worden. In 2008 en 2009 is met meerdere potentiële klanten gesproken, maar geen van de gesprekken heeft geleid tot daadwerkelijke grondverkopen. Voor meer marktinformatie verwijzen we u naar het voorbeeld op <http://www.dtz.nl>.

De Gebiedsvisie Oostradiaal

Een andere ontwikkeling, die relevant is voor het project Oostpoort 2, is het uitwerken van de stedenbouwkundige visie op het gebied van dit complex. Op 11 juni 2009 heeft de raad (RB 79/2009) ingestemd met het opstellen van de Gebiedsvisie Oostradiaal. Deze visie beslaat een veel groter gedeelte, dan alleen het project Oostpoort 2. De visie is een verrijking of een uitwerking van het Masterplan Spoorzone voor het gebied langs de Amsterdamsevaart. De huidige conceptvisie heeft invloed op het project Oostpoort 2. Volgens de conceptvisie dient meer oppervlakte te worden bebouwd rond het station Haarlem-Spaarnwoude. Hierover zal nadere besluitvorming moeten plaatsvinden.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat van dit project bedroeg in 2008 op basis van de netto contante waarde per 1 januari 2009: 7,74 miljoen euro aan opbrengsten.

De crisis heeft duidelijk gemaakt, dat de grondverkopen ook in de komende jaren niet gerealiseerd zullen worden. Om deze reden zal de grondexploitatie grondig worden herzien. Het project wordt getemporeerd en er zal tot nader orde met een minimale bezetting aan worden gewerkt. Slechts de hoogst noodzakelijke werkzaamheden zullen worden verricht.

Aangezien er geen exact jaartal meer aangeven kan worden waarin de werkzaamheden weer zullen aanvangen, wordt er een waardering berekend van de toekomstige investeringen en opbrengsten, alsmede een inschatting van de rentelasten voor een ruime periode. De grondexploitatie wordt als het ware “slappend”.

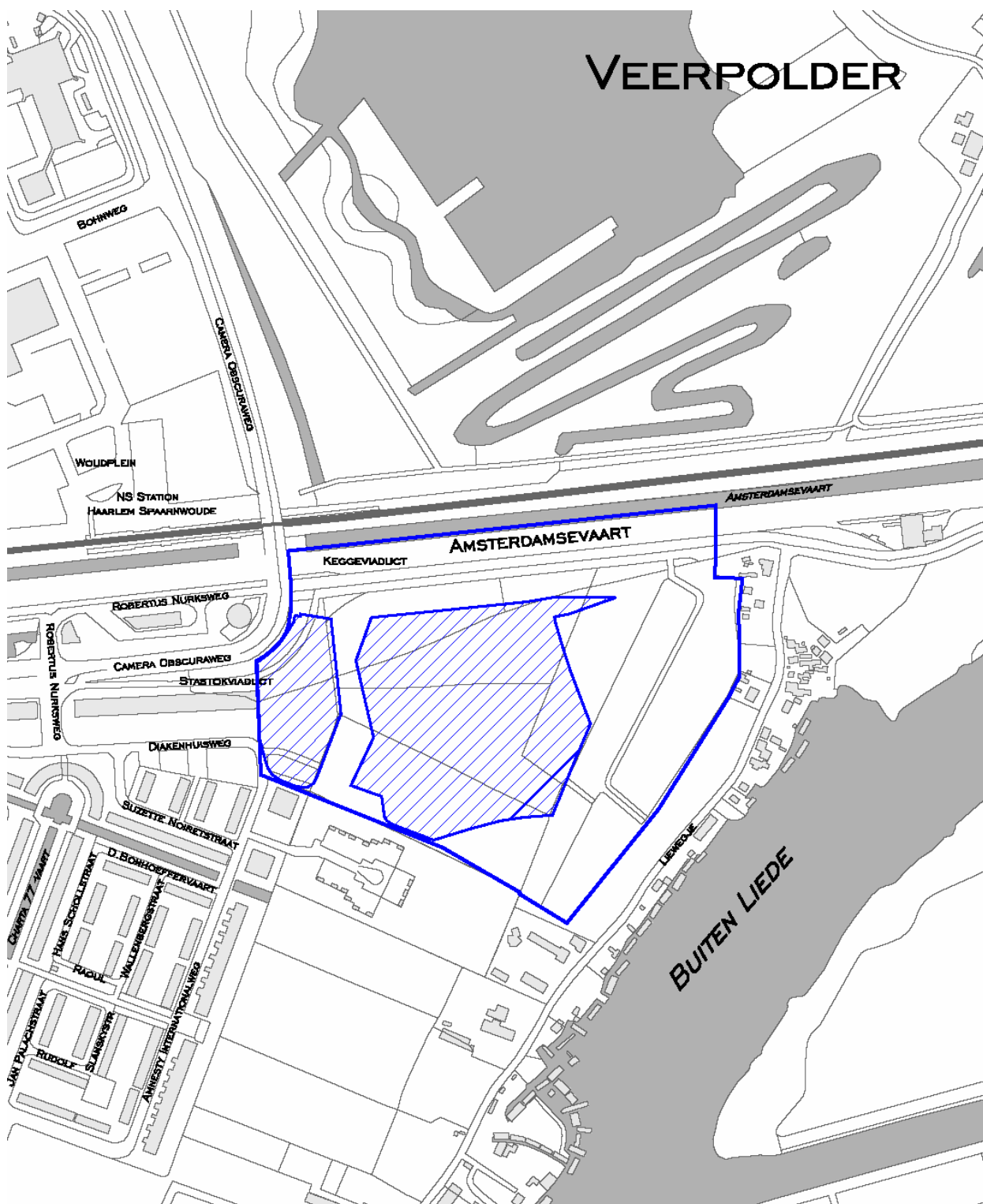
Omschrijving	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Masterplan Spoorzone	Initiatieffase	254/2001	2001 189336	Kaders vaststellen
Stedenbouwkundig plan Oostpoort	Definitiefase	N.v.t.		Visie document
Projectplan Oostpoort fase 2	Definitiefase	92/2008	2008 58728	Openen grondexploitatie

Complexnr: 115 Spoorzone Oostpoort Oost fase 2		Loopjaar GrEx	2010			
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	01-01-2003			
		Per 2011	31-12-2009	Prognose		
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012
INVESTERINGSUITGAVEN						
1	Verwerving	231	231			
3	Milieu onderzoek	591		591		
6	Bouwrijpmaken	345	4	341		
7	Woonrijpmaken	2.587		2.587		
8	VTU, Planontwikkeling	1.291	757	534		
12	Bijdrage andere grondexploitatie(s)	818	818			
13	Bijdrage aan derden	1.900		950	950	
Subtotaal 1 t/m 14		7.762	1.809	5.003	950	
OPBRENGSTEN						
22	Uitgifte kantoren	-13.200		-13.200		
Subtotaal 21 t/m 30		-13.200		-13.200		
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-5.438	1.809	-8.197	950	
EXPLOITATIE						
40	Rente vreemd vermogen	1.227	124	1.341	-238	
41	Tijdelijk beheer	-210	-226	16		
Subtotaal 40 t/m 41		1.017	-102	1.357	-238	
Saldo uitgaven en opbrengsten		-4.421	1.707	-6.840	712	
Kasstroom				-5.133	-4.421	
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-4.010	opbrengst			

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 115 Oostpoort fase 2

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten				3.761	3.523
VTU				2.015	1.291
overige kosten				2.949	2.949
subtotaal	0	0	0	8.724	7.763
grondopbrengsten				-20.000	-13.200
overige inkomsten				-534	
subtotaal	0	0	0	-20.534	-13.200
exploitatiesaldo				-1.401	1.017
eindresultaat EW	0	0	0	-13.211	-4.420
eindresultaat CW				-7.724	-4.010
eindjaar project				2019	2019

Haarlem

Oostpoort III

Afd. Vastgoed

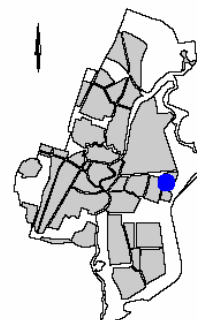
Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2009

TEK.NR.: 09022

- Exploitatiegebied
Opp. = +/- 116290 m²
- Uitgeefbaar
per 1-1-2009
Opp. = +/- 46470 m²
Openbaar: 60 %

3.10.3 Oostpoort 3

Ruimtelijke analyse

Oostpoort 3 was de beoogde nieuwe locatie voor het nieuw te bouwen stadion voor FC Haarlem. In de loop van 2008 is duidelijk geworden, dat de beoogde ontwikkelaar niet in staat is om het plan te realiseren. In maart 2009 heeft dit geleid tot een raadsbesluit over het beëindigen van de overeenkomst.

Status van het project

De contractpartner Fortress heeft in 2008 aangegeven, dat zij niet in staat is om de ontwikkeling te realiseren. De ontwikkelaar Fortress gaf als redenen: de gestegen bouwkosten, de verslechterde kantorenmarkt en de kredietcrisis. Op 12 maart 2009 heeft de raad (040/2009) besloten om de realisatieovereenkomst met Fortress te beëindigen.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat van dit project, dat werd verwacht, bedroeg ruim 2,5 miljoen euro aan opbrengsten. In het MPG van vorig jaar werd al duidelijk gemaakt, dat de verwachte opbrengsten, die de gemeente zal ontvangen uit de grondverkoop, niet gerealiseerd gaan worden. In 2009 zijn slechts de noodzakelijke kosten gemaakt voor het afwikkelen van de overeenkomst met Fortress.

De rentekosten over de boekwaarde zijn opgelopen met 90.000 euro over 2009. In het jaar 2009 bedroegen de kosten in totaal 125.000 euro.

In het MPG 2009 is reeds een voorziening genomen ten laste van de Reserve grondexploitaties ter hoogte van 1.826.000 euro, het bedrag van de boekwaarde per 1 januari 2009. In 2009 is de boekwaarde opgelopen met rentelasten en kosten voor de afronding van de overeenkomst met Fortress.

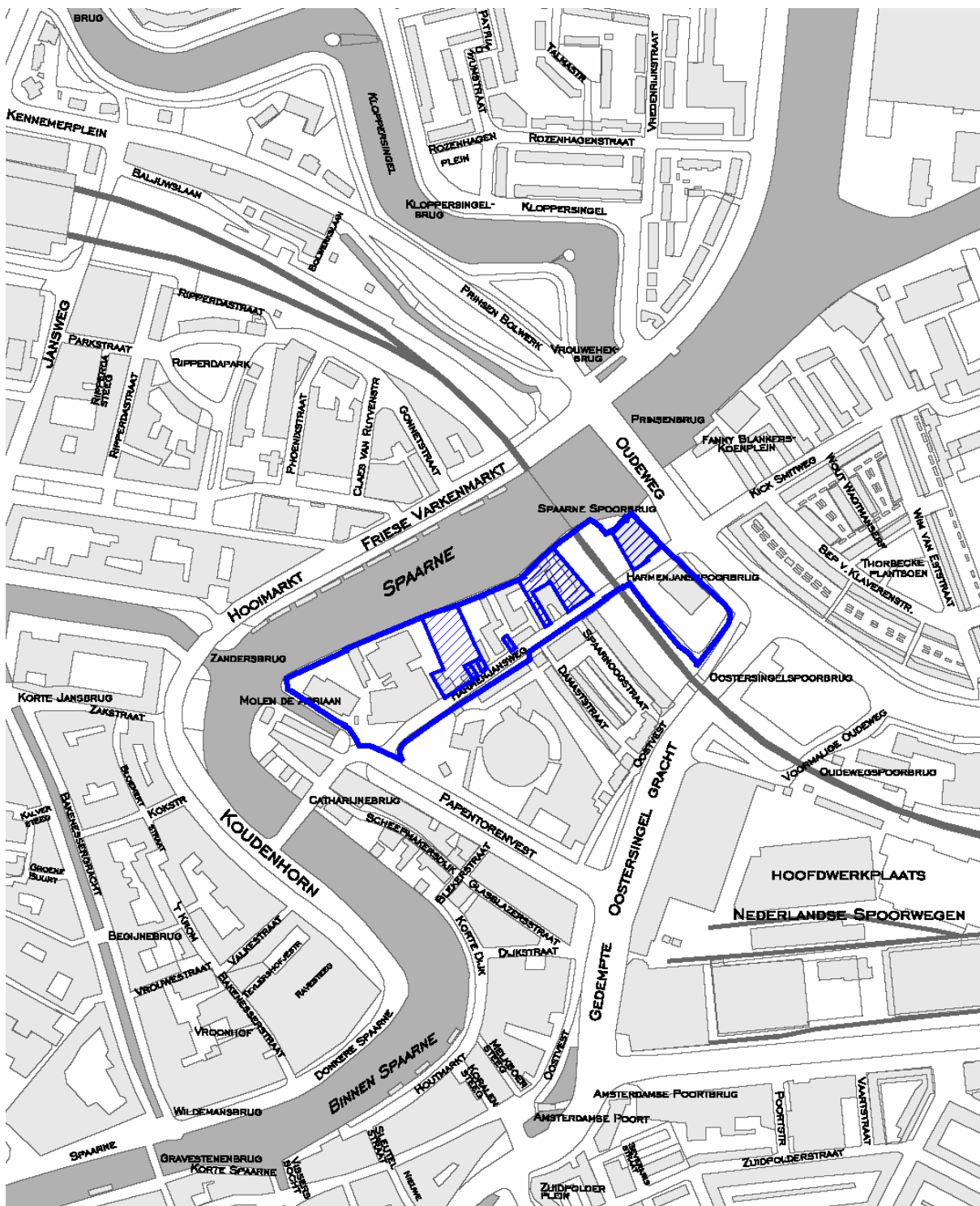
Risico's

Een reëel risico is, dat de gronden (voorlopig) niet ontwikkeld zullen worden. In dat geval zal de gemeente de rentelasten moeten dragen.

De Gebiedsvisie Oostradiaal biedt mogelijk een invulling van het gebied. Indien er sprake zal zijn van nieuwe initiatieven voor de invulling van het gebied, dan zal de gemeenteraad hierover beslissen.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Voorlopig Ontwerp multifunctioneel (voetbal)stadion Oostpoort	Initiatiefase	020/2003	2003 215869	
Planontwikkeling Stadion Oostpoort	Definitiefase	009/2005	2004 176798	
Kredietaanvraag Stadion Oostpoort	Definitiefase	149/2005	2005 240423	
Realisatieovereenkomst Stadion Oostpoort	Ontwerpfase	168/2005	2005 240424	
Kredietaanvraag planbegeleiding Stadion Oostpoort 2008-2010	Ontwerpfase	171/2008	2008 164982	
Beëindigen realisatieovereenkomst	N.v.t.	040/2009	2009 43533	

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit Project: 031 Oostpoort fase 3					
Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten					
VTU	1.030	1.391	1.594	1.323	1.247
overige kosten	1.887	1.889	1.906	428	423
subtotaal	2.918	3.281	3.500	1.750	1.670
grondopbrengsten	-5.955	-5.955	-6.105	0	
overige inkomsten					
subtotaal	-5.955	-5.955	-6.105	0	0
exploitatiesaldo	190	48	-134	320	317
eindresultaat EW	-2.847	-2.627	-2.740	2.070	1.987
eindresultaat CW	-2.459	-2.269	-2.367	1.972	1.892
eindjaar project	2008	2009	2010	2009	2010

Scheepmakerskwartier

Haarlem

Afd. Vastgoed

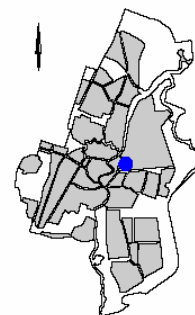
Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 28-01-2009

TEK.NR.: 09034

- Exploitatiegebied
Opp. = +/- 30.230 m²
- ▨ Uitgeefbaar
per 1-1-2009

3.10.4 Scheepmakerskwartier

Ruimtelijke analyse

Het Scheepmakerskwartier is onderdeel van het programma Spoorzone. De ontwikkelaar De Principaal heeft in 2005 een prijsvraag gewonnen met als opdracht om het gehele gebied te ontwikkelen.

Het Scheepmakerskwartier zal bij de binnenstad 'getrokken' worden. Vervolgens zal het worden aangesloten op de kenmerken van de bestaande bebouwing elders langs het Spaarne. Bovendien is bij de stedenbouwkundige inrichting oog gehouden voor de historie in het gebied. Tenslotte krijgt het Scheepmakerskwartier nautische kwaliteiten met een stadshaven en behoorlijk wat meters bruikbare kade voor het aanmeren van schepen.

Status van het project

In 2007 heeft de gemeente met de ontwikkelaar De Principaal een intentieovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van het Scheepmakerskwartier. De gemeente en De Principaal hebben de plannen uitgewerkt tot een stedenbouwkundig ontwerp.

Er is in het begin van 2008 een grondexploitatie geopend en krediet verstrekt voor de begeleiding van de ontwikkeling.

Door de verplaatsing van de haven in het plangebied zijn de onderhandelingen vertraagd en is door de raad op 20 augustus 2009 (2009/97093) een aanvullend krediet verleend van 70.000 euro om de realisatieovereenkomst af te ronden.

Op 2 november 2009 heeft De Principaal kort voor de behandeling van de realisatieovereenkomst in B&W, per brief aangegeven, een maand bedenktijd nodig te hebben. De Principaal had tijd nodig om her te bezinnen op de financiën van het project. Het project heeft te lijden onder de slechtere omstandigheden van de markt voor nieuwbouwwoningen. De houding van De Principaal heeft om extra inzet gevraagd en leidt tot een tekort op het krediet.

De Principaal heeft vervolgens aan de gemeente de drie volgende ontwikkelscenario's voorgelegd.

- De Principaal verkoopt de ontwikkeling aan een andere ontwikkelaar.
- De gemeente en De Principaal werken samen in een gemeenschappelijke grondexploitatie.
- De Gemeente voert de grondexploitatie en bouwt onder het gehele oppervlak van het Scheepmakerskwartier een parkeergarage, terwijl De Principaal alleen de vastgoedexploitatie uitvoert.

Deze drie scenario's zijn niet in overeenstemming met de projectopdracht, zoals deze is vastgesteld voor het Scheepmakerskwartier. Besluitvorming hierover zal moeten plaatsvinden.

Financieel resultaat

Het uitgangspunt van dit project is, dat de ontwikkeling voor de gemeente budgetneutraal zal plaatsvinden. Volgens de realisatieovereenkomst, zoals deze in concept is opgesteld tussen de gemeente en De Principaal, zou de ontwikkeling budgetneutraal plaatsvinden.

De grondexploitatie, zoals deze is opgenomen in het MPG, is gelijk aan de conceptovereenkomst met De Principaal.

Positief nieuws is, dat de provincie Noord-Holland op 1 februari 2010, een subsidie van 600.000 euro heeft verstrekt voor de nautische kwaliteiten in het Scheepmakerskwartier. De voorwaarde bij het verstrekken van deze subsidie is wel, dat het project Scheepmakerskwartier voor 1 februari 2011 dient te starten en dat de werkzaamheden voor 1 februari 2014 afgerond moeten zijn.

Risico's

De risico's zouden voor de gemeente beperkt blijven door de ontwikkeling in concessie uit te geven aan De Principaal. Deze ontwikkelaar zou hierdoor de verplichting tot de bouw van de woningen en de inrichting van de openbare ruimte op zich nemen.

Echter, door de onzekerheid van de ontwikkeling worden de risico's voor de gemeente groter en is er een kans op uitstel van de ontwikkeling. Eventueel uitstel zal het saldo van de grondexploitatie verslechteren.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Het doel van de ontwikkeling is het realiseren van circa 135 woningen, enkele woon-werkwoningen en een stadhaven met nautische faciliteiten.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Financiering voorbereidingskosten (haalbaarheidsfase) project Scheepmakerskwartier	Initiatiefase	160/2006	2006 245551	
Voor een deel opheffen van het voorkeursrecht van het Scheepmakerskwartier	Initiatiefase	208/2007	2007 209929	
Scheepmakerskwartier: planontwikkeling en krediet 2008	Ontwerpfase	014/2008	2008 6418	
Masterplan Scheepmakerskwartier: keuze havenvariant	Ontwerpfase	013/2009	2009 6503	
Aanvullend krediet	Ontwerpfase	2009/97093	2009/97093	

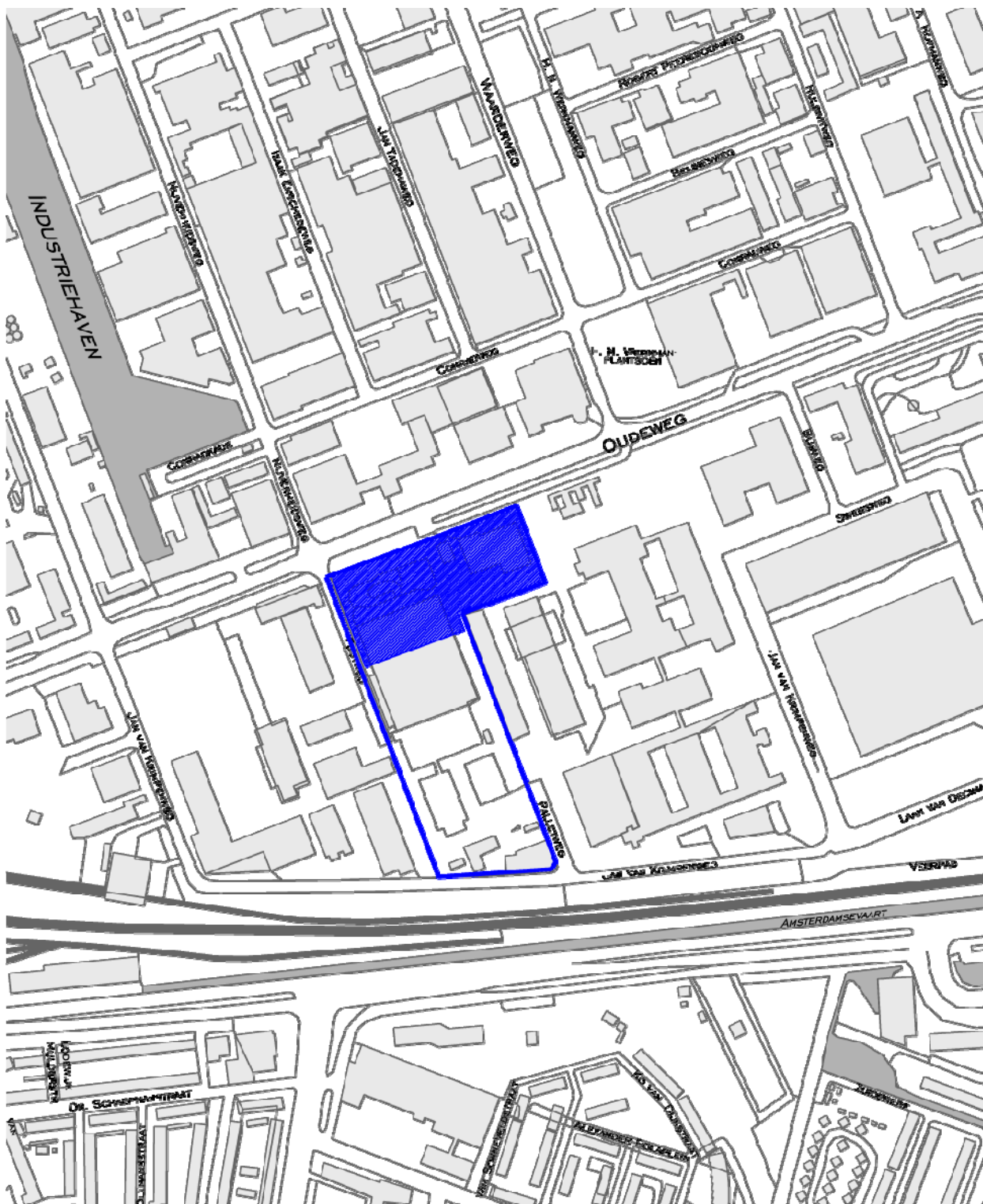
Complex 113 Scheepmakerskwartier.

Complexnr: 113 Spoorzone Scheepmakerskwartier Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx Start exploitatie	2010 01-01-2005									
bedragen x € 1.000		per 2017	31-12-2009	Prognose								
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
INVESTERINGSUITGAVEN												
1	Verwerving	2.169	2.169									
8	VTU, Planontwikkeling	353	278	75								
Subtotaal 1 t/m 14		2.522	2.447	75								
OPBRENGSTEN												
21	Uitgifte woningbouw	-3.245			-2.111			-159			-975	
Subtotaal 21 t/m 30		-3.245			-2.111			-159			-975	
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-722	2.447	75	-2.111			-159			-975	
EXPLOITATIE												
40	Rente vreemd vermogen	1.098	490	148	115	58	61	61	59	62	45	
41	Tijdelijk beheer	-10	-10									
Subtotaal 40 t/m 41		1.088	480	148	115	58	61	61	59	62	45	
Saldo uitgaven en opbrengsten		366	2.927	223	-1.995	58	61	-98	59	62	-930	
Kasstroom				3.150	1.155	1.213	1.274	1.175	1.234	1.296	366	
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		247	tekort									

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 113 Scheepmakerskwartier

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten				2.537	
VTU				342	353
overige kosten				2.429	2.169
subtotaal	0	0	0	5.308	2.522
grondopbrengsten				-3.760	-3.244
overige inkomsten				-2.560	
subtotaal	0	0	0	-6.320	-3.244
exploitatiesaldo				759	1.088
eindresultaat EW	0	0	0	-253	366
eindresultaat CW				-230	247
eindjaar project				2010	2010

Haarlem

Complex 094

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 28-01-2010

TEK.NR.: 10043

— Exploitatiegebied
Opp. = +/- 38094 m²

■ Uitgeefbaar
Opp. = +/- 14686 m²

3.10.5 Oostpoort-West

Ruimtelijke analyse

Het complex Oostpoort-West bestaat uit twee delen: Oudeweg 28 en Oudeweg 30. In het MPG van vorig jaar is een deel gepresenteerd. Voor de duidelijkheid is dit jaar gekozen om het gehele complex te rapporteren.

Status van het project

In 2003 heeft de gemeente Oudeweg 28 (Amcor) en Oudeweg 30 (Vermolen) gekocht. Circa de helft van de Oudeweg 28 is verhuurd aan Connexxion voor het stallen van bussen. Het is denkbaar, dat ook na afloop van de huidige consessie aan de openbaar vervoerder Connexxion, het terrein beschikbaar blijft voor verhuur aan de consessiehouder van dat moment.

De opstallen met buitenterrein van de Oudeweg 30 zijn op dit moment geheel verhuurd.

In 2008 is een verkoopbesluit genomen om te verkopen aan Martin Schilder BV. In ruil voor een rentevergoeding heeft Martin Schilder BV uitstel gekregen voor de aankoop van de gronden. De verkoop wordt nu verwacht in maart van dit jaar.

In 2010 is een kavelverkoop gedaan aan Radiotec voor 2 miljoen euro. Het bedrijf Cavex uit het Scheepmakerskwartier zal zich hier gaan vestigen. De grond is geleverd en de bouw is begonnen.

Financieel resultaat

De verkopen op deze locatie verlopen goed en de verhuur van een deel van de locatie zorgt ervoor, dat de exploitatiekosten gedekt zijn. Het eindresultaat van deze ontwikkeling sluit echter met een tekort van circa 0,3 miljoen euro. Deze verslechtering wordt veroorzaakt door een conservatievere inschatting van de opbrengstpotentie.

De grootste reden van dit tekort is de rente, die wordt berekend over de grote boekwaarde. De tweede reden is, dat de grondopbrengsten 20 procent lager zijn geraamd, dan de grondopbrengsten in voorgaande jaren.

Risico's

Het grootse risico in deze grondexploitatie is het achterblijven of het niet realiseren van grondverkoop. Indien de verkopen achterblijven, dan zal het saldo door renteinvloeden verslechteren. De opbrengsten zijn nu echter voorzichtig geraamd. Hierdoor lijken de risico's beperkt.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het complex Oostpoort-West is een onderdeel van het Masterplan Spoorzone. De ambities in het Masterplan waren hoog gespannen voor dit gedeelte van de Spoorzone en bestonden uit een groot volume aan kantoren. Bij de voortgangsrapportage Spoorzone in 2006 is besloten om een deel van de ambities los te laten. Dit vooral naar aanleiding van de bevindingen van het PlaBeKa (Platform Bedrijven en Kantoren). Dit regionale platform zag de kansen voor kantoorontwikkelingen minder rooskleurig in.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Aankoop Amcor (Oudeweg 28)	Initiatiefase	228/2003	2003 216499	Aankoopbesluit
Aankoop Oudeweg 30 (Vermolen)	Initiatiefase		2003 216244	Aankoopbesluit
Voortgangsrapportage Spoorzone	Definitiefase	169/2006	2006 245654	Voortgangsrapportage
Verkoop gedeelte kavel Oudeweg 28	Realisatiefase	155/2008	2008 144154	Verkoopbesluit
Kredietaanvraag en opening grondexploitatie Oudeweg 28	Realisatiefase	156/2008	2008 144149	Opening grondexploitatie
Verkoop kavel Fustweg aan Ratiotec (voor verhuur aan Cavex)	Realisatiefase		2009 228741	Verkoopbesluit

Complexnr: 094 SZ OP West Oudeweg 28		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Per 2022	31-12-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal		Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	4.856	4.856								
6	Bouwwijpmaken	74	74								
7	Woonrijpmaken	370		129							241
8	VTU, Planontwikkeling	350	41	21	16	16	16	16	16	14	195
Subtotaal 1 t/m 14		5.650	4.971	150	16	16	16	16	16	14	436
OPBRENGSTEN											
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-9.359	-2.091	-3.115							-4.154
Subtotaal 21 t/m 30		-9.359	-2.091	-3.115							-4.154
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-3.709	2.881	-2.965	16	16	16	16	16	14	-3.718
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	1.157	1.529	159	65	55	45	34	23	11	-765
41	Tijdelijk beheer	-2.141	69	-272	-273	-274	-275	-274	-276	-277	-288
Subtotaal 40 t/m 41		-983	1.598	-113	-208	-219	-230	-240	-252	-265	-1.053
Saldo uitgaven en opbrengsten		-4.692	4.479	-3.078	-193	-203	-214	-224	-236	-251	-4.771
Kasroom				1.401	1.208	1.005	790	566	330	78	-18.473
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-2.489	opbrengst								

Complexnr: 094 SZ OP West Oudeweg 030		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Per 2017	31-12-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal		Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	2.728	2.728								
2	Slopen, ontruimen, blinderen	207									207
8	VTU, Planontwikkeling	110									110
Subtotaal 1 t/m 14		3.045	2.728								317
OPBRENGSTEN											
23	Uitgifte bedrijventerreinen	-1.813									-1.813
Subtotaal 21 t/m 30		-1.813									-1.813
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		1.232	2.728								-1.496
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	1.790	517	157	159	161	162	163	165	166	141
41	Tijdelijk beheer	-966	-68	-91	-136	-136	-135	-134	-134	-133	
Subtotaal 40 t/m 41		825	449	66	23	25	27	29	31	33	141
Saldo uitgaven en opbrengsten		2.057	3.177	66	23	25	27	29	31	33	-1.355
Kasroom				3.243	3.266	3.292	3.319	3.348	3.379	3.412	2.057
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		1.392	tekort								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag

bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 094 Oudeweg 28

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten				491	444
VTU				407	350
overige kosten				6.076	4.856
subtotaal	0	0	0	6.974	5.650
grondopbrengsten				-10.345	-9.359
overige inkomsten					
subtotaal	0	0	0	-10.345	-9.359
exploitatie saldo				-399	-983
eindresultaat EW	0	0	0	-3.770	-4.692
eindresultaat CW				-1.904	-2.489
eindjaar project				2022	2022

Haarlem

Delftwijk

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

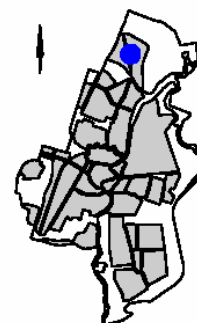
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 22-1-2010

TEK.NR.: 10008

— Exploitatiegebied

□ Uitgeefbaar
per 1-1-2010

3.11 Delftwijk

Ruimtelijke analyse

Onder de naam "Delftwijk 2020" is een grootschalige herstructurering in uitvoering, met als doel om van Delftwijk een levensloopbestendige wijk te maken. Er worden ongeveer 850 woningen gesloopt en 1050 nieuwe woningen teruggebouwd. Tevens wordt een verdubbeling van het aantal winkels in het huidige winkelcentrum gerealiseerd en zal een wijkpark worden aangelegd. In de stedenbouwkundige uitgangspunten wordt het parkeren voor een groot deel 'van de straat' gehaald. Om aan de watertoets van het Hoogheemraadschap te kunnen voldoen, zal ook water in de wijk worden ingepast.

Het project heeft een lange doorlooptijd (het eindjaar is geraamd op 2020). In die periode wordt door de gemeente intensief samengewerkt met drie woningcorporaties. Het betreffen De Woonmaatschappij, PréWonen en ElanWonen. Voor de samenwerking zijn gedegen afspraken gemaakt die van alle partijen een forse inspanning vergen.

Status van het project

In 2009 is vooral gewerkt aan de deelprojecten:

- Delftlaan-Noord (complexnummer 131)
- Slauerhoffstraat (complexnummer 132)
- Marsmanplein (complexnummer 133)
- Wijkpark (complexnummer 134)
- Vondelweg (complexnummer 156)

Het schetsontwerp van de openbare ruimte en het vastgoed voor het project Delftlaan-Noord zijn gereed. De opstellen zijn inmiddels gesloopt en met de bouwrijpwerkzaamheden is gestart. Voor het project Slauerhoffstraat is het schetsontwerp voor de openbare ruimte gereed. Met de bouw van de 210 woningen en de supermarkt is eind 2009 begonnen. De ontwikkelaar van het Marsmanplein heeft zich genoodzaakt gevoeld om het ontwerp voor het vastgoed en de openbare ruimte, dat al in een vergevorderd stadium was, aan te passen als gevolg van de kredietcrisis. De woningen zullen in een goedkoper segment (koop of huur) in de markt worden gezet.

In het project Wijkpark is met de diverse partijen intensief gesproken over de verplaatsing van de bestaande opstellen (onder andere de jeu de boules-club, de Daaf Gelukschool, het SIG en het woonwagenpark). Met het SIG is in principe overeenstemming bereikt over een verplaatsing naar het wijkpark. De nieuwbouw voor de Hartekampgroep aan de Vondelweg is volgens planning voor het einde van het jaar 2009 opgeleverd. Het bestemmingsplan Delftwijk 2020 is op 15 januari 2010 onherroepelijk geworden. Het plan dient als basis voor een aantal nog te verlenen bouwvergunningen.

Binnen de overkoepelende exploitatie Delftwijk Programma (ook wel de "Paraplu" geheten) zijn alle bovenplanse aangelegenheden, die nodig waren, afgehandeld.

Financieel resultaat

De geconsolideerde grondexploitatie Delftwijk is dekkend.

De financiële wijzigingen ten opzichte van 2009 zijn de volgende.

- De verwerking van de prijsvraagbieding van het Marsmanplein. Dit houdt in, dat de bieding van de winkelontwikkelaar Leyten voor het woning- en winkelprogramma is opgenomen, evenals hun bieding om het winkelgebied woonrijp te maken.
- Het bouw- en woonrijp maken. Dit betekent voor de calculatie van de verlegkosten van kabels- en leidingen, dat ze zijn verscherpt, evenals voor de calculaties van de te ontwerpen buitenruimte van Delftlaan-Noord, Slauerhoff en het Wijkpark.
- De geraamde plankosten zijn naar boven bijgesteld. De oude budgetten bleken onvoldoende te zijn om het project tot een einde te brengen.

- De inflatie over de kostenprognoses is in 2008 aanzienlijk geweest en in Delftwijk wordt bij sommige projecten nog gewerkt met kostenramingen van het ingenieursbureau met een prijspeil van het jaar 2005, die vanaf dat jaartal geïndexeerd moeten worden. Voor de werkelijke opgetreden kostenstijging in de jaarschijf 2008 moest er voor civiel werk 4,4 procent worden gehanteerd bij de actualisatie. In de jaarschijf 2009 heeft de marktwerking geen kostenstijging laten zien en staat de index op 0 procent. Voor de prognoses vanaf 2009 wordt een parameter van 2,5 procent aangehouden.

Risico's

- Doordat de exploitatie voornamelijk wordt gevoed door vastgelegde corporatie- en rijksbijdragen en gemeentelijke subsidies, wordt het financiële resultaat bepaald door het beheersen van de kosten. Met name door de voorbereidings- en toezichtkosten van het plan. Hieruit komen vooral de volgende risico's voort.
- De benodigde technische begeleidingskosten (op basis van offertes) zijn hoger dan geraamd volgens de standaard rekenmethode.
- Een herstructureringsoperatie vraagt meer overleg dan een traditionele gebiedsontwikkeling, omdat er met meer partijen moet worden overlegd (onder andere met zittende bewoners, meerdere corporaties en winkeliers). Hierdoor vallen de procesmatige begeleidingskosten hoger uit dan geraamd.
- De optredende inflatie van de bouwkosten, terwijl de jaarlijkse indexering over de bijdrage conform de realisatieovereenkomst, vaststaat op 2,5 procent.

Opzet exploitatie van Delftwijk

De raad heeft in haar vergadering van 22 december 2004 de grondexploitatie Delftwijk 2020 ingesteld. Deze exploitatie is een optelling van acht (administratieve) deelexploitaties. In het MPG 2009 worden, zowel de optelling, als de deelexploitaties weergegeven.

De inkomsten (uit de raamovereenkomst en de subsidies) worden in de deelexploitatie "Delftwijk Paraplu" verantwoord. Deze inkomsten hangen namelijk samen met de overkoepelende prestaties, die in geheel Delftwijk worden behaald.

Binnen de andere deelexploitaties worden de kosten verantwoord, die betrekking hebben op het ene deelplangebied. Omdat er geen direct verband is met de prestatie per project, moet de dekking verevend worden tussen de deelprojecten en krijgt elke deelexploitatie (op basis van de stand op 1 januari 2008) precies die bijdrage vanuit de paraplu, opdat het eindresultaat op nul komt te staan. De exploitatie staat dus per 1 januari 2009 op precies gedekt. Uitzondering hierop is het Wijkpark, waarover specifieke afspraken zijn gemaakt. De geconsolideerde exploitatie van alle deelprojecten samen staat nagenoeg op nul.

Op deze wijze wordt aan de deelprojectleiders slechts dat deel van het budget meegegeven, waarop zij binnen hun project invloed hebben en kan de meerjarenbegroting als sturingsinstrument fungeren. Op deze manier is het projectresultaat voor iedereen transparant geworden.

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

Karin Meulenbelt (511)3355 k.meulenbelt@haarlem.nl

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Samenwerkingsovereenkomst Delftwijk 2020		245/2004	2004 218415	
Kredietaanvraag voorbereidingskosten 2006 vernieuwing Delftwijk (Delftwijk Paraplu)		244/2005	2005 240194	
Kredietaanvraag voorbereidingskosten 2007 vernieuwing Delftwijk (Delftwijk Paraplu)		4/2007	2007 110738	
Kredietaanvraag voorbereidingskosten 2008 t/m 2010 vernieuwing Delftwijk 2020 (Delftwijk Paraplu)		37/2008	2008 31350	

Consolidatie Delftwijk Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx 2010 Start exploitatie 01-01-2004										
Bedragen x € 1.000		Per 2017 Totaal	31-12-2009 Boekwaarde	Prognose 20102011201220132014201520162017								
INVESTERINGSUITGAVEN												
1	Verwerving	5.898	2.347	2.539		632	381					
2	Slopen, ontruimen, blinderen	699		231			469					
3	Milieu onderzoek	4		4								
4	Bodemsanering incl subsidie	398	46		86	87	89	91				
6	Bouwrijpmaken	4.485	1.154	1.620	519	868	324					
7	Woonrijpmaken	7.748	69	908		2.670	1.434	1.820	846			
8	VTU, Planontwikkeling	8.161	4.036	816	919	775	707	370	176	180	183	
10	Dotatie I.S.V.	30	30									
12	Bijdrage andere grondexploitatie(s)	13.168	1.052	3.313	4.172		4.632					
14	Overige uitgaven	1.368	180	250	250	250	438					
Subtotaal 1 t/m 14		41.959	8.912	9.680	5.945	5.282	8.474	2.281	1.022	180	183	
OPBRENGSTEN												
21	Uitgifte woningbouw	-1.607	-372	-566	-669							
24	Uitgifte voorzieningen	-1.474	-444		-1.030							
26	Bijdrage Gemeente	-12.667	-2.714	-1.173	-748	-1.556	-365	-1.998	-1.990	-1.877	-245	
27	Bijdrage Provincie	-924		-924								
28	Bijdrage Rijk	-4.435	-3.535	-750	-150							
29	Bijdrage derden	-8.358	-1.940	-2.017	-341	343	-2.729	-1.513			-161	
30	Overige opbrengsten	-12.810	-1.078	-3.313	-3.767		-4.652					
Subtotaal 21 t/m 30		-42.276	-10.083	-8.743	-6.705	-1.213	-7.747	-3.511	-1.990	-1.877	-406	
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-317	-1.171	937	-760	4.070	727	-1.230	-969	-1.698	-223	
EXPLOITATIEUITGAVEN												
40	Rente vreemd vermogen	-1.779	-168	-48	-43	13	117	-292	-368	-456	-535	
41	Tijdelijk beheer	13	13									
Subtotaal 40 t/m 41		-1.766	-155	-48	-43	13	117	-292	-368	-456	-535	
Saldo uitgaven en opbrengsten		-2.083	-1.326	889	-803	4.083	845	-1.522	-1.337	-2.154	-758	
Cumulatieve BoekWaarde Cashflow				-437	-1.240	2.843	3.688	2.166	829	-1.325	-2.083	
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010			-28 opbrengst									

Complexnr: 130 Delftwijk Programma Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx 2010 Start exploitatie 1-1-2005											
Bedragen x € 1.000		Per 2017 Totaal	31-12-2009 Boekwaarde	Prognose									
				2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
INVESTERINGSUITGAVEN													
4	Bodemsanering	353			86	87	89	91					
7	Woonrijpmaken	1.921		200		475	475	475	296				
8	VTU, Planontwikkeling	2.568	1.231	128	163	166	169	173	176	180	183		
10	Dotatie I.S.V.	30	30										
12	Bijdrage andere grondexploitatie(s)	13.109	992	3.313	4.172		4.632						
14	Overige uitgaven	1.368	180	250	250	250	438						
Subtotaal 1 t/m 14		19.347	2.432	3.890	4.670	978	5.804	738	472	180	183		
OPBRENGSTEN													
21	Uitgifte woningbouw	-939	-372	-566									
24	Uitgifte voorzieningen	-404			-404								
26	Bijdrage Gemeente	-12.082	-2.714	-588	-748	-1.556	-365	-1.998	-1.990	-1.877	-245		
27	Bijdrage Provincie	-924		-924									
28	Bijdrage Rijk	-3.868	-3.118	-750									
29	Bijdrage derden	-8.302	-1.884	-2.017	-341	343	-2.729	-1.513			-161		
30	Overige opbrengsten	-665	-665										
Subtotaal 21 t/m 30		-27.184	-8.754	-4.845	-1.494	-1.213	-3.094	-3.511	-1.990	-1.877	-406		
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-7.837	-6.321	-955	3.176	-234	2.710	-2.773	-1.519	-1.698	-223		
EXPLOITATIE													
40	Rente vreemd vermogen	-3.462	-628	-370	-353	-280	-247	-234	-359	-456	-535		
41	Tijdelijk beheer	-63	-63										
Subtotaal 40 t/m 41		-3.525	-691	-370	-353	-280	-247	-234	-359	-456	-535		
Saldo uitgaven en opbrengsten		-11.362	-7.012	-1.325	2.823	-515	2.462	-3.007	-1.878	-2.154	-758		
Kasstroom				-8.336	-5.513	-6.028	-3.566	-6.573	-8.450	-10.604	-11.362		
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		-7.690	opbrengst										

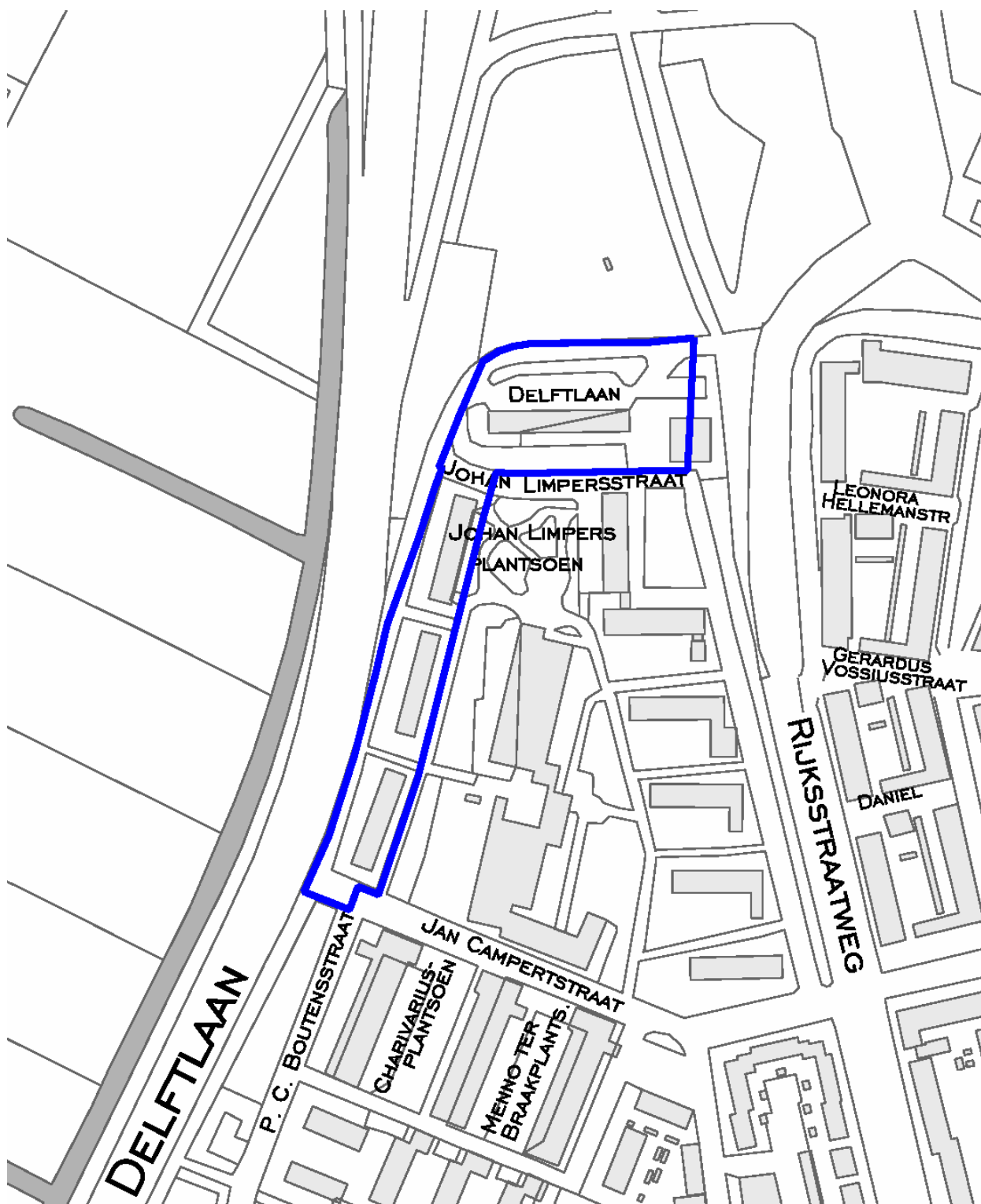
MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
 bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 130 Delftwijk Programma

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten			1.195	1.535	2.273
VTU			1.337	2.642	2.568
overige kosten			12.935	14.278	14.506
subtotaal	0	0	15.467	18.455	19.347
grondopbrengsten			-1.312	-1.736	-1.343
overige inkomsten			-21.147	-24.100	-25.842
subtotaal	0	0	-22.459	-25.836	-27.185
exploitatiesaldo			-4.228	-4.145	-3.525
eindresultaat EW	0	0	-11.220	-11.526	-11.363
eindresultaat CW			-6.559	-7.076	-2.396
eindjaar project			2018	2018	2017

Delftlaan-Hoord: Een impressie van de zes nieuwe bouwblokken met in totaal 187 appartementen (verkoop en verhuur), die vanaf het tweede kwartaal van 2010 gebouwd zullen worden.

Haarlem

Delftlaan-Noord

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

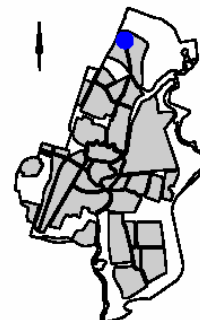
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2010

TEK.NR.: 10019

 Exploitatiegebied

 Uitgeefbaar
per 1-1-2010

3.11.1 Delftlaan-Noord

Ruimtelijke analyse

Woningcorporatie Ymere is eigenaar van het complex Delftlaan-Noord. Het complex bestond uit vier blokken met in totaal 86 portiekflats, die bestemd waren voor de verhuur. De nieuwbouw is ontworpen door Marge Architecten uit Rotterdam en zal bestaan uit zes nieuwe bouwblokken met in totaal 187 appartementen, voor de verkoop en verhuur. De nieuwe woningen leveren een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de woon- en leefkwaliteit. Het parkeren wordt grotendeels ondergronds opgelost.

Status van het project

Initiatieffase	: afgerond
Projectopdracht	: afgerond
Voorlopig Ontwerp (VO) vastgoed	: afgerond
Voorlopig Ontwerp (VO) buitenruimte	: gereed
Start bouwrijp maken	: in het eerste kwartaal van 2010
Start bouw	: in het tweede kwartaal van 2010
Start woonrijp maken	: in het tweede kwartaal van 2012

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009	: 24.025 euro tekort
MPG 2010	: 178.015 euro tekort

Risico's

De aanbesteding voor het woonrijp maken kan hoger uitvallen, dan is geraamd, vanwege de gewijzigde marktwerking (de aanbesteding vindt naar verwachting pas aan het einde van 2011 plaats).

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Circa 60 appartementen zijn bestemd voor de verkoop.

Circa 127 appartementen zijn bestemd voor de (sociale) verhuur.

Indien de koopwoningen moeilijk te verkopen zijn, dan zal Ymere deze tijdelijk in de verhuur nemen of de bouw van de betreffende bouwblokken later opstarten.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het deelproject Delftlaan-Noord is onderdeel van de vernieuwing van Delftwijk. De ambities voor Delftwijk zijn vastgelegd in de Toekomstvisie Delftwijk 2020. Eind 2004 hebben de gemeente Haarlem en de Haarlemse corporaties PréWonen, Ymere en ElanWonen een samenwerkingsovereenkomst gesloten ten behoeve van de uitvoering van de ambities uit de Toekomstvisie.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.
Projectopdracht en kredietaanvraag Delftlaan-Noord	Projectopdracht	87/2006	2006/204974
Uitvoeringskrediet Delftwijk/Delftlaan-Noord	Uitvoeringsfase	206/2007	2007/209925

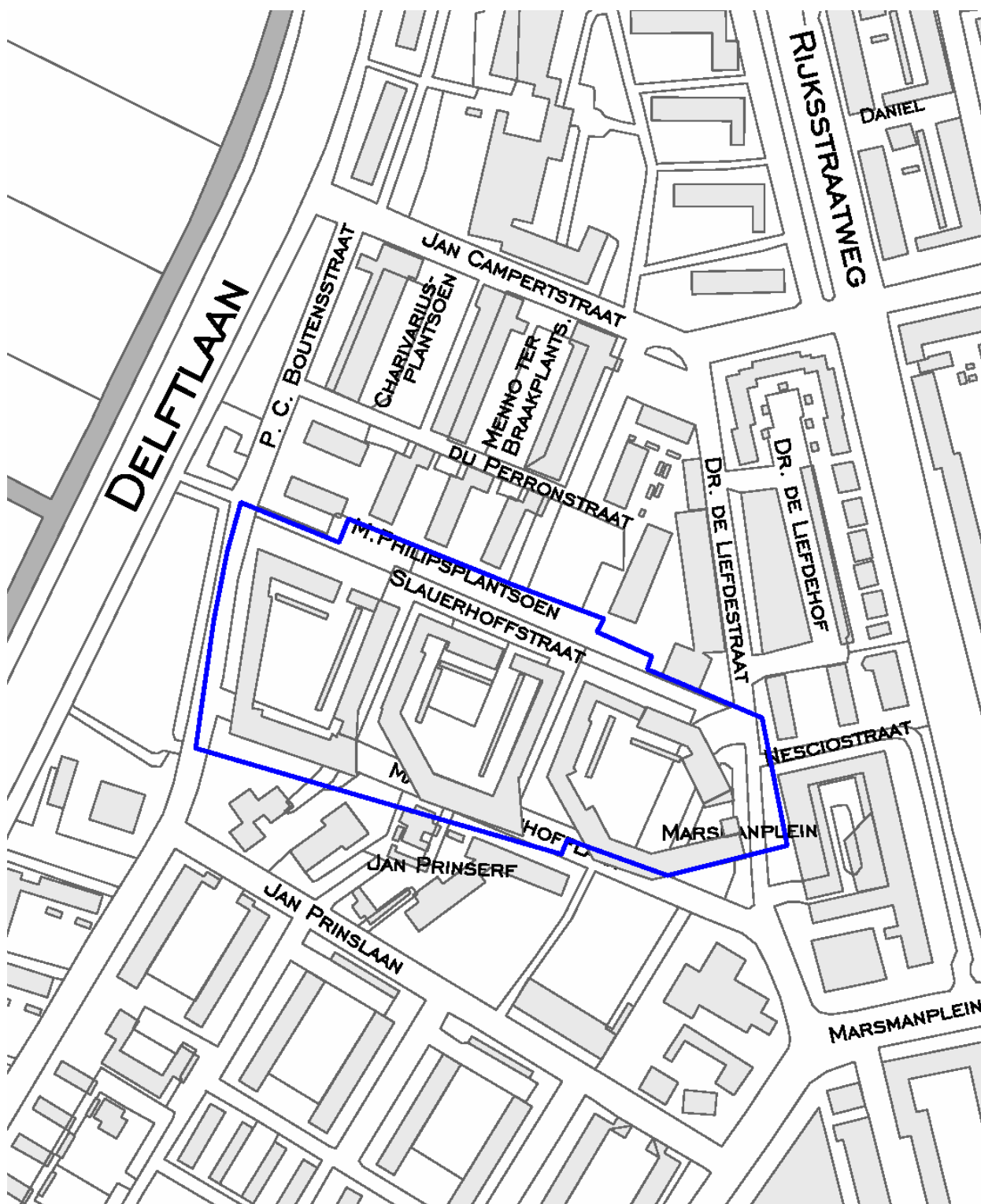
Complexnr: 131 A Delftlaan Noord		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2005									
Bedragen x € 1.000		Per 2012	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
6	Bouwrijpmaken	637	4	633							
7	Woonrijpmaken	1.075				1.075					
8	VTU, Planontwikkeling	797	396	125	137	139					
Subtotaal 1 t/m 14		2.509	401	757	137	1.214					
OPBRENGSTEN											
30	Overige opbrengsten	-2.351		-260	-2.091						
Subtotaal 21 t/m 30		-2.351		-260	-2.091						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		157	401	497	-1.955	1.214					
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	49	33	32	9	-25					
41	Tijdelijk beheer										
Subtotaal 40 t/m 41		49	33	32	9	-25					
Saldo uitgaven en opbrengsten		206	434	529	-1.946	1.189					
Kasstroom				963	-983	206					
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		178	tekort								

MPG in vogelvucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 131 A Delftlaan Noord

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten			1.780	1.709	1.711
VTU			386	664	797
overige kosten					
subtotaal	0	0	2.166	2.373	2.508
grondopbrengsten					
overige inkomsten			-2.091	-2.359	-2.351
subtotaal	0	0	-2.091	-2.359	-2.351
exploitatiesaldo			120	15	49
eindresultaat EW	0	0	195	29	206
eindresultaat CW					
eindjaar project			2011	2012	2012

Haarlem

Slauerhoffstraat

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

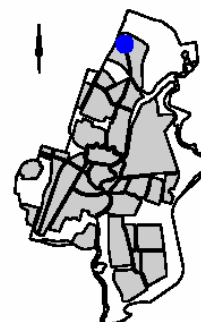
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2010

TEK.NR.: 10020

— Exploitatiegebied

□ Uitgeefbaar
per 1-1-2010

3.11.2 Slauerhoffstraat

Ruimtelijke analyse

Woningcorporatie PréWonen is eigenaar van het complex aan de Slauerhoffstraat. Het complex bestond uit zes blokken met 192 portiekflats, die bestemd waren voor de verhuur. De nieuwbouw is ontworpen door Vera Yanovshtchinsky Architecten uit Amsterdam. Deze nieuwbouw zal bestaan uit drie bouwblokken met 212 wooneenheden, zowel eengezinswoningen, als appartementen, voor de verkoop en de (sociale) verhuur. Daarnaast wordt een plint van circa 1.500 vierkante meter ontworpen voor de detailhandel en maatschappelijke voorzieningen.

Status van het project

Initiatieffase	: afgerond
Projectopdracht	: afgerond
Voorlopig Ontwerp (VO) vastgoed	: afgerond
Voorlopig Ontwerp (VO) buitenruimte	: afgerond
Start bouwrijp maken	: gereed
Start bouw	: in het vierde kwartaal van 2009
Start woonrijp maken	: in het vierde kwartaal van 2011

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009	: 49.829 euro tekort
MPG 2010	: 122.857 euro tekort

Risico's

Voor de realisatie van de nieuwbouw dient een aantal woonwagenstandplaatsen verplaatst te worden. De aanbesteding voor het woonrijp maken, kan hoger uitvallen, dan is geraamd, vanwege de gewijzigde marktwerking.

De parkeerkelder voor de projecten Slauerhoffstraat en Marsmanplein moet in één bouwstroom plaatsvinden. De projecten kennen echter een verschillende planning. De afstemming van alle logistieke facetten dient zorgvuldig bewaakt te worden.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Circa 145 appartementen/eengezinswoningen zijn bestemd voor de (sociale) verhuur.

Circa 67 appartementen/eengezinswoningen zijn bestemd voor de verkoop.

Circa 1.500 vierkante meter is bestemd voor de detailhandel en maatschappelijke doeleinden.

Indien de koopwoningen moeilijk te verkopen zijn, dan zal PréWonen deze tijdelijk in de verhuur nemen.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het deelproject Slauerhoffstraat is onderdeel van de vernieuwing van Delftwijk. De ambities voor Delftwijk zijn vastgelegd in de Toekomstvisie Delftwijk 2020. Eind 2004 hebben de gemeente Haarlem en de Haarlemse corporaties PréWonen, Ymere en ElanWonen een samenwerkingsovereenkomst gesloten ten behoeve van de uitvoering van de ambities uit de Toekomstvisie.

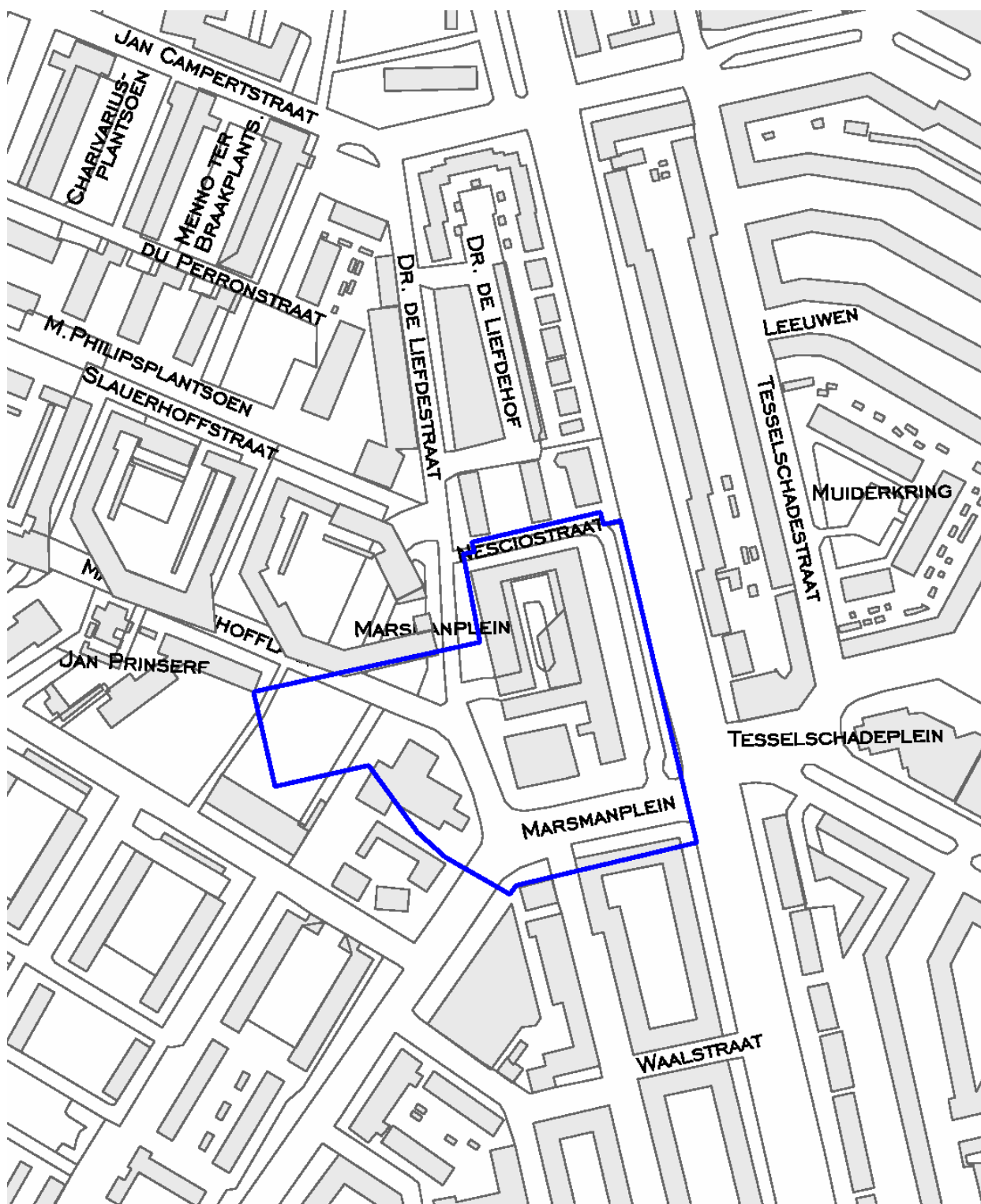
Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.
Vorbereidingskrediet deelproject Slauerhoffstraat	Initiatieffase	153/2005	2005/240426
Projectopdracht Slauerhoffstraat	Projectopdracht	287/2005	2005/240322
Uitvoeringskrediet Delftwijk/Slauerhoffstraat	Uitvoeringsfase	207/2007	2007/209928
Uitvoeringskrediet Delftwijk/Slauerhoffstraat	Uitvoeringsfase		2009/189253

Complexnr: 132 B Slauerhoffstraat		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2005									
Bedragen x € 1.000		Per 2012	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
6	Bouwrijpmaken	494	413	82							
7	Woonrijpmaken	626	1			625					
8	VTU, Planontwikkeling	652	506	89	57						
Subtotaal 1 t/m 14		1.773	920	170	57	625					
OPBRENGSTEN											
30	Overige opbrengsten	-1.741	-37	-215	-1.489						
Subtotaal 21 t/m 30		-1.741	-37	-215	-1.489						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN											
		31	883	-45	-1.432	625					
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	100	46	46	18	-11					
41	Tijdelijk beheer	11	11								
Subtotaal 40 t/m 41		111	58	46	18	-11					
Saldo uitgaven en opbrengsten											
		142	940	1	-1.413	614					
Kasstroom											
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		123	tekort	942	-472	142					

MPG in vogelvucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 132 B Slauerhoffstraat

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten			1.094	1.120	1.120
VTU			430	652	652
overige kosten			23	23	
subtotaal	0	0	1.547	1.795	1.772
grondopbrengsten					
overige inkomsten			-1.526	-1.744	-1.741
subtotaal	0	0	-1.526	-1.744	-1.741
exploitatiesaldo			40	5	111
eindresultaat EW	0	0	61	56	142
eindresultaat CW					
eindjaar project			2010	2011	2012

Haarlem

Marsmanplein

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

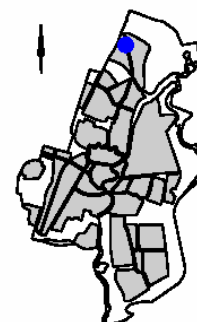
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2010

TEK.NR.: 10021

— Exploitatiegebied

□ Uitgeefbaar
per 1-1-2010

3.11.3 Marsmanplein

Ruimtelijke analyse

Het huidige winkelcentrum Marsmanplein is grotendeels in eigendom van een belegger. Het winkelcentrum bestaat thans uit circa 1.350 vierkante meter supermarkt, circa 1.300 vierkante meter aan speciaalzaken en 64 koopappartementen. In 2006 heeft Leyten Vastgoedontwikkeling de gemeentelijke prijsvraag voor de herontwikkeling en uitbreiding van het winkelcentrum gewonnen. Het winkelcentrum wordt als volgt uitgebreid. Met circa 1.870 vierkante meter aan voorzieningen voor commerciële en/of maatschappelijke doeleinden en circa 2.000 vierkante meter in de nieuwbouw van woningcorporatie PréWonen, 38 appartementen en circa 150 ondergrondse parkeerplaatsen. Boven de ondergrondse parkeergarage zal een plein worden gerealiseerd. De gemeente heeft hiervoor Marsmanplein 50 (viswinkel), 52 (bloemenkiosk) en 15-17 (videotheek en het voormalige PTT-gebouw) aangekocht.

Status van het project

Initiatieffase	: afgerond
Projectopdracht	: afgerond
Voorlopig Ontwerp (VO) vastgoed	: in (her)ontwikkeling
Voorlopig Ontwerp (VO) buitenruimte	: in (her)ontwikkeling
Start bouwrijp maken	: in het tweede of derde kwartaal van 2010
Start bouw	: in het vierde kwartaal van 2010
Start woonrijp maken	: in het derde of vierde kwartaal van 2012

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009	: 21.303 euro tekort
MPG 2010	: 276.047 euro tekort

Kansen en risico's

Risico's

De kredietcrisis maakt het voor Leyten Vastgoedontwikkeling niet mogelijk om het bouwprogramma uit te voeren conform de prijsvraag van 2006. Hierdoor moet het Voorlopig Ontwerp (VO) voor het vastgoed en de buitenruimte worden aangepast. De bouw van de parkeerkelder voor de projecten Slauerhoffstraat en Marsmanplein moet in één bouwstroom plaatsvinden. De projecten kennen echter een verschillende planning. De afstemming van alle logistieke facetten dient zorgvuldig bewaakt te worden. Indien de bouw van de parkeerkelder niet conform de planning kan plaatsvinden, dienen tijdelijke openbare parkeervoorzieningen op het maaiveld te worden aangelegd. In dit geval zal het extra kosten met zich meebrengen. Een tijdige verplaatsing van de jeu de boules-vereniging PUK is noodzakelijk om dit project volgens planning te kunnen starten.

Kansen

Indien het huurcontract tussen Leyten Vastgoedontwikkeling en haar huurder (een supermarkt) een hogere huursom omvat dan geraamd, dan zal door Leyten een aanvullende grondprijs worden betaald.

Wellicht zal aan dit project een stimuleringsbijdrage woningbouw worden toegekend.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Appartementen, 38 stuks, voor de verkoop aan particulieren. De woningen die niet worden verkocht, zullen aan een belegger worden verkocht, die ze op zijn beurt (tijdelijk) zal verhuren.

Circa 1.870 vierkante meter, die bestemd zijn voor commerciële en/of maatschappelijke voorzieningen.

Circa 150 ondergrondse parkeerplaatsen.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het project Marsmanplein is onderdeel van de gehele vernieuwing van Delftwijk. Naast de ambitie voor een sterk, nieuw en geconcentreerd winkelcentrum voor heel 'Oud Schoten', bestaat ook de ambitie om van het nieuwe winkelcentrum het nieuwe hart van Haarlem-Noord te maken. Het nieuw te ontwikkelen winkelplein zal dan voor de stadsdeelnemers de plek worden om elkaar te ontmoeten. Om deze ontmoetingsfunctie

extra inhoud te geven, streeft men ook naar het realiseren van zoveel mogelijk sociaal-culturele organisaties en zorgfuncties in de buurt van het winkelplein (in de winkelplint). De woningen boven de winkels zullen voor een sociaal veilig verblijfsklimaat zorgen.

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.
Projectopdracht en kredietaanvraag Marsmanplein	Initiatiefase	22/2005	2005/240183
Kredietaanvraag ontwerpfase winkelcentrum Marsmanplein	Ontwerpfase	256/2005	2005/240199
Ontwerp- en voorbereidingsfase	Voorbereidingsfase	06/2007	2007/110857
Krediet voorbereidingsfase Deltwijk/ Winkelcentrum Marsmanplein	Uitvoeringsfase	224/2007	2007/209972
Aankoop Marsmanplein 50	Aankoopfase	243/2007	2007/227045
Aankoop Marsmanplein 52	Aankoopfase	2007/322	
Verwervingen Winkelcentrum Marsmanplein	Aankoopfase	183/2007	2007/180437
Kredietaanvraag uitvoeringsfase Winkelcentrum Marsmanplein	Uitvoeringsfase		2009/189257

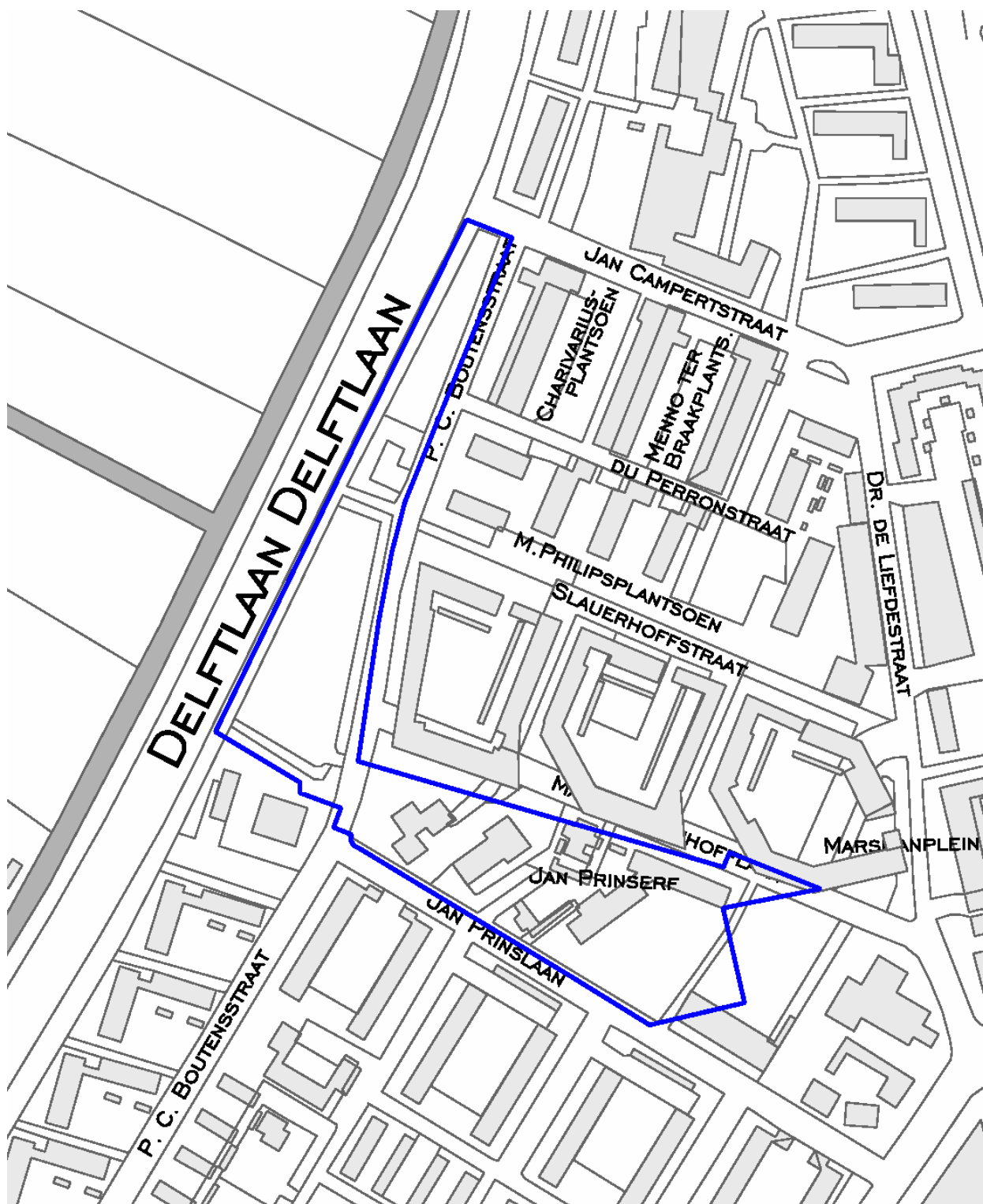
Complexnr: 133 Winkelcentrum Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx 2010 Start exploitatie 1-1-2005									
Bedragen x € 1.000		Per 2012	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	2.347	2.347								
6	Bouwrijpmaken	851	401	449							
8	VTU, Planontwikkeling	1.241	893	120	147	80					
12	Bijdrage andere grondexploitatie(s)	60	60								
Subtotaal 1 t/m 14		4.498	3.701	569	147	80					
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-290			-290						
24	Uitgifte voorzieningen	-625			-625						
28	Bijdrage Rijk	-567	-417		-150						
30	Overige opbrengsten	-3.211	-257	-2.768	-187						
Subtotaal 21 t/m 30		-4.694	-674	-2.768	-1.252						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-196	3.027	-2.198	-1.105	80					
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	483	303	124	42	13					
41	Tijdelijk beheer	34	34								
Subtotaal 40 t/m 41		517	337	124	42	13					
Saldo uitgaven en opbrengsten		320	3.364	-2.074	-1.063	93					
Kasstroom				1.290	227	320					
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		277	tekort								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 133 Winkelcentrum

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten			1.272	1.514	851
VTU			789	1.049	1.241
overige kosten			2.412	2.440	2.406
subtotaal	0	0	4.473	3.489	4.498
grondopbrengsten			-1.699	-1.819	-916
overige inkomsten			-3.074	-3.585	-3.779
subtotaal	0	0	-4.773	-5.404	-4.695
exploitatiesaldo			434	425	517
eindresultaat EW	0	0	134	24	320
eindresultaat CW					
eindjaar project			2011	2011	2012

Haarlem

Middengebied

Wijkpark

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

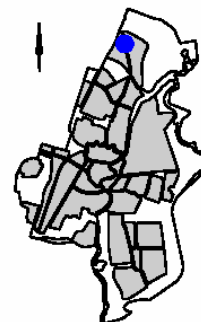
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2010

TEK.NR.: 10022

 Exploitatiegebied

 Uitgeefbaar
per 1-1-2010

3.11.4 Wijkpark

Ruimtelijke analyse

Om de leefbaarheid in Delftwijk te bevorderen, wordt een groot wijkpark aangelegd. Om het wijkpark te kunnen realiseren, moeten de volgende functies worden verplaatst.

- De woonwagens op de Jan Prinserf
- De Daaf Gelukschool
- De jeu de boules-vereniging PUK
- De woongroep voor gehandicapten SIG
- De Hartekampgroep (Kinderdagverblijf De Springplank)

Status van de deelprojecten

- Met de bewoners van de woonwagens wordt gesproken over de verplaatsing naar de nieuwe standplaatslocatie gelegen aan de duinwal.
- Met de Daaf Gelukschool wordt thans de verplaatsing naar een nieuwe locatie onderzocht. De nieuwe locatie voor de school zal een nieuw project worden.
- De nieuwbouw van de jeu de boules-vereniging PUK op het Van der Aart Sportpark verloopt conform de planning. De nieuwbouw dient voor de bouwvakvakantie van dit jaar te worden opgeleverd. De sloop van de oude hal staat in augustus of september van dit jaar gepland.
- Aan de SIG is een nieuwbouwkavel te koop aangeboden. Een eventuele verplaatsing wordt op dit moment ontwerptechnisch en financieel verder uitgewerkt. Deze verplaatsing is niet noodzakelijk.
- De verplaatsing van de Hartekampgroep naar de Vondelweg verloopt volgens de planning. De nieuwbouw is opgeleverd en de oudbouw aan het Marsmanplein 20 wordt in maart van dit jaar opgeleverd aan de gemeente.

Status van het project

Initiatieffase	: afgerond
Projectopdracht	: afgerond
Voorlopig Ontwerp (VO) buitenruimte	: in het tweede kwartaal van 2011
Start bouwrijp maken	: in het tweede kwartaal van 2012
Start woonrijp maken	: in het tweede kwartaal van 2013

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009	: 6.555.506 euro tekort
MPG 2010	: 6.778.004.euro tekort

Risico's

Het project bestaat uit diverse deelprojecten en vergt veel overleg. Hierdoor kunnen de VTU-kosten hoger uitvallen, dan thans is geraamd.

De Daaf Gelukschool neemt een prominente plaats in, in de ruimte, die bestemd is voor het Wijkpark. Er is een alternatieve locatie voorhanden. De verplaatsing van de school wordt thans financieel en ontwerptechnisch onderzocht. De aanleg van het wijkpark is niet mogelijk zonder verplaatsing van de Daaf Gelukschool. De aanbesteding voor het bouw- en woonrijp maken kan hoger uitvallen, dan is geraamd, vanwege de gewijzigde marktwerking.

Bijdrage aan stedelijke programma's

De ambities voor Delftwijk zijn vastgelegd in de Toekomstvisie Delftwijk 2020. Met de aanleg van het park wordt een groen middengebied centraal in de wijk gecreëerd. Deze ontmoetingsplek is een belangrijk kwaliteitskenmerk van Delftwijk.

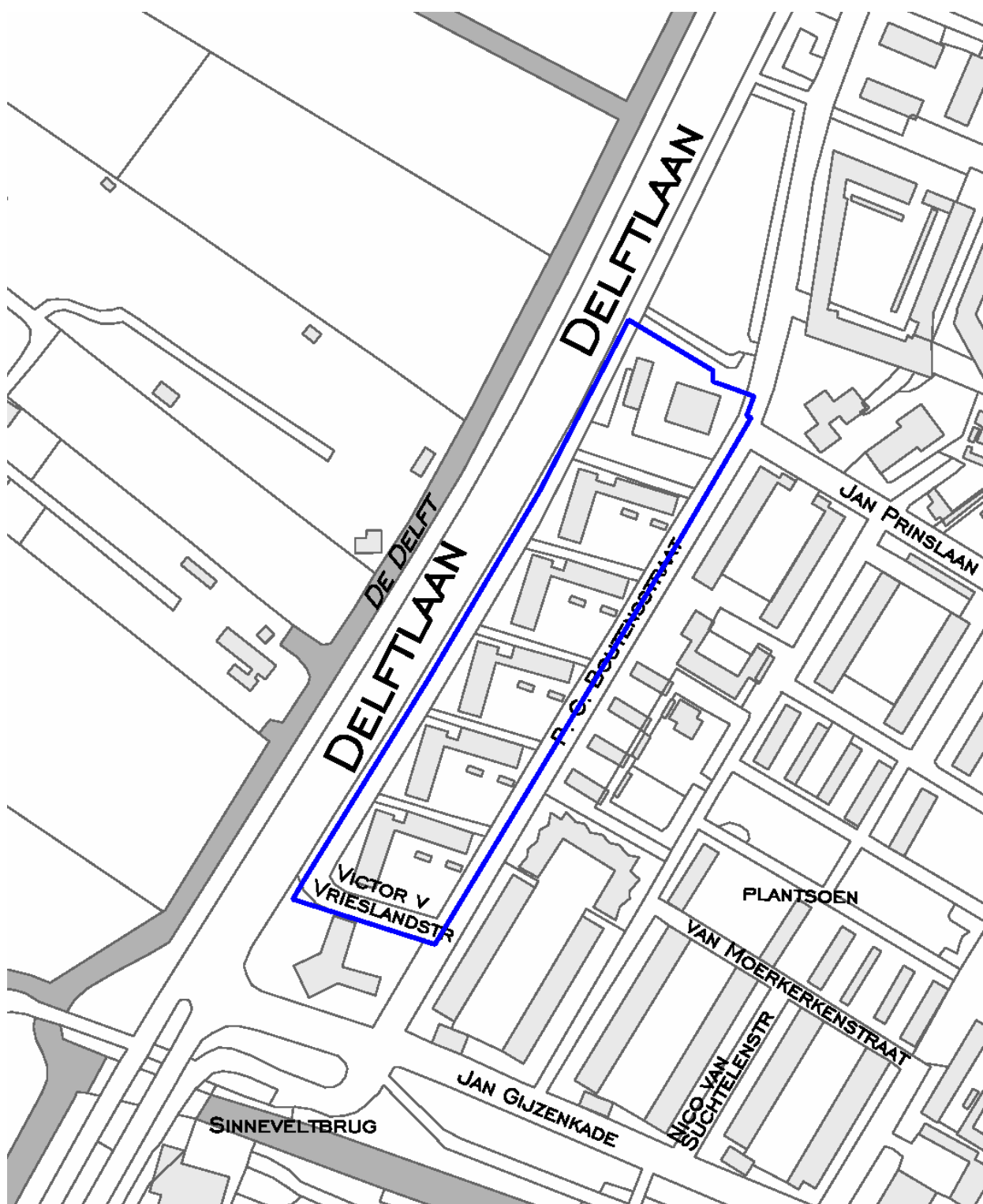
Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.
Projectopdracht Wijkpark Delftwijk	Initiatiefase	208/2005	2005/239819
Delftwijk 2020: start uitvoering	Uitvoeringsfase	006/2008	2008/3779
Van der Aart sportpark: vaststellen van de ontwerp- en kredietaanvraag	Uitvoeringsfase	46/2007	2007/110601
Kredietaanvraag uitvoeringsfase Wijkpark Delftwijk	Uitvoeringsfase		2009/189259

Complexnr: 134 Wijkpark, Middengebied Grondexploitatie per 1 januari 2010		Loopjaar GrEx Start exploitatie	2010 1-1-2004								
Bedragen x € 1.000		Per 2013 Totaal	31-12-2009 Boekwaarde	Prognose							
				2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
1	Verwerving	3.552		2.539		632	381				
2	Slopen, ontruimen, blinderen	699		231			469				
3	Milieu onderzoek	4		4							
6	Bouwrijpmaken	460		328							
7	Woonrijpmaken	1.557		460		495	734				
8	VTU, Planontwikkeling	1.405	718	157	240	161	130				
Subtotaal 1 t/m 14		7.677	718	3.718	240	1.288	1.713				
OPBRENGSTEN											
21	Uitgifte woningbouw	-379			-379						
30	Overige opbrengsten	-92	-92								
Subtotaal 21 t/m 30		-471	-92		-379						
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		7.206	626	3.718	-139	1.288	1.713				
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	1.003	67	110	225	258	343				
41	Tijdelijk beheer	30	30								
Subtotaal 40 t/m 41		1.033	97	110	225	258	343				
Saldo uitgaven en opbrengsten		8.239	722	3.828	86	1.546	2.057				
Kasstroom				4.551	4.636	6.182	8.239				
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		6.778	tekort								

MPG in vogelvucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 134 Wijkpark, Middengebied

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten			1.949	2.636	2.720
VTU			1.269	1.338	1.405
overige kosten			3.210	3.210	3.552
subtotaal	0	0	6.428	7.184	7.677
grondopbrengsten					-379
overige inkomsten			-92	-92	-92
subtotaal	0	0	-92	-92	-471
exploitatiesaldo			812	1.274	1.033
eindresultaat EW	0	0	7.148	8.366	8.239
eindresultaat CW					
eindjaar project			2011	2013	2013

Haarlem

Delftlaan - Zuid

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

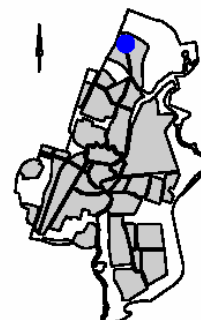
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2010

TEK.NR.: 10023

— Exploitatiegebied

□ Uitgeefbaar
per 1-1-2010

3.11.5 Delftlaan-Zuid

Ruimtelijke analyse

De woningcorporatie Ymere is eigenaar van het complex Delftlaan-Zuid. Het complex bestaat thans uit 120 portiekflats, die bestemd zijn voor de verhuur. In de samenwerkingsovereenkomst Delftwijk 2020 is ook Delftlaan-Zuid als transformatiedeelproject gedefinieerd. De nieuwbouw zal bestaan uit circa 160 nieuwe woningen met variaties in huur- en koopwoningen en gelegen in diverse prijsklassen.

Status van het project

Initiatieffase	: gestart
Projectopdracht	: omstreeks 2010
Voorlopig Ontwerp (VO) vastgoed	:
Voorlopig Ontwerp (VO) buitenruimte	:
Start bouwrijp maken	: omstreeks 2011
Start bouw	: omstreeks 2012
Start woonrijp maken	: omstreeks 2013

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009	: 109.389 euro tekort
MPG 2010	: 82.074 euro tekort

Risico's

Een herstructureringsoperatie vraagt meer overleg, dan een traditionele gebiedsontwikkeling, omdat er met meer partijen moet worden overlegd (zittende bewoners, meerdere corporaties, winkeliers en andere).

Omdat de gemeente hoge eisen stelt aan de voortgang en kwaliteit van het project, wordt van het projectmanagement van de deelprojecten een flinke inspanning gevraagd.

De aanbesteding voor het bouw- en woonrijp maken kan hoger uitvallen, dan is geraamd, vanwege de gewijzigde marktwerking.

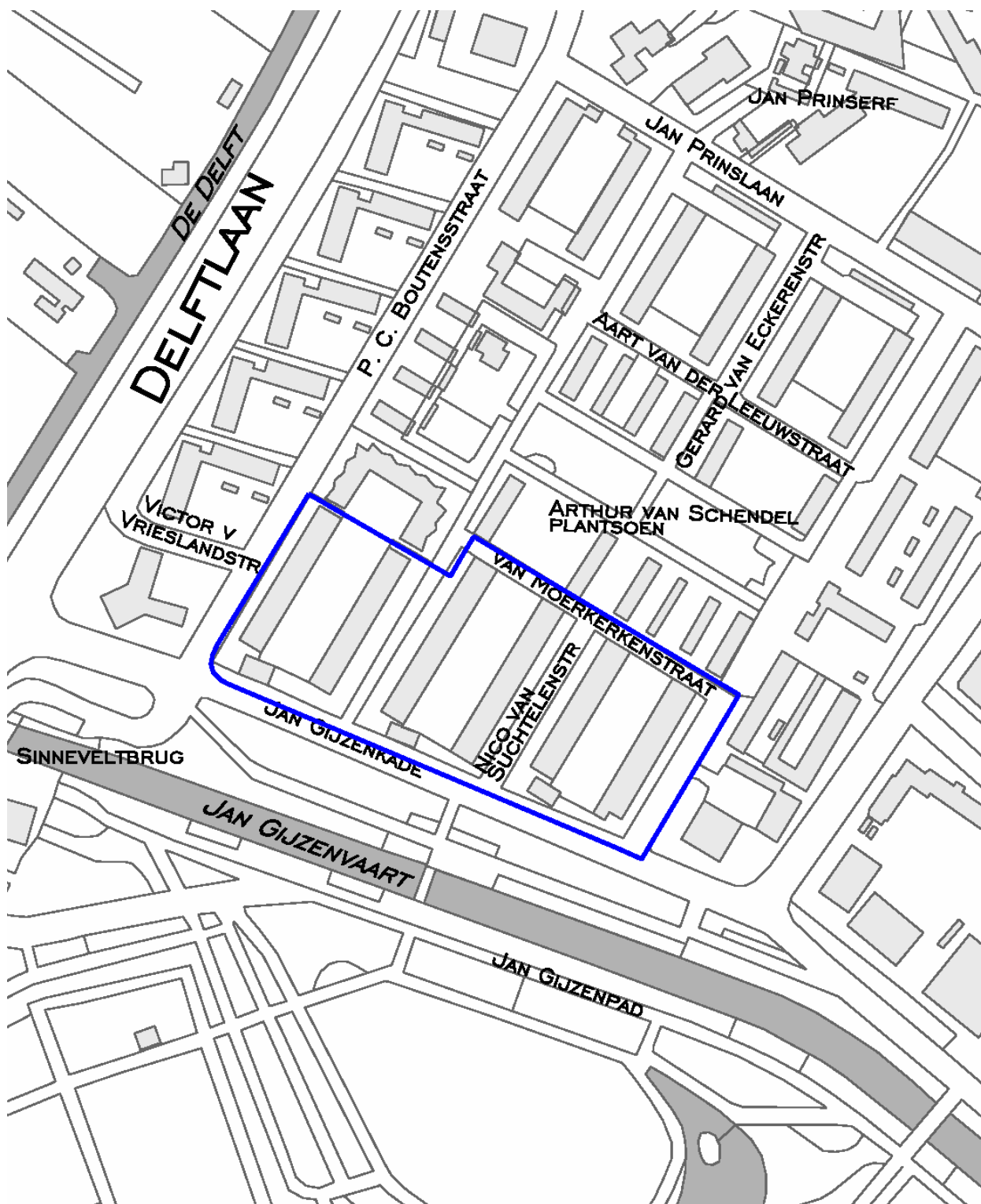
Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Nieuwe wooneenheden, 160 stuks, binnen het koop- en huursegment.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het deelproject Delftlaan-Zuid is onderdeel van de vernieuwing van Delftwijk. De ambities voor Delftwijk zijn vastgelegd in de Toekomstvisie Delftwijk 2020. Eind 2004 hebben de gemeente Haarlem en de Haarlemse corporaties PréWonen, Ymere en ElanWonen een samenwerkingsovereenkomst gesloten ten behoeve van de uitvoering van de ambities uit de Toekomstvisie.

Complexnr: 136 Delftlaan Zuid		Loopjaar GrEx 2010		Start exploitatie 1-1-2005							
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Per 2014	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
6	Bouwmaken	702			519	184					
7	Woonrijpmaken	455					225	230			
8	VTU, Planontwikkeling	356		34	141	90	91				
Subtotaal 1 t/m 14		1.514		34	659	273	317	230			
OPBRENGSTEN											
30	Overige opbrengsten	-1.492					-1.492				
Subtotaal 21 t/m 30		-1.492					-1.492				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		22		34	659	273	-1.175	230			
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	83		1	15	41	28	-2			
41	Tijdelijk beheer										
Subtotaal 40 t/m 41		83		1	15	41	28	-2			
Saldo uitgaven en opbrengsten		105		35	674	314	-1.147	228			
Kasstroom				35	710	1.024	-123	105			
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		82	tekort								

Haarlem

Van Moerkerkenstraat

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

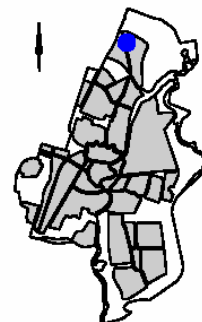
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2010

TEK.NR.: 10024

— Exploitatiegebied

□ Uitgeefbaar
per 1-1-2010

3.11.6 Van Moerkerkenstraat

Ruimtelijke analyse

De woningcorporatie PréWonen is eigenaar van het complex Van Moerkerkenstraat. Het complex bestaat thans uit 226 portiekflats, die bestemd zijn voor de verhuur. In de planvorming rondom Delftwijk 2020 is opgenomen om ook op deze locatie te zijntijd nieuwbouw te realiseren. Deze nieuwbouw zal bestaan uit circa 236 nieuwe woningen, met variaties in huur- en koopwoningen en gelegen in diverse prijsklassen.

Status van het project

Initiatieffase	:	nog op te starten
Projectopdracht	:	omstreeks 2010
Voorlopig Ontwerp (VO) vastgoed	:	
Voorlopig Ontwerp (VO) buitenruimte	:	
Start bouwrijp maken	:	in 2012
Start bouw	:	in 2013
Start woonrijp maken	:	in 2014

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009	:	93.044 euro tekort
MPG 2010	:	8.009 euro tekort

Risico's

Een herstructureringsoperatie vraagt meer overleg, dan een traditionele gebiedsontwikkeling, omdat er met meer partijen moet worden overlegd (zittende bewoners, meerdere corporaties, winkeliers en andere).

Omdat de gemeente hoge eisen stelt aan de voortgang en kwaliteit van het project, wordt van het projectmanagement van de deelprojecten een flinke inspanning gevraagd.

De aanbesteding voor het bouw- en woonrijp maken kan hoger uitvallen, dan is geraamd, vanwege de gewijzigde marktwerking.

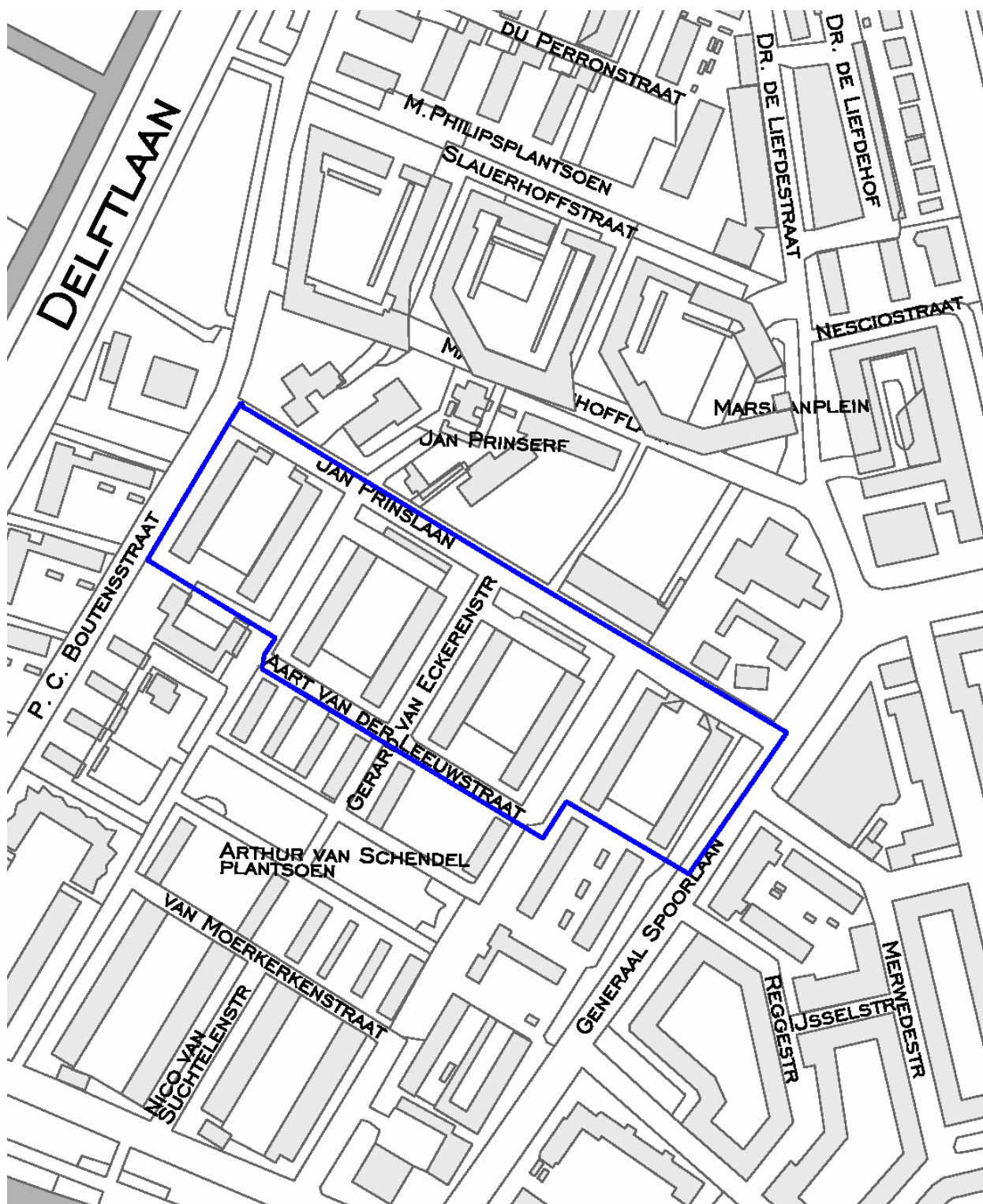
Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Nieuwe wooneenheden, 236 stuks, binnen het koop- en huursegment.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het deelproject Van Moerkerkenstraat is onderdeel van de vernieuwing van Delftwijk. De ambities voor Delftwijk zijn vastgelegd in de Toekomstvisie Delftwijk 2020. Eind 2004 hebben de gemeente Haarlem en de Haarlemse corporaties PréWonen, Ymere en ElanWonen een samenwerkingsovereenkomst gesloten ten behoeve van de uitvoering van de ambities uit de Toekomstvisie.

Complexnr: 137 G Van Moerkerkenstraat		Loopjaar GrEx	2010								
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	1-1-2005								
		Per 2014	31-12-2009	Prognose							
Bedragen x € 1.000		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
6	Bouwwijpmaken	373				252	121				
7	Woonrijpmaken	576						576			
8	VTU, Planontwikkeling	326				32	97	197			
Subtotaal 1 t/m 14		1.275				284	217	774			
OPBRENGSTEN											
30	Overige opbrengsten	-1.242					-1.242				
Subtotaal 21 t/m 30		-1.242					-1.242				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		32				284	-1.025	774			
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-22				6	-6	-22			
41	Tijdelijk beheer	-22				6	-6	-22			
Subtotaal 40 t/m 41		-22				6	-6	-22			
Saldo uitgaven en opbrengsten		10				289	-1.031	752			
Kasstroom						289	-742	10			
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		8	tekort								

Haarlem

A.v.d. Leeuwstraat

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

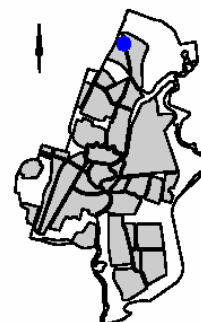
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2010

TEK.NR.: 10025

— Exploitatiegebied

□ Uitgeefbaar
per 1-1-2010

3.11.7 Aart van der Leeuwstraat

Ruimtelijke analyse

De woningcorporatie PréWonen is eigenaar van het complex Aart van der Leeuwstraat. Het complex bestaat thans uit 224 portiekflats, die bestemd zijn voor de verhuur. In de samenwerkingsovereenkomst Delftwijk 2020 is ook de Aart van der Leeuwstraat als transformatiedeelproject gedefinieerd. De nieuwbouw zal bestaan uit circa 236 nieuwe woningen, met variaties in huur- en koopwoningen en gelegen in diverse prijsklassen.

Status van het project

Initiatieffase	: gestart
Projectopdracht	: omstreeks 2010
Voorlopig Ontwerp (VO) vastgoed	:
Voorlopig Ontwerp (VO) buitenruimte	:
Start bouwrijp maken	: omstreeks 2012
Start bouw	: omstreeks 2013
Start woonrijp maken	: omstreeks 2014

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009	: 243.608 euro tekort
MPG 2010	: 102.762 euro tekort

Risico's

Een herstructureringsoperatie vraagt meer overleg, dan een traditionele gebiedsontwikkeling, omdat er met meer partijen moet worden overlegd (zittende bewoners, meerdere corporaties, winkeliers en andere). Omdat de gemeente hoge eisen stelt aan de voortgang en kwaliteit van het project, wordt van het projectmanagement van de deelprojecten een flinke inspanning gevraagd. De aanbesteding voor het bouw- en woonrijp maken kan hoger uitvallen, dan is geraamd, vanwege de gewijzigde marktwerking.

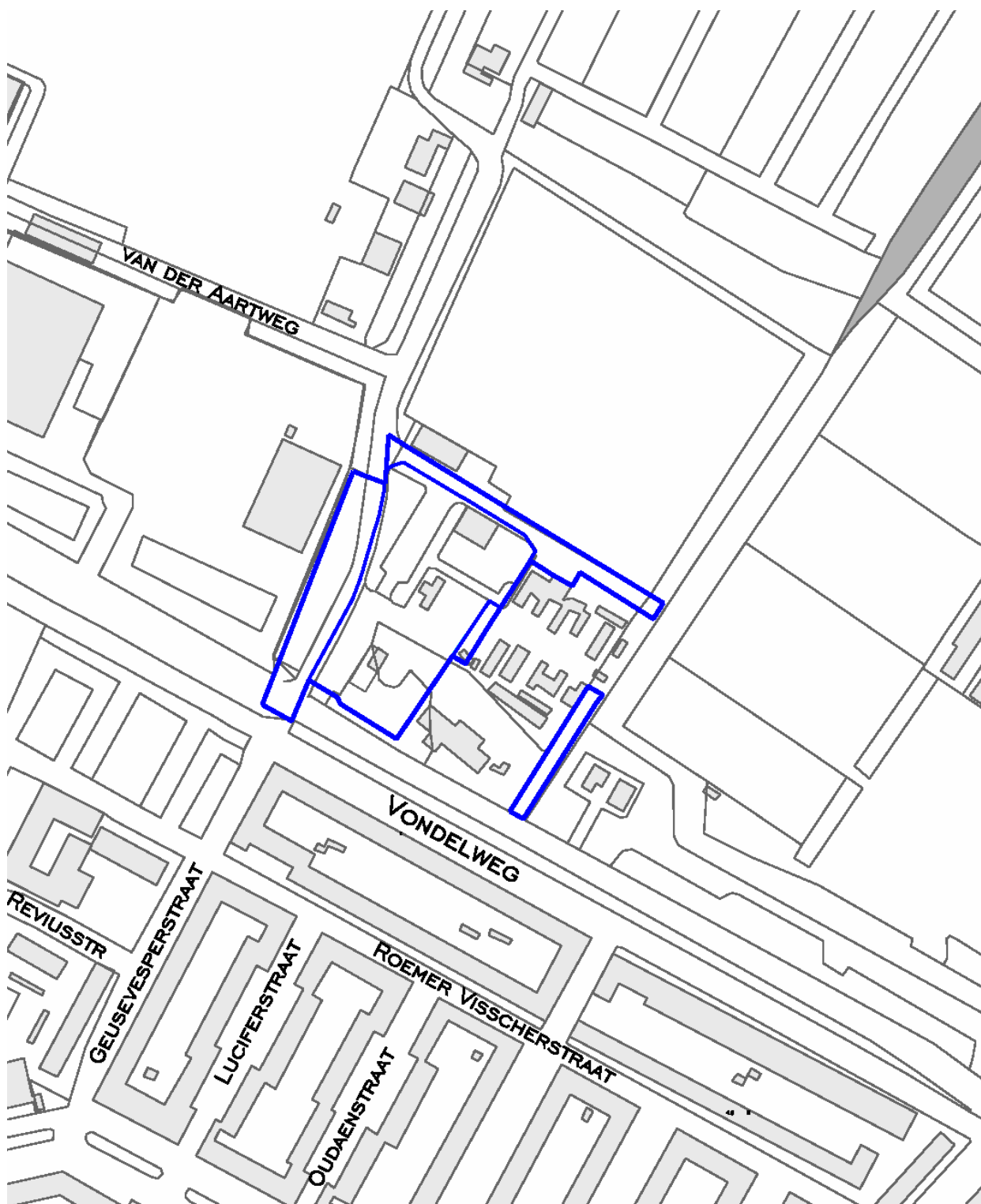
Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Nieuwe wooneenheden, 236 stuks, binnen het koop- en huursegment.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het deelproject Aart van der Leeuwstraat is onderdeel van de vernieuwing van Delftwijk. De ambities voor Delftwijk zijn vastgelegd in de Toekomstvisie Delftwijk 2020. Eind 2004 hebben de gemeente Haarlem en de Haarlemse corporaties PréWonen, Ymere en ElanWonen een samenwerkingsovereenkomst gesloten ten behoeve van de uitvoering van de ambities uit de Toekomstvisie.

Complexnr: 138 A. van der Leeuwstraat		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie	1-1-2005								
Bedragen x € 1.000		Per 2015	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
6	Bouwrijpmaken	636				432	204				
7	Woonrijpmaken	1.089						539	550		
8	VTU, Planontwikkeling	362			35	108	219				
Subtotaal 1 t/m 14		2.087			35	540	423	539	550		
OPBRENGSTEN											
30	Overige opbrengsten	-1.919					-1.919				
Subtotaal 21 t/m 30		-1.919					-1.919				
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		169			35	540	-1.496	539	550		
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	-31			1	13	-1	-35	-9		
41	Tijdelijk beheer										
Subtotaal 40 t/m 41		-31			1	13	-1	-35	-9		
Saldo uitgaven en opbrengsten		138			36	552	-1.496	505	541		
Kasstroom					36	588	-908	-403	138		
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010		103	tekort								

Haarlem

Vondelweg

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

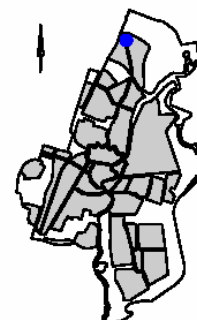
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 27-01-2010

TEK.NR.: 10026

 Exploitatiegebied

 Uitgeefbaar
per 1-1-2010
Opp. = +/- 6015 m²

3.11.8 Vondelweg

Ruimtelijke analyse

In het kader van de realisatie van het Wijkpark en het nieuwe winkelcentrum Marsmanplein in Delftwijk, wordt de kinderdagopvang van de Hartekampgroep (De Springplank) verplaatst naar de nieuwbouw, die gelegen is nabij de Vondelweg 515. De verhuizing wordt in het eerste kwartaal van 2010 afgerond. De 'oudbouw' wordt spoedig opgeleverd aan de gemeente en op korte termijn gesloopt.

Status van het project

Initiatieffase	: afgerond
Projectopdracht	: afgerond
Voorlopig Ontwerp (VO) vastgoed	: gereed
Voorlopig Ontwerp (VO) buitenruimte	: gereed
Start bouwrijp maken	: afgerond
Bouw	: gereed
Start woonrijp maken	: in het eerste of tweede kwartaal van 2010

Financieel resultaat

Stand per 1 januari 2009	: 73.979 euro opbrengst
MPG 2010	: 113.554 euro tekort

Risico's

Ten behoeve van de nieuwbouw zijn aanzienlijke aanpassingen in het naastgelegen terrein doorgevoerd. Dit zal resulteren in extra kosten en uren voor het woonrijp maken.

De aanbesteding van het woonrijp maken kan tegenvallen, doordat de aanbesteding hoger kan uitvallen, dan is geraamd.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Dit project resulteert in circa 3.200 vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) voor hoogwaardige opvang van meervoudig gehandicapte kinderen.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Het kinderdagverblijf is het tweede van deze omvang en soort in Nederland. De gemeente Haarlem versterkt haar centrumfunctie en haar werkgelegenheid. Daarnaast biedt de gemeente aan haar inwoners en aan die van de regio een uniek concept voor de opvang van de kinderen.

Verder wordt met dit concept bijgedragen aan de ambities voor Delftwijk, die zijn vastgelegd in de Toekomstvisie Delftwijk 2020.

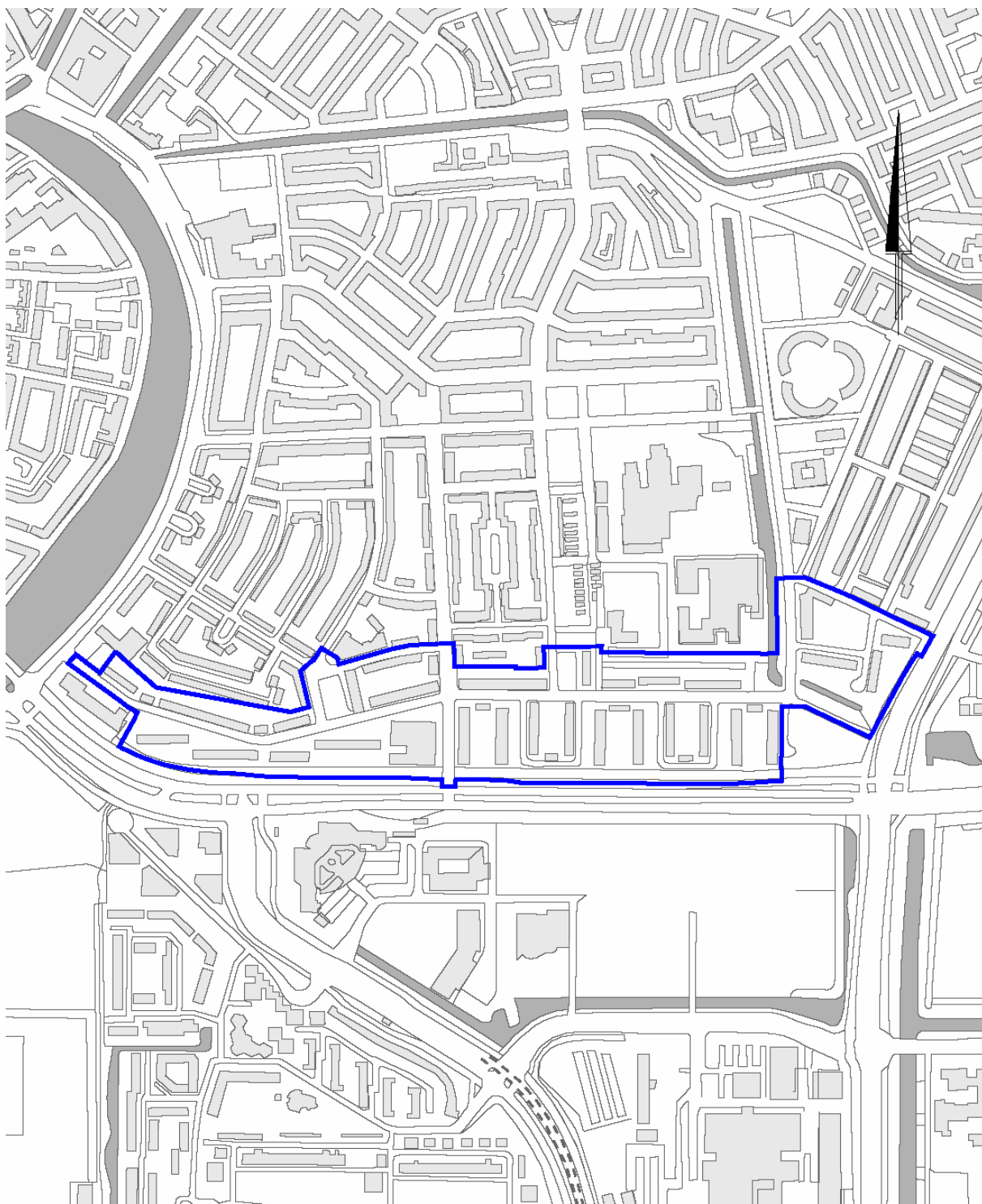
Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.
Verplaatsing De Springplank (HKG)	Initiatief- en uitvoeringsfase	008/2008	2008/3780

Complexnr: 156 Verplaatsing HKG Vondelweg Grondexploitatie per 1 januari 2010			Loopjaar GrEx Start exploitatie	2010 01-01-2007								
Bedragen x € 1.000			Per 2010 Totaal	31-12-2009 Boekwaarde	Prognose 2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN												
4	Bodemsanering		46	46								
6	Bouwrijpmaken		333	336	-3							
7	Woonrijpmaken		448	68	380							
8	VTU, Planontwikkeling		454	291	163							
Subtotaal 1 t/m 14			1.281	741	540							
OPBRENGSTEN												
24	Uitgifte voorzieningen		-444	-444								
26	Bijdrage Gemeente		-585		-585							
29	Bijdrage derden		-56	-56								
30	Overige opbrengsten		-96	-26	-70							
Subtotaal 21 t/m 30			-1.181	-526	-655							
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN			99	214	-115							
EXPLOITATIE												
40	Rente vreemd vermogen		20	11	9							
41	Tijdelijk beheer											
Subtotaal 40 t/m 41			20	11	9							
Saldo uitgaven en opbrengsten			119	225	-106							
Kasstroom					119	119						
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010			114	tekort								

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag
bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit

Project: 156 Verplaatsing HKG Vondelweg

Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten			892	815	827
VTU			284	357	454
overige kosten					
subtotaal	0	0	1.176	1.172	1.281
grondopbrengsten			-460	-444	-444
overige inkomsten			-722	-809	-737
subtotaal	0	0	-1.182	-1.253	-1.181
exploitatiesaldo			-6	-5	20
eindresultaat EW	0	0	-12	-86	120
eindresultaat CW					
eindjaar project			2010	2009	2010

Haarlem

Zuidstrook Slachthuisbuurt

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

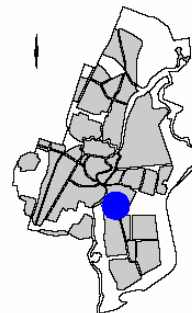
DATUM: 12-03-2009

TEK.NR.: 09048

— Exploitatiegebied

+/- 114981 m²

Uitgeefbaar 0 m²

3.12 Zomerzone Zuidstrook

Ruimtelijke analyse

De Zomerzone Zuidstrook is een van de projecten uit de Transformatieovereenkomst Haarlemse Woonwijken (Raadsbesluit 02/111).

Het projectgebied wordt globaal begrensd door de zuidzijde van de Schipholweg, de Prins Bernhardlaan, W. Pijperlaan, Richard Holkade, Hannie Schaftstraat, Merovingenstraat, Noormannenstraat, J.J. Hamelinkstraat en de Schalkwijkerstraat en omvat negen deellocaties. Acht daarvan zijn woningbouwlocaties die door de verschillende corporaties zullen worden ontwikkeld. De kavel op de hoek van de Schipholweg en de Prins Bernhardlaan wordt door de gemeente uitgegeven voor een kantoorontwikkeling. Verder is de gemeente verantwoordelijk voor de inrichting van de openbare ruimte.

Het project omvat de sloop van circa 650 woningen in de sociale huursector. De woningen die teruggebouwd worden, zullen eveneens in de sociale huursector vallen. Het aantal nieuw te bouwen woningen zal minimaal gelijk zijn aan het aantal gesloopte woningen. Daarnaast is er in de plint langs de Schipholweg ruimte voor commerciële functies.

Status van het project

In 2007 is gewerkt aan de stedenbouwkundige visie en gewerkt aan het opzetten van een sluitende grondexploitatie. In 2008 is de stedenbouwkundige visie door de raad vastgesteld en is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de drie betrokken corporaties: Ymere, PréWonen en ElanWonen.

De bestemmingsplanprocedure heeft inmiddels een forse vertraging opgelopen. Deze vertraging is voor wat betreft de procedure een ware blokkade geworden. De huidige planning laat zien dat in maart van dit jaar het bestemmingsplan wordt vrijgegeven voor inspraak. De verwerkingssnelheid van de inspraakreacties die worden verwacht, bepaalt in welke mate het verlenen van de bouwvergunning voor de blokken III en IV van Ymere, vertraging zal oplopen. Ymere heeft ook de start van de bouw inmiddels al enigszins naar achteren geschoven. De sloop van de huizenblokken staat voor eind 2010 gepland. Dit heeft bij de gemeente geleid tot het tijdelijk stilleggen van de voorbereiding van de uitvoering van het bouwrijp maken.

Financieel resultaat

Het project Zomerzone Zuidstrook is in het MPG van dit jaar kostenneutraal. De gemeente en de drie woningbouwcorporaties hebben in de Transformatieovereenkomst 2007 afspraken gemaakt voor de transformatie van de Haarlemse woonwijken. In deze overeenkomst is vastgelegd op welke wijze de kosten van de aanleg van de openbare ruimte tussen de gemeente en de corporaties worden verdeeld. Conform de transformatieovereenkomst wordt een vast bedrag per woning beschikbaar gesteld voor de openbare ruimte. Dit bedrag wordt tussen de gemeente en de corporaties in een verhouding van achtereenvolgens 65 en 35 procent verdeeld. Om een sluitende grondexploitatie te kunnen krijgen, hebben de corporaties aangegeven om de kosten van het parkeren op eigen terrein volledig voor hun rekening te nemen. Dit, in tegenstelling tot wat is aangegeven in de Transformatieovereenkomst 2007.

Risico's

De gemeente financiert de transformatiebijdrage voor dit project voor een deel (€ 1.648.599) uit de ISV-2 bijdrage. Voor een deel (€ 3.796.338) zullen, indien dit er komt, ISV-3 gelden worden ingezet. Indien dit niet of niet geheel mogelijk zal blijken, zal de raad een alternatieve financiering voorgelegd worden door herprioritering binnen de gelden bestemd voor ontwikkeling.

Door de economische crisis is bij veel projecten onzekerheid ontstaan over het tijdstip, waarop zij in ontwikkeling zullen gaan. Dit geldt ook voor het project Zomerzone Zuidstrook. De grondexploitatie toont het resultaat van het totale exploitatiegebied. Echter, het niet of niet conform de afgesproken planning en de inhoud voorbereiden en uitvoeren van het project en de deelprojecten, kan gevolgen hebben voor de hoogte van de transformatiebijdrage, de geraamde grondopbrengsten en als gevolg van dit alles het resultaat van de grondexploitatie beïnvloeden.

De woningen van Ymere aan de H. Schafstraat, blokken IIIb en IVb, worden mogelijk niet binnen dit project vervangen, maar tijdens de ontwikkeling van de Oorkondelaan. Dit is een aanpassing op de stedenbouwkundige visie. Het openbaar gebied aan de zuidkant van deze blokken blijft wel deel uitmaken van het project Zomerzone Zuidstrook. Indien deze wijziging als financiële consequentie heeft, dat de transformatiebijdrage wijzigt, dan betekent dit een tekort in de dekking van de kosten. Dit moet nog worden vastgelegd.

Kwantitatief resultaat aan het einde van het project

Sloop en nieuwbouw van circa 700 woningen.

Realisatie van circa 8.400 tot 11.000 vierkante meter aan commerciële ruimten.

Bijdrage aan stedelijke programma's

Uitwerking van de Transformatieovereenkomst Haarlemse Woonwijken (2007).

Ambtelijke opdrachtgever en/of contactpersoon

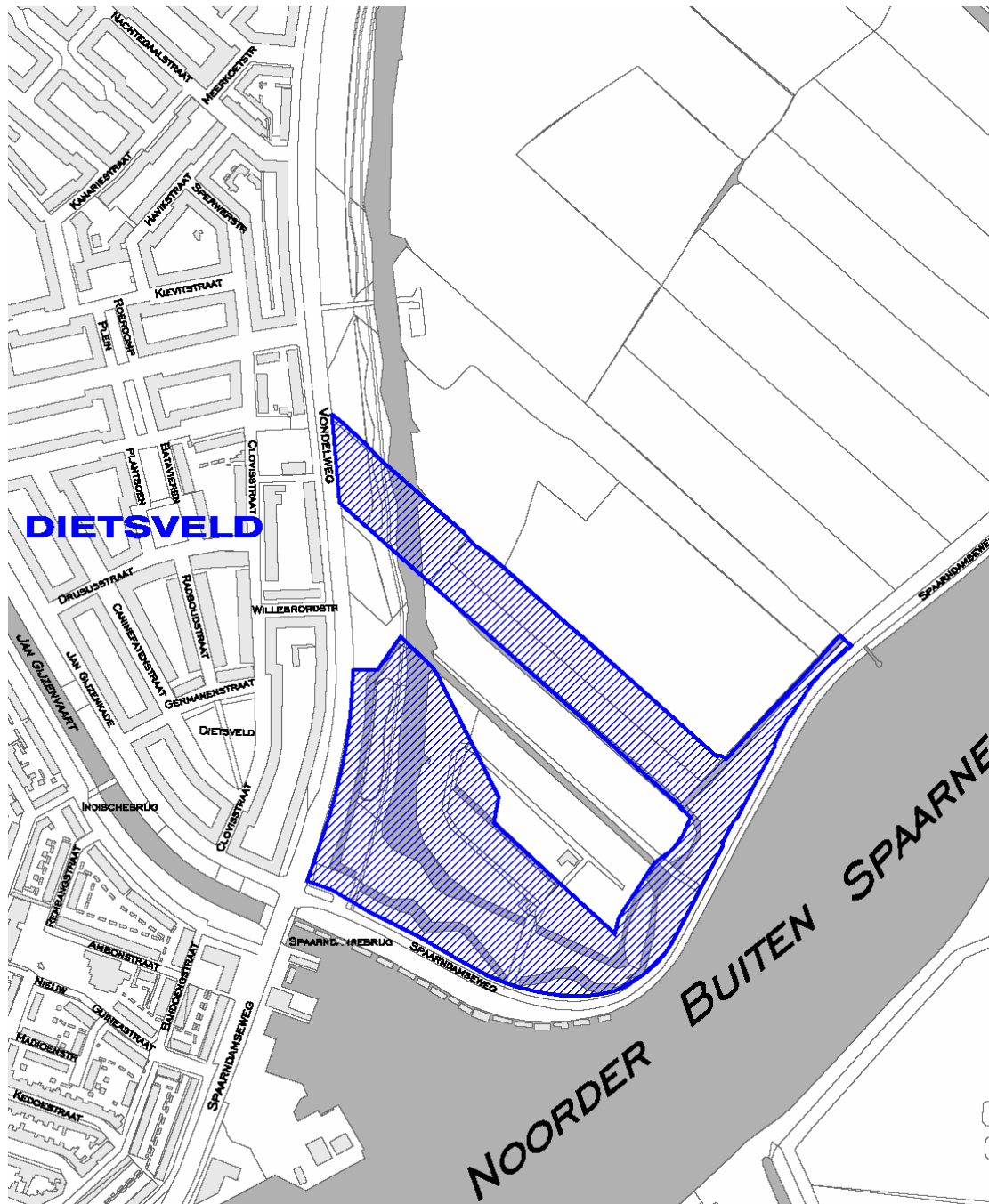
Aad van Ake (511)3365 a.v.ake@haarlem.nl

Overzicht besluitvorming	Projectfase	Besluit	BIS nr.	Toelichting
Vaststellen projectopdracht Slachthuisbuurt Zuidstrook	Initiatieffase		2006/203889	
Stedenbouwkundige visie en openen van de grondexploitatie	Ontwerpfase		2008/17086	
Vaststellen welstandscriteria Slachthuisbuurt Zuidstrook	Ontwerpfase		2008/124502	
Voorlopig Ontwerp (VO) openbare ruimte vrijgeven voor inspraak	Ontwerpfase		2009/41006	
Projectovereenkomst H. Bosmansstraat	Ontwerpfase		2009/41007	
Projectovereenkomst H. Schaftstraat blok 3a en 4a	Ontwerpfase		2009/67608	

Complexnr: 141 Zomerzone Zuidstrook		Loopjaar GrEx 2010									
Grondexploitatie per 1 januari 2010		Start exploitatie 01-01-2006									
Bedragen x € 1.000		Per 2016	31-12-2009	Prognose							
		Totaal	Boekwaarde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
INVESTERINGSUITGAVEN											
7	Woonrijpmaken	9.048	3	107	1.752	548	1.197	1.850	651	2.940	
8	VTU, Planontwikkeling	2.378	455	367	129	123	234	357	357	357	
Subtotaal 1 t/m 14		11.426	458	474	1.881	671	1.431	2.207	1.008	3.297	
OPBRENGSTEN											
22	Uitgifte kantoren	-1.448							-1.448		
24	Uitgifte voorzieningen	-1.771			-657	-440	-107	-567			
26	Bijdrage Gemeente	-5.445	-305	-411	-796	-150	-861	-1.066	286	-2.143	
29	Bijdrage derden	-2.768	-221	-428	-81	-464	-574		154	-1.154	
30	Overige opbrengsten	-4	-4								
Subtotaal 21 t/m 30		-11.436	-309	-633	-1.881	-671	-1.431	-2.207	-1.008	-3.297	
Subtotaal 1 t/m 30: INVESTERINGSPLAN		-10	149	-159							
EXPLOITATIE											
40	Rente vreemd vermogen	10	10								
41	Tijdelijk beheer										
Subtotaal 40 t/m 41		10	10								
Saldo uitgaven en opbrengsten			159	-159							
Kasstroom											
Resultaat in Contante Waarde 01-01-2010			0	tekort							

MPG in vogelvlucht: overzicht van de projectwaarden per jaarverslag bedragen x € 1.000, eindwaarde, negatief = credit					
Project: 141 Zomerzone Zuidstrook					
Jaarverslag	2006	2007	2008	MPG 2009	MPG 2010
Civiele kosten				8.947	9.048
VTU				2.647	2.378
overige kosten					
subtotaal	0	0	0	11.594	11.426
grondopbrengsten				-3.171	-3.219
overige inkomsten				-8.431	-8.217
subtotaal	0	0	0	-11.602	-11.436
exploitatiesaldo				7	10
eindresultaat EW	0	0	0	-1	0
eindresultaat CW					
eindjaar project	2008	2009	2010	2012	2016

3.13 Overzicht gronden en niet-levende complexen

Haarlem

Recreatiegebied

Haarlem Noord

Afd. Vastgoed

Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 09-03-2009

TEK.NR.: 09049

— Exploitatiegebied

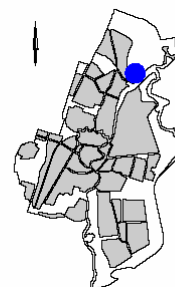
Opp. = +/- 80415 m²

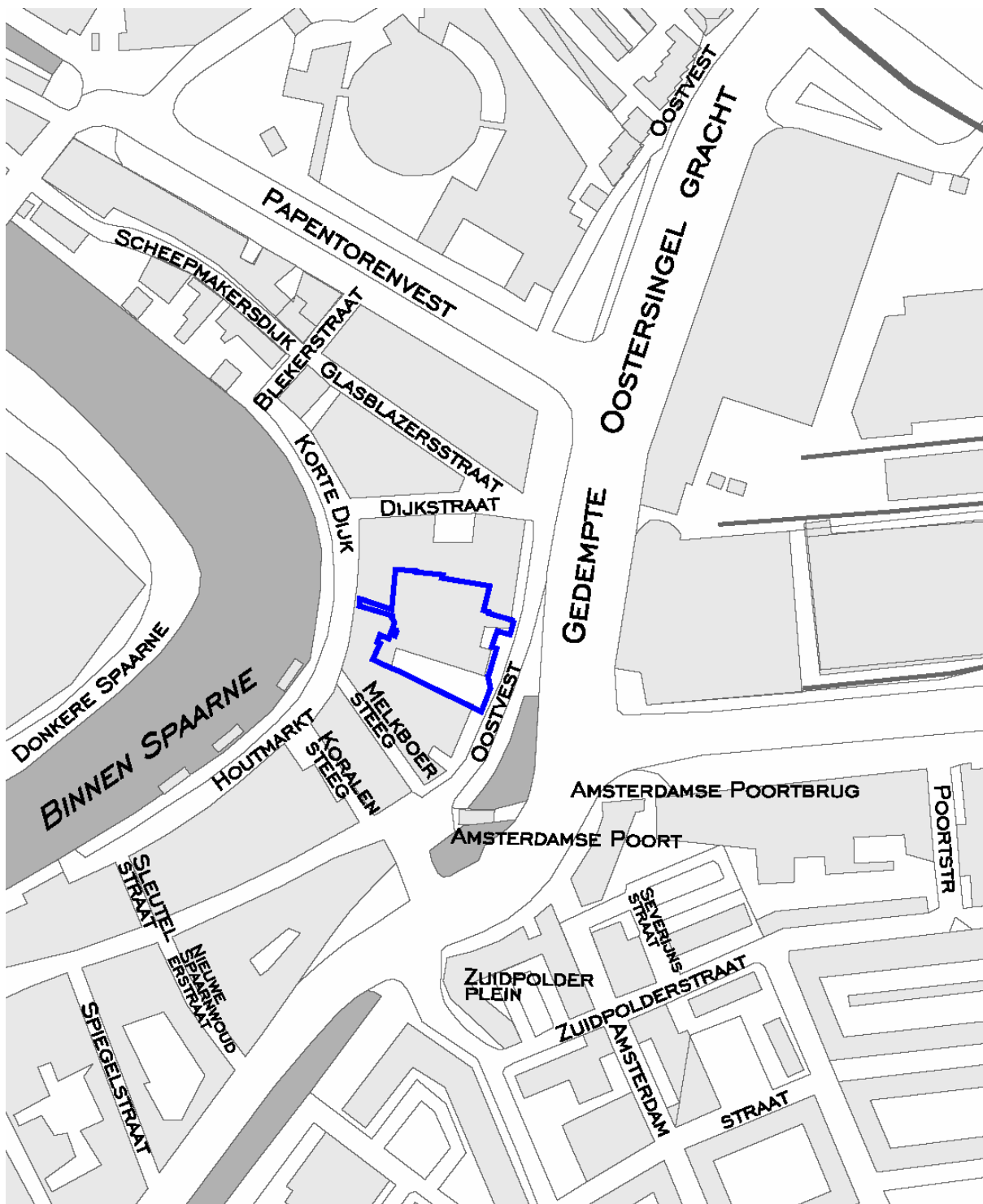

Uitgeefbaar

per 1-1-2009

Opp. = +/- 80415 m²

Haarlem

Houtmarkt 7

Afd. Vastgoed

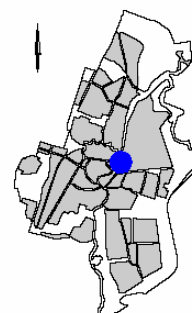
Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

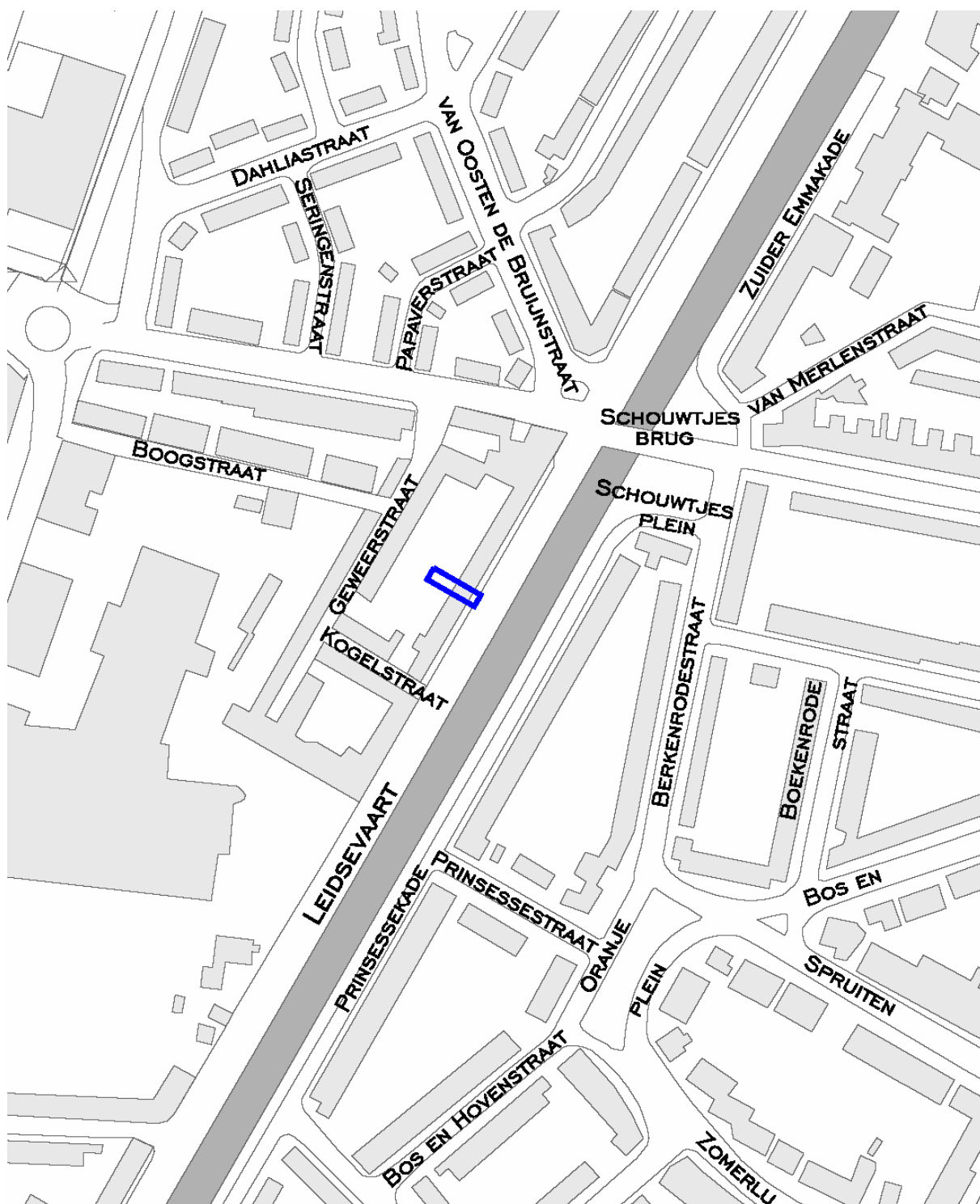
SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 04-03-2009

TEK.NR.: 09044

— Exploitatiegebied
Opp. = +/- 2500 m²

Leidsevaart 362

Haarlem

Afd. Vastgoed

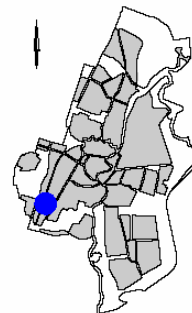
Bron: Geo-Informatie en Basisregistraties

SCHAAL: n.v.t.

DATUM: 04-03-2009

TEK.NR.: 09045

— Exploitatiegebied
Opp. = +/- 150 m²

Bijlage 1 Begrippenlijst

Actualisatie: tijdens het jaar de stand van de actuele Grex inpassen.

Algemene Reserve: reserve van de Algemene dienst.

Apparaatskosten (VTU): kosten die worden gemaakt ten behoeve van de voorbereiding en uitvoering van een plan. Er worden twee soorten apparaatskosten onderscheiden: apparaatskosten intern en extern (bijvoorbeeld die van een stedenbouwkundig bureau).

Autonome mutaties: de wijzigingen in plansaldi, waarop geen invloed kan worden uitgeoefend, zoals prijspeilcorrecties, een aanpassing van de datum contant en een toerekening van rentelasten.

Bestemmingsreserve: een reserve, waarvan de bestedingsrichting ligt vastgelegd, maar waarvoor nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden over de inzet van de aanwezige gelden.

Bijzondere kosten: kosten die niet onder de andere posten (verwerving, tijdelijk beheer, sloop, openbare werken en bodem) kunnen worden opgebracht. De bijzondere kosten zijn verder onderverdeeld in landmeetkundige kosten en overige bijzondere kosten (bijvoorbeeld de dekking van de onrendabele top van sociale woningen, kosten voor archeologie en andere).

Boekwaarde: de som van de investeringen en opbrengsten op 1 januari van een bepaald jaar, zoals deze in de administratie is vastgelegd.

Bouwrijp maken: de grond geschikt maken voor uitgifte om gebouwen te kunnen realiseren door allereerst te slopen en op te ruimen van gebouwen, bomen, afrasteringen enzovoorts en vervolgens door het uitvoeren van grondwerk (bijvoorbeeld ophogen, egaliseren en andere).

Bovenwijkse voorzieningen: voorzieningen die niet direct aan een bepaald plangebied toegerekend kunnen worden.

Cashflow (kasstroom): de som van nettowinst en afschrijvingen.

Civieltechnische werken (bouw- en woonrijp maken): werkzaamheden die er toe leiden, dat er sprake is van grond die ondergronds en bovengronds obstakelvrij is en van te bebouwen gronden die op een goede wijze zijn ontsloten en kunnen functioneren. Hierbij moet worden gedacht aan de aanleg van wegen, riolering, groenvoorzieningen en waterpartijen, met alles wat daar - in het openbaar gebied - bij hoort.

Complex: een geheel dat bij elkaar hoort voor wat betreft geïnvesteerd vermogen, kosten en opbrengsten.

Contante waarde: de waarde van toekomstige kasstromen, die zijn uitgedrukt in de geldwaarden van nu, met behulp van een rentefactor.

Eindwaarde: de waarde van kasstromen, die zijn uitgedrukt, per einddatum van het project.

Gesloten grondbalans: grond die uit een locatie is vrijgekomen door ontgraving elders en op een locatie opnieuw is te gebruiken, oftewel het hergebruiken van grond van elders.

(Grond)exploitatiegebied: de uit te geven terreinen en het openbaar gebied dat noodzakelijk moet worden aangepakt om de terreinen te kunnen uitgeven. Oftewel het netto plangebied, het plangebied minus de te handhaven elementen.

(Grond)exploitatiegrens: het gebied waar binnen de grondkosten en de grondopbrengsten worden gerealiseerd. Binnen de exploitatiegrens wordt het grondgebruik bepaald (2).

Grondbalans: (1) ontgraven grond van elders, die in een project opnieuw gebruikt kan worden. (2) De grondbalans geeft inzicht in de hoeveelheid grond die vrijkomt, of nodig is, bij de realisatie van een stedenbouwkundig plan.

Grondbeleid: het geheel aan geschreven en ongeschreven spelregels en door overheden gehanteerde beleidsstrategieën ten aanzien van de grondmarkt (oftewel het geheel van instrumenten dat wordt ingezet).

Grondexploitatie: het proces van de productie en daarmee ook van de prijsvorming van bouw- en woonrijpe grond en het zorgdragen voor de bouwrijpe grond, dat deze op het juiste tijdstip op de markt wordt gebracht (2).

Grondexploitatiebegroting: het vastgestelde totaal van begrotingen voor kosten en baten per plan, waarvan het resultaat is vastgelegd in een plansaldo.

Grondkosten: kosten die samenhangen met de productie van uitgeefbare grond.

Grondquote: het aandeel van de grond in de totale stichtingskosten, met andere woorden de vrij op naam prijs van een woning.

Haalbaarheidsanalyse: inschatting van de mogelijke kosten en opbrengsten van een bepaalde locatie.

Herziening (herziene grondexploitatie): een nieuwe grondexploitatie voor een operationeel plan. De opbouw van een herziening is identiek aan die van een grondexploitatie, maar met toevoeging van het hoofdstuk verschillenverklaring.

Indexering: periodische aanpassing van prijzen.

Inrichtingsgebied: het netto exploitatiegebied oftewel het exploitatiegebied minus de planstructuur.

Meerjaren perspectief grondexploitaties (MPG): het MPG is een inventarisatie en prognose van de resultaten van de lopende grondexploitaties. Het doel hiervan is het geïntegreerd inzichtelijk maken van de financiën, planning, programma's en de mogelijke risico's van de lopende grondexploitaties.

Nominale waarde: de waarde zonder rekening te houden met de tijdsfactor.

Omslagkosten: de kosten van bovenwijkse voorzieningen. Deze kosten dienen over de diverse plannen of over het gehele grondgebruik verdeeld te worden.

Omslagrente: het interne rentepercentage dat de gemeente jaarlijks vaststelt voor de begroting.

Onvoorzien kosten: kosten die niet waren voorzien. Niet te verwarren met risico's, die wel inzichtelijk zijn.

Opstalexplotatie: betreft de verhuur van gebouwen (kantoren, bedrijfspanden en woningen).

Opstalontwikkeling: het oprichten van gebouwen (woningen, kantoren en bedrijfsgebouwen).

Plangebied: het gebied dat onder de invloed van het project valt. Het plangebied hoeft niet samen te vallen met het exploitatiegebied; het exploitatiegebied is meestal kleiner.

Plankosten: onder plankosten vallen de apparaatskosten; er is sprake van interne en externe apparaatskosten (VTU-kosten).

Plansaldo: het saldo van een project.

Prijspeil: kosten zijn gekoppeld aan een prijspeil, dat aangeeft, op welk tijdstip een kosten- of opbrengstenpost van toepassing is. Om prijzen uit verschillende jaren onderling te vergelijken, corrigeren we de gevonden bedragen met een indexwaarde, die een relatieve stijging of daling aangeeft (inflatie).

Programma: een aantal samenhangende activiteiten, die op zijn minst voorzien zijn van inhoudelijke doelstellingen, bestuurlijke kengetallen en een budget. Voor elk programma wordt bij de begroting omschreven, wat bereikt zal worden, wat daarvoor gedaan gaat worden en wat de kosten zijn. Hierbij is verevening tussen de onderliggende deelprojecten toegestaan.

Programmabegroting: onderdeel van de begroting, waarin de te realiseren programma's, het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien zijn opgenomen.

Reserve grondexploitaties: De huidige reserve van vastgoed (hoofdstuk 1), waarin winsten en verliezen uit grondexploitaties worden verrekend.

Residuele waarde (kantoren): het verschil tussen de economische waarde van de te realiseren functies en de kosten om deze te realiseren.

Residuele waarde (woningen): de grondwaarde die gezien wordt als het residu dat overblijft, nadat van de marktprijs van de woningen, de bouwkosten van die woningen zijn afgetrokken. Het is de maximale prijs die voor de grond betaald kan worden.

Risico (hier worden de projectrisico's bedoeld): dit risico vertaalt zich in te verwachten activiteiten met een bepaalde kans op voorkomen. Het op te nemen bedrag wordt dan bepaald door de kans maal het bedrag van de activiteit. Het betreft hier niet de onvoorzien kosten die bij de uit te voeren werken voorkomen.

Risicoanalyse: het biedt de mogelijkheid om risico's te kwantificeren en posten met de grootste risicobijdrage op te sporen. Dit resulteert in uitspraken over de kansverdeling van het resultaat of de aanbeveling om voor een bepaalde post tot risicobeheersmaatregelen over te gaan.

Risicovoorziening: het geld dat opzij wordt gezet om kosten van verwachte risico's mee op te vangen.

Tijdelijk beheer: de kosten die samenhangen met het tijdelijke beheer en onderhoud van gronden (en opstallen), voordat overgegaan wordt tot het bouwrijp maken van die gronden.

Tussentijdse winstneming: winstneming voordat de exploitatie wordt afgesloten. Dit kan alleen als de exploitatie dit toelaat. Dit houdt in, dat op momenten, waarbij met zekerheid kan worden gezegd, dat de genomen winst, geen gevaar oplevert voor de betreffende exploitatieberekening. Dit moet plaatsvinden via een raadsvoorstel.

Uitgeefbaar gebied: het netto inrichtingsgebied oftewel het inrichtingsgebied minus buurtwegen en buurtgroen.

Uitgifte: verkoop van bouwrijpe, uitgeefbare terreinen en/of uitgifte in erfpacht.

Verevening: bijzondere vorm van egalisatie binnen of tussen complexen.

Verwerving: beschikking krijgen over de benodigde gronden en opstallen.

Verwervingskosten: kosten van verwerving.

Voorkeursrecht: een wettelijk recht dat een gemeente voorrang (en geen plicht) geeft op de verwerving van onroerende zaken.

Voorziening: een bepaalde reservering in verband met een voorzien tekort. Anders dan een gewone reservering kan de raad de bestemming niet meer wijzigen. Een dotatie en een vrijval geschieden bij raadsbesluit.

Weerstandsvermogen: het deel van de Reserve grondexploitaties dat nodig is om toekomstige risico's van de operationele grondexploitaties te kunnen opvangen. Het weerstandsvermogen dat nodig is, wordt uitgedrukt in bandbreedte.

Winstneming: winst boeken als de investeringen en opbrengsten zijn gerealiseerd.

Woonrijp maken: het woonrijp maken omvat alle activiteiten die nodig zijn om een bruikbaar maaiveld (openbare ruimte) te realiseren.

Bijlage 2 Overzicht afkortingen

BBV : Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten

BGGE : Beheerverordening Grond- en Gebouwenexploitatie

GreX : grondexploitatie

CW : contante waarde

EW : eindwaarde

MPG : meerjaren perspectief grondexploitaties

PPS : publiek private samenwerking

OPH : Ontwikkelingsprogramma Haarlem

OGV : openbare ruimte, groen en verkeer

BVO : (bvo) bruto vloeroppervlakte

Bijlage 3 Totaaloverzicht

Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven van de complexen			NB opbrengsten worden negatief weergegeven									
Bedragen x Euro 1.000												
Complex nummer	Geopende grondexploitatie	Omschrijving	Boekwaarde ultimo 2008	Mutaties 2009	Boekwaarde ultimo 2009	Prognose eindresultaat MPG 2009	Prognose eindresultaat MPG 2010	Mutatie 2009 voorziening toekomstige verliezen	Prognose uitg te invest	Jaar gereed	Beoordeling: Tijd	Beoordeling: Geld
Zelfstandige complexen												
017	ja	Ripperda	1.096	1.191	2.287	-3.190	-3.850		3.050	2013	⊖	⊖
014	ja	Raaks	8.339	-10.387	-2.048	-2.151	-2.396		6.057	2015	⊖	⊖
079	ja	Deli	1.483	3.892	5.375	-36	-27		3.523	2015	⊖	⊖
157	ja	Badmintonpad	336	-1.129	-793	1.109	2.347	1.238	4.889	2013	⊖	⊖
Subttl Zelfstandige complexen			11.254	-6.433	4.820	-4.268	-3.926	1.238	17.519			
FUCA												
027	ja	Amsterdamse Buurt	2.462	176	2.637	1.910	2.012	102	302	2011		
028	ja	Leidse Buurt c.a.	1.504	741	2.245	795	673	-122	1.210	2011		
029	ja	Wisselwoningen	-686	-34	-721	-686	-720	-34		2011		
Subttl FUCA			3.280	883	4.162	2.018	1.964	-54	1.512			
Programma Waarderpolder												
001		WP Revit. Nader te verdelen	-65	65		-65				2009		
002		WP Revit. Oostpoort II	-1	1		-1				2009		
003		WP Revit. Algemeen	-1.224	1.224		-1.224				2009		
004		WP Niet Revit. Zuid West (EBH)	9.413	-9.413		9.413				2009		
005	ja	WP Revit. Noord Oost	1.785	2.169	3.954	3.727	5.536		4.231	< >	⊖	
006		WP Revit. Rommelterreintjes	-1.877	1.877		-1.877				2009		
007	ja	WP Revit. Noord West	368	-314	54	4.854	-1.306		538	< >	⊖	
010	ja	WP Revit. Zuid West (EBH)	2.357	-283	2.074	-6.045	-3.120		232	< >	⊖	
098	ja	WP Niet Revit./ VEREVENINGSEXPLOITATIE	-20.346	9.168	-11.179	-20.325	-15.729	-3.000		2009		
Subttl Waarderpolder/EBH			-9.590	4.493	-5.097	-11.542	-14.619	-3.000	5.001			
Programma Schalkwijk 2000+												
048	verz	Schalkwijk 2000 Programma	773	-2.638	-1.865	9.493	3.970		7.149	2016		⊖
035		Monacopad	214	-214						2009		
036	ja	Europawijk-Zuid	-4	-1.564	-1.568	-44	345		7.286	2013	⊖	
037	ja	023 Haarlem	-1.701	1.911	211	-13.949	-13.876		5.254	2015	⊖	
041	ja	Schalkstad	4.818	537	5.356	-6.878	5.780		< >	< >	⊖	⊖
042	ja	Aziëweg	7.106	472	7.578	1.300	3.091		< >	< >	⊖	⊖
043	ja	Meerwijk Centrum	3.010	1.200	4.209	5.491	4.473		2.641	2013		⊖
047		Schoolnaer	-3.157	3.157						2009		
099	ja	Doctorshof	-4.275	-166	-4.441	-3.458	-3.687		50	2010	⊖	⊖
040	ja	Nederlandlaan	70	-492	-423	20	-20		1.305	2010	⊖	
044		Molenwijk	-97	-33	-130		-130		< >	< >		
Subttl Schalkwijk			6.756	2.170	8.926	-8.025	-55		23.685			
Programma Spoorzone												
110	verz	Spoorzona Programma	2.289	-2.289		1.433		1.090	< >	< >		⊖
009	ja	Spoorzona Oostpoort Oost fase I	-37	-2	-38	-37	739			2009		
115	ja	Spoorzona Oostpoort Oost Fase II	654	1.053	1.707	-7.724	-4.010			< >	⊖	⊖
031	ja	Spoorzona Oostpoort Oost fase III (Stadion)	1.826	127	1.953	1.972	1.892	127		2009	⊖	⊖
094	ja	Spoorzona Oostpoort West	8.549	-894	7.656	-984	-1.096			< >		⊖
113	ja	Spoorzona Scheepsmakerskwartier	2.735	193	2.927	-230	247			< >	⊖	⊖
111		Spoorzona Stationsplein	205	-205				10		2009		
112		Spoorzona Gonnetsstraat	259	-259				76		2009		
117		Spoorzona Oostpoort Oost Fase IV	86	-86				4		2009		
119		Spoorzona Rondje Bolwerken	64	-64				20		2009		
Subttl Spoorzone			16.629	-2.425	14.204	-5.570	-2.227	1.328				

LEGENDA	
⊖	verbetering
⊖	geen bijzonderheden
⊖	behoeft aandacht
⊖	verslechtering

Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven van de complexen			NB opbrengsten worden negatief weergegeven									
Bedragen x Euro 1.000												
Complex nummer	Geopende grondexploitatie	Omschrijving	Boekwaarde ultimo 2008	Mutaties 2009	Boekwaarde ultimo 2009	Prognose eindresultaat MFG 2009	Prognose eindresultaat MFG 2010	Mutatie 2009 voorziening toekomstige verliezen	Progn nog te invest	Jaar gereed	Beoordeling: Tijd	Beoordeling: Geld
Programma Delftwijk												
130	verz	Delftwijk Programma	-4.331	-2.681	-7.012	-7.076	-7.690		4.799	2017		
131	ja	Delftwijk Delflaan Noord	291	143	434	24	178		2.108	2012	⊕	⊕
132	ja	Delftwijk Slauerhofstraat	422	518	940	50	123		853	2012	⊕	⊕
133	ja	Delftwijk Marsmanplein	2.810	553	3.364	21	277		797	2012	⊕	⊕
134	ja	Delftwijk Middengebied	524	198	722	6.556	6.778		6.959	2013	⊕	⊕
135		Delftplein	28	1	29		29			< >		
136	ja	Delftwijk Delflaan Zuid				109	82		1.514	2014	⊕	⊕
137	ja	Delftwijk Van Moerkerkenstraat				93	8		1.275	2014	⊕	⊕
138	ja	Delftwijk A. vd Leeuwstraat				244	103		2.087	2015	⊕	⊕
156	ja	Vondelweg	62	163	225	-74	114		540	2010	⊕	⊕
Subttl Delftwijk			-194	-1.104	-1.297	-53	1		20.931			
Zomerzone												
140	verz	Zomerzone programma	-3	2	-1		-1					
091	ja	DSK	-3.109	815	-2.294	-1.120	-694		4.630	2015	⊕	⊕
141	ja	Zomerzone Zuidstrook	138	21	159	-1			10.788	2017	⊕	⊕
019		Oorkondelaan/Pladellastraat RB 12/2003	623	129	752		752					
Subttl Zomerzone			-2.351	966	-1.385	-1.120	56		15.417			
Overigen												
011		Recreatiegebied Haarlem Noord	959	49	1.008							
021		Westelijke Randweg (volkstuinten)	157	9	167							
022		Pieter Wantelaan	189	-189				-1.423				⊕
032		Houtmarkt 7 Fiets'n fabriek	4.504	317	4.821			317				⊕
096		Leidsevaart 362	196	12	208							⊕
Subttl Overigen			6.006	198	6.203			-1.106				
Totaal gronden en complexen												
		Correctie 2008 brandveilig Waarderhaven						-87				
		Vrijval voorziening uit te voeren werken						-160				
		Dotatie bestemmingsreserve Scholen, RB 092/2007						-1.238				
		Optimalisatie Spoorzone (conform Coalitieakkoord en begroting 2008)						1.000				
		Toevoeging aan Algemene reserve (conform Kadernota 2005)						500				
		Totaal Hoofdstuk 1	31.790	-1.253	30.537	-28.560	-18.805	-1.579	84.065			
						mutaties Reserve GrEx 2009		-1.579				
						stand Reserve GrEx ultimo 2008		-897				
						stand Reserve GrEx ultimo 2009		-2.476				